

Elg og hjort i Agder 2025

FAUN RAPPORT R003 | 2025 | Viltforvaltning | Marte Bakka Haugen, Tom Robin Olk, Ole Roer, Morten Meland, Maria Sjaavaag Aarbø & Anne Engh

Oppdragsgiver: Agder fylkeskommune

Kolofon

Tittel	Elg og hjort i Agder 2025
Rapportnummer	R003-2025
Forfattere	Marte Bakka Haugen, Maria Sjaavaag Aarbø, Anne Engh & Tom Robin Olk
Årstall	2025
ISBN	978-82-8389-212-3
Tilgjengelighet	Fritt
Oppdragsgiver	Agder fylkeskommune
Prosjektansvarlig oppdragsgiver	Katrine S. Gunnarsli
Prosjektleder i Faun	Marte Bakka Haugen
Kvalitetssikret av	Anne Engh, Ole Roer & Marte Bakka Haugen
Emneord	Bestandsvurdering, elg, hjort, bestandskondisjon, jaktuttak, viltforvaltning, viltpåkjørsler, fallvilt
Antall sider	140 + vedlegg
Forsidebilde	Elgkalv i bjørkeskog. Foto: Espen Åsan, Faun Naturforvaltning AS
Kortfattet sammendrag	Rapporten redegjør for utviklingen i elg- og hjortebestanden i kommunene i Agder. Som grunnlag er det benyttet sett elg/hjort data, samt fellingstall og slaktevekter fra felte elg og hjort. Registrert beitetrykk i Agder fra 2021 danner også grunnlag for vurderinger. Relevante samfunnshensyn knyttet til konfliktnivå mot trafikk og avvirket mengde tømmer er og presentert kommunevis. Basert på overnevnte er det gjort bestandsvurderinger og gitt faglige råd på fylkes- og kommunenivå.
Rapporthenvisning	Haugen, M, B., Aarbø, S, M., Olk, T.R., Meland, M., Roer, O. & Engh, A. 2025. Elg og hjort i Agder 2025. Faun rapport R003-2025. Faun Naturforvaltning.

Forord

Denne rapporten oppsummerer trender og utvikling for elg- og hjortebestanden i Agder, fordelt på fylke og kommuner. Faun har hatt æren av å skrive «elg og hjort i Agder-rapportene» over en lengre periode og har kunnet følge utviklingen i både elg- og hjortebestandene tett. Historisk sett har elgjakt vært den viktigste jakta i Agder, med lengre og større tradisjon enn hjortejakt, men de siste årene har hjortejakta for alvor etablert seg.

Vi retter en takk til Agder fylkeskommune v/ Katrine Skajaa Gunnarsli for oppdraget med vurdering av elg- og hjortebestanden i Agder etter jakta 2024. En takk rettes også til viltansvarlige i alle fylkets vald og kommuner for tilrettelegging av sett elg og hjort-data i hjorteviltregisteret. Vi takker også alle jegere som hvert år er med på å registrere observasjoner under jakta. Innsatsen som legges ned er avgjørende for en kunnskapsbasert hjorteviltforvaltning.

I denne rapporten har Marte Bakka Haugen vært prosjektleder og deltatt med prosjektkoordinering, analyser og rapportering. Tom Robin Olk og Morten Meland har bidratt med databehandling. Anne Engh, Maria S. Aarbø og Tom Robin Olk har bidratt med rapportering, mens Anne Engh, Ole Roer & Marte Bakka Haugen har gjennomført kvalitetssikring. Vi håper rapporten kan være et viktig og nyttig hjelpemiddel til den videre forvaltningen av elg og hjort i Agder-fylket.

Gjerstad, 14. mars 2025

Marte Bakka Haugen

Prosjektleder

Innhold

Forord	3
Innhold.....	4
Sammendrag.....	6
Innledning.....	8
Materiale og metode.....	8
Resultater	12
Agder.....	12
Vest-Agder.....	17
Aust-Ager	22
Agder i Norgessammenheng.....	27
Elg.....	27
Hjort	28
Kommunene.....	29
Arendal kommune.....	32
Birkenes kommune	36
Bygland kommune	40
Bykle kommune.....	44
Evje og Hornnes kommune	48
Farsund kommune	52
Flekkefjord kommune	57
Froland kommune.....	62
Gjerstad kommune	66
Grimstad kommune.....	70
Hægebostad kommune.....	74
Iveland kommune	78
Kristiansand kommune	82
Kvinesdal kommune.....	86
Lillesand kommune.....	91
Lindesnes kommune.....	95
Lyngdal kommune.....	100
Risør kommune	104
Sirdal kommune.....	108
Tvedestrand kommune.....	112
Valle kommune.....	116
Vegårshei kommune	120
Vennesla kommune	124
Åmli kommune	128

Åseral kommune.....	132
Diskusjon.....	136
Hjortens utvikling i Agder og videre forvaltning.....	136
Hva med elgen i Agder?.....	137
Avskyting.....	138
Videre forvaltning av elg i Agder	139
Konklusjon.....	139
Vedlegg.....	141
Vedlegg 1. Sett elg 2024.....	141
Vedlegg 2. Sett hjort 2024	142
Vedlegg 3. Slaktevekter for elg og hjort (kalv og ungdyr) i 2024	143

Sammendrag

På oppdrag fra Agder fylkeskommune har Faun Naturforvaltning i denne rapporten analysert utviklingen i elg- og hjortebestanden i Agder på grunnlag av observasjoner under elg- og hjortejakt (sett data), fellingstall og slaktevekter fra felt elg og hjort. Relevante samfunnshensyn knyttet til konfliktnivå mot trafikk og mengde avvirket tømmer er også undersøkt opp mot elgbestanden. Beitetakst utført våren 2021 er inkludert i vurderingene, samt opplevd konfliktnivå for hjort mot skog og jordbruk og gjennomført hjorteskadetakst er også vurdert. Elgbeitetaksten fra 2021 må ansees som noe utdatert. Det skal gjennomføres ny elgbeitetakst i 2025, og vurderingene for neste års uttak bør derfor sees i sammenheng med resultatene fra denne taksten. Basert på nevnte data er det gjort bestandsvurderinger og gitt faglige råd for Agder fylke og kommunene i Agder, samt for de gamle Agderfylkene Aust- og Vest-Agder. I tillegg har vi sammenlignet Agder med andre relevante fylker for parameterne sett og felt per dag, slaktevekter for kalv, samt reproduksjon.

Elg

I 2024 ble det felt 1163 elg av en kvote på 2240 tildelte dyr, noe som tilsvarer en fellingsprosent på 52. Bak hver felling lå det omtrent 9700 dekar tellende areal. Uttaket fordelte seg på 314 kalv, 329 ungdyr, 232 eldre kyr og 288 eldre okser. Kalv og ungdyr utgjorde 55 prosent av uttaket, mens av dyr 1,5 år og eldre var 55 prosent okser. Det ble registrert 25 316 jegerdagsverk og rapportert 11 110 observasjoner av elg, noe som ga en indeks på 0,44 sett elg per jegerdag. Det ble felt 0,046 elg per jegerdag i 2024. Bestandstettheten virker å synke svakt for siste femårsperiode.

Observert kjønnsforhold var 1,8 ku per okse, litt over snittet for siste treårsperiode på 1,7. Kalve- og tvillingratene i 2024 var på henholdsvis 0,46 og 1,06. Gjennomsnittlig slaktevekt for kalv og ungdyr var på henholdsvis 44 kg og 102 kg i 2024, enda et nytt historisk bunnivå for ungdyrvektene. Gjennomsnittlig slaktevekt for ku og okse var på henholdsvis 156 og 177 kg.

Som en følge av lavere tetthet av elg, er antall trafikkdrepte elg redusert i seinere tid. I perioden 2021-2023 er det registrert 157 trafikkdrepte elg, hvorav 91 ble påkjørt av bil og 66 påkjørt av tog. Trafikkdrepte elg tilsvarte 3,8 prosent av jaktuttaket for samme periode.

Bestandstettheten i Agder har vært svakt synkende for siste femårsperiode. Samtidig ser vi en svært tydelig nedgang i bestandskondisjonen både når det gjelder kalverater og gjennomsnittlige slaktevekter for alle alderskategorier, men spesielt for kalv og ungdyr. Beitetaksten i 2021 viste samlet sett et moderat overbeite i Agder. Bestanden virker som nevnt å ha gått noe ned siden den gang. Ny elgbeitetakst i 2025 vil imidlertid gi oss et bedre bilde på hvordan dagens beitegrunnlag er i forhold til elgtetthet. Med bakgrunn i stadig lavere bestandskondisjon, er vår hovedanbefaling å svakt redusere bestanden for å kunne oppnå en bærekraftig bestandstetthet som på sikt kan bidra til bedre bestandskondisjon i Agder. For å oppnå dette antyder vi et totalt uttak for Agder på rundt 1665 elg i 2025. Det må samtidig tas hensyn til at det er stor variasjon mellom kommunene med tanke på elgtetthet, beitetrykk og anbefalt jaktuttak og utvikling.

Hjort

I 2024 ble det felt 1833 hjort av en kvote på 3470 tildelte dyr, noe som tilsvarer en fellingsprosent på 53. Bak hver felling lå det omtrent 6200 dekar tellende areal. Uttaket fordelte seg på 510 kalv, 536 ungdyr, 354 eldre kolle og 433 eldre bukk. Kalv og ungdyr utgjorde 57 prosent av uttaket i 2024, mens av dyr 1,5 år og eldre var 55 prosent bukker.

Det ble lagt ned 21 298 jegerdagsverk og observert 9067 hjort i utmark, noe som ga en sett hjort indeks på 0,43. Felt hjort per jegerdag var på 0,069. Den tydelige bestandsveksten vi har sett siden rundt 2010, ser ut til å ha avtatt noe i 2024.

Jaktpresset (skutt av sett) på bukk, kolle og kalv var på henholdsvis 27, 13 og 21 prosent i 2024. Observert kjønnsforhold var på 1,6 kolle per bukk, mens kalveraten var på 0,53 kalv per kolle. Gjennomsnittlige

slaktevekter for kalv og ungdyr var på henholdsvis 27 kg og 48 kg i 2024. Gjennomsnittlige slaktevekt for kolle og bukk var på henholdsvis 59 kg og 83 kg i 2024.

Den tydelige bestandsveksten vi har sett tidligere for hjortebestanden i Agder, ser ut til å ha avtatt noe det siste året. Det må likevel bemerkes at det fortsatt er store forskjeller innad i fylket, der noen kommuner fortsatt har en bestand i vekst, mens andre har stagnert veksten eller er i tydelig nedgang. Kommuner som tidligere har vært i stor vekst har overraskende hatt en plutselig stopp i denne utviklingen. Det må også nevnes at det finnes store forskjeller i datamateriale hos kommunene når det kommer til «sett-hjort» data, og disse forskjellene kan også være medvirkende til endringer i gjennomsnittet for fylket.

Bestandskondisjonen hos hjort i Agder har holdt seg forholdsvis stabil, men har en antydning til nedgang i gjennomsnittlige slaktevekter, spesielt for kalv. Med økende tettheter i enkelte områder, kan det ventes en negativ utvikling i kondisjon i disse områdene. Det kan på generelt grunnlag være fornuftig å fortsette å stabilisere bestanden på fylkesnivå. Hjorten beveger seg gjerne over et større område enn elgen, og er mer selektiv for hvor den oppholder seg. Viltet bør i prinsippet forvaltes der det faktisk er, noe som vil innebærer et større jaktuttak i enkelte områder, og mindre uttak i andre områder. Vi henviser til de kommunale anbefalingene.

Innledning

Forvaltningen av hjortevilt blir stadig mer utfordrende i takt med utviklinga i samfunnet, og spesielt på elg er lave slaktevekter, synkende reproduksjon og krav om å senke bestander, gjenstand for misnøye hos mange grunneiere og jegere. Elgens tilstand i sør vekker engasjement som aldri før, og er ofte diskutert i sosiale medier og nyhetssaker. Samtidig er det mange som ønsker seg en enkel forklaring på spesielt nedgangen i kondisjon og økt kalvedødelighet, noe som viser seg i stadig større grad å være et komplekst og sammensatt tema.

Forvaltningen av elg og hjort er i prinsippet grunneierstyrt, hvor kommunen kommer inn som lokalt forvaltningsorgan. Fylkeskommunen har ansvaret for høstbare, ikke-truede arter av vilt og sitter med det regionale forvaltningsansvaret. Det vil si at fylkeskommunen i prinsippet skal fungere som et verktøy innen forvaltningen av disse artene ovenfor kommunene, og yte bistand til både private og offentlige aktører. En måte å bidra på er gjennom fremstilling av fagrapporter.

På oppdrag for Agder fylkeskommune har Faun Naturforvaltning utarbeidet en rapport som oppsummerer jaktseasonen 2024 og tar for seg utviklingen i elg- og hjortebestanden i Agder. Dette er gjort ved å analysere innrapportert sett elg/hjort data, fellingstall og slaktevekter fra felt elg og hjort. Basert på dette materialet er det gjort bestandsvurderinger og gitt forslag til videre forvaltning for elgen og hjorten i Agder samlet og for hver enkelt kommune. Formålet med rapporten er å danne et faglig grunnlag for det forvaltningsrelaterte arbeidet som skjer i fylkeskommunen, kommunene og valdene.

Materiale og metode

Omfang

Fylket «Agder» består i dag av 25 kommuner. I rapporten er data presentert for hver av disse kommunene, samt helhetlig for Agder. I tillegg er også data presentert for hver av de tidligere fylkene «Aust-Agder» og «Vest-Agder».

Sett elg

Data fra sett elg i fylket er lagt direkte inn i Hjorteviltregisteret (HVR) av hver enkelt kommune, og hentet ut av oss fra HVR den 3. februar 2025. I denne rapporten er det hovedsakelig benyttet sett elg-data for perioden 1994-2024. For en mer detaljert beskrivelse av Hjorteviltregisteret vises det til deres hjemmeside (www.hjorteviltregisteret.no).

Sett hjort

Data fra sett hjort i fylket er lagt direkte inn i Hjorteviltregisteret av hver enkelt kommune, og hentet ut av oss fra HVR den 3. februar 2025. Det er benyttet sett hjort data under «utmarksjakt» for perioden 2010-2024.

Data fra Statistisk sentralbyrå

Rapportering av felt elg og hjort til Statistisk sentralbyrå er gjort gjennom Hjorteviltregisteret. Fellingstall for hjort på kommunenivå er presentert for perioden 2010-2024 og hentet fra jaktstatistikken i hjorteviltregisteret. Fellingstall for elg er hentet fra sette- og felte elg i hjorteviltregisteret for perioden 1994-2024. I tilfeller der det er større avvik mellom antallet felte elg fra «sett elg» og jaktstatistikken for en kommune, er det benyttet det høyeste tallet for de siste to årene. Vi har også hentet data fra SSB på kommune og fylkesnivå for registrert avgang av elg utenom jakt (tabell 03501) og tømmeravvirkning (tabell 03795 og tabell 06964).

Datapresentasjon

Tabeller og figurer er i stor grad fremstilt i konturer av svart/hvit for å legge til rette for en «utskriftsvennlig» layout. Tellende areal for kommunene i Agder er hentet fra rapportert informasjon fra

www.hjorteviltregistreret.no per januar 2025. Det forekommer gjerne små endringer av sett data og fellingstall i HVR etter at vi har hentet ut data, noe som kan medføre at enkelte tall i denne rapporten kan avvike noe med hva som ligger inne i HVR etter at rapporten er ferdigstilt.

Figurpresentasjon elg

Det er presentert 8 figurer for hver kommune/fylke: 1) felte elg, sett elg per jegerdag, samt felt elg per jegerdag*10, 2) fordeling i jaktuttaket, 3) kjønnsforhold, 4) jaktpress, 5) kalve- og tvillingrate, 6) slaktevekter for kalv og ungdyr, 7) fallvilt av elg (trafikkdrept elg samt elg som er felt eller omkommet av andre årsaker) og 8) tømmeravvirkning og avvirkning per felte elg. Figurene viser data for perioden 1994-2024. Vi gjør oppmerksom på at tall for antall trafikkdrepte elg for jaktåret 2024, samt tømmeravvirkning for samme året, ikke er tilgjengelig hos SSB enda. Vi har dermed benyttet tall til og med jaktåret 2023.

Figurpresentasjon hjort

Det er presentert 4 figurer for hver kommune/fylke: 1) Felte hjort, sett hjort per jegerdag, samt felt hjort per jegerdag*10, 2) felte hjort fordelt på alder og kjønn, 3) kjønnsforhold og 4) slaktevekter for kalv og ungdyr. For fylkene og kommunene der det ble observert over 500 hjort i 2024, har vi i tillegg presentert 5) sett kalv per hind, 6) sett spissbukk per bukk og 7) jaktpress. Figurene er satt opp i samme mønster og viser data for perioden 2010-2024.

Anbefalinger

For hver kommune er det gitt en kortfattet anbefaling til videre forvaltning med hensyn til fremtidig jaktuttak og avskyting for elg. Anbefalingene tar utgangspunkt i de vedtatte regionale målene for hjorteviltforvaltning i Aust- og Vest-Agder, samt gjennomførte beitetakseringer (senest gjennomført for hele Agder i 2021). For hjort er det i diskusjonen gitt en mer generell anbefaling for videre forvaltning.

Datakvalitet på sett elg og hjort-data

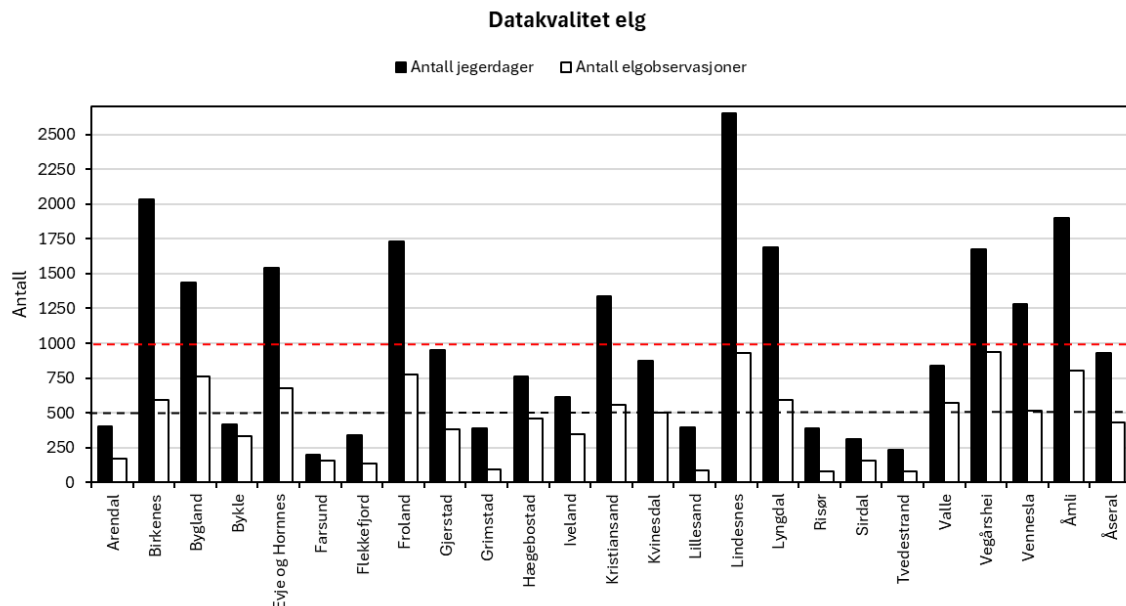
Jegerobservasjoner i jakta er en kostnadseffektiv måte for å overvåke endringer og avdekke trender i hjorteviltbestandene. Evaluering av metodikken har vist at sett dyr indeksene er i stand til å avspeile mellomårsvariasjonen i de ulike bestandsegenskapene, men med varierende presisjon avhengig av art, indeks og område¹. Høy grad av presisjon på indeksene fra sett elg/hjort-data krever imidlertid tilfredsstillende datamengde. Før instruksendringen av sett elg/hjort fra og med 2018, ble det anbefalt minimum 500 observasjoner av elg/hjort og 1000 jegerdager for at indeksene skulle være upåvirket av tilfeldigheter og gjenspeile «virkeligheten»². Som følge av instruksendringen vil observasjonene av elg/hjort bli høyere nå, siden alle observasjoner skal tas med, uavhengig av om dyret er observert tidligere eller av andre jegere. Vi antar da at anbefalingen om 500 observasjoner av elg/hjort er i «snaueste» laget, men likevel et brukbart nivå. I 2024 rapporterte 12 av 25 kommuner minimum 500 observasjoner av elg (Figur 1). For 10 av kommunene ble det lagt ned minimum 1000 jegerdagsverk. Det laveste antall elgobservasjoner var i Tvedestrand med 77 sette elg. Der ble det til sammenligning registrert 236 jegerdager. Færrest antall jegerdager ble det registrert i Farsund med 201 jegerdager. I Vegårshei kommune ble det gjort flest elgobservasjoner i 2024 med 939 sette elg.

I gjennomsnitt ble det per kommune i Agder lagt ned 1013 jegerdagsverk og observert 444 elg i 2024. Generelt anses datamaterialet for elg som brukbart på kommunenivå. I mindre «elgkommuner» som blant andre Farsund, Grimstad, Lillesand, Risør, og Tvedestrand med begrenset datamateriale, blir imidlertid indeksene mer usikre. Det bemerkes at jaktinnsatsen i kommuner som Flekkefjord og Sirdal har vært vesentlig lavere de siste årene sammenlignet med tidligere, og at dermed indeksene også her blir mer usikre.

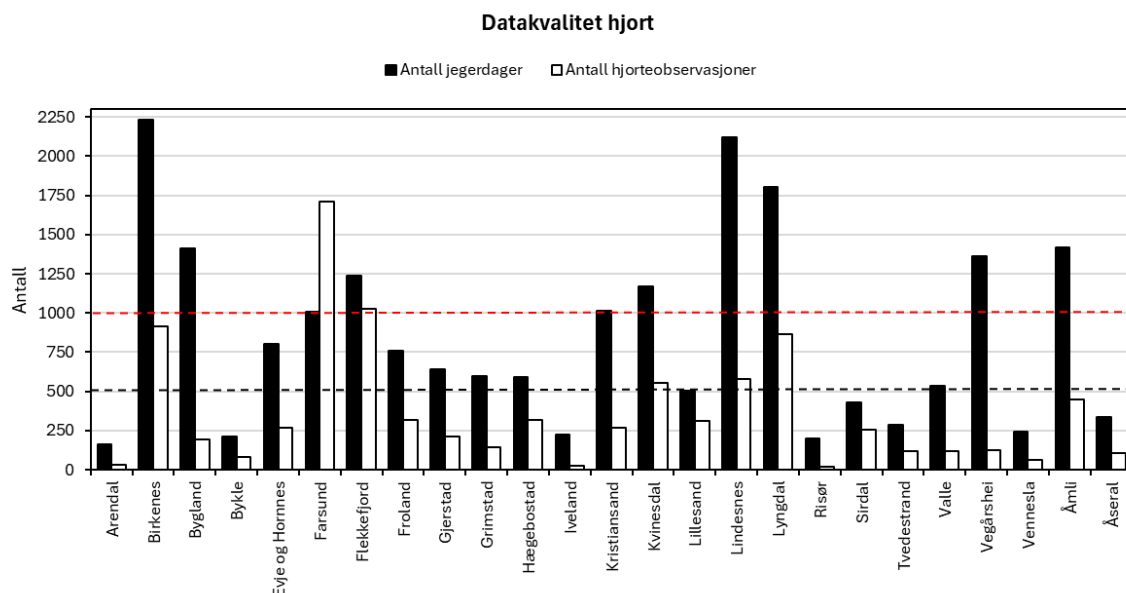
¹ Solberg, E. J., Veiberg, V., Rolandsen, C. M., Ueno, M., Nilsen, E. B., Gangsei, L. E., Stenbrenden, M. & Libjå, L. E. 2014. Sett elg- og sett hjort-overvåkingen: Styrker og forbedringspotensial. – NINA Rapport 1043. 103 s.

² Solberg, E. J., Rolandsen, C. M., Heim, M., Grøtan, V., Garel, M., Sæther, B.-E., Nilsen, E. B., Austrheim, G., Herfidal, I. 2006. Elgen i Norge sett med jegerøyne. En analyse av jaktmaterialet fra overvåkningsprogrammet for elg og det samlede sett elg-materialet for perioden 1966-2004. NINA Rapport 125

For hjort rapporteres det en lavere jaktinnsats og færre observasjoner, sammenliknet med elg. Det ble i gjennomsnitt lagt ned 852 jegerdagsverk og observert 363 hjort per kommune under utmarksjakt sist høst (Figur 2). I Birkenes, Farsund, Flekkefjord, Kvinesdal, Lindesnes, Lyngdal og til dels Åmli var oppslutningen om sett-hjort data høy. I Arendal, Bykle, Iveland, Risør og Vennesla utgjør datamaterialet svært få observasjoner av hjort (<100), og innebærer at indeksene for hjort bør tolkes med særlig varsomhet.

Figur 1. Antall jegerdager (svarte søyler), samt antall observasjoner (hvite søyler) av elg per kommune i Agder i 2024. Rød stiplede linje og svart stiplede linje indikerer anbefalt «grense» over hhv. antall jegerdager og antall observasjoner av elg for at resultatene anses som statistisk representative.

Figur 2. Antall jegerdager (svarte søyler), samt antall observasjoner (hvite søyler) av hjort under utmarksjakt per kommune i Agder i 2024. Rød stiplede linje og svart stiplede linje indikerer anbefalt «grense» over hhv. antall jegerdager og antall observasjoner av elg for at resultatene anses som statistisk representative.

Datakvalitet på slaktevekter

Slaktevekter for kalv og ungdyr er hentet ut fra www.hjorteviltregisteret.no (HVR) 3. februar 2025. Her er det kun inkludert data fra dyr som er rapportert som «veid». For å unngå at åpenbare feilrapporteringer

skal påvirke gjennomsnittet, har vi ekskludert elg- og hjortekalver med oppgitt slaktevekt over henholdsvis 99 og 49 kg, samt åringer av elg og hjort med slaktevekt over henholdsvis 189 og 89 kg. Til sammen er 43 elg og 12 hjort i perioden 1999-2024 fjernet fra utvalget på bakgrunn av usannsynlig slaktevekt. Vi har også justert for alder, i tilfeller der det var avvik mellom rapportert alder og eksakt alder fra tannsnitt. Dette gjaldt til sammen 163 elg og 74 hjort i perioden 1994-2024.

Resultater

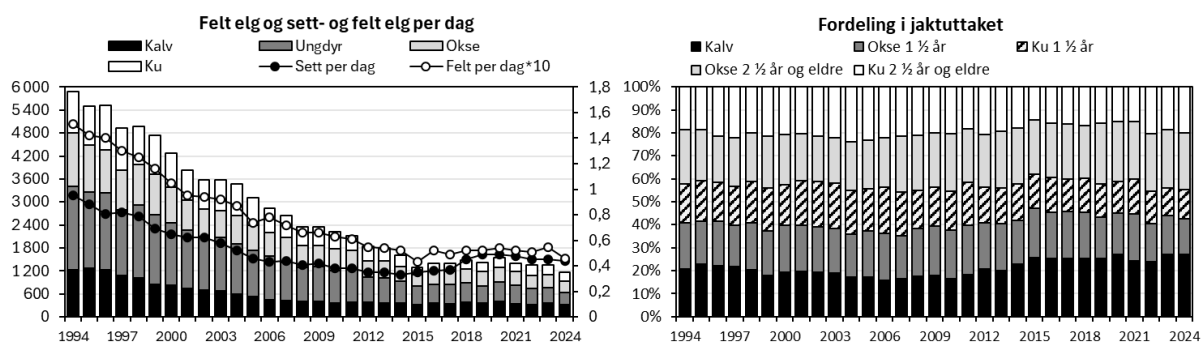
Agder

Elg

Fellingstall og bestandsutvikling

I 2024 ble det felt 1163 elg av en kvote på 2240 tildelte dyr, noe som tilsvarer en fellingsprosent på 53. Bak hver felling lå det omtrent 9700 dekar tellende areal. Uttaket fordelte seg på 314 kalv, 329 ungdyr, 232 eldre kyr og 288 eldre okser. Kalv og ungdyr utgjorde 55 prosent av uttaket i 2024, mens av dyr 1,5 år og eldre var 55 prosent okser.

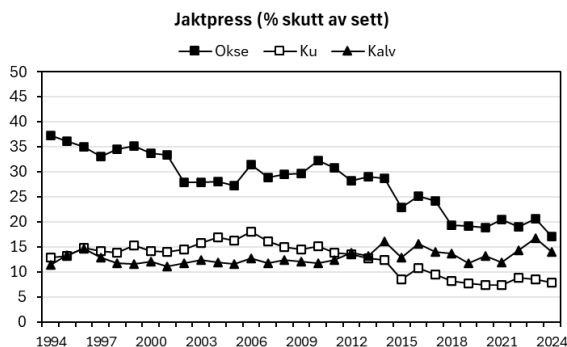
Det ble observert 0,44 elg per jegerdag og felt 0,046 elg per jegerdag i 2024. Bestandstettheten virker å synke svakt for siste femårsperiode.

Figur Agder 1. Felte elg, sett elg per jegerdag, samt felt elg per jegerdag*10 (venstre delfigur) og felte elg fordelt på alder og kjønn (høyre delfigur).

Jaktpress

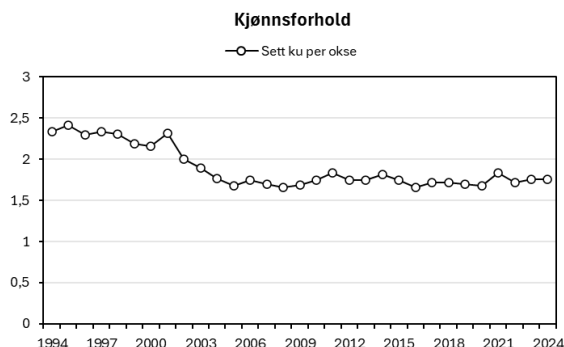
Det ble registrert 25 316 jegerdager og 11 110 observasjoner av elg i 2024. Datagrunnlaget er tilstrekkelig for å kunne gjenspeile faktiske forhold for fylket. Prosent skutt av sett for okse, ku og kalv var på henholdsvis 17, 8 og 14 prosent i 2024. Jaktpresset for okse og kalv har begge en liten nedgang fra 2023, mens jaktpresset på ku har holdt seg relativt stabilt over flere år.

Figur Agder 2. Jaktpress ut fra andelen skutte av sette dyr.

Kjønnsforhold

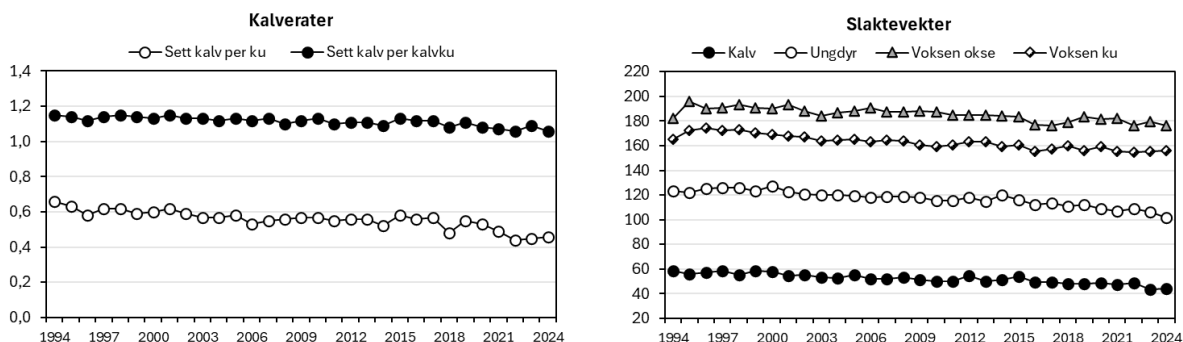
Det ble observert 1,8 ku per okse i 2024, med et snitt for siste treårsperiode på 1,7 ku per okse. Okseandelen har vært forholdsvis stabil siden 2011.

Figur Agder 3. Sett ku per okse.

Bestandskondisjon

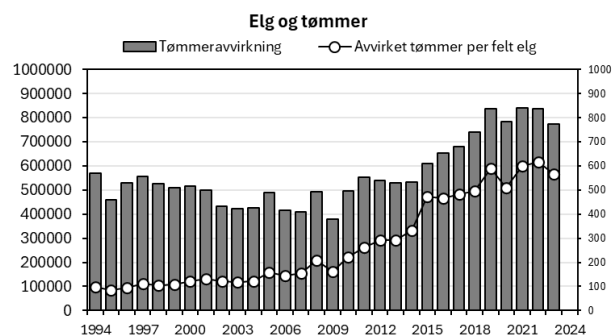
Kalve- og tvillingratene var i 2024 på henholdsvis 0,46 og 1,06. Etter en tydelig nedgang i begge kategorier frem til 2022, spesielt gjeldende for kalveraten, har indeksene frem til 2024 holdt seg forholdsvis stabile. Gjennomsnittlig slaktevekt for kalv og ungdyr var i 2024 på henholdsvis 44 kg og 102 kg. Gjennomsnittlig slaktevekt for ku og okse var på henholdsvis 156 og 177 kg i 2024. Slaktevektene for alle kategorier har generelt sett sunket gradvis fra 1994 til 2024, mens det er spesielt tydelig de siste årene for kalv og ungdyr. Den laveste gjennomsnittsvekta for kalv ble registrert i 2023 og holder seg gjeldende også i 2024, mens gjennomsnittlige ungdyrvekter har nådd enda et nytt historisk bunnivå i 2024.

Figur Agder 4. Kalv- og tvillingrate (venstre delfigur) og gjennomsnittlige slaktevekter for kalv, ungdyr, ku og okse (høyre delfigur).

Elg og tømmer

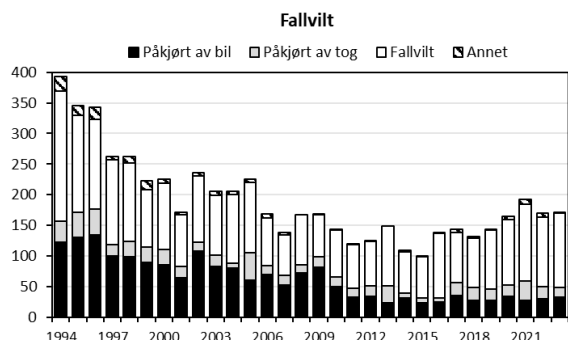
I perioden 2021-2023 er det i snitt avvirket rundt 817 500 m³ årlig. Det har vært en økning i tømmeravvirkning den senere tiden, særlig i fra 2015 til i dag. Den økte avvirkningen vil ha positiv effekt på fôrgrunnlaget gjennom at det finnes mye ungskog. Det forventes derfor at det finnes et høyere beitetilbud av kvist i inneværende periode sammenlignet med perioden før 2015.

Figur Agder 5. Tømmeravvirkning og avvirkning per felte elg.

Elg og trafikk

I perioden 2021-2023 er det registrert 157 trafikkdrepte elg, hvorav 91 ble påkjørt av bil og 66 påkjørt av tog. I samme periode er det registrert 376 omkommet eller felt av andre årsaker (fallvilt). Trafikkdrepte elg utgjorde 3,8 prosent av jaktuttaket for siste treårsperiode. Konfliktnivået mellom elg og trafikk ansees som moderat per i dag fordi det er noe høyere enn tidligere målsetting i regionale målsettinger for gamle Aust-Agder fylke.

Figur Agder 6. Fallvilt av elg (trafikkdrepte og felt eller omkommet av andre årsaker).

Anbefaling elg

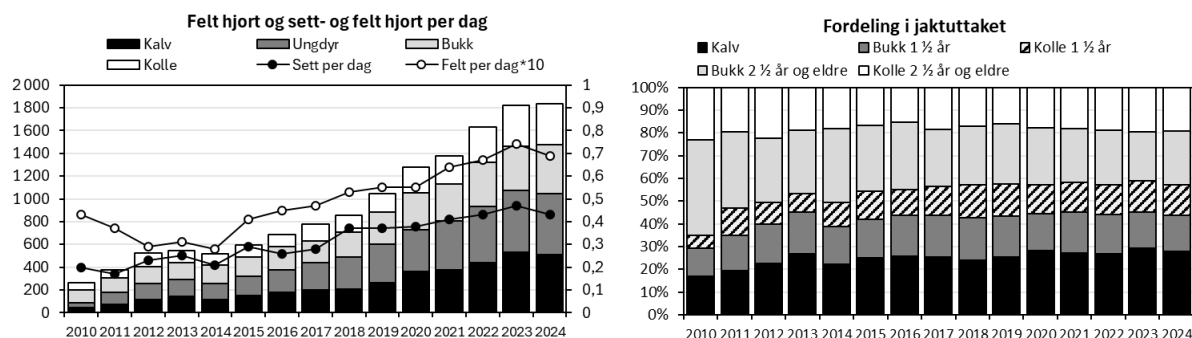
Bestandstettheten i Agder har vært svakt synkende for siste femårsperiode. Samtidig ser vi en svært tydelig nedgang i bestandskondisjonen både når det gjelder kalverater og gjennomsnittlige slaktevekter for alle alderskategorier, men spesielt for kalv og ungdyr. Beitetaksten i 2021 viste samlet sett et moderat overbeite i Agder. Bestanden virker som nevnt å ha gått noe ned siden den gang. Ny elgbeitetakst i 2025 vil imidlertid gi oss et bedre bilde på hvordan dagens beitegrunnlag er i forhold til elgtetthet. Med bakgrunn i stadig lavere bestandskondisjon, er vår hovedanbefaling å svakt redusere bestanden for å kunne oppnå en bærekraftig bestandstetthet som på sikt kan bidra til bedre bestandskondisjon i Agder. For å oppnå dette antyder vi et totalt uttak for Agder på rundt 1665 elg i 2025. Det må samtidig tas hensyn til at det er stor variasjon mellom kommunene med tanke på elgtetthet, beitetrykk og anbefalt jaktuttak og utvikling.

Hjort

Fellingstall og bestandsutvikling

I 2024 ble det felt 1832 hjort av en kvote på 3470 tildelte dyr, noe som tilsvarer en fellingsprosent på 53. Bak hver felling lå det omtrent 6200 dekar tellende areal. Uttaket fordelte seg på 510 kalv, 536 ungdyr, 354 eldre kolle og 433 eldre bukk. Kalv og ungdyr utgjorde 57 prosent av uttaket i 2024, mens av dyr 1,5 år og eldre var 55 prosent bukk.

Det ble observert 0,43 hjort per jegerdag og felt 0,069 hjort per jegerdag i 2024. Den tydelige bestandsveksten vi har sett siden rundt 2010, ser ut til å ha avtatt noe i 2024. Fellingstallene har vært stigende gjennom perioden, og var i 2024 på omtrent samme nivå som 2023.

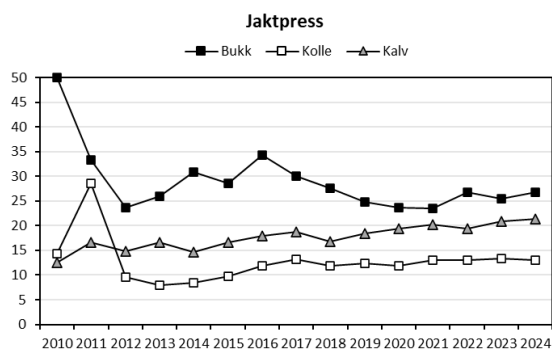

Figur Agder 7. Felte hjort, sett hjort per jegerdag, samt felt hjort per jegerdag*10 (venstre delfigur) og felte hjort fordelt på alder og kjønn (høyre delfigur).

Jaktpress

Det ble registrert 21298 jegerdager og 9067 observasjoner av hjort under utmarksjakt i 2024.

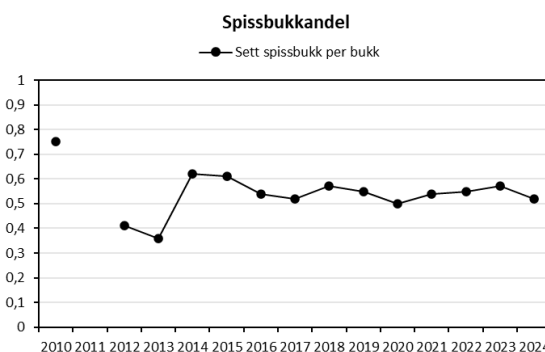
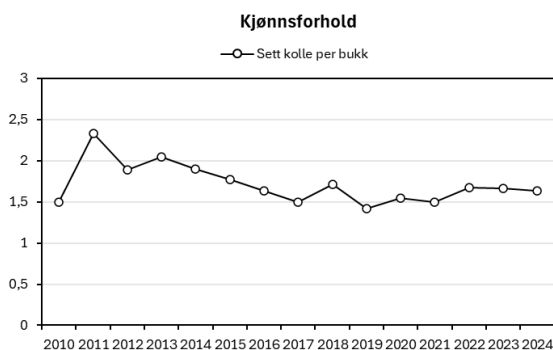
Datagrunnlaget ansees som tilstrekkelig for å kunne gjenspeile faktiske forhold for fylket. Prosent skutt av sett for bukk, kolle og kalv var på henholdsvis 27, 13 og 21 prosent i 2024.

Figur Agder 8. Jaktpress ut fra andelen skutte av sette dyr.

Kjønnsforhold

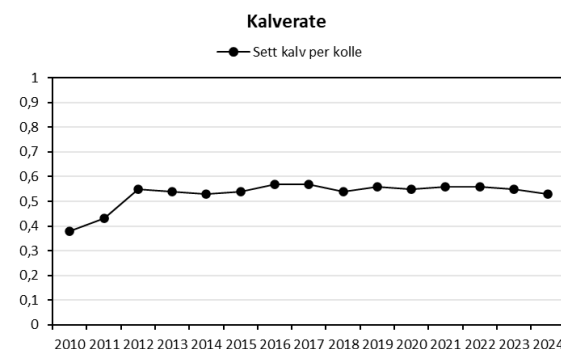
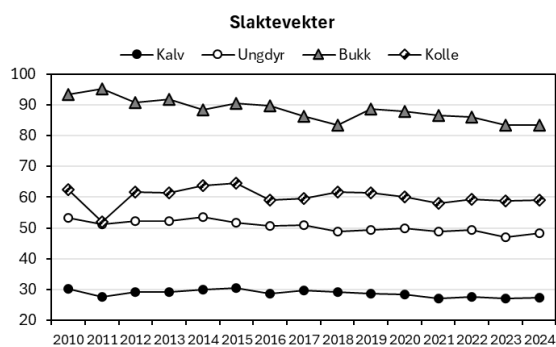
Det ble observert 1,6 kolle per bukk i 2024, med et snitt på 1,7 for siste treårsperiode. Andelen bukk har holdt seg stabil siste treårsperiode. Andel spissbukk av observerte bukker har holdt seg stabil over tid og var på 52 prosent i 2024.

Figur Agder 9. Sett kolle per bukk (venstre delfigur) og sett spissbukk per bukk (høyre delfigur).

Bestandskondisjon

Gjennomsnittlige slaktevekt for kalv og ungdyr var på henholdsvis 27 kg og 48 kg i 2024. Det har vært en svak negativ utvikling i gjennomsnittlige slaktevekt for kalv og ungdyr gjennom perioden 2010-2024, noe mer tydelig for ungdyr. Gjennomsnittlige slaktevekt for kolle og bukk var på henholdsvis 59 kg og 83 kg i 2024. Kalveraten var i 2024 på 0,53, litt under gjennomsnittet for siste treårsperiode på 0,55 kalv per kolle.

Figur Agder 10. Gjennomsnittlige slaktevekt for kalv, ungdyr, kolle og bukk (venstre delfigur) og sett kalv per kolle (høyre delfigur).

Anbefaling hjort

Den tydelige bestandsveksten vi har sett tidligere for hjortebestanden i Agder, ser ut til å ha avtatt noe det siste året. Det må likevel bemerkes at det fortsatt er store forskjeller innad i fylket, der noen kommune har fortsatt en bestand i vekst, mens andre har stagnert veksten eller er i tydelig nedgang. Kommuner som tidligere har vært i stor vekst har overraskende hatt en plutselig stopp i denne utviklingen. Det må også nevnes at det finnes store forskjeller i datamateriale hos kommunene når det kommer til «sett-hjort» data, og disse forskjellene kan også være medvirkende til endringer i gjennomsnittet for fylket.

Bestandskondisjonen hos hjort i Agder har holdt seg forholdsvis stabil, men har en antydning til nedgang i gjennomsnittlige slaktevekter, spesielt for kalv. Med økende tettheter i enkelte områder, kan det ventes en negativ utvikling i kondisjon i disse områdene. Det kan på generelt grunnlag være fornuftig å fortsette å stabilisere bestanden på fylkesnivå. Hjorten bør i prinsippet forvaltes der den faktisk er, noe som vil innebære et større jaktuttak i enkelte områder, og mindre uttak i andre områder. Vi henviser til de kommunale anbefalingene.

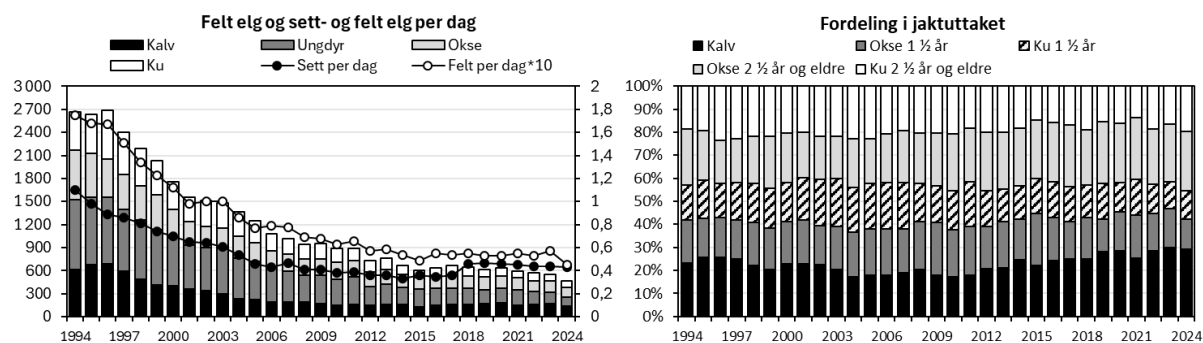
Vest-Agder

Elg

Fellingstall og bestandsutvikling

I 2024 ble det felt 472 elg av en kvote på 1115 tildelte dyr, noe som tilsvarer en fellingsprosent på 42. Bak hver felling lå det omtrent 10 900 dekar tellende areal. Uttaket fordelte seg på 138 kalv, 120 ungdyr, 92 eldre kyr og 122 eldre okser. Kalv og ungdyr utgjorde 55 prosent av uttaket i 2024, mens av dyr 1,5 år og eldre var 55 prosent okser.

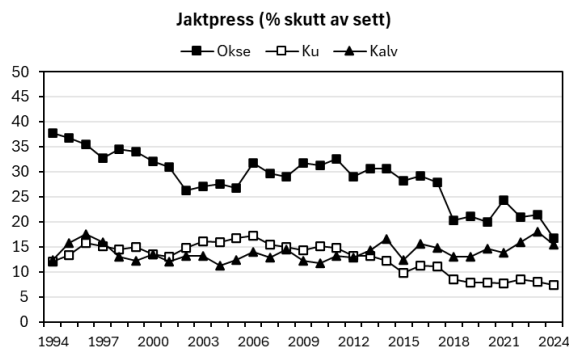
Det ble observert 0,43 elg per jegerdag og felt 0,045 elg per jegerdag i 2024. Bestandstettheten virker å holde seg stabilt til svakt synkende siden 2019.

Figur Vest-Agder 1. Felte elg, sett elg per jegerdag, samt felt elg per jegerdag*10 (venstre delfigur) og felte elg fordelt på alder og kjønn (høyre delfigur).

Jaktpress

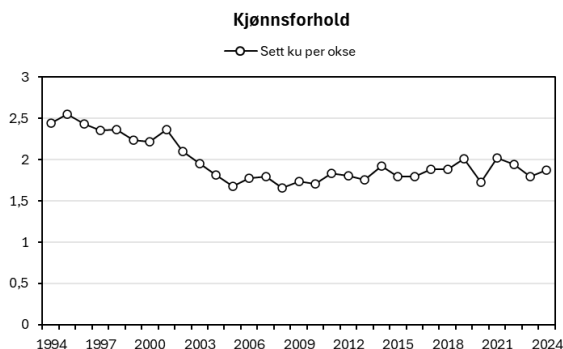
Det ble registrert 10 375 jegerdager og 4422 observasjoner av elg i 2024. Datagrunnlaget ansees som tilstrekkelig for å kunne gjenspeile faktiske forhold i kommunen. Prosent skutt av sett for okse, ku og kalv var på henholdsvis 17, 7 og 16 prosent i 2024. Jaktpresset for alle tre kategorier har gått noen ned siden forrige høst.

Figur Vest-Agder 2. Jaktpress ut fra andelen skutte av sette dyr.

Kjønnsforhold

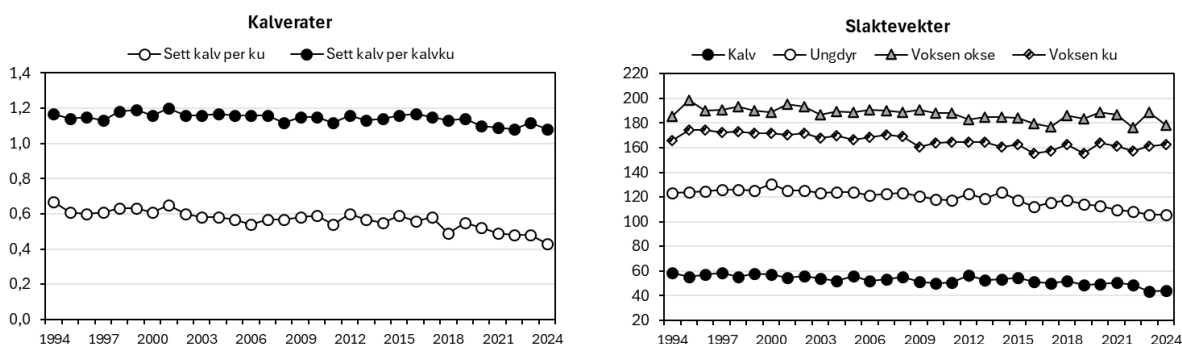
Det ble observert 1,9 ku per okse i 2024, samme som snittet for siste treårsperiode. Okseandelen har vært økende fra 2020 til 2023, med antydning til svak nedgang igjen siste året.

Figur Vest-Agder 3. Sett ku per okse.

Bestandskondisjon

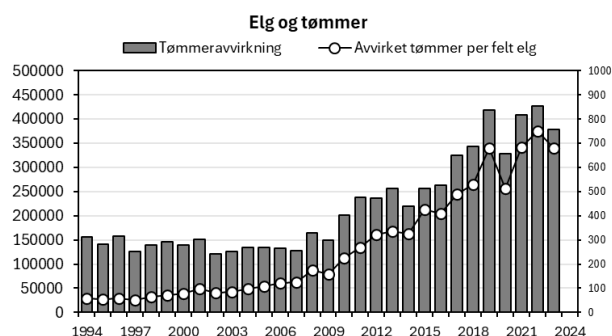
Kalve- og tvillingratene var i 2024 på henholdsvis 0,43 og 1,08. Det har vært en negativ utvikling for begge kategorier gjennom perioden, spesielt tydelig for kalveraten de siste årene. Gjennomsnittlig slaktevekt for kalv og ungdyr var i 2024 på henholdsvis 44 kg og 106 kg. Det har også her vært en tydelig negativ utvikling for både kalve- og ungdyrvekter de siste årene. Gjennomsnittlig slaktevekt for ku og okse var på henholdsvis 163 og 178 kg i 2024.

Figur Vest-Agder 4. Kalve- og tvillingrate (venstre delfigur) og gjennomsnittlige slaktevekter for kalv og ungdyr (høyre delfigur).

Elg og tømmer

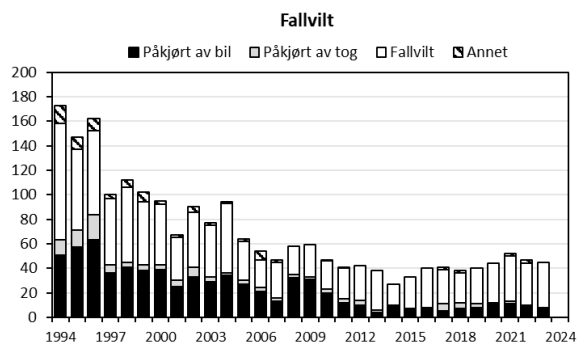
I perioden 2021-2023 er det i snitt avvirket rundt 404 600 m³ årlig. Det har vært en markant økning i tømmeravvirkning helt siden slutten av 2000-tallet. Økt tømmeravvirkning generelt vil ha positiv effekt på fôrgrunnlaget, dersom tettheten av elg holdes på et bærekraftig nivå.

Figur Vest-Agder 5. Tømmeravvirkning og avvirkning per felte elg.

Elg og trafikk

I perioden 2021-2023 er det registrert 31 trafikkdrepte elg, hvorav 27 ble påkjørt av bil og 4 påkjørt av tog. I samme periode er det registrert 113 omkommet eller felt av andre årsaker (fallvilt). Trafikkdrepte elg utgjorde 1,8 prosent av jaktuttaket for siste treårsperiode. Konfliktnivået mellom elg og trafikk ansees som lavt per i dag.

Figur Vest-Agder 6. Fallvilt av elg (trafikkdrept og felt eller omkommet av andre årsaker).

Anbefaling elg

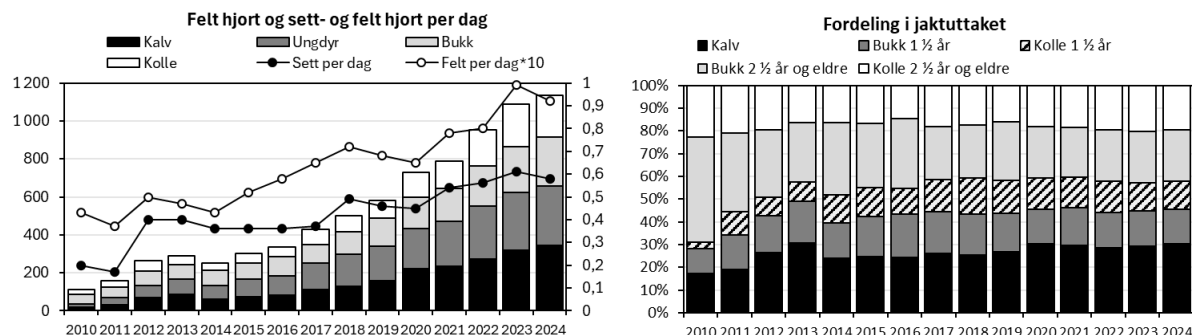
Slaktevekter og kalveproduksjon er fortsatt på et historisk lavt nivå i Vest-Agder, i gjennomsnitt nokså likt nivå som Aust-Agder. Elgbeitetaksering i 2021 viste også for Vest-Agder et moderat overbeite, og med en forholdsvis stabil bestand siden den gang, forventes det at beitetrykket ikke er særlig forandret. Det gjenstår å se med ny elgbeitetakst i løpet av 2025. Som følge av fortsatt dårlig bestandskondisjon og antatt fortsatt høyt beitetrykk anbefaler vi at bestanden stabiliseres noe under dagens nivå. For å oppnå dette har vi anbefalt en svak reduksjon av tettheten med et uttak rundt 640 elg i 2025. Det er imidlertid stor variasjon mellom kommunene for elgtetthet og anbefalt utvikling. Det bør være et fokus på å ta ut såkalt «mindreverdige» dyr.

Hjort

Fellingstall og bestandsutvikling

I 2024 ble det felt 1135 hjort av en kvote på 2297 tildelte dyr, noe som tilsvarer en fellingsprosent på 60. Bak hver felling lå det omtrent 4600 dekar tellende areal. Uttaket fordelte seg på 346 kalv, 311 ungdyr, 220 eldre kolle og 258 eldre bukk. Kalv og ungdyr utgjorde 58 prosent av uttaket i 2024, mens av dyr 1,5 år og eldre var 54 prosent bukk.

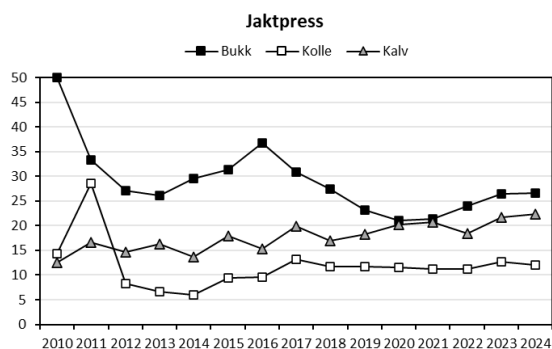
Det ble observert 0,58 hjort per jegerdag og felt 0,092 hjort per jegerdag i 2024. Bestandsveksten ser ut til å ha avtatt noe det siste året.

Figur Vest-Agder 7. Felte hjort, sett hjort per jegerdag, samt felt hjort per jegerdag*10 (venstre delfigur) og felte hjort fordelt på alder og kjønn (høyre delfigur).

Jaktpress

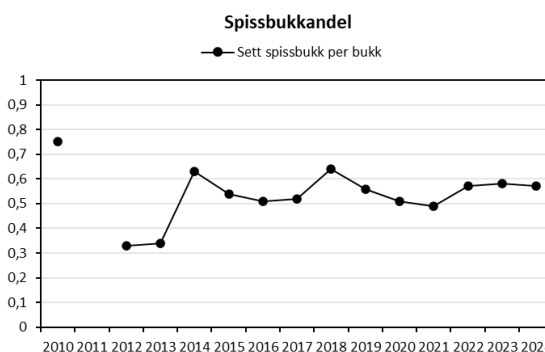
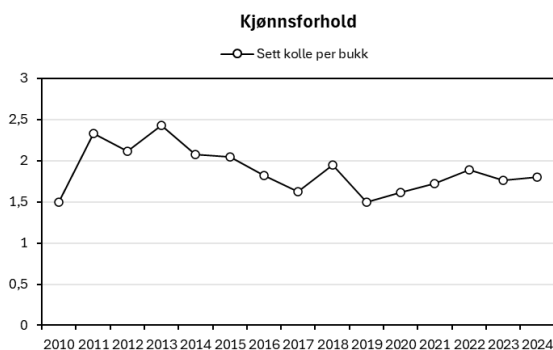
Det ble registrert 9956 jegerdager og 5743 observasjoner av hjort i 2024. Datagrunnlaget ansees som tilstrekkelig for å kunne gjenspeile faktiske forhold i kommunen. Prosent skutt av sett for bukk, kolle og kalv var på henholdsvis 27, 12 og 22 prosent i 2024.

Figur Vest-Agder 8. Jaktpress ut fra andelen skutte av sette dyr.

Kjønnsforhold

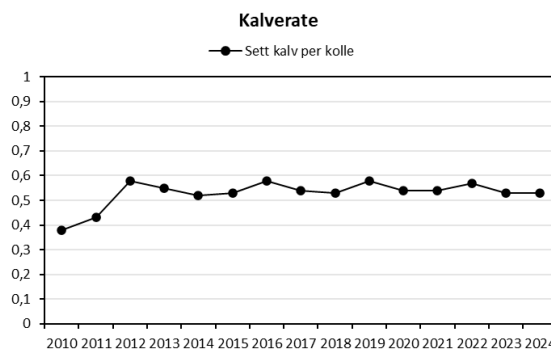
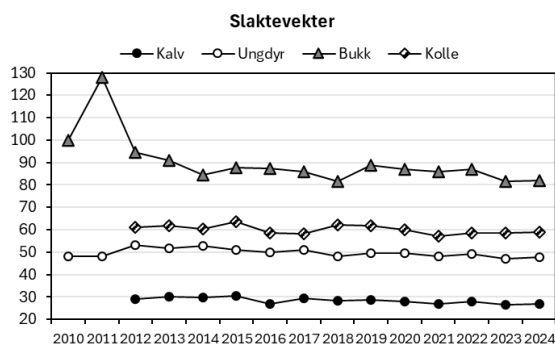
Det ble observert 1,8 kolle per bukk i 2024, tilsvarende snittet for siste treårsperiode. Andelen bukk har dermed holdt seg stabilt siste treårsperiode. Andel spissbukk av observerte bukker var på 57 prosent i 2024.

Figur Vest-Agder 9. Sett kolle per bukk (venstre delfigur) og sett spissbukk per bukk (høyre delfigur).

Bestandskondisjon

Gjennomsnittlige slaktevekt for kalv og ungdyr var på henholdsvis 27 kg og 48 kg i 2024. Det har vært en svak negativ utvikling i kalve- og ungdyrvekter for siste tiårsperiode, noe mer tydelig for ungdyrvekter. Gjennomsnittlig slaktevekt for kolle og bukk var på henholdsvis 59 kg og 82 kg i 2024. Kalveraten var i 2024 på 0,53, og har vært stabil siste tiårsperiode.

Figur Vest-Agder 10. Gjennomsnittlige slaktevekt for kalv og ungdyr (venstre delfigur) og sett kalv per kolle (høyre delfigur).

Anbefaling hjort

Bestandsveksten hos hjort har vært på et høyere nivå vest i Agder gjennom perioden, men har også her avtatt noe i 2024. Helhetlig ser vi at gjennomsnittlige slaktevekter på kalv og ungdyr har vært generelt lavere i Vest-Agder enn Aust-Agder gjennom perioden, og kan skyldes forskjellen i tetthet. For å opprettholde god kondisjon og holde konfliktnivået mot andre samfunnsinteresser lavt, anbefaler vi at bestanden stabiliseres for en periode. Det vil fortsette å være regionale forskjeller i bestandstetthet og det er særlig i områder med høy tetthet at uttaket bør være størst, og noen steder vil det også være aktuelt å redusere bestanden på nåværende tidspunkt. Hjorten må forvaltes der den er, og dette kan også gjelde innad i kommunene. Vi henviser til de kommunale anbefalingene.

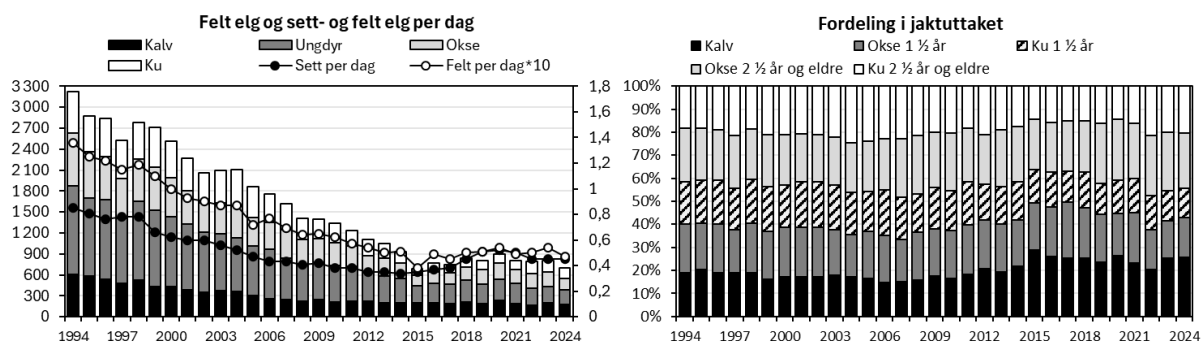
Aust-Ager

Elg

Fellingstall og bestandsutvikling

I 2024 ble det felt 691 elg av en kvote på 1125 tildelte dyr, noe som tilsvarer en fellingsprosent på 61. Bak hver felling lå det omtrent 9000 dekar tellende areal. Uttaket fordelte seg på 176 kalv, 209 ungdyr, 140 eldre kyr og 166 eldre okser. Kalv og ungdyr utgjorde 55 prosent av uttaket i 2024, mens av dyr 1,5 år og eldre var 56 prosent okser.

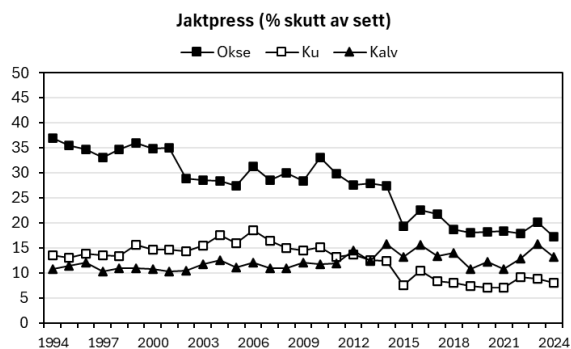
Det ble observert 0,45 elg per jegerdag og felt 0,047 elg per jegerdag i 2024. Bestandstettheten virker å holde seg stabil for siste treårsperiode.

Figur Aust-Agder 1. Felte elg, sett elg per jegerdag, samt felt elg per jegerdag*10 (venstre delfigur) og felte elg fordelt på alder og kjønn (høyre delfigur).

Jaktpress

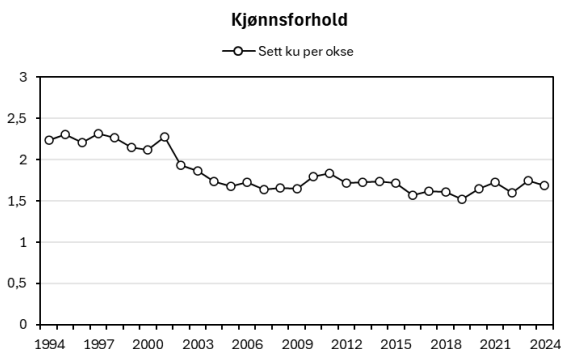
Det ble registrert 14941 jegerdager og 6688 observasjoner av elg i 2024. Datagrunnlaget ansees som tilstrekkelig for å kunne gjenspeile faktiske forhold i kommunen. Prosent skutt av sett for okse, ku og kalv var på henholdsvis 17, 8 og 13 prosent i 2024.

Figur Aust-Agder 2. Jaktpress ut fra andelen skutte av sette dyr.

Kjønnsforhold

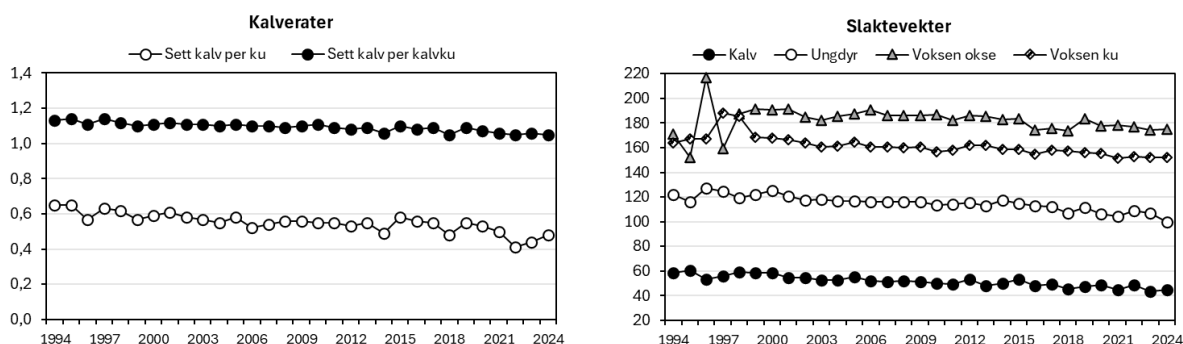
Det ble observert 1,7 ku per okse i 2024, samme som gjennomsnittet for siste treårsperiode. Okseandelen har vært forholdsvis stabil de siste tre årene.

Figur Aust-Agder 3. Sett ku per okse.

Bestandskondisjon

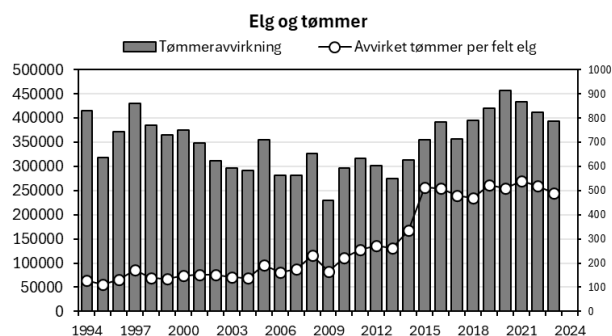
Kalve- og tvillingratene var i 2024 på henholdsvis 0,48 og 1,05. Det har vært en svak økning i kalverate siste treårsperiode, mens tvillingraten har holdt seg stabil. Gjennomsnittlig slaktevekt for kalv og ungdyr var i 2024 på henholdsvis 45 kg og 100 kg. Gjennomsnittlig slaktevekt for kalv har en svak økning siste året, men er fortsatt på et lavt nivå, mens gjennomsnittlige ungdyrvekter har nådd et nytt historisk lavmål i 2024. Gjennomsnittlig slaktevekt for ku og okse var på henholdsvis 152 og 175 kg i 2024.

Figur Aust-Agder 4. Kalv- og tvillingrate (venstre delfigur) og gjennomsnittlige slaktevekter for kalv og ungdyr (høyre delfigur).

Elg og tømmer

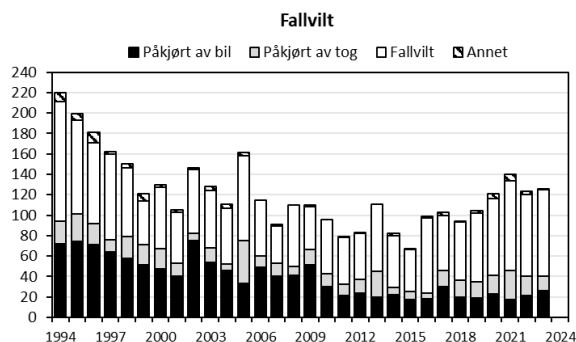
I perioden 2021-2023 er det i snitt avvirket rundt 413 000 m³ årlig. De siste fire årene har det vært en svak nedgang i andelen avvirket tømmer, men avvirkningen er på et høyere nivå i dag enn den var hele 2000-tallet. Økt avvirkning vil ha positiv effekt på fôrgrunnlaget, dersom tettheten av elg holdes på et bærekraftig nivå.

Figur Aust-Agder 5. Tømmeravvirkning og avvirkning per felte elg.

Elg og trafikk

I perioden 2021-2023 er det registrert 126 trafikkdrepte elg, hvorav 64 ble påkjørt av bil og 62 påkjørt av tog. I samme periode er det registrert 263 omkommet eller felt av andre årsaker (fallvilt). Trafikkdrepte elg utgjorde 5,3 prosent av jaktuttaket for siste treårsperiode. Konfliktnivået mellom elg og trafikk ansees som moderat per i dag.

Figur Aust-Agder 6. Fallvilt av elg (trafikkdrept og felt eller omkommet av andre årsaker).

Anbefaling elg

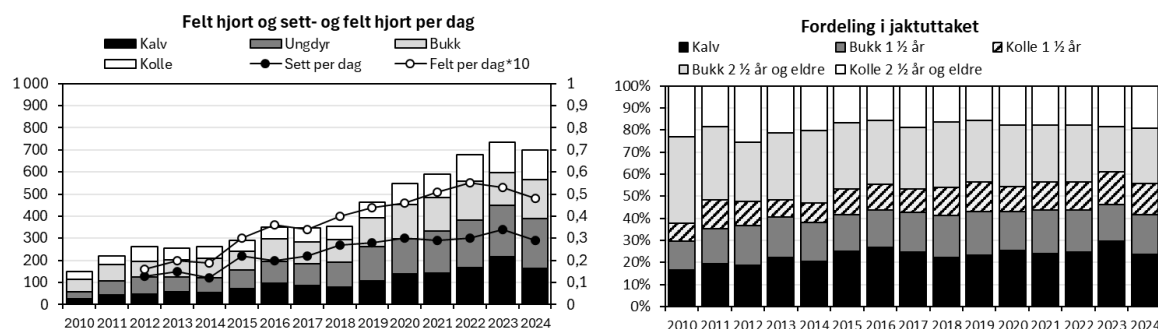
Samtidig som elgtettheten holder seg på et forholdsvis stabilt nivå de siste tre årene, er fortsatt bestandskondisjonen på et lavt nivå. Spesielt slaktevekter for ungdyr har gått ytterligere ned, og er nå på det laveste noensinne, mens det har vært motsatt for andelen observerte kalver per ku som har vært svakt økende siste treårsperioden. Likevel er kalveratene fortsatt på et lavt nivå sammenlignet med tidligere år. Da det ikke har vært betydelige endringer i bestandstettheten siden 2021, forventes det at beitetrykket holder seg på samme moderate nivå som resultatene fra beitetaksten den gangen. Det gjenstår å se etter ny elgbeitetakst i løpet av 2025. Som følge av fortsatt dårlig bestandskondisjon og antatt fortsatt høyt beitetrykk anbefaler vi at bestanden stabiliseres noe under dagens nivå. For å oppnå dette har vi anbefalt en svak reduksjon av tettheten med et uttak rundt 1025 elg i 2025. Det er imidlertid stor variasjon mellom kommunene mht. elgtetthet og anbefalt utvikling. Det bør være et fokus på å ta ut «mindreverdige» dyr.

Hjort

Fellingstall og bestandsutvikling

I 2024 ble det felt 698 hjort av en kvote på 1173 tildelte dyr, noe som tilsvarer en fellingsprosent på 60. Bak hver felling lå det omtrent 8900 dekar tellende areal. Uttaket fordelte seg på 164 kalv, 225 ungdyr, 134 eldre kolle og 175 eldre bukk. Kalv og ungdyr utgjorde 56 prosent av uttaket i 2024, mens av dyr 1,5 år og eldre var 56 prosent bukk.

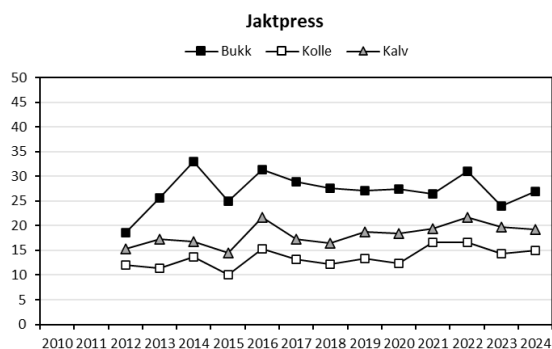
Det ble observert 0,29 hjort per jegerdag og felt 0,048 hjort per jegerdag i 2024. Frem til 2023 har bestandstettheten vært økende gjennom hele perioden, mens det i 2024 kan virke som veksten har avtatt noe.

Figur Aust-Agder 7. Felte hjort, sett hjort per jegerdag, samt felt hjort per jegerdag*10 (venstre delfigur) og felte hjort fordelt på alder og kjønn (høyre delfigur).

Jaktpress

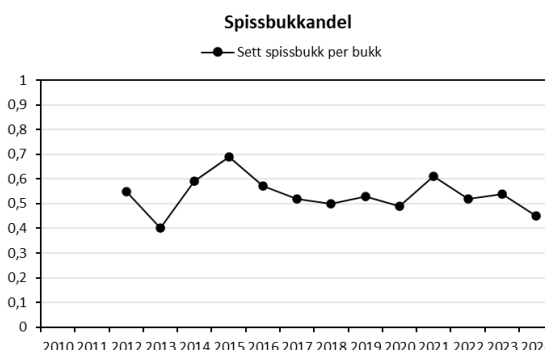
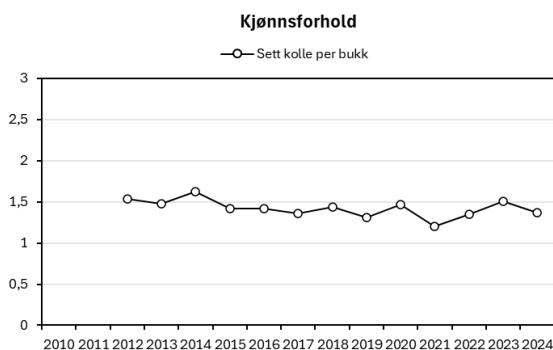
Det ble registrert 11 342 jegerdager og 3324 observasjoner av hjort i 2024. Datagrunnlaget ansees som tilstrekkelig for å kunne gjenspeile faktiske forhold i fylket. Prosent skutt av sett for bukk, kolle og kalv var på henholdsvis 27, 15 og 19 prosent i 2024.

Figur Aust-Agder 8. Jaktpress ut fra andelen skutte av sette dyr.

Kjønnsforhold

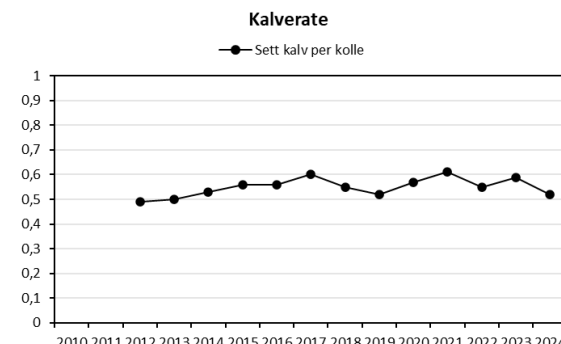
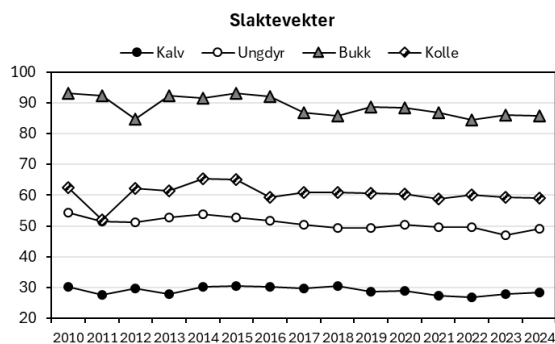
Det ble observert 1,4 kolle per bukk i 2024, samme som gjennomsnittet for siste treårsperiode. Andelen bukk har vært forholdsvis stabil fra 2012 til 2023. Andel spissbukk av observerte bukker var på 45 prosent i 2024.

Figur Aust-Agder 9. Sett kolle per bukk (venstre delfigur) og sett spissbukk per bukk (høyre delfigur).

Bestandskondisjon

Gjennomsnittlige slaktevekt for kalv og ungdyr var på henholdsvis 28 kg og 49 kg i 2024. Gjennom perioden 2010-2024 har det vært en svak negativ utvikling for ungdyrvekt, mens det for kalvevekter har holdt seg mer stabilt. Gjennomsnittlige slaktevekt for kolle og bukk var på henholdsvis 59 kg og 86 kg i 2024. Kalveraten har siden 2012 variert mellom 0,49 og 0,61, og var i 2024 på 0,52 kalv per kolle.

Figur Aust-Agder 10. Gjennomsnittlige slaktevekt for kalv og ungdyr (venstre delfigur) og sett kalv per kolle (høyre delfigur).

Anbefaling hjort

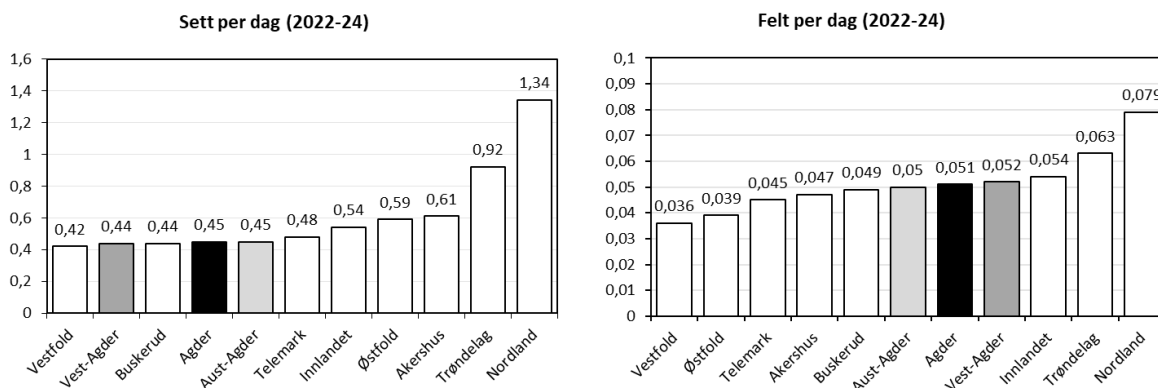
Hjortebestanden i Aust-Agder virker å ha hatt fin vekst frem til 2023, og har antydning til å stagnere i 2024. Det er likevel fortsatt store forskjeller innad i det gamle fylket. Bestandskondisjonen holder seg også fortsatt på et godt nivå på de fleste parameterne, men har en jevn nedgang i gjennomsnittlige slaktevekter for ungdyr. Jaktpresset har igjen økt for eldre bukker, og for å opprettholde god bestandskondisjon er eldre bukker viktig å spare. Med bakgrunn i utviklingen i regionale parametere for hjort, anbefaler vi å stabilisere bestanden for en periode. Likevel er det store forskjeller innad i Aust-Agder der noen områder har rom for høyere tettheter av hjort, mens andre burde redusere. Vi henviser til de kommunale anbefalingene.

Agder i Norgessammenheng

Et nyttig perspektiv på hvordan det står til med elg- og hjortebestanden i Agder kan være å sammenligne bestandsindeksene sett og felt dyr per jegerdag, kalveproduksjon og slaktevekter for kalv i Agder med andre relevante fylker.

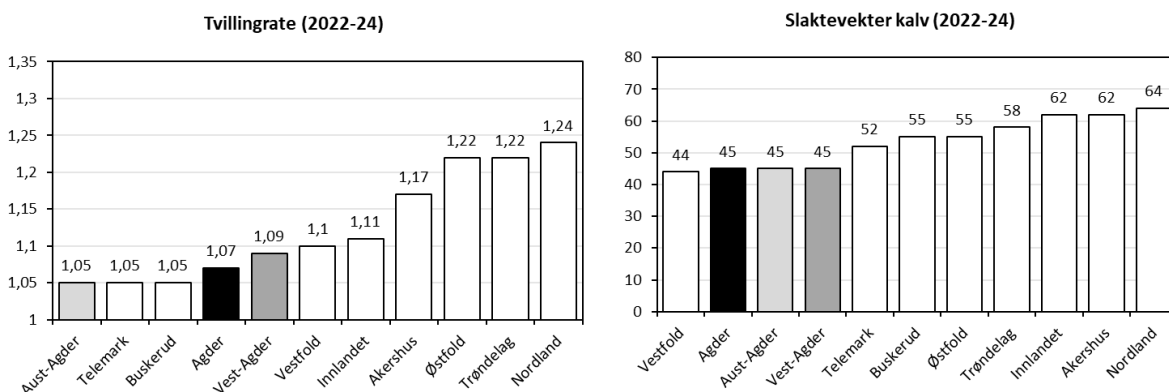
Elg

Sett og felt elg per jegerdag for perioden 2022-2024 er høyest i Nordland fylke med 1,34 elg sett per jegerdag og 0,079 elg felt per jegerdag. Sammenlignet med Nordland og andre fylker har Agder den tredje laveste sett elg-indeksen med 0,45 elg per jegerdag. Vest-Agder ligger likt med Buskerud med 0,44 på sett elg-indeksen, mens Aust-Agder har i likhet med Agder 0,45 elg per jegerdag.

Figur Agder i Norgessammenheng 1. En fylkesvis sammenligning av sett elg per jegerdag (venstre delfigur) og felt elg per jegerdag (høyre delfigur) i perioden 2022-2024, hvor Agder, Aust-Agder og Vest-Agder er markert i mørkere farger.

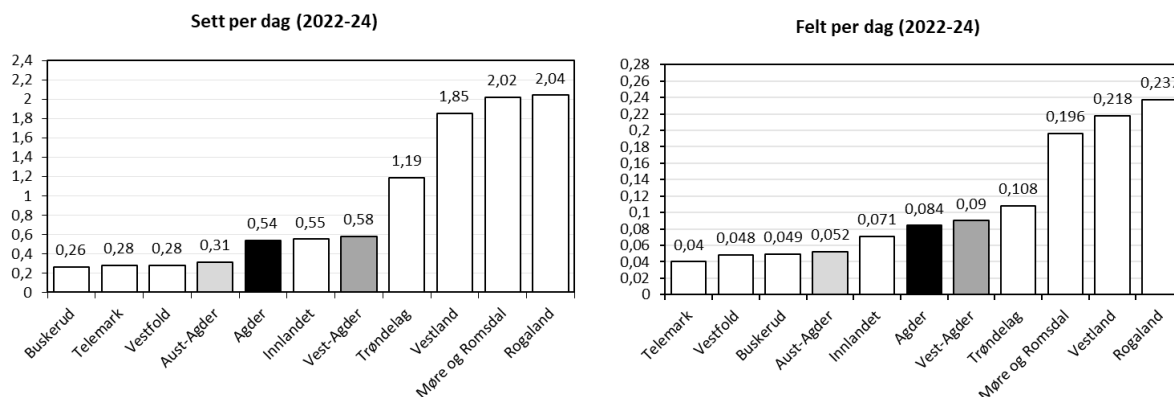
Bestandskondisjonen i Agder er av de laveste blant fylkene målt ut ifra tvillingrate og slaktevekter for kalv. Med 1,05 i tvillingrate er Aust-Agder sammen med Telemark og Buskerud laveste på landsbasis i perioden 2022-2024. For Agder generelt ligger tvillingraten på 1,07 (7 prosent) og Vest-Agder er noe bedre med 1,09 (9 prosent) kalv per kalvku i samme periode. Nordland har også for denne perioden den høyeste tvillingraten med 1,24 (24 prosent) kalv per kalvku. For slaktevekter på kalv ligger Agder lavt med 45 kg, med kun Vestfold lavere med 44 kg. Nordland rager på topp også her med en snittvekt på 64 kg.

Figur Agder i Norgessammenheng 2. Sammenligning av tvillingrater (kalv per kalvku) og slaktevekter for kalv med andre relevante fylker i perioden 2022-2024, hvor Agder, Aust-Agder og Vest-Agder er markert i mørkere farger.

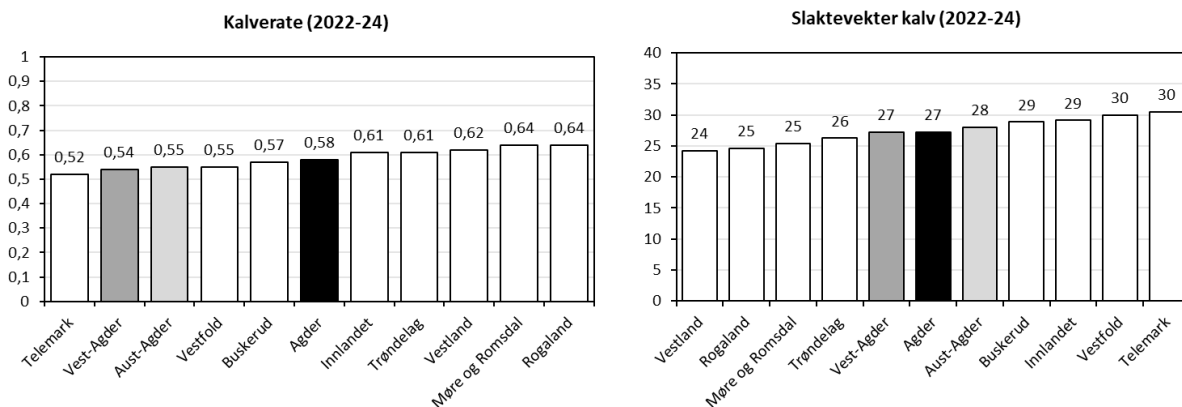
Hjort

Sett og felt hjort per jegerdag for perioden 2022-2024 er høyest i vest med Rogaland på topp med 1,55 hjort sett per jegerdag og 0,237 hjort felt per jegerdag. Buskerud har lavest indeks for sett hjort per jegerdag med 0,26 og Telemark har lavest indeks for felt hjort per jegerdag med 0,04. Agder med 0,54 hjort sett per jegerdag ligger sammen med Innlandet relativt lavt i mengde sett per dag, men midt på treet i rangering av fylker. Det er fortsatt nokså stor variasjon innad i Agder, hvor Vest-Agder har høyest indeks for både sett og felt per jegerdag.

Figur Agder i Norgessammenheng 3. Sammenligning av sett og felt hjort per jegerdag mellom sammenlignbare fylker for perioden 2022-2024, hvor Agder, Aust-Agder og Vest-Agder er markert i mørkere farger.

Bestandskondisjonen for hjort i Agder er også på et middels nivå i norgessammenheng, med en kalverate på 0,58 kalv per kolle og en kalvevekt på 27 kg i gjennomsnitt for de tre siste årene. Rogaland og Møre og Romsdal har den høyeste kalveraten på 0,64 kalv per kolle. De laveste kalveratene finner man i Telemark med 0,52 kalv per kolle for samme treårsperiode, samtidig som det er Telemark sammen med Vestfold som har høyeste snittvekter for kalv på 30 kg. Vestland har fremdeles laveste snittvekt for kalv på 24 kg, men er forbigått av Rogaland og Møre og Romsdal i bestandstetthet.

Figur Agder i Norgessammenheng 4. Sammenligning av kalverate (venstre delfigur) og slaktevekt for kalv (høyre delfigur) mellom sammenlignbare fylker for perioden 2022-2024, hvor Agder, Aust-Agder og Vest-Agder er markert i mørkere farger.

Kommunene

I avsnittene under presenteres hovedtrekk samt konklusjoner for bestandssituasjonen for henholdsvis elg og hjort i Agder-kommunene. For elg presenteres utvikling i fellingstall, sett elg per jegerdag, felt elg per jegerdag, jaktpress, bestandskondisjon (kalveproduksjon og slaktevekter) og kjønnsstruktur. Relevante samfunnshensyn som trafikk og årlig tømmeravvirkning har også blitt vurdert opp mot elgbestanden. Som avslutning for hver kommune gis det en anbefaling for jaktuttak i 2025. For hjort presenteres fellingstall, sett- og felt hjort per jegerdag, bestandskondisjon (slaktevekt og kalverate) samt kjønnsstruktur. For kommunene med godt datagrunnlag for hjort presenteres også jaktpress og spissbukandel.

Elg 2024

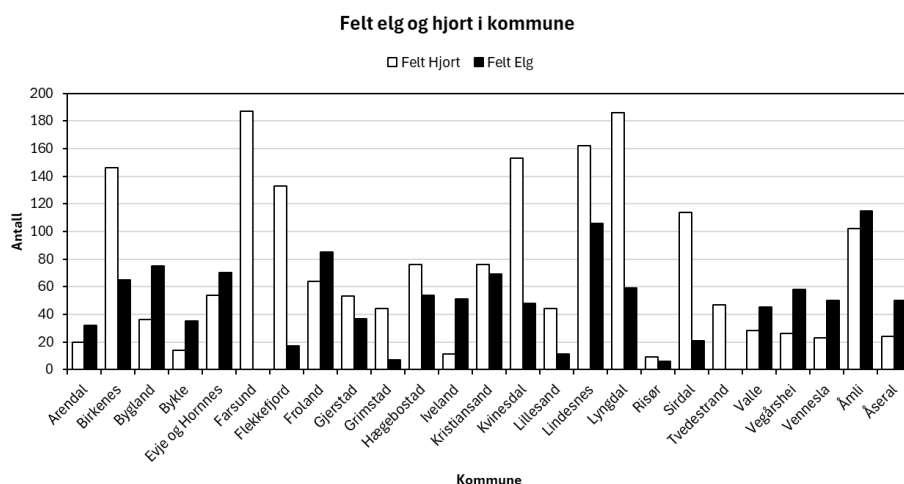
Det ble felt 1163 elg i Agder i 2024, hvorav 691 elg ble felt i Aust-Agder og 472 i Vest-Agder. Det er fortsatt stor variasjon i antall felte elg mellom kommunene fra 0 felt elg i Farsund til 162 i Kvinesdal. Ut ifra tellende areal er det flest elg i Kvinesdal med 4579 dekar bak hver felling. For fylket samlet lå det 9758 daa bak hver felling i 2024. Gjennomsnittlig fellingsprosent var 52 prosent for Agder samlet. «Sett elg per dag» var i 2024 på 0,44, litt under 2023 som var på 0,45, mens «felt elg per dag» var på 0,046 i 2024, en del lavere enn i 2023 da det ble felt 0,055 elg per jegerdag.

Vi har anbefalt en stabilisering av elgstammen i 7 av 25 kommuner. Videre har vi anbefalt en svak reduksjon i elgtetthet for 11 kommuner. I de resterende 7 kommuner anbefaler vi en bestandsreduksjon.

Hjort 2024

Med høyere fellingstall og høyere jaktinnsats i 2024 enn i 2023, ser det likevel ut som den tydelige bestandsveksten for hjort i Agder har stagnert noe i 2024. Fra 2014 er det årlig satt nye fellingsrekorder for hjort i Agder. I 2024 ble det felt 1833 hjort i Agder, hvorav 698 hjort felt i Aust-Agder og 1135 felt i Vest-Agder. Totalt sett ble det tildelt 3470 hjort, med en fellingsprosent på 53 prosent. Bak hver felt hjort lå det 6214 dekar. I 14 av kommunene ble det felt mer hjort enn elg i 2024. Det ble felt flest hjort i Farsund på 187, etterfulgt av Lyngdal med 186 og Lindesnes med 162. Ut fra tellende areal ble det felt flest hjort i Farsund med 1114 dekar bak hver felling.

Vi oppfordrer også i år til en stabilisering av bestanden fremfor å la den vokse ytterligere. Med stagnasjon i «sett-hjort» indeksen, kan det tyde på at tidligere anbefalte tiltak om høyere uttak generelt har gitt en mulig nedgang i bestandsveksten. Det gjenstår å se i årene som kommer om dette vil fortsette. De tette hjortebestandene på Vestlandet gir gode indikasjoner på at bestandskondisjonen går ned ved økende tetthet. Slaktevektene for spesielt ungdyr fortsetter på den nedadgående kurven når det gjelder bestandskondisjon og på bakgrunn av dette anbefaler vi ingen økning av hjortebestanden i fylket på nåværende tidspunkt.

Figur Kommunene 1. Felt elg (sort søyle) og hjort (hvit søyle) i 2024 per kommune i Agder.

Tabell 1. Oversikt over situasjonen for elg i Agder mht. antall tildelte og felte elg i 2024, fellingsprosent, felt elg per 10 km², antall daa per felt elg, samt anbefaling til uttak i 2025 for å oppnå anbefalt utvikling i elgtetthet. Kommuner markert med stjerne (*) har ufullstendige data, ved at vi mangler eller er usikre på antall tildelte eller felte dyr.

Kommune/fylke	Tellende areal	2024					2025	
		Tildelt	Felt	%	Felt per 10 km ²	Antall daa per felte elg	Anbefalt uttak	Anbefalt utvikling i elgtetthet
Arendal	195347	41	32	78	1,6	6105	35	Svak reduksjon
Birkenes	638074	133	65	49	1,0	9817	95	Svak reduksjon
Bygland	652039	129	75	58	1,2	8694	100	Reduksjon
Bykle	327430	52	34	65	1,0	9630	55	Svak reduksjon
Evje og Hornnes	560746	101	70	69	1,2	8011	110	Reduksjon
Farsund	205000	22	0	0	0,0	-	15	Stabilisere
Flekkefjord	406388	56	16	29	0,4	25399	40	Svak reduksjon
Froland	605344	112	85	76	1,4	7122	125	Reduksjon
Gjerstad	396900	65	37	57	0,9	10727	55	Svak reduksjon
Grimstad	242524	43	7	16	0,3	34646	35	Stabilisere
Hægebostad	393363	115	54	47	1,4	7285	80	Reduksjon
Iveland	233548	66	51	77	2,2	4579	60	Stabilisere
Kristiansand	469169	118	69	58	1,5	6800	80	Svak reduksjon
Kvinesdal	671086	162	48	30	0,7	13981	80	Svak reduksjon
Lillesand	108800	29	11	38	1,0	9891	20	Svak reduksjon
Lindesnes	853976	247	106	43	1,2	8056	105	Stabilisere
Lyngdal	568328	140	58	41	1,0	9799	50	Stabilisere
Risør	147151	37	6	16	0,4	24525	5	Stabilisere
Sirdal	724659	81	21	26	0,3	34508	35	Svak reduksjon
Tvedestrand	179328	15	0	0	0,0	-	10	Stabilisere
Valle	523767	69	45	65	0,9	11639	75	Reduksjon
Vegårshei	318503	103	58	56	1,8	5491	95	Svak reduksjon
Vennesla	346214	75	50	67	1,4	6924	80	Reduksjon
Åmli	1075967	130	115	88	1,1	9356	150	Reduksjon
Åseral	504718	99	50	51	1,0	10094	75	Svak reduksjon
Aust-Agder	6205468	1125	691	61	1,1	8980	1025	Svak reduksjon
Vest-Agder	5142901	1115	472	42	0,9	10896	640	Svak reduksjon
Agder	11348369	2240	1163	52	1,0	9758	1665	Svak reduksjon

Tabell 2. Oversikt over situasjonen for hjort i 2024 i kommunene i Agder mht. antall tildelt og felt hjort, fellingsprosent, felt hjort per km², og antall daa per felte hjort.

Kommune/fylke	Tellende areal	2024				
		Tildelt	Felt	%	Felt per 10 km ²	Antall daa per felt hjort
Arendal	195347	26	20	77	1,0	9767
Birkenes	638074	165	146	88	2,3	4370
Bygland	645216	71	36	51	0,6	17923
Bykle	331920	82	14	17	0,4	23709
Evje og Hornnes	560746	84	54	64	1,0	10384
Farsund	208227	224	187	83	9,0	1114
Flekkefjord	430962	168	133	79	3,1	3240
Froland	605344	75	64	85	1,1	9459
Gjerstad	396900	70	53	76	1,3	7489
Grimstad	242524	81	44	54	1,8	5512
Hægebostad	395407	185	76	41	1,9	5203
Iveland	233548	35	11	31	0,5	21232
Kristiansand	465239	144	76	53	1,6	6122
Kvinesdal	687011	339	153	45	2,2	4490
Lillesand	108801	58	44	76	4,0	2473
Lindesnes	856276	473	162	34	1,9	5286
Lyngdal	568328	374	186	50	3,3	3056
Risør	147151	27	9	33	0,6	16350
Sirdal	717159	222	114	51	1,6	6291
Tvedestrand	183753	60	47	78	2,6	3910
Valle	523767	87	28	32	0,5	18706
Vegårshei	318503	52	26	50	0,8	12250
Vennesla	349496	69	23	33	0,7	15195
Åmli	1075967	200	102	51	0,9	10549
Åseral	504718	99	24	24	0,5	21030
Aust-Agder	6207561	1173	698	60	1,1	8893
Vest-Agder	5182823	2297	1134	49	2,2	4570
Agder	11390384	3470	1832	53	1,6	6217

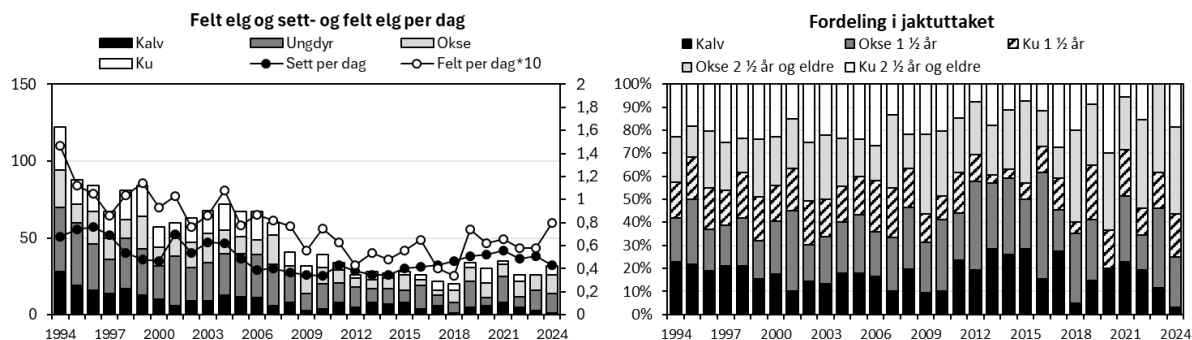
Arendal kommune

Elg

Fellingstall og bestandsutvikling

I 2024 ble det felt 32 elg av en kvote på 41 tildelte dyr, noe som tilsvarer en fellingsprosent på 78. Bak hver felling lå det omtrent 6105 dekar tellende areal. Uttaket fordelte seg på 1 kalv, 13 ungdyr og 12 eldre okser og 6 eldre kyr. Kalv og ungdyr utgjorde 44 prosent av uttaket i 2024, mens av dyr 1,5 år og eldre var 61 prosent okser.

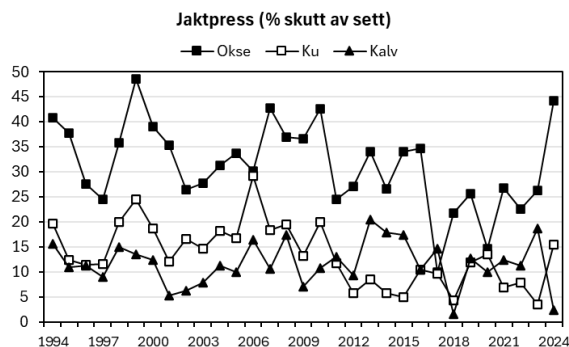
Det ble observert 0,43 elg per jegerdag og felt 0,08 elg per jegerdag i 2024. Bestandstettheten har holdt seg nokså stabil den siste tiden, med en liten nedgang siste år.

Figur Arendal 1. Felt elg, sett elg per jegerdag, samt felt elg per jegerdag*10 (venstre delfigur) og felte elg fordelt på alder og kjønn (høyre delfigur).

Jaktpress

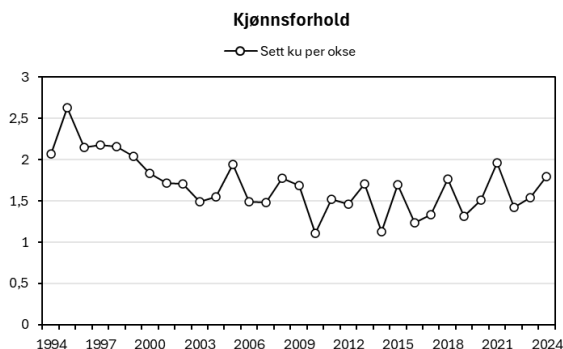
Det ble registrert 402 jegerdager og 172 observasjoner av elg i 2024. Datagrunnlaget ansees dermed ikke som tilstrekkelig for sikkert å kunne gjenspeile faktiske forhold i kommunen. Prosent skutt av sett for okse, ku og kalv var på henholdsvis 44, 16 og 2,5 prosent i 2024.

Figur Arendal 2. Jaktpress ut fra andelen skutte av sette dyr.

Kjønnssforhold

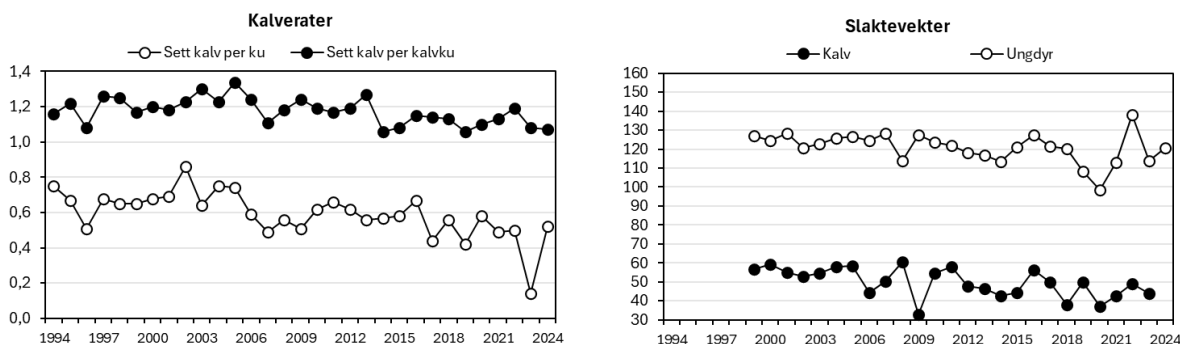
Det ble observert 1,8 ku per okse i 2024, med snitt på 1,6 for siste treårsperiode. Okseandelen har variert mye fra år til år de siste 10 år. Dette gjenspeiler kanskje første og fremst den knappe datamengden.

Figur Arendal 3. Sett ku per okse.

Bestandskondisjon

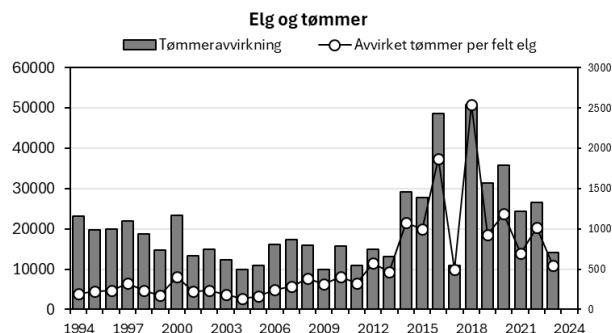
Kalve- og tvillingratene var i 2024 på henholdsvis 0,52 og 1,07. Både kalve- og tvillingraten droppet tydelig i 2023. Tvillingraten har holdt seg nær nivået fra året før, mens kalveraten i 2024 har tatt seg opp igjen til snittet for de siste 5 år før 2023. Gjennomsnittlig slaktevekt for ungdyr i 2024 var på 121 kg. Det er ikke registrert kalvevekter i 2024.

Figur Arendal 4. Kalv- og tvillingrate (venstre delfigur) og gjennomsnittlige slaktevekter for kalv og ungdyr (høyre delfigur).

Elg og tømmer

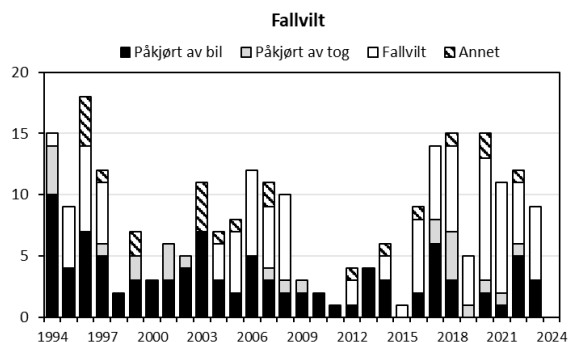
I perioden 2021-2023 er det i snitt avvirket rundt 21 700 m³ årlig. Tømmeravvirkning har gått jevnt ned siden toppåret 2018, og er tilbake på snittet fra tidlig 2000 tallet. Økt avvirkning vil kunne bidra med en positiv effekt på forgrunnlaget på sikt, forutsatt at tettheten av elg holdes på et bærekraftig nivå.

Figur Arendal 5. Tømmeravvirkning og avvirkning per felte elg.

Elg og trafikk

I perioden 2021-2023 er det registrert 11 trafikkdrepte elg, hvorav 9 ble påkjørt av bil og 2 påkjørt av tog. I samme periode er det registrert 21 omkommet eller felt av andre årsaker (fallvilt). Trafikkdrepte elg utgjorde 13,1 prosent av jaktuttaket for siste treårsperiode. Konfliktnivået mellom elg og trafikk ansees som relativt høyt, det samme gjelder for antall fallvilt.

Figur Arendal 6. Fallvilt av elg (trafikkdrept og felt eller omkommet av andre årsaker).

Anbefaling elg

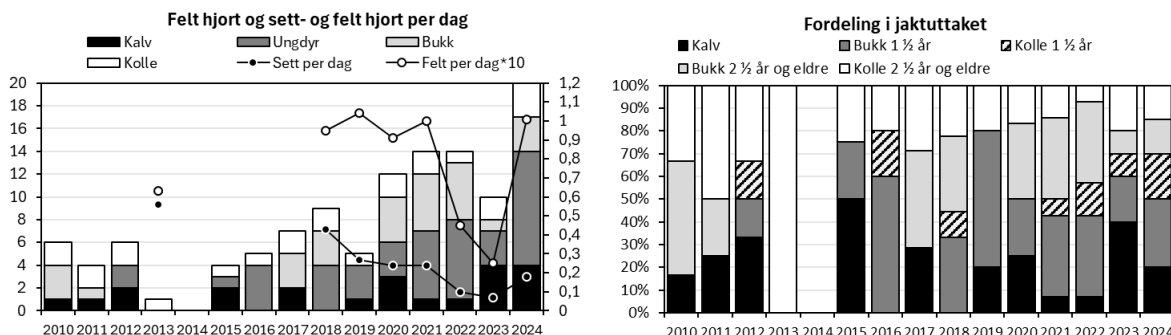
Tross bedret kalverate fra i fjor, er kondisjonen fortsatt lav, og med moderat overbeite i forrige beitetakst samt det høye antall trafikkdrepte dyr, anbefales det en fortsatt svak reduksjon i bestanden. Vi anbefaler at det felles minimum 35 elg i 2024, med et fokus på å ta ut små og skrantne dyr. Det kan gjerne være et mål med jevnere kjønnsbalanse i uttaket.

Hjort

Fellingstall og bestandsutvikling

I 2024 ble det felt 20 hjort av en kvote på 26 tildelte dyr, noe som tilsvarer en fellingsprosent på 77. Bak hver felling lå det omtrent 9 800 dekar tellende areal. Uttaket fordelte seg på 4 kalv, 10 ungdyr, 3 eldre koller og 3 eldre bukk. Kalv og ungdyr utgjorde 70 prosent av uttaket i 2024, mens av dyr 1,5 år og eldre var 56 prosent bukker.

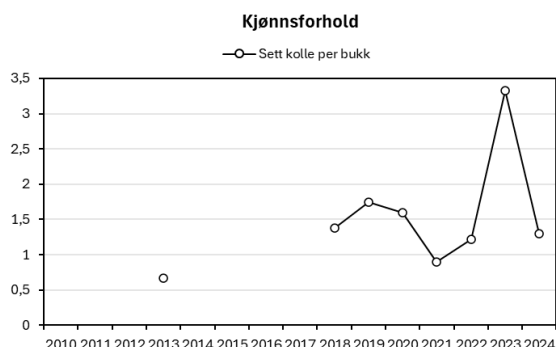
Det ble observert 0,18 hjort per jegerdag og felt 0,101 hjort per jegerdag i 2024. Antall jegerdager gikk noe ned i forhold til de to foregående årene. Datasettet er fortsatt for lite til å kunne si noe helt tydelig om endringene i bestandstettheten da tilfeldigheter kan spille en stor rolle i de årlige variasjonene, men dataene indikerer en økende trend i bestandstetthet.

Figur Arendal 7. Felte hjort, sett hjort per jegerdag, samt felt hjort per jegerdag*10 (venstre delfigur) og felte hjort fordelt på alder og kjønn (høyre delfigur).

Kjønnsforhold

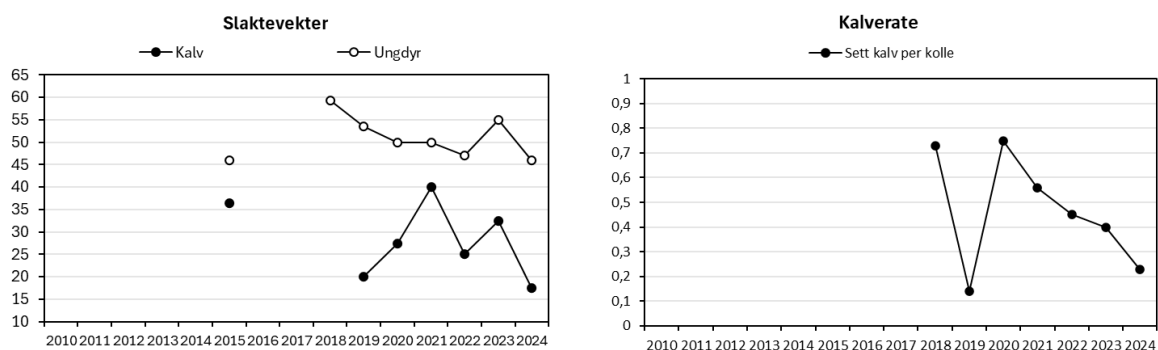
Det ble observert 1,3 kolle per bukk i 2024, med snitt på 2,0 for siste treårsperiode. Mye tyder på at tallene for 2023 i stor grad skyldtes tilfeldigheter (lite datasett), og at andelen bukk har hatt en svak nedgang i perioden 2021-2024, med forbehold om usikre tall.

Figur Arendal 8. Sett kolle per bukk.

Bestandskondisjon

Gjennomsnittlige slaktevekter for kalv og ungdyr var på henholdsvis 17,5 kg og 51 kg i 2024. Slaktevektene de siste 5 årene baserer seg på maks 2-3 observasjoner for hver kategori og er derfor svært usikre snittverdier. Kalveraten i 2024 var på 0,23, og raten har en negativ trend.

Figur Arendal 9. Gjennomsnittlige slaktevekter for kalv og ungdyr (vestre delfigur) og sett kalv per kolle (høyre delfigur).

Anbefaling hjort

Antall felte hjort i Arendal kommune er fortsatt beskjedent, og tallene viser ikke helt den forventede økningen i bestandsstørrelse. Dette kan skyldes tilfeldigheter i dataregistreringen, da datagrunnlaget er spinkelt. Vi anbefaler at det årlige uttaket opprettholdes og et fokus på å legge inn sett hjort og slaktevekter for å få et best mulig grunnlag for videre forvaltning av hjorten i kommunen.

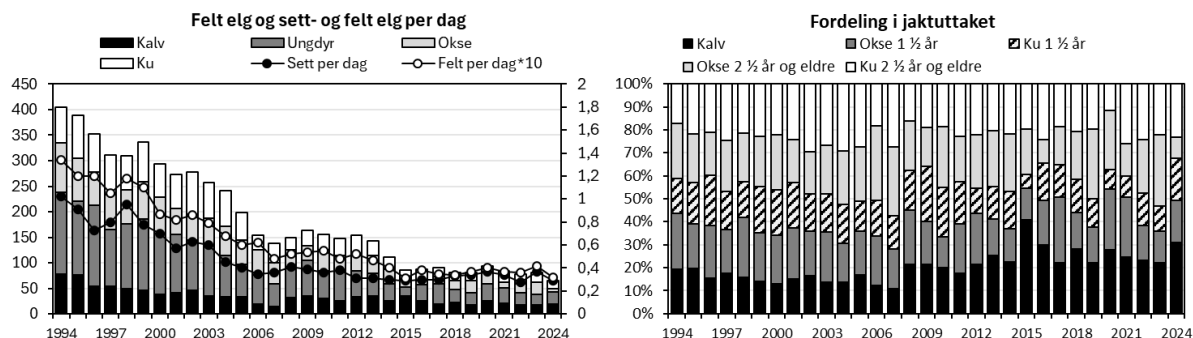
Birkenes kommune

Elg

Fellingstall og bestandsutvikling

I 2024 ble det kun felt 65 elg av en kvote på 133 tildelte dyr, noe som tilsvarer en fellingsprosent på 49. Det lå nær 6100 dekar tellende areal bak hver felling. Uttaket fordelte seg på 20 kalv, 24 ungdyr, 15 eldre kyr og 6 eldre okser. Kalv og ungdyr utgjorde 68 prosent av uttaket i 2024, mens av dyr 1,5 år og eldre var 40 prosent okser.

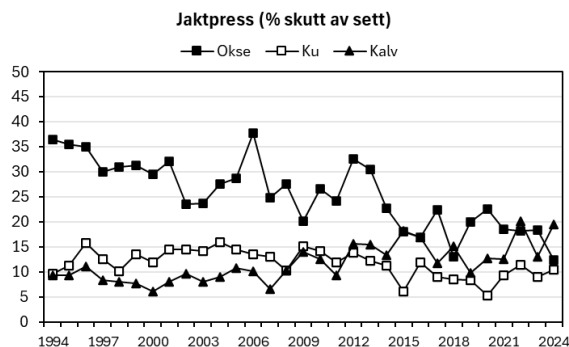
Det ble observert 0,29 elg per jegerdag og felt 0,032 elg per jegerdag i 2024. Dette er noe lavere enn snittet de siste fem årene, men årlige variasjoner de siste tre årene kan skyldes tilfeldigheter, da fjorårets tall lå godt over snittet for siste fem år.

Figur Birkenes 1. Felte elg, sett elg per jegerdag, samt felt elg per jegerdag*10 (venstre delfigur) og felte elg fordelt på alder og kjønn (høyre delfigur).

Jaktpress

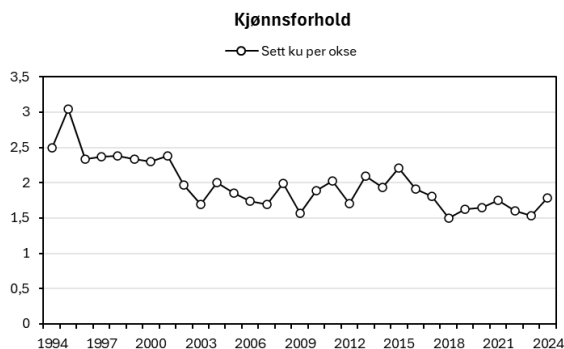
Det ble registrert 2037 jegerdager og 595 observasjoner av elg i 2024. Datagrunnlaget ansees dermed som tilstrekkelig for å kunne gjenspeile faktiske forhold i kommunen. Prosent skutt av sett for okse, ku og kalv var på henholdsvis 13, 10 og 20 prosent i 2024.

Figur Birkenes 2. Jaktpress ut fra andelen skutte av sette dyr.

Kjønnsforhold

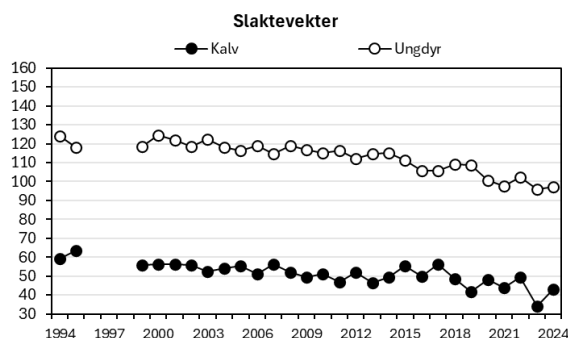
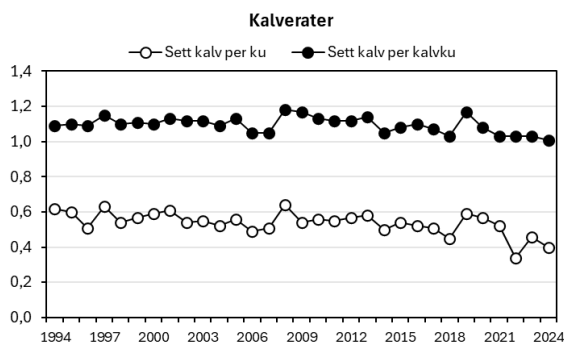
Det ble observert 1,8 ku per okse i 2024, med snitt på 1,6 for siste treårsperiode. Okseandelen var noe økende i perioden 2021-2023, men gjorde en dropp i 2024, noe også andelen skutte okser gjenspeiler.

Figur Birkenes 3. Sett ku per okse.

Bestandskondisjon

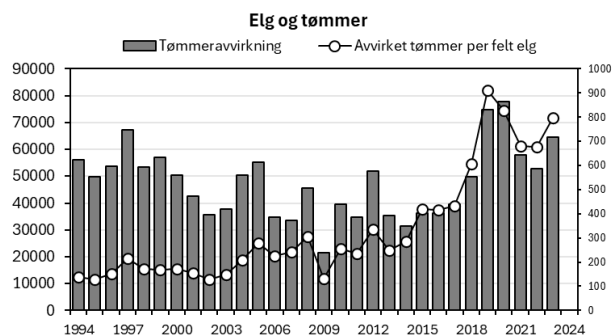
Kalve- og tvillingratene var i 2024 på henholdsvis 0,4 og 1,01. Dette er noen av de laveste verdiene som er registrert i kommunen, bare slått av 2022 med 0,32 observerte kalv per ku. Gjennomsnittlig slaktevekt for kalv og ungdyr i 2024 var på henholdsvis 43 kg og 97 kg, svært nær bunnotering for begge. Både slaktevekter og kalverater har hatt en negativ utvikling siden 2008, avbrutt av noen bedre år innimellom.

Figur Birkenes 4. Kalv- og tvillingrate (venstre delfigur) og gjennomsnittlige slaktevekter for kalv og ungdyr (høyre delfigur).

Elg og tømmer

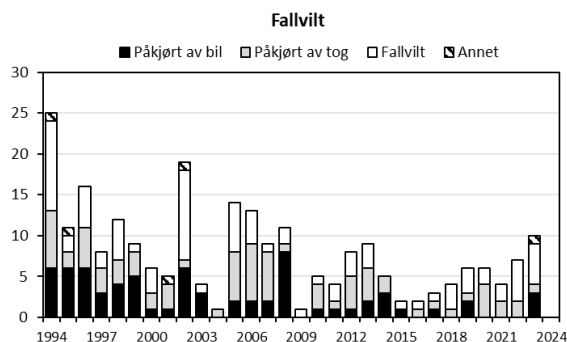
I perioden 2021-2023 er det i snitt avvirket rundt 58 500 m³ årlig. Dette er en liten nedgang etter noen år med svært høy avvirkning, men fremdeles høye tall for siste 10 år. Avvirkning vil ha positiv effekt på fôrgrunnlaget, særlig dersom tettheten av elg holdes på et bærekraftig nivå.

Figur Birkenes 5. Tømmeravvirkning og avvirkning per felte elg.

Elg og trafikk

I perioden 2021-2023 er det registrert 8 trafikkdrepte elg, 3 påkjørt av bil og 5 av tog. I samme periode er det registrert 13 omkommet eller felt av andre årsaker (fallvilt). Trafikkdrepte elg utgjorde 4,9 prosent av jaktuttaket i 2023, høyere enn snittet på 3,3 prosent for siste treårsperiode. Konfliktnivået mellom elg og trafikk ansees fremdeles som lavt per i dag.

Figur Birkenes 6. Fallvilt av elg (trafikkdrept og felt eller omkommet av andre årsaker).

Anbefaling elg

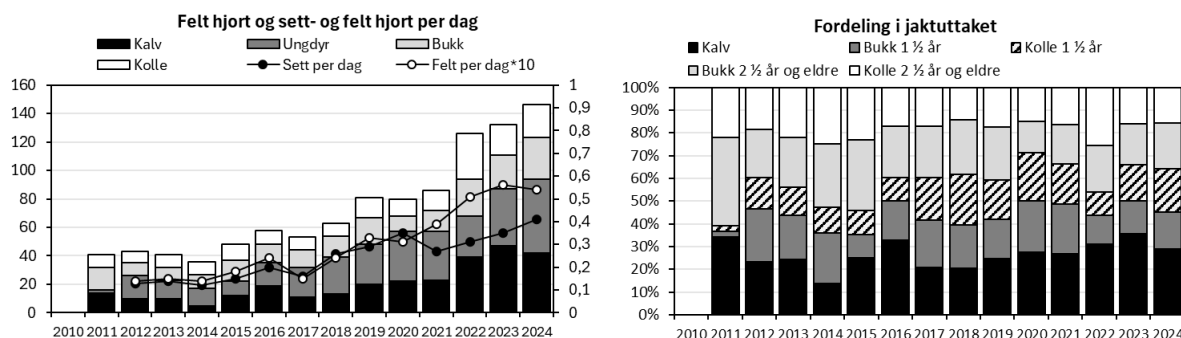
Vektene på kalv og ungdyr er fortsatt lave, kalveraten er lav og siste beitetakst viste moderat overbeite. Det er naturlig å anbefale en fortsatt reduksjon i bestandstettheten, samtidig som lave kalverater nok allerede bidrar i nedgangen. Fjorårets anbefalte uttak på minimum 95 dyr videreføres til 2025.

Hjort

Fellingstall og bestandsutvikling

I 2024 ble det felt 146 hjort av en kvote på 165 tildelte dyr, noe som tilsvarer en fellingsprosent på 88. Bak hver felling lå det omtrent 4400 dekar tellende areal. Uttaket fordelte seg på 42 kalv, 52 ungdyr, 23 eldre kolle og 29 eldre bukk. Kalv og ungdyr utgjorde 64 prosent av uttaket i 2024, mens av dyr 1,5 år og eldre var 51 prosent bukker.

Det ble observert 0,41 hjort per jegerdag og felt 0,054 hjort per jegerdag i 2024. Bestandstettheten har en klart økende trend.

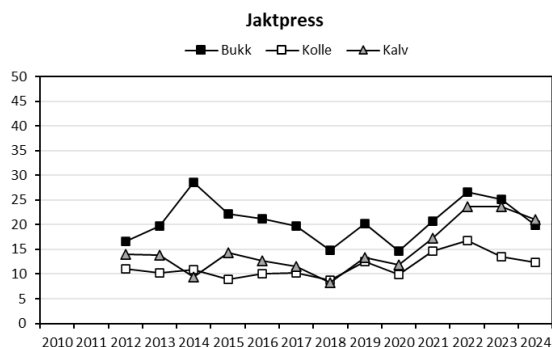

Figur Birkenes 7. Felte hjort, sett hjort per jegerdag, samt felt hjort per jegerdag*10 (venstre delfigur) og felte hjort fordelt på alder og kjønn (høyre delfigur).

Jaktpress

Det ble registrert 2234 jegerdager og 915 observasjoner av hjort i 2024. Datagrunnlaget ansees som tilstrekkelig for å kunne gjenspeile faktiske forhold i kommunen. Prosent skutt av sett for bukk, kolle og

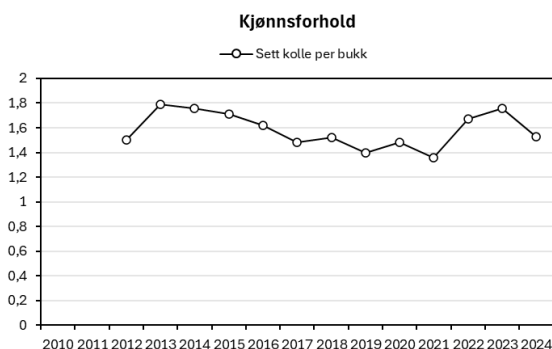
kalv var på henholdsvis 20, 12 og 21 prosent i 2024.

Figur Birkenes 8. Jaktpress ut fra andelen skutte av sette dyr.

Kjønnssforhold

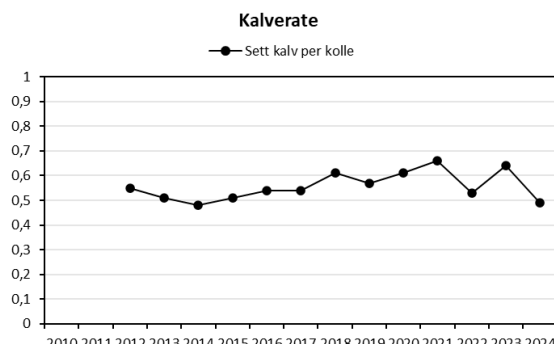
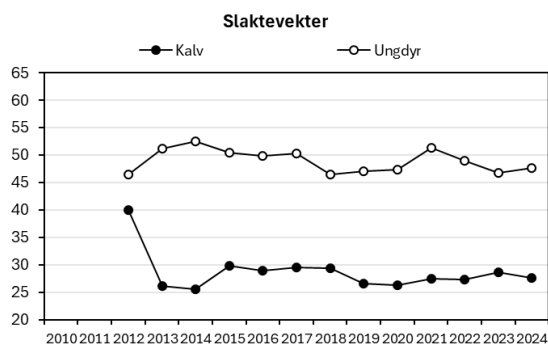
Det ble observert 1,5 kolle per bukk i 2024, med snitt på 1,7 for siste treårsperiode. Andelen bukk har dermed økt igjen etter en klar nedgang i perioden 2020-2023. Andel spissbukk av observerte bukker var på 40 prosent i 2024.

Figur Birkenes 9. Sett kolle per bukk (venstre delfigur) og sett spissbukk per bukk (høyre delfigur).

Bestandskondisjon

Gjennomsnittlige slaktevekter for kalv og ungdyr var på henholdsvis 28 kg og 48 kg i 2024. Kalvevektene gikk noe ned siste år, men har allikevel en positiv trend siste 5 år. Ungdyrvektene økte noe igjen i 2024 etter et par år med nedgang. Kalveraten var i 2024 på 0,49, og har hatt en svært ujevn, men nedadgående utvikling siste 4 år.

Figur Birkenes 10. Gjennomsnittlige slaktevekter for kalv og ungdyr (venstre delfigur) og sett kalv per kolle (høyre delfigur).

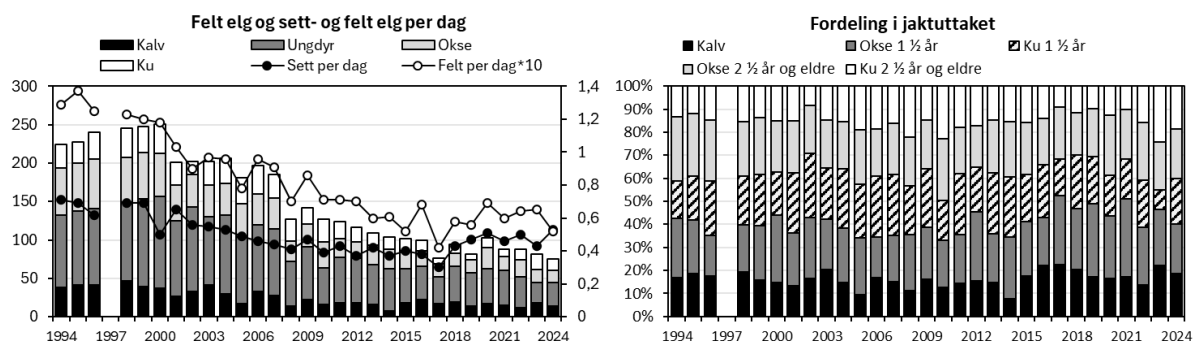
Anbefaling hjort

Hjortestammen i Birkenes ser ut til å fortsatt vokse raskt, tross økende uttak de siste årene. Vi anbefaler et økt uttak i 2025, med et noe større uttak av hodyr for å begrense veksten.

Bygland kommune**Elg****Fellingstall og bestandsutvikling**

I 2024 ble det felt 75 elg av en kvote på 129 tildelte dyr, noe som tilsvarer en fellingsprosent på 58. Bak hver felling lå det i underkant av 8700 dekar tellende areal. Uttaket fordelte seg på 14 kalv, 31 ungdyr, 14 eldre kyr og 16 eldre okser. Kalv og ungdyr utgjorde 60 prosent av uttaket i 2024, mens av dyr 1,5 år og eldre var 52 prosent okser.

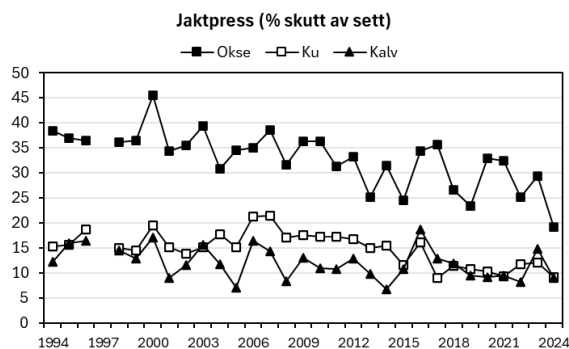
Det ble observert 0,53 elg per jegerdag og felt 0,052 elg per jegerdag i 2024. Det er årlige variasjoner men bestandstettheten virker å ha vært nokså stabil de siste årene.

Figur Bygland 1. Felte elg, sett elg per jegerdag, samt felt elg per jegerdag*10 (venstre delfigur) og felte elg fordelt på alder og kjønn (høyre delfigur).

Jaktpress

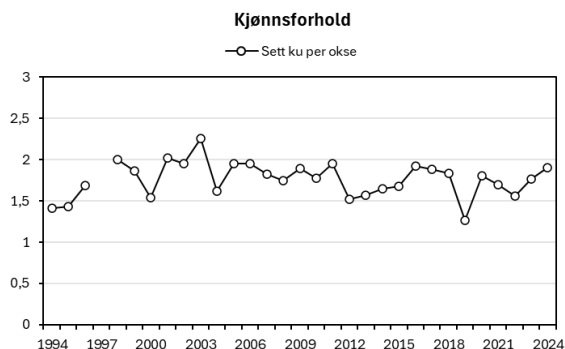
Det ble registrert 1435 jegerdager og 758 observasjoner av elg i 2024. Datagrunnlaget ansees dermed som tilstrekkelig for å kunne gjenspeile faktiske forhold i kommunen. Prosent skutt av sett for okse, ku og kalv var på henholdsvis 19, 9 og 9 prosent i 2024.

Figur Bygland 2. Jaktpress ut fra andelen skutte av sette dyr.

Kjønnsforhold

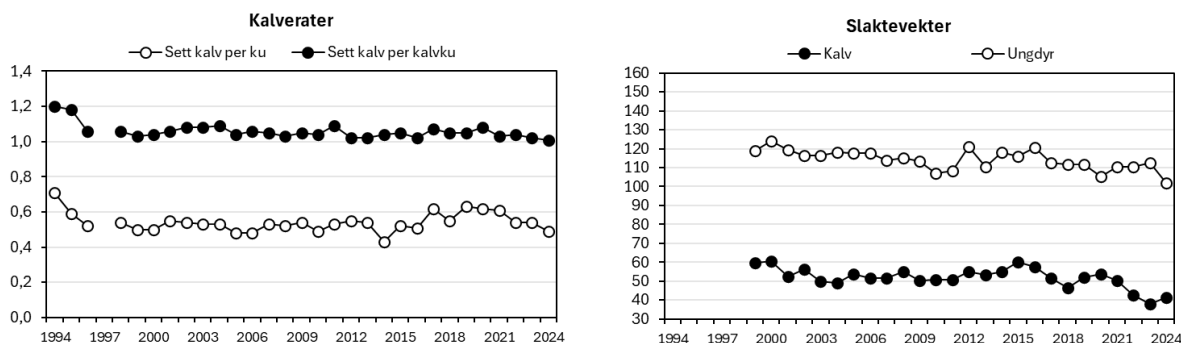
Det ble observert 1,9 ku per okse i 2024, med snitt på 1,7 for siste treårsperiode. Okseandelen er i nedgang, men det er nokså store årlige variasjoner som gir usikkerhet.

Figur Bygland 3. Sett ku per okse.

Bestandskondisjon

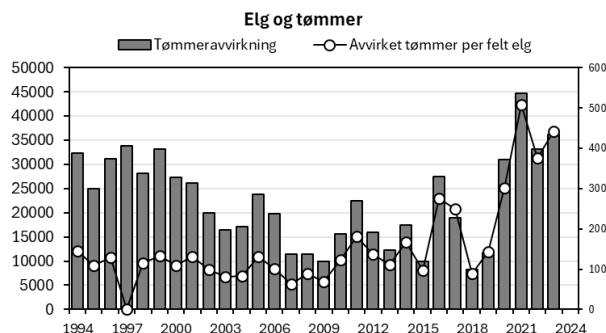
Kalve- og tvillingratene i 2024 var på henholdsvis 0,49 og 1,01. Det har vært en tydelig nedgang for kalveraten de siste 5 årene. Gjennomsnittlig slaktevekt for kalv og ungdyr var i 2024 på henholdsvis 42 kg og 102 kg. Dette er laveste målte gjennomsnittsvekt for ungdyr i Bygland noensinne, og for kalver bare «slått» av bunnåret 2023.

Figur Bygland 4. Kalv- og tvillingrate (venstre delfigur) og gjennomsnittlige slaktevekter for kalv og ungdyr (høyre delfigur).

Elg og tømmer

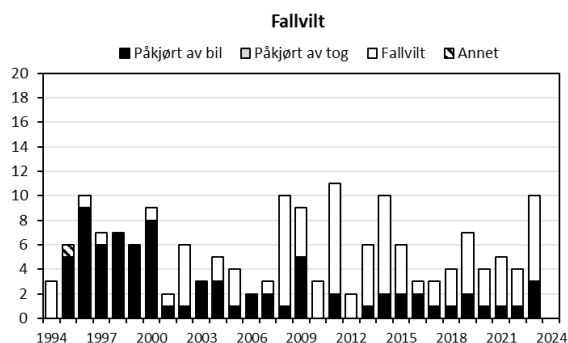
I perioden 2021-2023 er det i snitt avvirket gode 38 00 m³ årlig. Den økte avvirkningen de siste årene vil ha positiv effekt på fôrgrunnlaget på sikt, forutsatt at tettheten av elg holdes på et bærekraftig nivå.

Figur Bygland 5. Tømmeravvirkning og avvirkning per felte elg.

Elg og trafikk

I perioden 2021-2023 er det registrert 5 trafikkdrepte elg; hvorav 3 av de i 2023. I samme periode er det registrert 14 omkommet eller felt av andre årsaker (fallvilt). Trafikkdrepte elg utgjorde 3,7 prosent av jaktuttaket for siste treårsperiode. Konfliktnivået mellom elg og trafikk ansees som lavt per i dag.

Figur Bygland 6. Fallvilt av elg (trafikkdrept og felt eller omkommet av andre årsaker).

Anbefaling elg

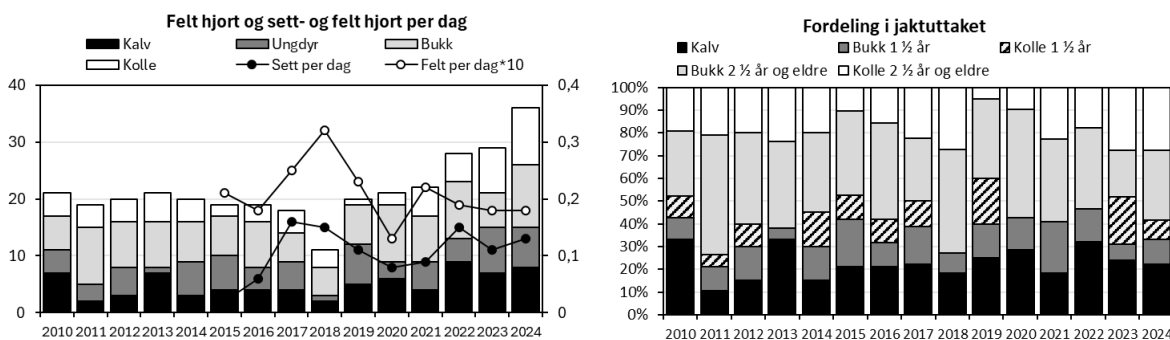
Slaktevektene for kalv og ungdyr viser en drastisk nedgang de siste 10 årene. Kalve- og tvillingratene har også gått ned, og beitetaksten fra 2021 viste moderat overbeite samtidig som det også er andre faktorer som sykdommer og klimaendringer med i bildet. En reduksjon i elgstammen vil kunne bremse en negativ kondisjonsutvikling, og vi anbefaler derfor et uttak på minimum 100 dyr i 2025.

Hjort

Fellingstall og bestandsutvikling

I 2024 ble det felt 36 hjort av en kvote på 71 tildelte dyr, noe som tilsvarer en fellingsprosent på 51. Bak hver felling lå det omtrent 17 800 dekar tellende areal. Uttaket fordelte seg på 8 kalv, 7 ungdyr, 10 eldre kolle og 11 eldre bukk. Kalv og ungdyr utgjorde 42 prosent av uttaket i 2024, mens av dyr 1,5 år og eldre var 54 prosent bukker.

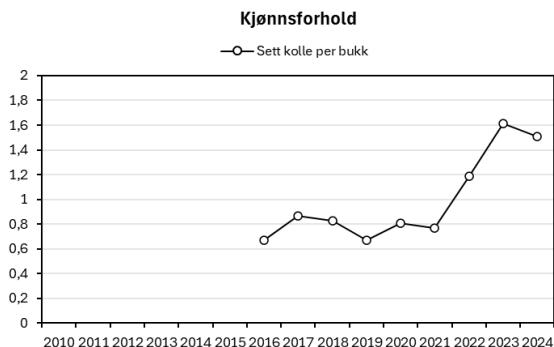
Det ble observert 0,13 hjort per jegerdag og felt 0,018 hjort per jegerdag i 2024. Bestandstettheten ser ut til å øke.

Figur Bygland 7. Felte hjort, sett hjort per jegerdag, samt felt hjort per jegerdag*10 (venstre delfigur) og felte hjort fordelt på alder og kjønn (høyre delfigur).

Kjønnsforhold

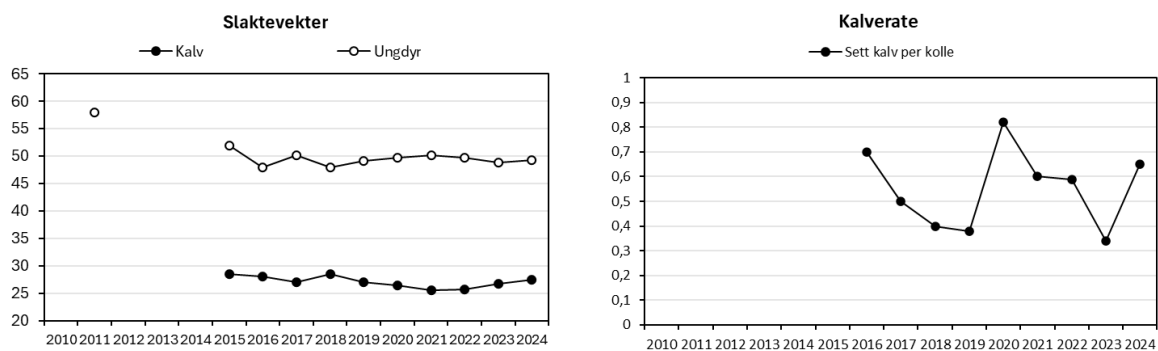
Det ble observert 1,5 kolle per bukk i 2024, med snitt på 1,4 for siste treårsperiode. Andelen bukk synes å ha vært synkende siden 2019, med tegn til stabilisering siste år.

Figur Bygland 8. Sett kolle per bukk (venstre delfigur).

Bestandskondisjon

Gjennomsnittlige slaktevekter for kalv og ungdyr var på henholdsvis 27,5 kg og 49 kg i 2024. Slaktevektene har holdt seg nokså stabile, med en liten økning siste året særlig for kalvene. Kalveraten var i 2024 på gode 0,65 etter en negativ trend siste 3 år før dette. Vi minner om at datasettet er lite.

Figur Bygland 9. Gjennomsnittlige slaktevekter for kalv og ungdyr (vestre delfigur) og sett kalv per kolle (høyre delfigur).

Anbefaling hjort

Hjortebestanden i Bygland ser ut til å være i økning, selv om datagrunnlaget er noe for tynt til å kunne si noe sikkert om utviklingen. Vi anbefaler å opprettholde avskytingen dersom det er et mål å stabilisere, og samtidig ha fokus på å samle inn mest mulig sett hjort data og slaktevekter for å kunne styrke forvaltningsgrunnlaget.

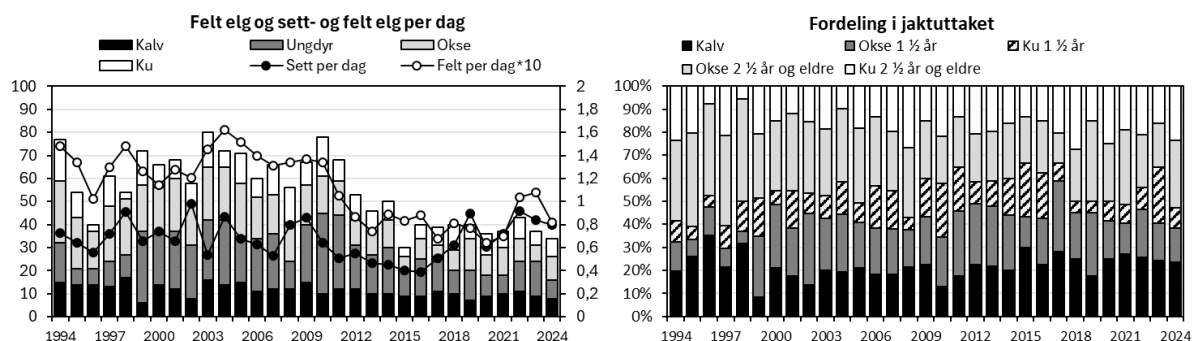
Bykle kommune

Elg

Fellingstall og bestandsutvikling

I 2024 ble det felt 34 elg av en kvote på 52 tildelte dyr, noe som tilsvarer en fellingsprosent på 65. Bak hver felling lå det omtrent 9600 dekar tellende areal. Uttaket fordelte seg på 8 kalv, 8 ungdyr, 8 eldre kyr og 10 eldre okser. Kalv og ungdyr utgjorde 49 prosent av uttaket i 2024, mens av dyr 1,5 år og eldre var 59 prosent okser.

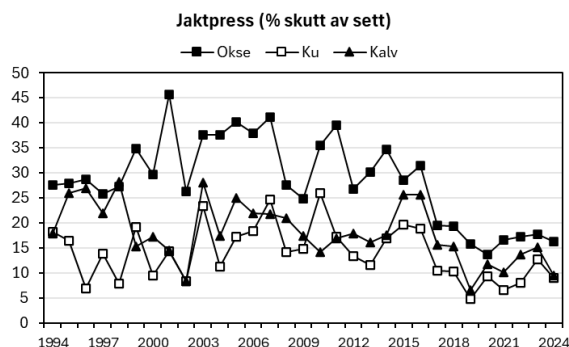
Det ble observert 0,8 elg per jegerdag og felt 0,082 elg per jegerdag i 2024. Bestandstettheten ser ut til å ha økt siden omkring 2020, men med noe usikkerhet knyttet til liten datamengde.

Figur Bykle 1. Felte elg, sett elg per jegerdag, samt felt elg per jegerdag*10 (venstre delfigur) og felte elg fordelt på alder og kjønn (høyre delfigur).

Jaktpress

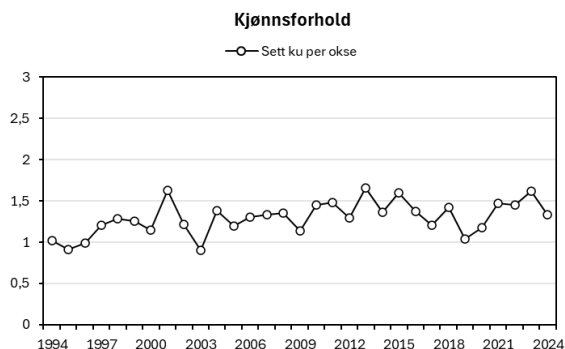
Det ble registrert 416 jegerdager og 332 observasjoner av elg i 2024. Datagrunnlaget ansees dermed ikke som tilstrekkelig for sikkert å gjenspeile faktiske forhold i kommunen. Prosent skutt av sett for okse, ku og kalv var på henholdsvis 16, 9 og 10 prosent i 2024.

Figur Bykle 2. Jaktpress ut fra andelen skutte av sette dyr.

Kjønnsforhold

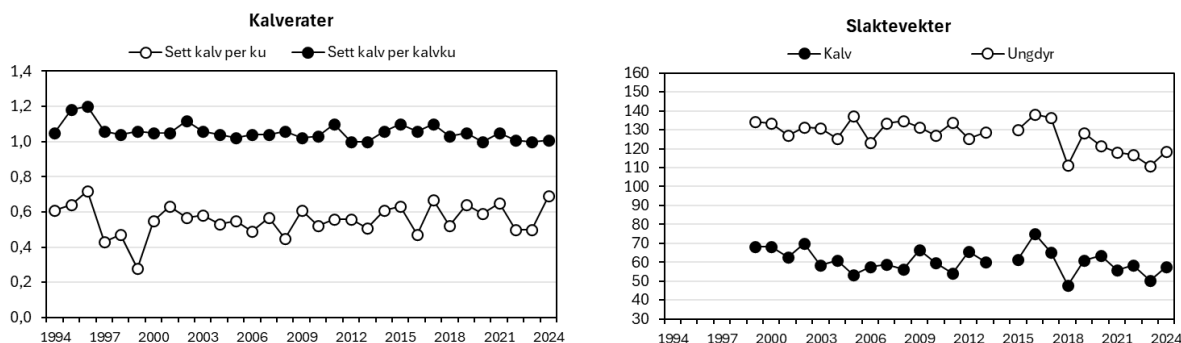
Det ble observert 1,3 ku per okse i 2024, med snitt på 1,5 for siste treårsperiode. Dette er en liten økning i okseandel etter 5 år med svakt synkende andel okser.

Figur Bykle 3. Sett ku per okse.

Bestandskondisjon

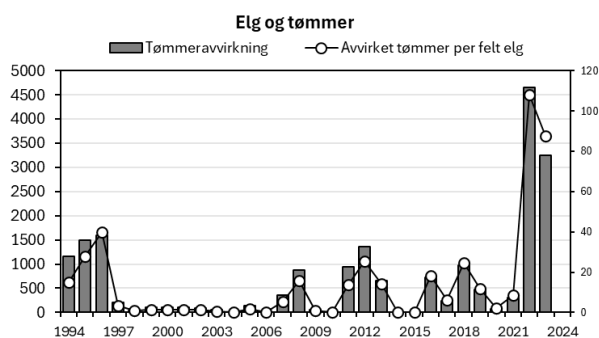
Kalve- og tvillingratene i 2024 var på henholdsvis 0,69 og 1,01. Dette er en kraftig økning for kalveraten som har et snitt for siste tre år på 0,56. Tvillingraten er stabil og har vært på et svært lavt nivå i mange år. Gjennomsnittlig slaktevekt for kalv og ungdyr i 2024 var på henholdsvis 58 kg og 119 kg, en god økning fra året før og forhåpentlig starten på en god, økende trend etter lang tids nedgang.

Figur Bykle 4. Kalv- og tvillingrate (venstre delfigur) og gjennomsnittlige slaktevekter for kalv og ungdyr (høyre delfigur).

Elg og tømmer

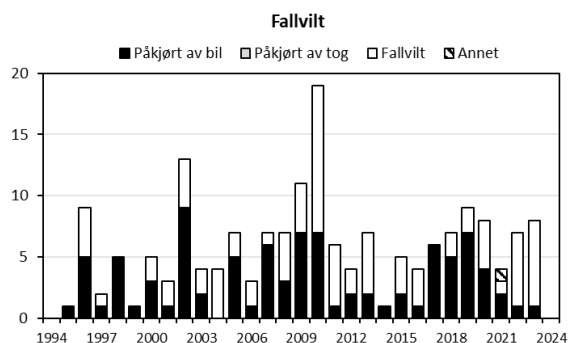
I perioden 2021-2023 er det i snitt avvirket rundt 2700 m³ årlig. Tømmeravvirkningen i Bykle er naturlig nok lav, noe som skyldes at kommunen har liten andel produktiv skog. Avvirkningen i 2022 og 2023 er slik sett formidabelt høy og vil kunne ha en viss positiv effekt på fôrgrunnlaget de kommende år. Det er imidlertid andre markslag som er av størst betydning for forgrunnlaget i kommunen.

Figur Bykle 5. Tømmeravvirkning og avvirkning per felte elg.

Elg og trafikk

I perioden 2021-2023 er det registrert 4 trafikkdrepte elg. I samme periode er det registrert 15 omkommet eller felt av andre årsaker (fallvilt). Trafikkdrepte elg utgjorde 3,4 prosent av jaktuttaket for siste treårsperiode. Konfliktnivået mellom elg og trafikk ansees som lavt per i dag.

Figur Bykle 6. Fallvilt av elg (trafikkdrept og felt eller omkommet av andre årsaker).

Anbefaling elg

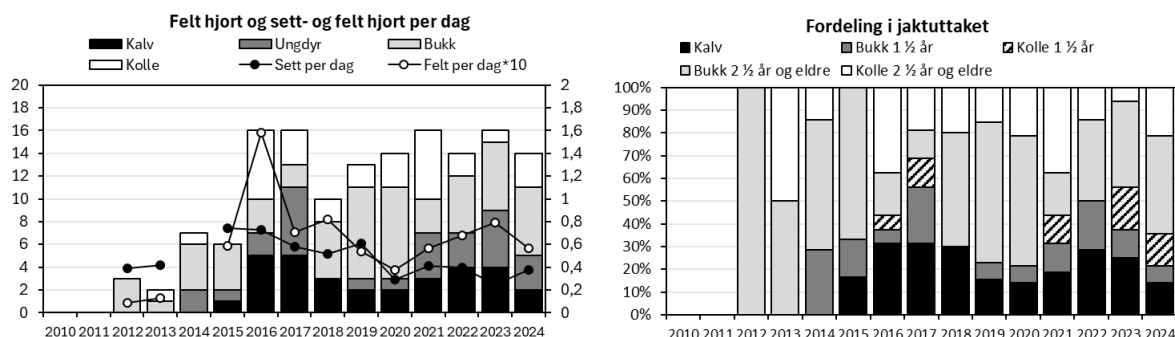
Bykle kommune var en av mange som fikk registrert et moderat overbeite under beitetakst i 2021. Både kalvevekter og kalverater har en positiv utvikling i 2024, men det har de siste årene vært en synkende bestandskondisjon og selv om vi kan håpe trenden er snudd så anbefaler vi i påvente av mer data at bestandstettheten fortsatt reduseres noe. Vi anbefaler at det felles minst 55 elg i 2024 med mål om en svak bestandsreduksjon.

Hjort

Fellingstall og bestandsutvikling

I 2024 ble det felt 14 hjort av en kvote på 82 tildelte dyr, noe som tilsvarer en fellingsprosent på 17. Bak hver felling lå det omtrent 23 700 dekar tellende areal. Uttaket fordelte seg på 2 kalv, 3 ungdyr, 3 eldre kolle og 6 eldre bukk. Kalv og ungdyr utgjorde 36 prosent av uttaket i 2024, mens av dyr 1,5 år og eldre var 58 prosent bukker.

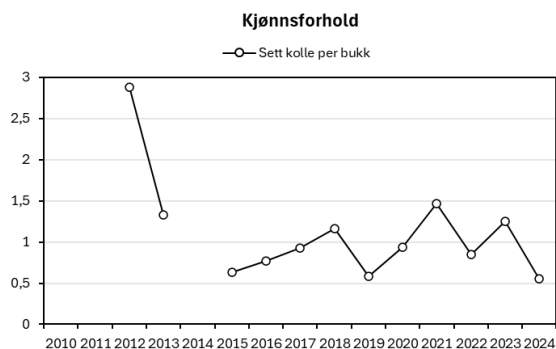
Det ble observert 0,38 hjort per jegerdag og felt 0,057 hjort per jegerdag i 2024. Det er for lite data til å kunne si noe sikkert om hvorvidt bestanden går opp, er stabil eller går nedover per i dag.

Figur Bykle 7. Felte hjort, sett hjort per jegerdag, samt felt hjort per jegerdag*10 (venstre delfigur) og felte hjort fordelt på alder og kjønn (høyre delfigur).

Kjønnsforhold

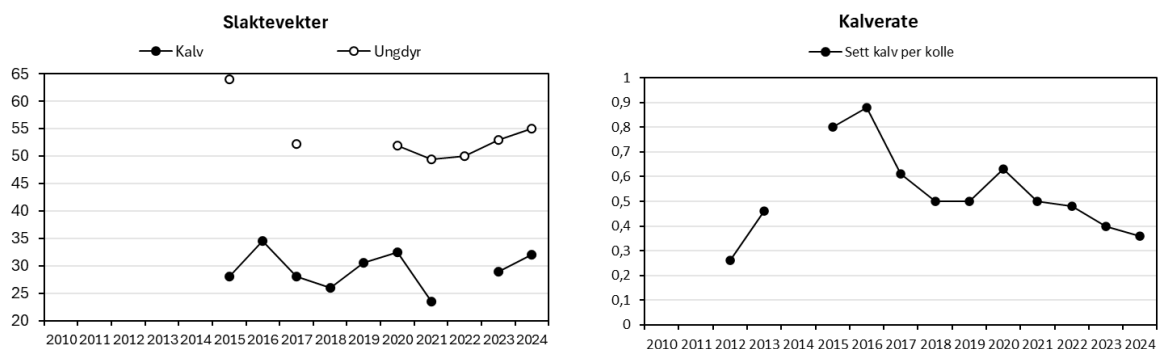
Det ble observert 0,6 kolle per bukk i 2024, med snitt på 0,9 for siste treårsperiode. Kjønnsforholdet har store svingninger fra år til år, noe som først og fremst gjenspeiler et tynt datagrunnlag. Basert på observert indeks synes kjønnsforholdet å være jevnt med høy andel bukk.

Figur Bykle 8. Sett kolle per bukk.

Bestandskondisjon

Gjennomsnittlige slaktevekter for kalv og ungdyr var på henholdsvis 32 kg og 55 kg i 2024 (basert på to kalver og 3 ungdyr). Generelt sett blir det registrert for få kalver og ungdyr med veid slaktevekt til å kunne si noe sikkert om utviklingen i slaktevektene, men det er gode vekter på de få dyra som er registrert. Kalveraten i 2024 var på 0,36, og har hatt en negativ trend over lengre tid.

Figur Bykle 9. Gjennomsnittlige slaktevekter for kalv og ungdyr (vestre delfigur) og sett kalv per kolle (høyre delfigur).

Anbefaling hjort

Hjortebestanden i Bykle ser ut til å være på et relativt lavt nivå. De høye kvotene gir godt rom for å holde bestanden nede og være føre var om man ikke ønsker økt tetthet. Både et jevnt kjønnsforhold og lav kalverate er med på å begrense veksten. Det anbefales et videre fokus på å registrere alle sett og felt data for å få best mulig grunnlag for videre forvaltning av hjorten i kommunen.

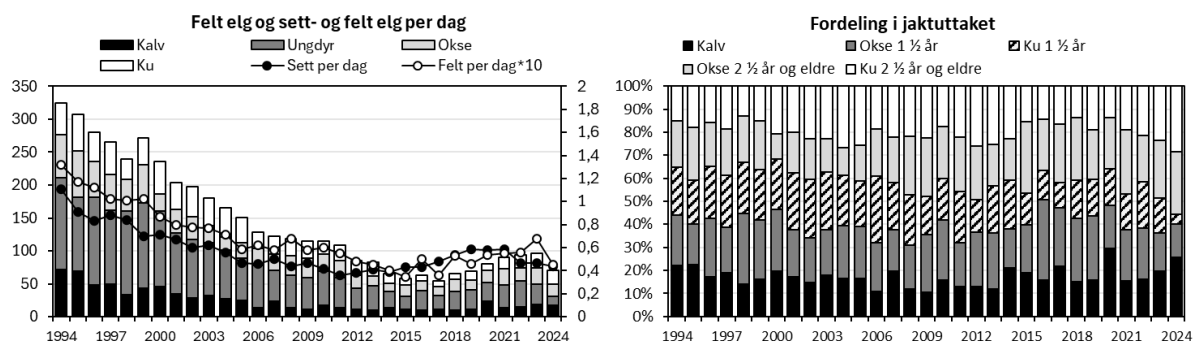
Evje og Hornnes kommune

Elg

Fellingstall og bestandsutvikling

I 2024 ble det felt 70 elg av en kvote på 101 tildelte dyr, noe som tilsvarer en fellingsprosent på 69. Bak hver felling lå det omtrent 8000 dekar tellende areal. Uttaket fordelte seg på 18 kalv, 13 ungdyr, 20 eldre kyr og 19 eldre okser. Kalv og ungdyr utgjorde 44 prosent av uttaket i 2024, mens av dyr 1,5 år og eldre var 56 prosent okser.

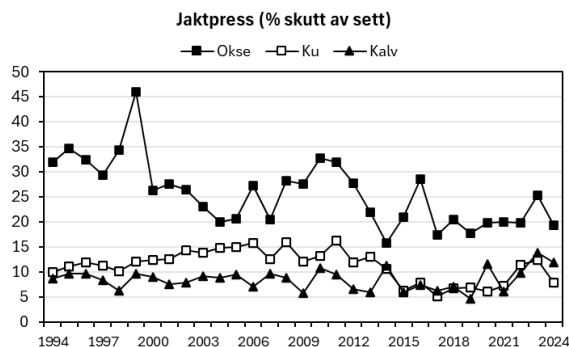
Det ble observert 0,44 elg per jegerdag og felt 0,045 elg per jegerdag i 2024. Tallene kan indikere en stabilisering eller svak nedgang i bestanden.

Figur Evje og Hornnes 1. Felte elg, sett elg per jegerdag, samt felt elg per jegerdag*10 (venstre delfigur) og felte elg fordelt på alder og kjønn (høyre delfigur).

Jaktpress

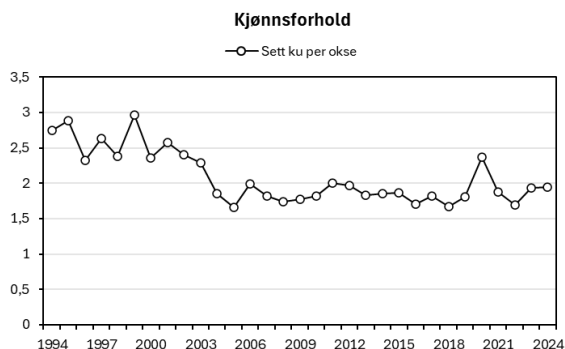
Det ble registrert 1539 jegerdager og 675 observasjoner av elg i 2024. Datagrunnlaget ansees dermed som tilstrekkelig for å kunne gjenspeile faktiske forhold i kommunen. Antall observasjoner er én mer enn året før, mens antall jegerdager økte betraktelig. Prosent skutt av sett for okse, ku og kalv var på henholdsvis 19, 8 og 12 prosent i 2024.

Figur Evje og Hornnes 2. Jaktpress ut fra andelen skutte av sette dyr.

Kjønnsforhold

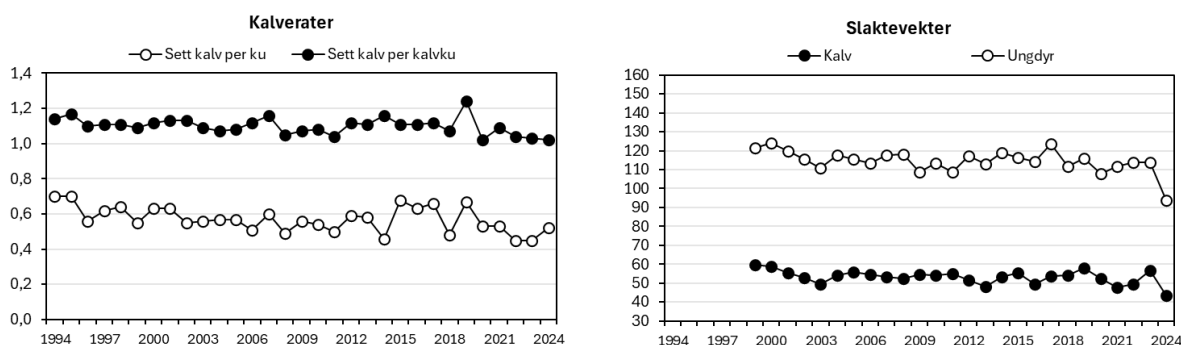
Det ble observert 1,9 ku per okse i 2024, likt som snittet for siste treårsperiode. Med unntak av svært lav okseandel i 2020, har kjønnsforholdet vært nokså stabilt mellom 1,7 og 2 ku per okse i lang tid.

Figur Evje og Hornnes 3. Sett ku per okse.

Bestandskondisjon

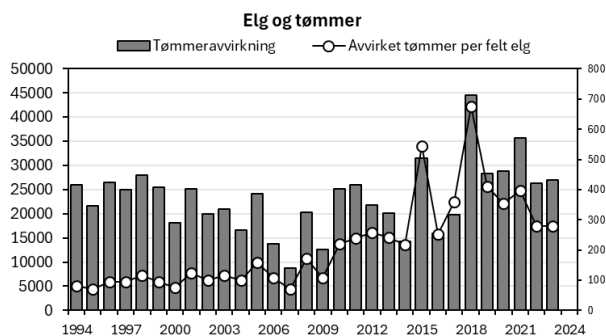
Kalve- og tvillingratene i 2024 var på henholdsvis 0,52 og 1,02. Kalveraten økte noe i 2024 etter to svært lave år, men er fortsatt på et lavt nivå og snittet for siste 3 år er 0,47 kalv sett per ku. Tvillingraten går ytterligere noe ned fra 1,03 i 2023 som tilsvarer snitt for siste 3 år. Gjennomsnittlig slaktevekt for kalv og ungdyr var i 2024 på henholdsvis 44 kg og 94 kg. Rekordlave tall for begge etter en svak positiv trend fra 2021 til 2023.

Figur Evje og Hornnes 4. Kalv- og tvillingrate (venstre delfigur) og gjennomsnittlige slaktevekter for kalv og ungdyr (høyre delfigur).

Elg og tømmer

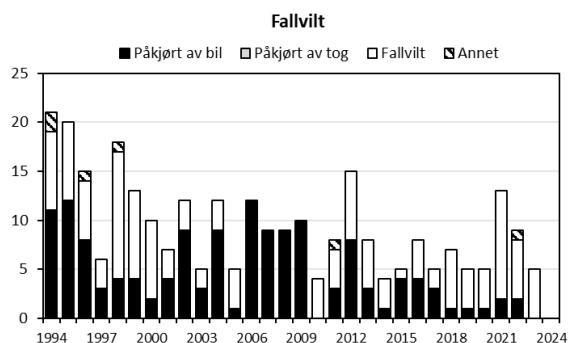
I perioden 2021-2023 er det i snitt avvirket rundt 29 700 m³ årlig. Jevnt høy tømmeravvirkning vil kunne ha en positiv effekt på fôrgrunnlaget, dersom tettheten av elg holdes på et bærekraftig nivå. Her har avvirkningen per felte elg gått jevnt ned igjen siden den høye avvirkningen i 2018.

Figur Evje og Hornnes 5. Tømmeravvirkning og avvirkning per felte elg.

Elg og trafikk

I perioden 2021-2023 er det registrert 4 elg drept av bil. I samme periode er det registrert 23 omkommet eller felt av andre årsaker (fallvilt). Trafikkdrepte elg utgjorde 1,4 prosent av jaktuttaket for siste treårsperiode. Konfliktnivået mellom elg og trafikk ansees som lavt per i dag.

Figur Evje og Hornnes 6. Fallvilt av elg (trafikkdrept og felt eller omkommet av andre årsaker).

Anbefaling elg

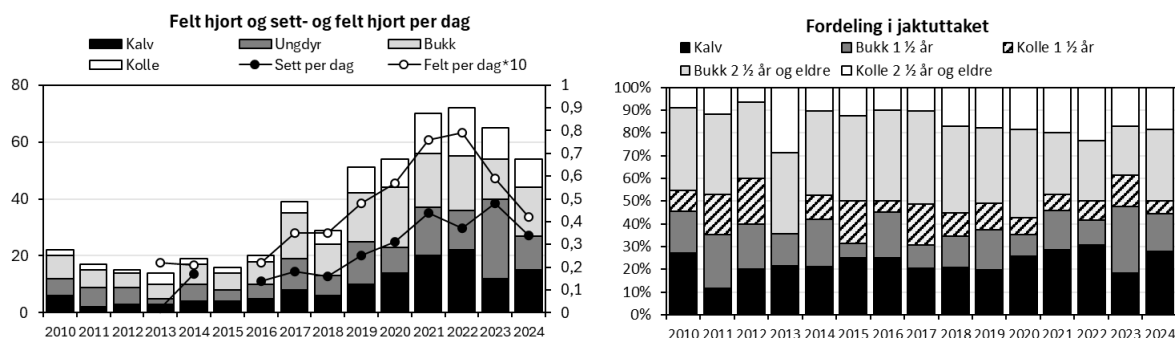
Elgbestanden har lite konflikt med trafikk, men beitetakseringen fra 2021 viste et moderat overbeite. Det blir nyttig å se resultatet av ny beitetakst, for å se hvordan beitetrykket er per i dag. Kalveratene er lave, og slaktevektene stupte markant til ny bunnotering sist høst. Dette skyldes trolig flere faktorer, men det er lite som tyder på at bestandstettheten bør økes. Vi opprettholder anbefalingen om å redusere tettheten for å holde elgstammen på et bærekraftig nivå, og foreslår et uttak på minimum 110 dyr.

Hjort

Fellingstall og bestandsutvikling

I 2024 ble det felt 54 hjort av en kvote på 84 tildelte dyr, noe som tilsvarer en fellingsprosent på 64. Bak hver felling lå det omtrent 10400 dekar tellende areal. Uttaket fordelte seg på 15 kalv, 12 ungdyr, 10 eldre kolle og 17 eldre bukk. Kalv og ungdyr utgjorde 50 prosent av uttaket i 2024, mens av dyr 1,5 år og eldre var 67 prosent bukker.

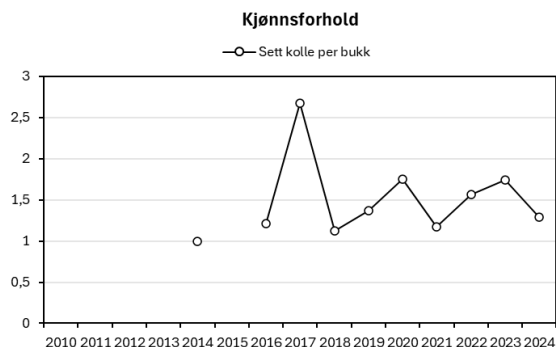
Det ble observert 0,34 hjort per jegerdag og felt 0,042 hjort per jegerdag i 2024. Antall jegerdager økte noe. Ut fra registrerte indekser virker det som bestandstettheten holder seg stabil eller er noe synkende.

Figur Evje og Hornnes 7. Felte hjort, sett hjort per jegerdag, samt felt hjort per jegerdag*10 (venstre delfigur) og felte hjort fordelt på alder og kjønn (høyre delfigur).

Kjønnsforhold

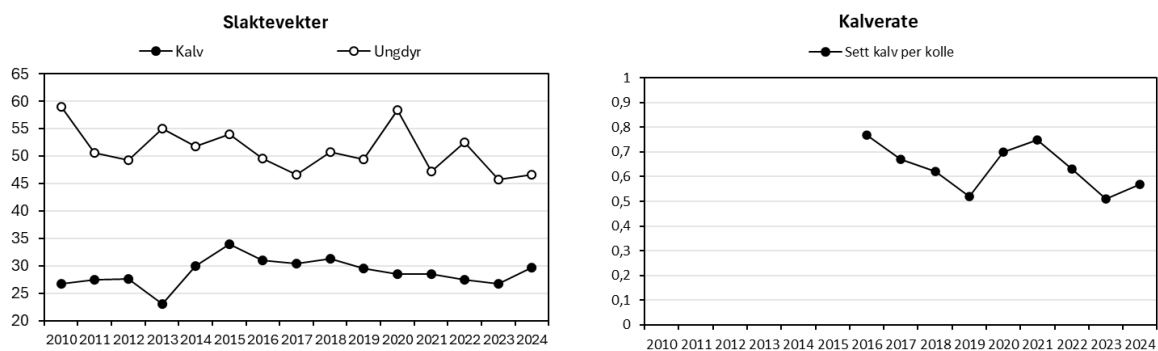
Det ble observert 1,3 kolle per bukk i 2024, med snitt på 1,5 for siste treårsperiode.

Figur Evje og Hornnes 8. Sett kolle per bukk.

Bestandskondisjon

Gjennomsnittlige slaktevekter for kalv og ungdyr var på henholdsvis 30 kg og 47 kg i 2024. Dette er en positiv økning etter en negativ utvikling i slaktevekter hos kalv gjennom flere år. For ungdyr er det mer variasjon, med en negativ trend de siste årene. Kalveraten i 2024 var på 0,57 noe som er en økning fra året før, men noe under snittet for siste 5 år.

Figur Evje og Hornnes 9. Gjennomsnittlige slaktevekter for kalv og ungdyr (vestre delfigur) og sett kalv per kolle (høyre delfigur).

Anbefaling hjort

Det ser ut som uttaket de siste årene har stagnert veksten i hjortebestanden. Både slaktevekter og kalverater økt svakt fra sist høst, men datasettet er for lite til å hevde en klar sammenheng og årlige variasjoner vil uansett forekomme. Vi anbefaler å opprettholde uttaket i 2025 for å unngå nedgang i kondisjon på sikt.

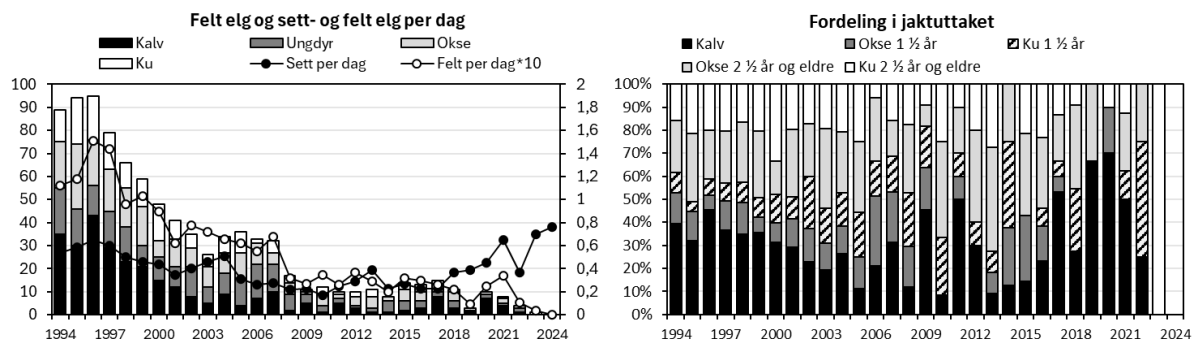
Farsund kommune

Elg

Fellingstall og bestandsutvikling

I 2024 ble det felt 0 elg av en kvote på 22 tildelte dyr. Det har de siste årene blitt felt færre og færre elg i kommunen, og dette er første høsten uten elgfellinger.

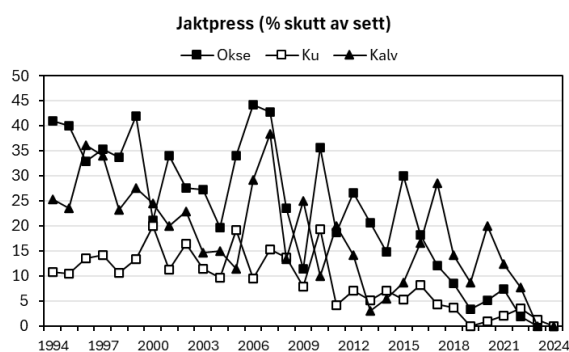
Det ble observert 0,76 elg per jegerdag i 2024 og bestandstettheten virker å være økende de siste årene.

Figur Farsund 1. Felte elg, sett elg per jegerdag, samt felt elg per jegerdag*10 (venstre delfigur) og felte elg fordelt på alder og kjønn (høyre delfigur).

Jaktpress

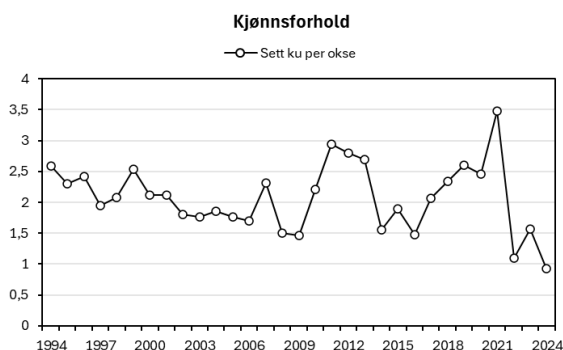
Det ble registrert 201 jegerdager og 153 observasjoner av elg i 2024. Datagrunnlaget er ikke tilstrekkelig til å slå fast at dataene med stor sannsynlighet gjenspeiler faktiske forhold i kommunen. Med 0 felte elg, ligger naturlig nok prosentvis avskyting på 0 i 2024.

Figur Farsund 2. Jaktpress ut fra andelen skutte av sette dyr.

Kjønnsforhold

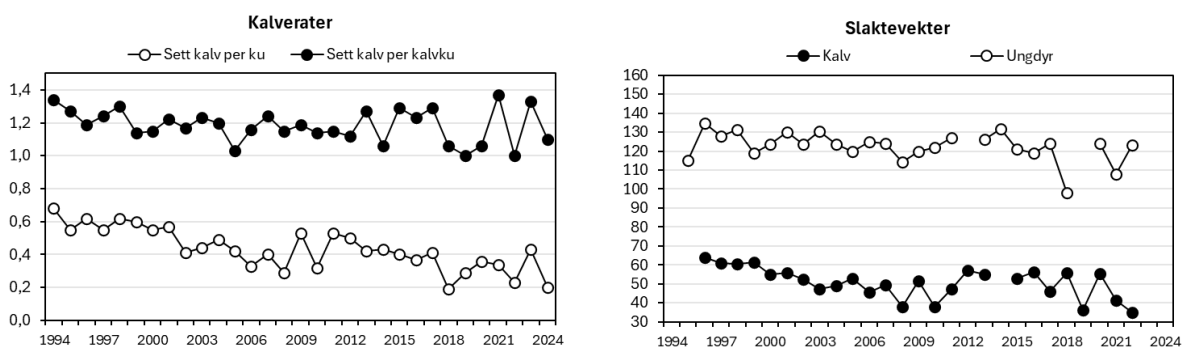
Det ble observert 0,9 ku per okse i 2024, med snitt på 1,2 for siste treårsperiode. Okseandelen har variert i en lengre periode som følge av lite datagrunnlag, men ser ut til å ha holdt seg på høyere nivå de siste 3 årene.

Figur Farsund 3. Sett ku per okse.

Bestandskondisjon

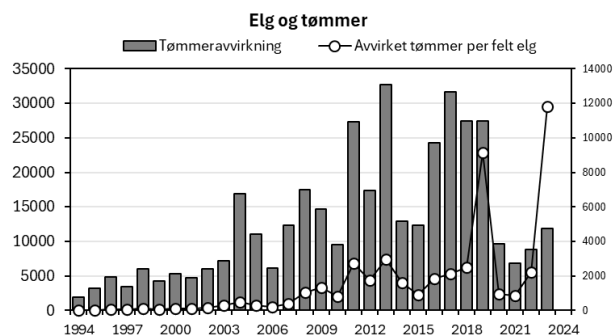
Kalve- og tvillingratene var i 2024 på henholdsvis 0,2 og 1,1, noe lavere enn gjennomsnittet for de 3 siste årene. Gjennomsnittlige kalv- og ungdyrvekter er varierende som følge av få felte dyr. På grunn av lite tallmateriale er det vanskelig å si noe konkret om kondisjonen i elgbestanden de senere år, men den antas å være lav.

Figur Farsund 4. Kalv- og tvillingrate (venstre delfigur) og gjennomsnittlige slaktevekter for kalv og ungdyr (høyre delfigur).

Elg og tømmer

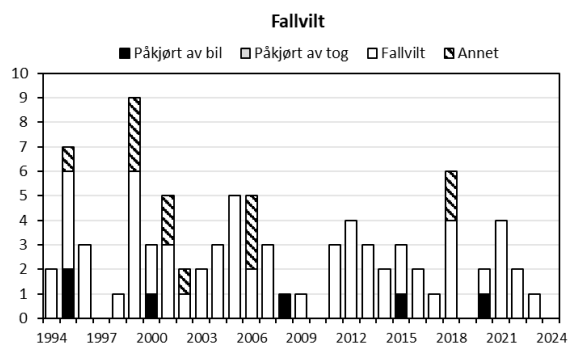
I perioden 2021-2023 er det i snitt avvirket rundt 9200 m³ årlig. Det har vært en nedgang i tømmeravvirkning for siste treårsperiode sammenlignet med perioden fra 2009 til 2019. Det bør i innværende periode være et høyere fôrgrunnlag i form av ungskog enn hva det har vært i perioden før rundt 2010.

Figur Farsund 5. Tømmeravvirkning og avvirkning per felte elg.

Elg og trafikk

I perioden 2021-2023 er det ikke registrert noen trafikkdrept elg. Konfliktnivået mellom elg og trafikk ansees som lavt per i dag. I samme periode er det registrert 7 omkommet eller felt av andre årsaker (fallvilt).

Figur Farsund 6. Fallvilt av elg (trafikkdrept og felt eller omkommet av andre årsaker).

Anbefaling elg

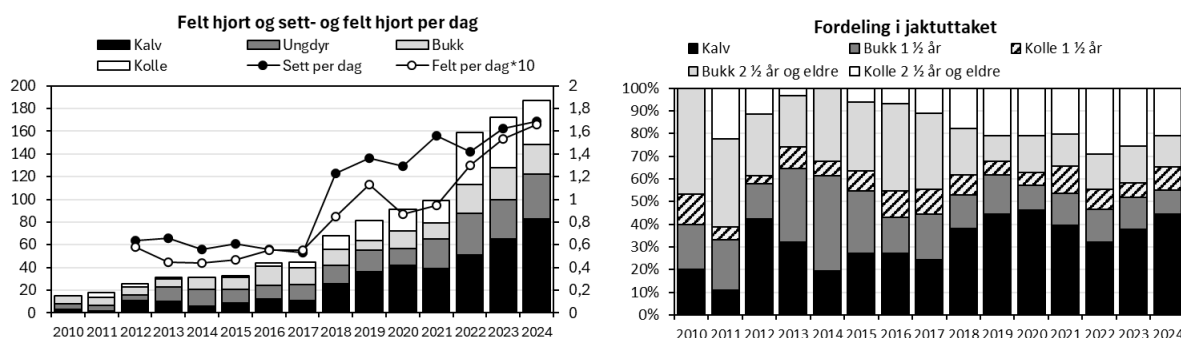
Det er vanskelig å si noe sikkert om bestandsutviklingen av elg i Farsund på grunn av lite data de to siste årene. Antall jegerdager har vært synkende gjennom perioden, men har de to siste årene være noenlunde likt. Antall sette elg per jegerdag ser ut til å ha være økende i samme periode. Det er også vanskelig å si noe sikkert om kondisjonen på dyrene, men foreliggende indekser viser at både kalverater og slaktevekter har vært synkende. Resultatene tatt i betraktning bør Farsund kommune etterstrebe et uttak på 15 dyr i 2025 for å opprettholde en stabil elgstamme.

Hjort

Fellingstall og bestandsutvikling

I 2024 ble det felt 187 hjort av en kvote på 224 tildelte dyr, noe som tilsvarer en fellingsprosent på 83. Bak hver felling lå det omtrent 1100 dekar tellende areal. Uttaket fordelte seg på 83 kalv, 39 ungdyr, 39 eldre kolle og 26 eldre bukk. Kalv og ungdyr utgjorde 65 prosent av uttaket i 2024, mens av dyr 1,5 år og eldre var 44 prosent bukker.

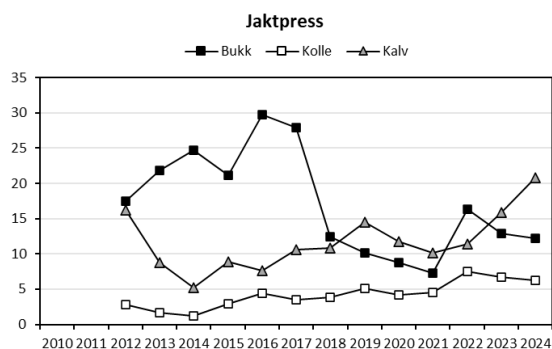
Det ble observert 1,69 hjort per jegerdag og felt 0,166 hjort per jegerdag i 2024. Bestandstettheten virker å være i tydelig vekst de siste årene.

Figur Farsund 7. Felte hjort, sett hjort per jegerdag, samt felt hjort per jegerdag*10 (venstre delfigur) og felte hjort fordelt på alder og kjønn (høyre delfigur).

Jaktpress

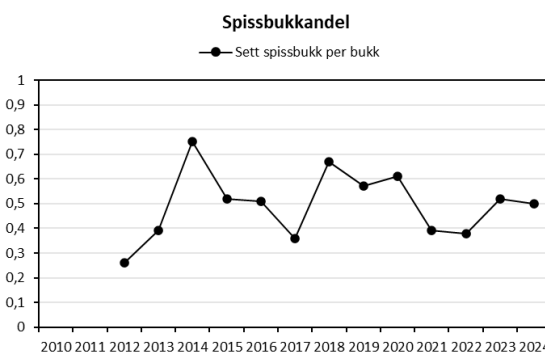
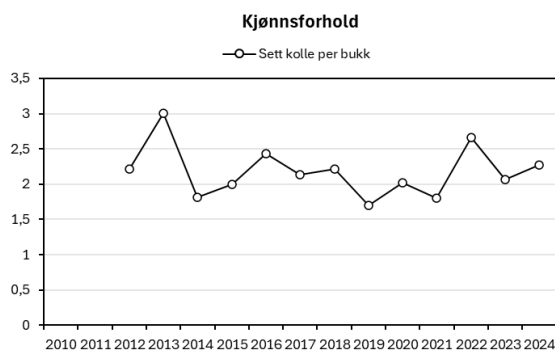
Det ble registrert 1008 jegerdager og 1708 observasjoner av hjort i 2024. Datagrunnlaget ansees dermed som tilstrekkelig for å kunne gjenspeile faktiske forhold i kommunen. Prosent skutt av sett for bukk, kolle og kalv var på henholdsvis 12, 6 og 21 prosent i 2024.

Figur Farsund 8. Jaktpress ut fra andelen skutte av sette dyr.

Kjønnsforhold

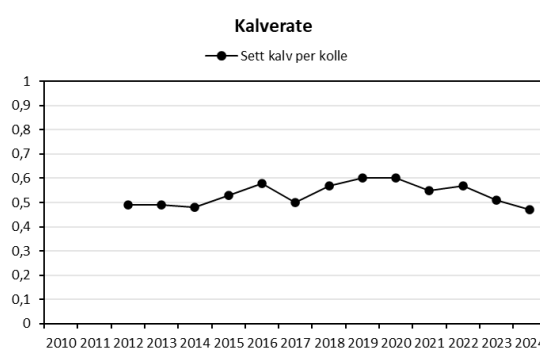
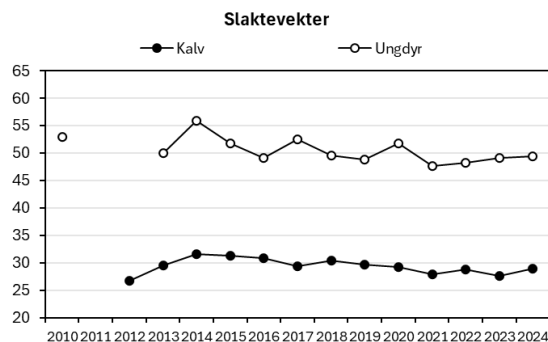
Det ble observert 2,3 kolle per bukk i 2024, samme som gjennomsnittet for siste treårsperiode. Andelen bukk har vært forholdsvis stabil i perioden 2021-2024. Andel spissbukk av observerte bukker var på 0,50 i 2024.

Figur Farsund 9. Sett kolle per bukk (venstre delfigur) og sett spissbukk per bukk (høyre delfigur).

Bestandskondisjon

Gjennomsnittlige slaktevektene for kalv og ungdyr var på henholdsvis 29 kg og 50 kg i 2024. Slaktevektene har holdt seg forholdsvis stabile de siste årene. Kalveraten var i 2024 på 0,47, og har hatt en svak nedgang siste femårsperiode.

Figur Farsund 10. Gjennomsnittlige slaktevektene for kalv og ungdyr (venstre delfigur) og sett kalv per kolle (høyre delfigur).

Anbefaling hjort

Selv med stadig høyere fellingstall ser bestanden av hjort i Farsund ut til å øke, basert på sett-hjort data. Tetthetsavhengige faktorer som reduserte slaktevekter vil trolig komme til uttrykk ved en slik utvikling, og vi kan allerede se nedgang i kondisjonen i form av lavere kalverate de siste fem årene. For å forhindre ytterligere nedgang i bestandskondisjonen er det viktig å være føre-var i hjorteforvaltninga. Vi anbefaler derfor å øke uttaket ytterligere med mål om å stagnere veksten og etter hvert redusere bestandstettheten. For å effektivisere reduksjonen, kan hodyrandelen i uttaket med fordel økes. Det vil også tjene bestandskondisjonen å spare store, eldre bukker.

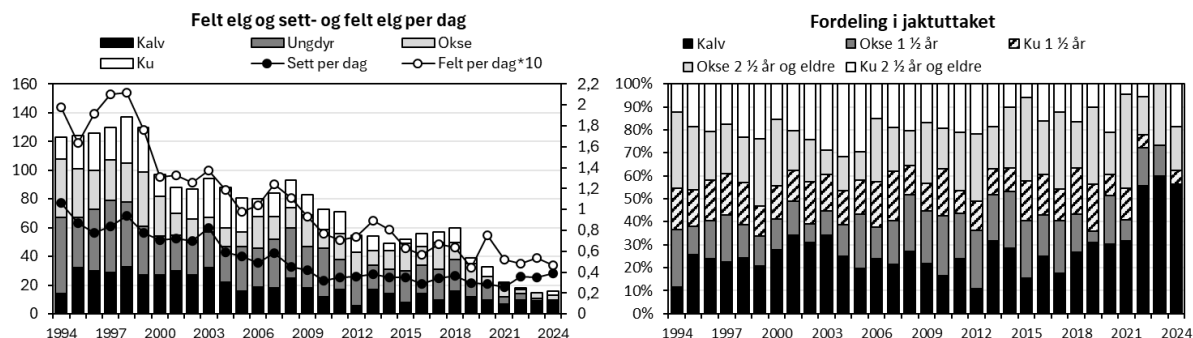
Flekkefjord kommune

Elg

Fellingstall og bestandsutvikling

I 2024 ble det felt 16 elg av en kvote på 56 tildelte dyr, noe som tilsvarer en fellingsprosent på 29. Bak hver felling lå det omtrent 25400 dekar tellende areal. Uttaket fordelte seg på 9 kalv, 1 ungdyr, 3 eldre kyr og 3 eldre okser. Kalv og ungdyr utgjorde 63 prosent av uttaket i 2024, mens av dyr 1,5 år og eldre var 43 prosent okser.

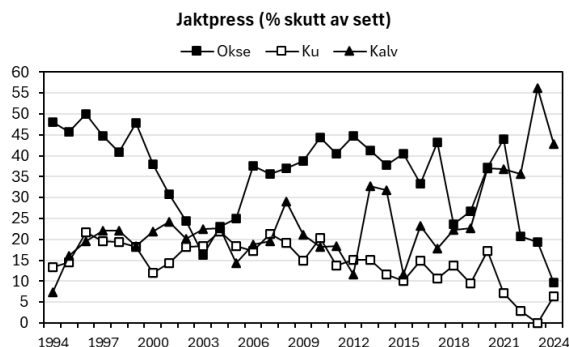
Det ble observert 0,39 elg per jegerdag og felt 0,047 elg per jegerdag i 2024. Bestandstettheten virker å være i svak vekst i siste treårsperiode, og vil trolig øke videre dersom fellingstallene fortsetter på et lavt nivå.

Figur Flekkefjord 1. Felte elg, sett elg per jegerdag, samt felt elg per jegerdag*10 (venstre delfigur) og felte elg fordelt på alder og kjønn (høyre delfigur).

Jaktpress

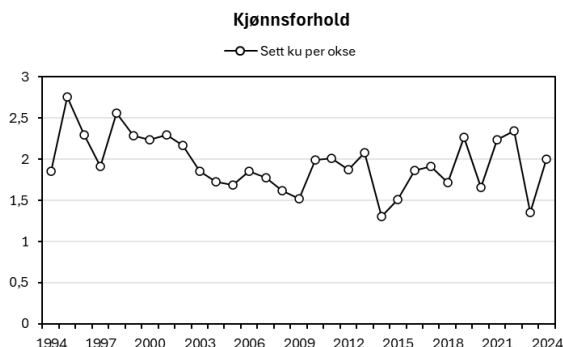
Det ble registrert 341 jegerdager og 132 observasjoner av elg i 2024. Dette er en økning fra året før, men datagrunnlaget er for lavt til å slå fast at dataene med stor sannsynlighet gjenspeiler de faktiske forhold i kommunen. Prosent skutt av sett for okse, ku og kalv var på henholdsvis 10, 6 og 43 prosent i 2024.

Figur Flekkefjord 2. Jaktpress ut fra andelen skutte av sette dyr.

Kjønnsforhold

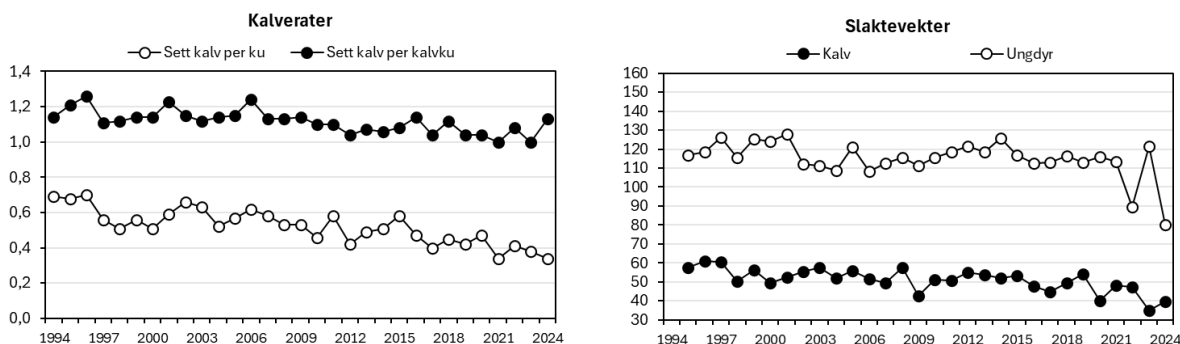
Det ble observert 2,0 ku per okse i 2024, med snitt på 1,9 for siste treårsperiode. Okseandelen har vært svakt økende siden 2014, men med årlige variasjoner.

Figur Flekkefjord 3. Sett ku per okse.

Bestandskondisjon

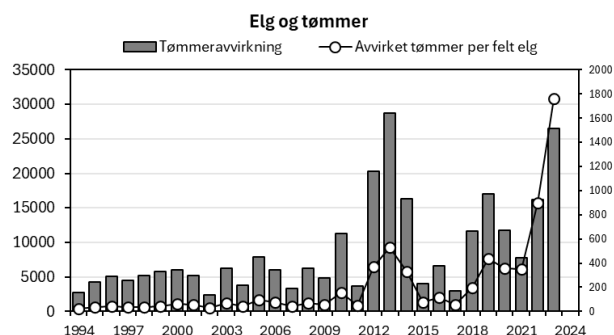
Kalve- og tvillingratene var i 2024 på henholdsvis 0,34 og 1,13. Det har vært en tydelig negativ utvikling gjennom perioden, men i 2024 var tvillingraten høyere enn på mange år. Gjennomsnittlig slaktevekt for kalv og ungdyr var i 2024 på henholdsvis 40 kg og 80 kg. Ungdyrvekten er kun basert på 1 veid dyr. Generelt har både kalvevektene og ungdyrvektene hatt en negativ utvikling gjennom flere år, men med årlige variasjoner.

Figur Flekkefjord 4. Kalv- og tvillingrate (venstre delfigur) og gjennomsnittlige slaktevekter for kalv og ungdyr (høyre delfigur).

Elg og tømmer

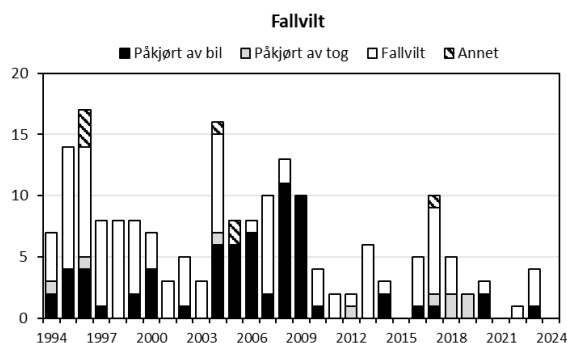
I perioden 2021-2023 er det i gjennomsnitt avvirket rundt 16 800 m³ årlig. Det har vært en økning i tømmeravvirkning de siste årene. Dersom tettheten av elg holdes på et bærekraftig nivå, vil økningen i avvirket tømmer ha positiv innvirkning på tilgjengelig elgbeite.

Figur Flekkefjord 5. Tømmeravvirkning og avvirkning per felte elg.

Elg og trafikk

I perioden 2021-2023 er det registrert 1 trafikkdrept elg som ble påkjørt av bil. I samme periode er det registrert 4 omkommet eller felt av andre årsaker (fallvilt). Trafikkdrepte elg utgjorde 1,8 prosent av jaktuttaket for siste treårsperiode. Konfliktnivået mellom elg og trafikk ansees som lavt per i dag.

Figur Flekkefjord 6. Fallvilt av elg (trafikkdrept og felt eller omkommet av andre årsaker).

Anbefaling elg

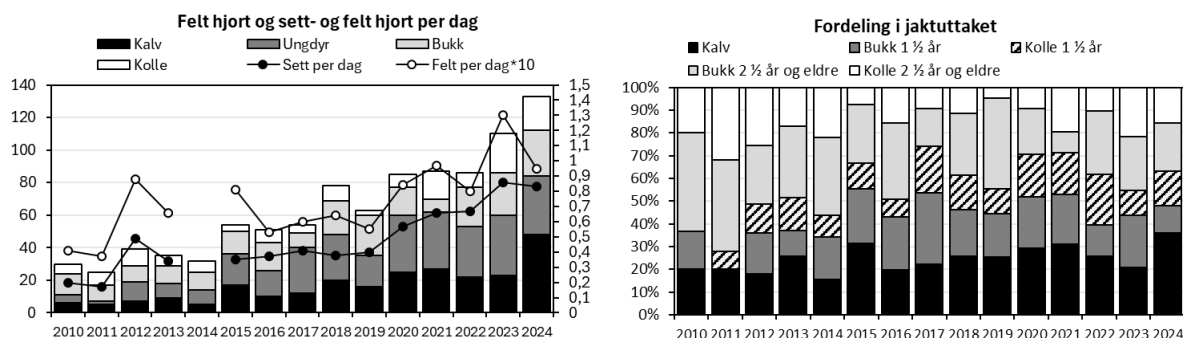
Bestandstettheten av elg i Flekkefjord ser ut til å være i svak vekst siden 2021. Beitetaksten som ble gjennomført dette året viste et beitetrykk nær bærekraftig i kommunen. Samtidig som bestanden har økt siden dette, har også bestandskondisjonen vist en negativ trend. Det er viktig å ta denne utviklingen i betraktning selv om det er basert på lite datamateriale. Da både jakttrykket i kommunen har blitt redusert grunnet fredning av elg i enkelte områder, og fellingSTALLene har sunket parallelt til dette, anbefaler vi også i år å øke uttaket av elg for å forhindre ytterligere nedgang i bestandskondisjonen. Vi opprettholder dermed fjorårets anbefaling på et jaktuttak av 40 elg i 2025. Det økte uttaket bør fortrinnsvis gjennomføres i de delene av kommunen som har hatt et svært redusert jaktuttak de siste årene.

Hjort

Fellingstall og bestandsutvikling

I 2024 ble det felt 133 hjort av en kvote på 168 tildelte dyr, noe som tilsvarer en fellingsprosent på 79. Bak hver felling lå det omtrent 3200 dekar tellende areal. Uttaket fordelte seg på 48 kalv, 36 ungdyr, 21 eldre kolle og 28 eldre bukk. Kalv og ungdyr utgjorde 63 prosent av uttaket i 2024, mens av dyr 1,5 år og eldre var 52 prosent bukker.

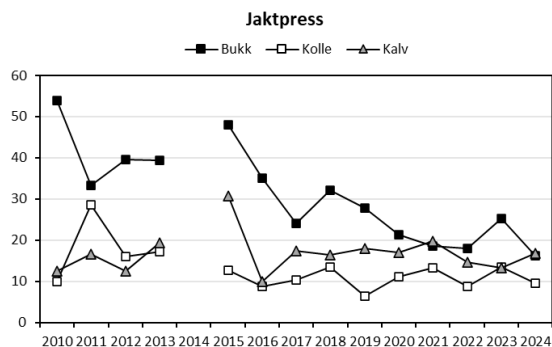
Det ble observert 0,83 hjort per jegerdag og felt 0,095 hjort per jegerdag i 2024. Bestandstettheten virker å ha økt frem til 2023, for deretter å ha stagnert noe det siste året.

Figur Flekkefjord 7. Felte hjort, sett hjort per jegerdag, samt felt hjort per jegerdag*10 (venstre delfigur) og felte hjort fordelt på alder og kjønn (høyre delfigur).

Jaktpress

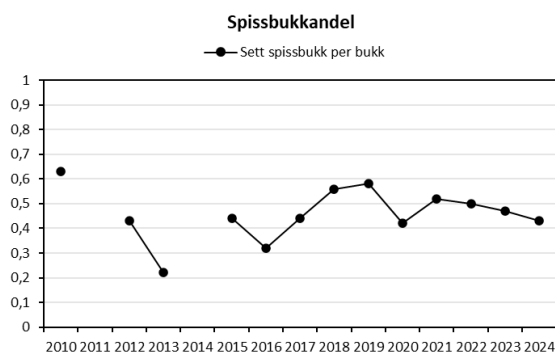
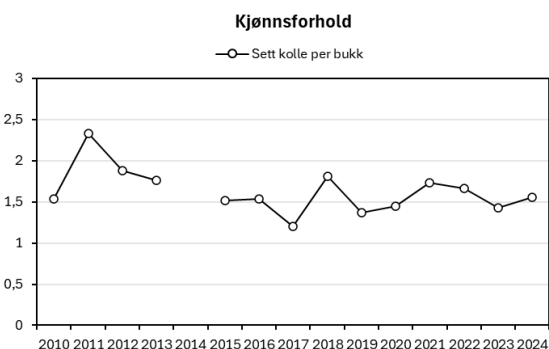
Det ble registrert 1238 jegerdager og 1026 observasjoner av hjort i 2024. Datagrunnlaget ansees dermed som tilstrekkelig for å kunne gjenspeile faktiske forhold i kommunen. Prosent skutt av sett for bukk, kolle og kalv var på henholdsvis 16, 10 og 17 prosent i 2024.

Figur Flekkefjord 8. Jaktpress ut fra andelen skutte av sette dyr.

Kjønnsforhold

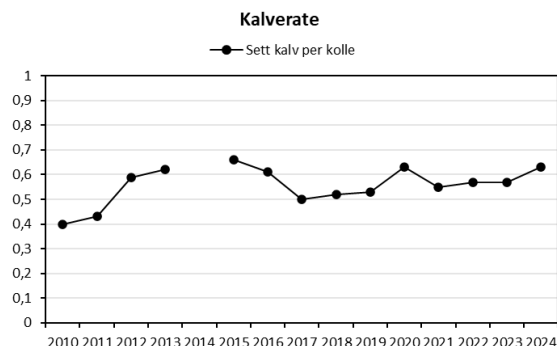
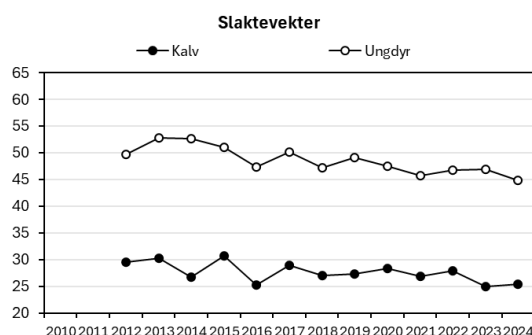
Det ble observert 1,6 kolle per bukk i 2024, som er det samme som gjennomsnittet for siste treårsperiode. Andelen bukk har vært forholdsvis stabil i perioden 2021-2024. Det ble sett 0,43 spissbukk per bukk i 2024.

Figur Flekkefjord 9. Sett kolle per bukk (venstre delfigur) og sett spissbukk per bukk (høyre delfigur).

Bestandskondisjon

Gjennomsnittlige slaktevekt for kalv og ungdyr var på henholdsvis 25 kg og 45 kg i 2024. Det har vært en svak negativ utvikling gjennom perioden, spesielt for ungdyrvektene. Kalveraten var i 2024 på 0,63, og har vært svakt stigende siste treårsperiode.

Figur Flekkefjord 10. Gjennomsnittlige slaktevekt for kalv og ungdyr (venstre delfigur) og sett kalv per kolle (høyre delfigur).

Anbefaling hjort

Det er tydelig at hjortebestanden i Flekkefjord har vært i klar vekst siden 2019 da både observasjoner og fellingstall stiger. Bestandskondisjonen er synkende på noen områder, og spesielt på slaktevekker har det vært en klar nedgang i gjennomsnittlige ungdyrvekter. For å forhindre ytterligere nedgang i bestandskondisjonen anbefaler vi at hjortebestanden ikke fortsetter å øke på nåværende tidspunkt. Et økt uttak av hodyr vil ha en bestandsregulerende effekt, og anbefales for å unngå videre økning i tetthet.

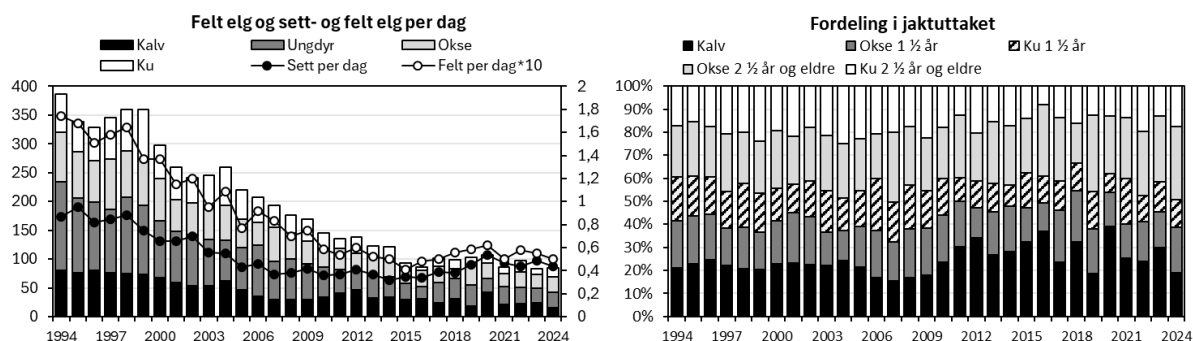
Froland kommune

Elg

Fellingstall og bestandsutvikling

I 2024 ble det felt 85 elg av en kvote på 112 tildelte dyr, noe som tilsvarer en fellingsprosent på 76. Bak hver felling lå det omtrent 7100 dekar tellende areal. Uttaket fordelte seg på 16 kalv, 27 ungdyr, 15 eldre kyr og 27 eldre okser. Kalv og ungdyr utgjorde 51 prosent av uttaket i 2024, mens av dyr 1,5 år og eldre var 64 prosent okser.

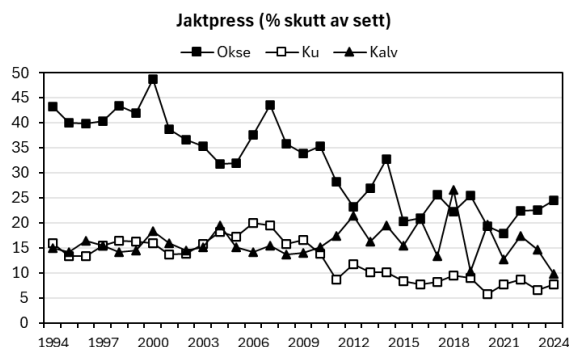
Det ble observert 0,44 elg per jegerdag og felt 0,05 elg per jegerdag i 2024. Bestandstettheten virker å ha holdt seg forholdsvis stabil siste treårsperiode.

Figur Froland 1. Felte elg, sett elg per jegerdag, samt felt elg per jegerdag*10 (venstre delfigur) og felte elg fordelt på alder og kjønn (høyre delfigur).

Jaktpress

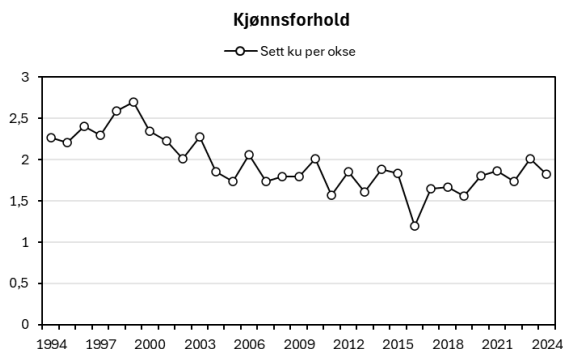
Det ble registrert 1732 jegerdager og 778 observasjoner av elg i 2024. Datagrunnlaget ansees dermed som tilstrekkelig for å kunne gjenspeile faktiske forhold i kommunen. Prosent skutt av sett for okse, ku og kalv var på henholdsvis 25, 8 og 10 prosent i 2024.

Figur Froland 2. Jaktpress ut fra andelen skutte av sette dyr.

Kjønnsforhold

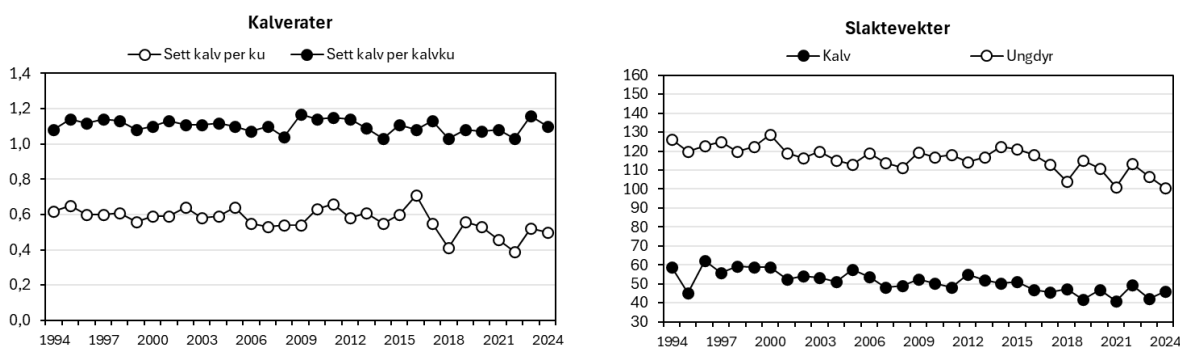
Det ble observert 1,8 kyr per okse i 2024, med snitt på 1,9 for siste treårsperiode. Okseandelen har vært synkende i siste femårsperiode.

Figur Froland 3. Sett ku per okse.

Bestandskondisjon

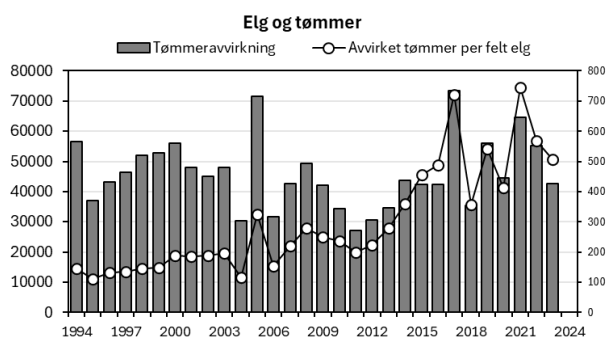
Kalve- og tvillingratene var i 2024 på henholdsvis 0,50 og 1,10. Det har vært en økende utvikling for begge parametre siste treårsperiode. Gjennomsnittlig slaktevekt for kalv og ungdyr var i 2024 på henholdsvis 46 kg og 101 kg. Gjennom perioden har det vært en generell nedgang i gjennomsnittlige slaktevekter, men med årlige variasjoner.

Figur Froland 4. Kalv- og tvillingrate (venstre delfigur) og gjennomsnittlige slaktevekter for kalv og ungdyr (høyre delfigur).

Elg og tømmer

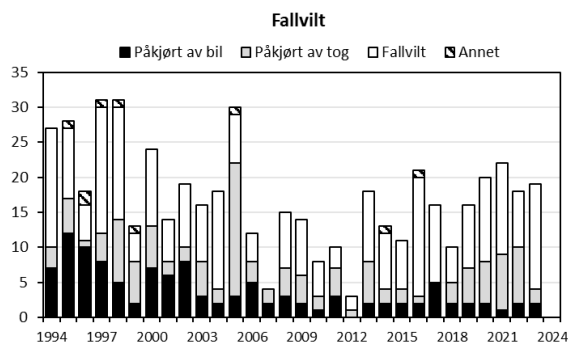
I perioden 2021-2023 er det i snitt avvirket rundt 54 100 m³ årlig. Det har vært en negativ utvikling i tømmeravvirkning for siste treårsperiode, men tømmeravvirkninga er høyere i dag enn på slutten av 2000-tallet. En generell økning i avvirket tømmer vil ha positiv effekt på førgrunnlaget på sikt, dersom tettheten av elg holdes på et bærekraftig nivå.

Figur Froland 5. Tømmeravvirkning og avvirkning per felte elg.

Elg og trafikk

I perioden 2021-2023 er det registrert 23 trafikkdrepte elg, hvorav 5 påkjørt av bil og 18 påkjørt av tog. I samme periode er det registrert 36 omkommet eller felt av andre årsaker (fallvilt). Trafikkdrepte elg utgjorde 8,6 prosent av jaktuttaket for siste treårsperiode. Dette er moderat til høyt i prosent, men i faktiske tall er det nokså høyt konfliktnivå per i dag, spesielt mellom elg og tog.

Figur Froland 6. Fallvilt av elg (trafikkdrept og felt eller omkommet av andre årsaker).

Anbefaling elg

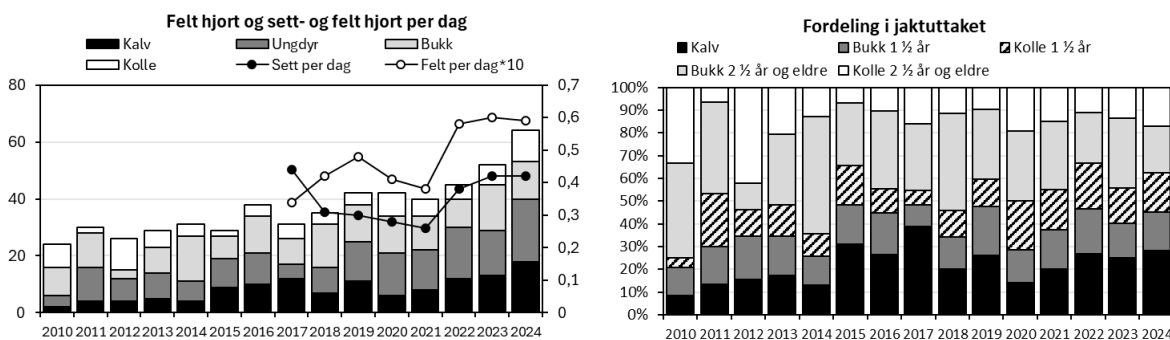
Bestandskondisjonen er i likhet med mange andre Agder-kommuner nedadgående også i Froland. Spesielt tydelig ses denne nedgangen i registrerte slaktevekt, selv med årlige variasjoner. Tettheten ser ut til å ha holdt seg stabil siden 2021 da beitetaksten viste et moderat overbeite i kommunen. Med mål om en bærekraftig elgbestand i god bestandskondisjon, anbefaler vi en reduksjon i tettheten. En ny elgbeitetakst i løpet av 2025 vil gi klarere indikasjoner på hvordan beitegrunnlaget er i forhold til nåværende tetthet. Vi anbefaler et jaktuttak på 125 elg i 2025.

Hjort

Fellingstall og bestandsutvikling

I 2024 ble det felt 64 hjort av en kvote på 75 tildelte dyr, noe som tilsvarer en fellingsprosent på 85. Bak hver felling lå det omtrent 9500 dekar tellende areal. Uttaket fordelte seg på 18 kalv, 22 ungdyr, 11 eldre kolle og 13 eldre bukk. Kalv og ungdyr utgjorde 63 prosent av uttaket i 2024, mens av dyr 1,5 år og eldre var 52 prosent bukker.

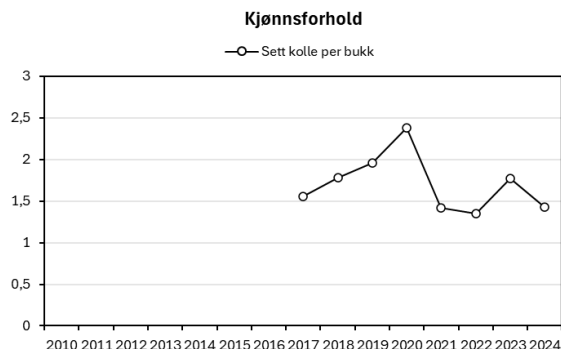
Det ble observert 0,42 hjort per jegerdag og felt 0,059 hjort per jegerdag i 2024. Bestandsveksten virker å ha avtatt noe siste treårsperiode.

Figur Froland 7. Felte hjort, sett hjort per jegerdag, samt felt hjort per jegerdag*10 (venstre delfigur) og felte hjort fordelt på alder og kjønn (høyre delfigur).

Kjønnsforhold

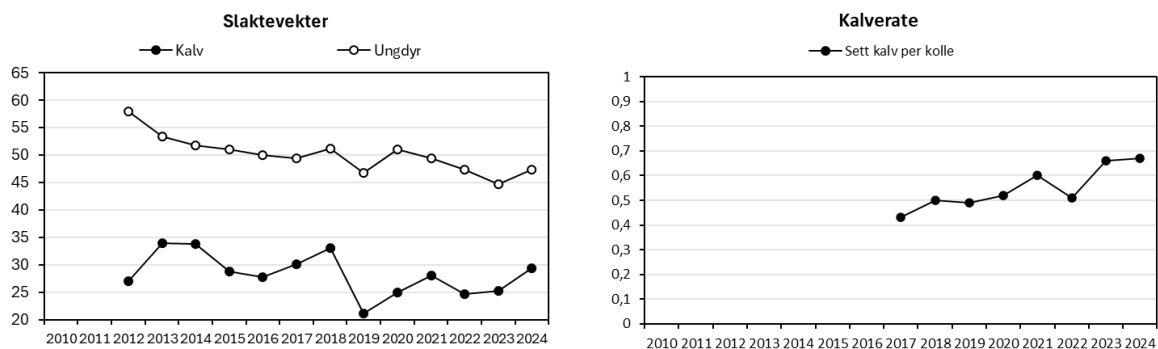
Det ble observert 1,4 kolle per bukk i 2024, med snitt på 1,5 for siste treårsperiode. Andelen bukk har holdt seg noenlunde stabil de siste fire årene.

Figur Froland 8. Sett kolle per bukk.

Bestandskondisjon

Gjennomsnittlige slaktevekter for kalv og ungdyr var på henholdsvis 29 kg og 47 kg i 2024. Det har lenge vært en negativ utvikling i slaktevekter for kalv og ungdyr, men kan se ut til å ha stagnert de siste par årene, spesielt for kalvevekter. Kalveraten var i 2024 på 0,67 og har hatt en økende trend de siste årene.

Figur Froland 9. Gjennomsnittlige slaktevekter for kalv og ungdyr (venstre delfigur) og sett kalv per kolle (høyre delfigur).

Anbefaling hjort

Den tydelige bestandsveksten vi har sett i Froland tidligere kan nå se ut til å ha avtatt noe, men utviklingsparametrene bygger på lite jegerdager og hjorteobservasjoner og det er dermed vanskelig å dra sikre konklusjoner. Bestandskondisjonen virker ikke til å være blant den dårligste på hjorten i Agder, og spesielt kalveraten viser en klar vekst gjennom perioden. Nedgangen i slaktevekter ser også ut til å ha avtatt. For å opprettholde denne gode trenden, er det viktig å ikke slippe opp for tidlig, og vi anbefaler derfor å holde seg rundt fjorårets jaktuttak også i 2025.

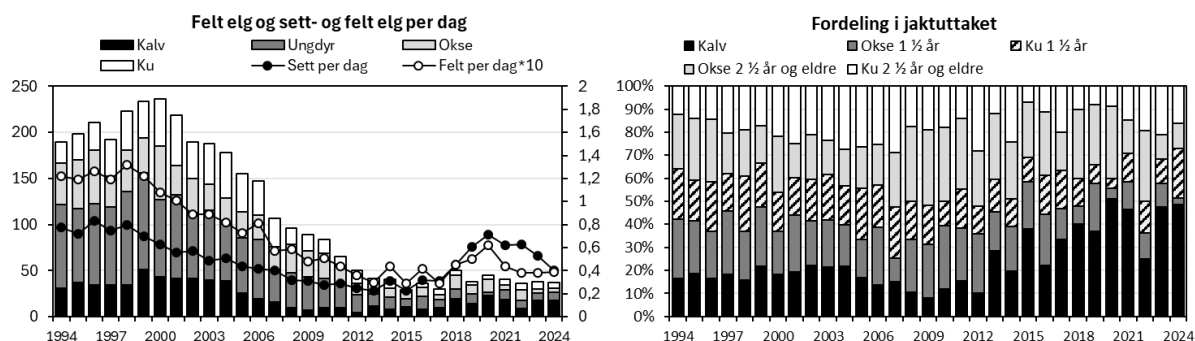
Gjerstad kommune

Elg

Fellingstall og bestandsutvikling

I 2024 ble det felt 37 elg av en kvote på 65 tildelte dyr, noe som tilsvarer en fellingsprosent på 57. Bak hver felling lå det omtrent 10 700 dekar tellende areal. Uttaket fordelte seg på 18 kalv, 9 ungdyr, 6 eldre kyr og 4 eldre okser. Kalv og ungdyr utgjorde 73 prosent av uttaket i 2024, mens av dyr 1,5 år og eldre var 26 prosent okser.

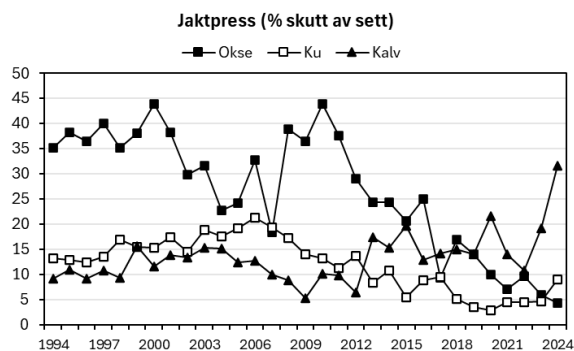
Det ble observert 0,4 elg per jegerdag og felt 0,039 elg per jegerdag i 2024. Bestandstettheten ser ut til å ha hatt en synkende tendens de siste fem årene, etter en topp i 2020.

Figur Gjerstad 1. Felte elg, sett elg per jegerdag, samt felt elg per jegerdag*10 (venstre delfigur) og felte elg fordelt på alder og kjønn (høyre delfigur).

Jaktpress

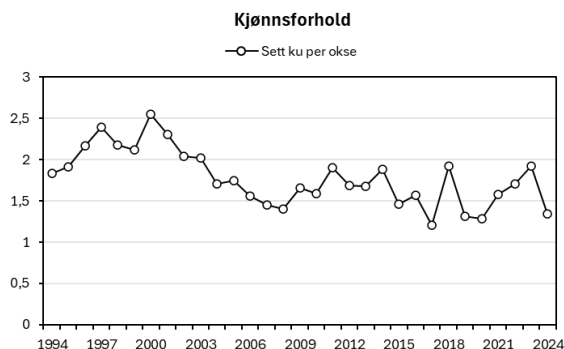
Det ble registrert 953 jegerdager og 378 observasjoner av elg i 2024. Datagrunnlaget har gått ned det siste året og ansees nå for lite til å gjenspeile faktiske forhold i kommunen. Prosent skutt av sett for okse, ku og kalv var på henholdsvis 4, 9 og 32 prosent i 2024.

Figur Gjerstad 2. Jaktpress ut fra andelen skutte av sette dyr.

Kjønnsforhold

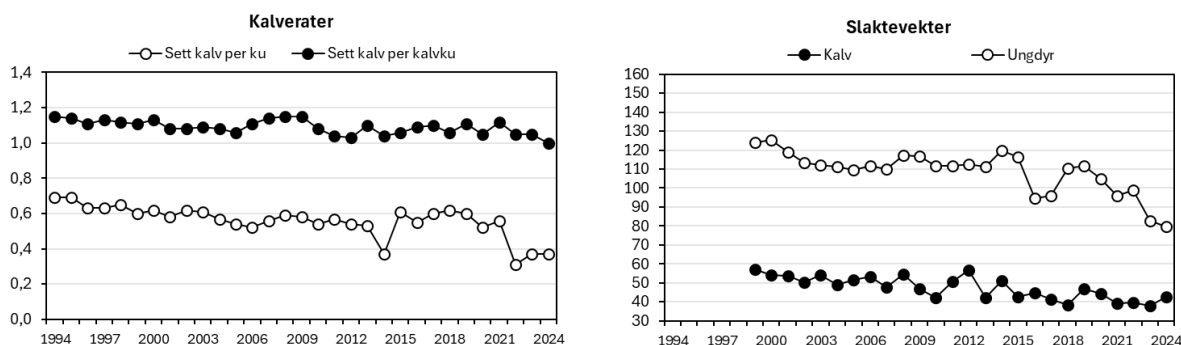
Det ble observert 1,3 ku per okse i 2024, med snitt på 1,7 for siste treårsperiode. Okseandelen ser ut til å ha sunket noe de siste fem årene.

Figur Gjerstad 3. Sett ku per okse.

Bestandskondisjon

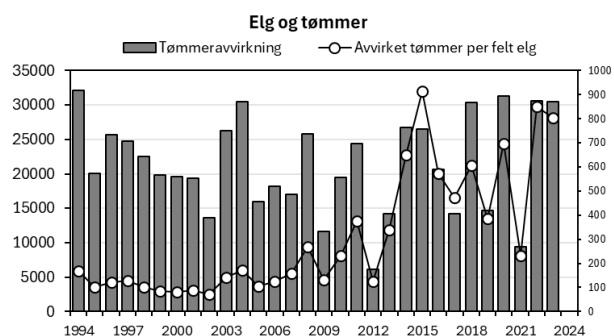
Kalve- og tvillingratene var i 2024 på henholdsvis 0,37 og 1,0 (ingen observerte tvillingkyr). Etter bunnåret i 2022 har observerte kalverater hatt en svak økning, mens det observeres 0 % tvillingkyr i kommunen som er det laveste noen gang. Så nær som samtlige felte kalver og ungdyr i 2024 ble registrert med veid vekt. Gjennomsnittlig slaktevekt for kalv og ungdyr var i 2024 på henholdsvis 43 kg og 80 kg. Slaktevekter for kalv har en liten økning fra året før, mens ungdyrvektene fortsetter å synke og er også i år på det hittil laveste registrerte.

Figur Gjerstad 4. Kalv- og tvillingrate (venstre delfigur) og gjennomsnittlige slaktevekter for kalv og ungdyr (høyre delfigur).

Elg og tømmer

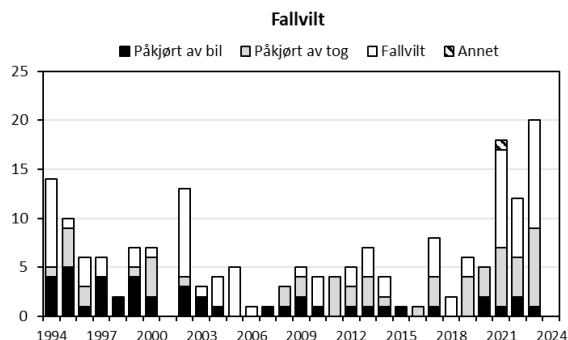
I perioden 2021-2023 er det i snitt avvirket rundt 23 500 m³ årlig. Det har vært store mellomårslige variasjoner i tømmeravvirkning for siste tiårsperiode.

Figur Gjerstad 5. Tømmeravvirkning og avvirkning per felte elg.

Elg og trafikk

I perioden 2021-2023 er det registrert 22 trafikkdrepte elg, hvorav 4 ble påkjørt av bil og 18 påkjørt av tog. I samme periode er det registrert 28 omkommet eller felt av andre årsaker (fallvilt). Trafikkdrepte elg utgjorde 19,1 prosent av jaktuttaket for siste treårsperiode. Konfliktnivået mellom elg og trafikk ansees som for høyt per i dag, hvor tog står for den største delen av trafikkdrepte elg. Andelen fallvilt lå også over normalen disse tre årene.

Figur Gjerstad 6. Fallvilt av elg (trafikkdrepte og felt eller omkommet av andre årsaker).

Anbefaling elg

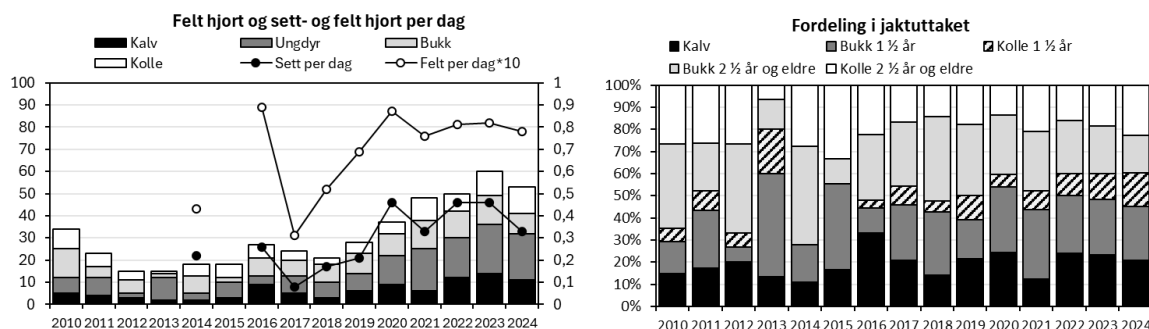
Sett og felt-elg data for Gjerstad viser at bestanden har hatt en tydelig nedgang i tetthet siste femårsperiode. I samme periode viser også bestandskondisjonen ytterligere nedgang, og er blant de dårligste kommunene i Agder, spesielt når det kommer til ungdyrvekter i 2024. Høy naturlig dødelighet (fallvilt) forteller oss også at kondisjonen er generelt dårlig, og kan ha innvirkning på sett-elg materiale. I tillegg har jaktinnsatsen sunket noe, og dataene kan ikke lenger tolkes med stor sikkerhet. Den tydelige nedgangen i kondisjonen, kan se ut til å ha stagnert noe for kalveratene og kalvevektene de siste årene, og det gjenstår å se om tiltakene i forvaltninga har noen effekt. Dette kan ta lang tid. Det siste året har kalv og ungdyr utgjort en stor del av uttaket og det er viktig å fortsette å konsentrere uttaket mot små og dårlige dyr, og rette fokus mot dyrene som skal være igjen i skogen for videre avl. Vi opprettholder fjorårets anbefaling om et jaktuttak på 55 dyr i 2025. En ny elgbeitetakst i løpet av året vil gi svar på hvordan elgtettheten er i forhold til nåværende beitegrunnlag, og om bestanden kan stabiliseres i kommende år.

Hjort

Fellingstall og bestandsutvikling

I 2024 ble det felt 53 hjort av en kvote på 70 tildelte dyr, noe som tilsvarer en fellingsprosent på 76. Bak hver felling lå det omtrent 7500 dekar tellende areal. Uttaket fordelte seg på 11 kalv, 21 ungdyr, 12 eldre kolle og 9 eldre bukk. Kalv og ungdyr utgjorde 60 prosent av uttaket i 2024, mens av dyr 1,5 år og eldre var 52 prosent bukker.

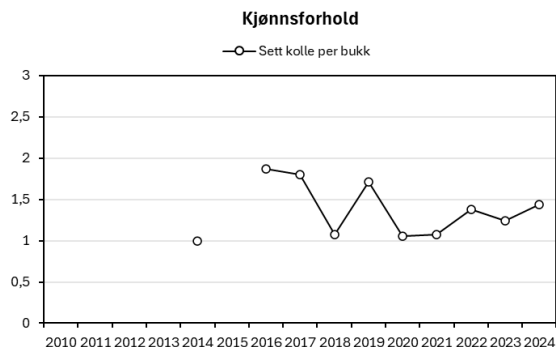
Det ble observert 0,33 hjort per jegerdag og felt 0,078 hjort per jegerdag i 2024. Bestandsveksten virker å ha avtatt noe siste treårsperiode.

Figur Gjerstad 7. Felte hjort, sett hjort per jegerdag, samt felt hjort per jegerdag*10 (venstre delfigur) og felte hjort fordelt på alder og kjønn (høyre delfigur).

Kjønnsforhold

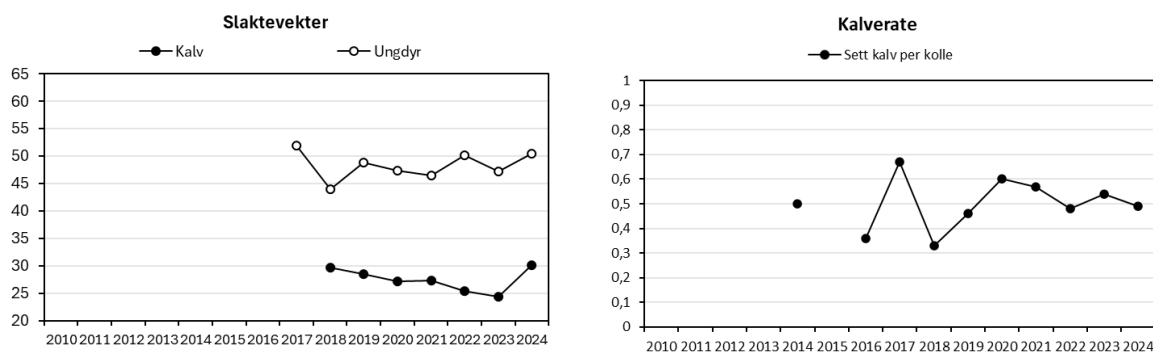
Det ble observert 1,4 kolle per bukk i 2024, likt snittet for siste treårsperiode. Andelen bukk har hatt en svak nedgang siste femårsperioden.

Figur Gjerstad 8. Sett kolle per bukk.

Bestandskondisjon

Gjennomsnittlige slaktevekter for kalv og ungdyr var på henholdsvis 30 kg og 50 kg i 2024. Slaktevekter for ungdyr har holdt seg relativt stabile med små mellomårlige variasjoner, mens gjennomsnittlige slaktevekter for kalv viser en mer negativ utvikling frem til 2023. I 2024 er gjennomsnittlige kalvevekter på sitt høyeste gjennom perioden og alle felte kalver har innrapportert vekt. Kalveraten var i 2024 på 0,49, og har hatt en ganske stabil trend for siste treårsperiode.

Figur Gjerstad 9. Gjennomsnittlige slaktevekter for kalv og ungdyr (venstre delfigur) og sett kalv per kolle (høyre delfigur).

Anbefaling hjort

Hjortebestanden i Gjerstad har hatt en gradvis vekst siden 2017, men ser de to-tre siste årene ut til å ha avtatt noe. Fellingstallene har i takt med utviklinga også økt gradvis. Bestandskondisjonen har også hatt en tydelig nedgang, spesielt slaktevekter for kalv, men i 2024 er gjennomsnittlige slaktevekter både for kalv og ungdyr blant de beste registrerte i kommunen gjennom perioden. I motsetning til slaktevektene, ser kalveraten ut til å ha en svak nedgang. Det er viktig å ta i betraktning at antall observasjoner og jegerdager er nokså lite og gjør parameterne usikre. Med mål om en hjortebestand i god kondisjon er det viktig å unngå videre vekst i bestanden. Dette kan effektiviseres med å øke uttaket av voksne hodyr. Vi anbefaler å opprettholde det høye jaktuttaket også i 2025 og framover til man eventuelt ser klare indikasjoner på at veksten stagnerer og kondisjonen bedres.

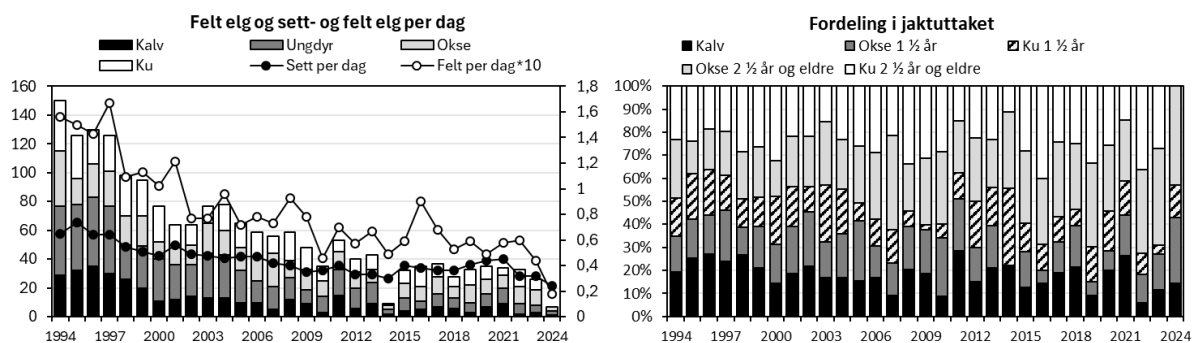
Grimstad kommune

Elg

Fellingstall og bestandsutvikling

I 2024 ble det felt 7 elg av en kvote på 43 tildelte dyr, noe som tilsvarer en fellingsprosent på 16. Bak hver felling lå det omtrent 34 600 dekar tellende areal. Uttaket fordelte seg på 1 kalv, 3 ungdyr og 3 eldre okser. Kalv og ungdyr utgjorde 57 prosent av uttaket i 2024, mens av dyr 1,5 år og eldre var 83 prosent okser.

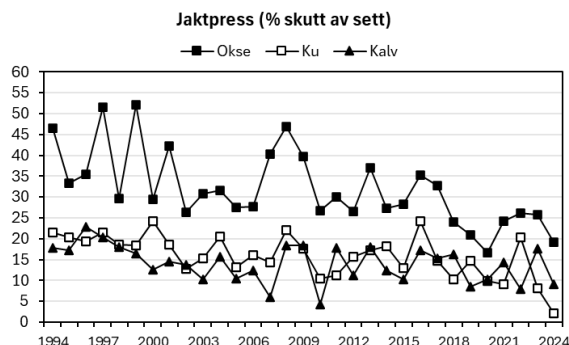
Det ble observert 0,24 elg per jegerdag og felt 0,018 elg per jegerdag i 2024. Bestandstettheten virker å ha gått ned for siste treårsperiode.

Figur Grimstad 1. Felte elg, sett elg per jegerdag, samt felt elg per jegerdag*10 (venstre delfigur) og felte elg fordelt på alder og kjønn (høyre delfigur).

Jaktpress

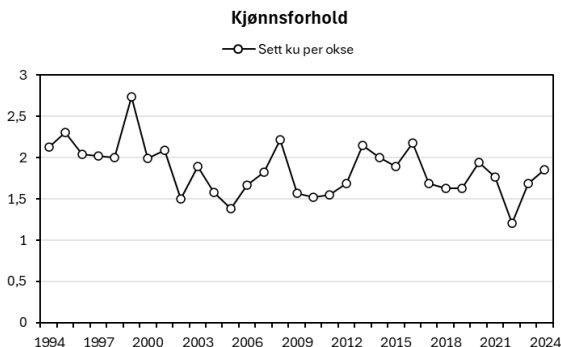
Det ble registrert 389 jegerdager og 93 observasjoner av elg i 2024. Datagrunnlaget er alt for lavt til å med stor sannsynlighet gjenspeile de faktiske forhold i kommunen. Prosent skutt av sett for okse, ku og kalv var på henholdsvis 19, 2 og 9 prosent i 2024.

Figur Grimstad 2. Jaktpress ut fra andelen skutte av sette dyr.

Kjønnsforhold

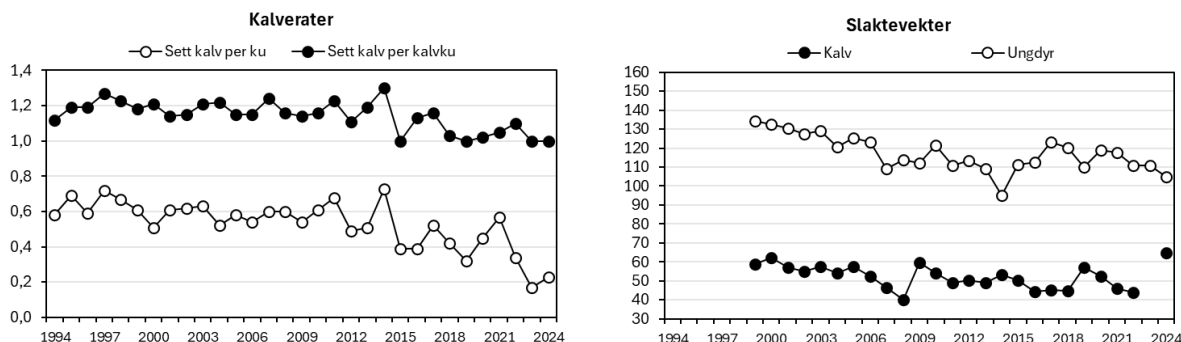
Det ble observert 1,9 ku per okse i 2024, med snitt på 1,6 for siste treårsperiode. Okseandelen har gått noe ned siste treårsperiode, men holder seg på et stabilt nivå i forhold til tidligere år.

Figur Grimstad 3. Sett ku per okse.

Bestandskondisjon

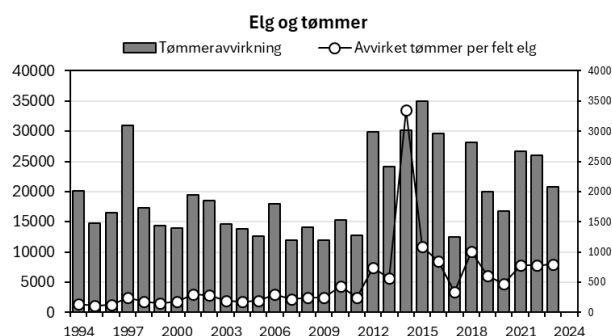
Kalve- og tvillingratene var i 2024 på henholdsvis 0,23 og 1,0 (ingen observerte tvillingkyr). Kalveratene er noe høyere enn fjorårets, men viser totalt en negativ utvikling de siste årene. Det samme gjelder gjennomsnittlige slaktevekter for kalv som i 2024 riktignok var på 65 kg. Dette er kun basert på 1 registrert kalv. Gjennomsnittlig slaktevekt for ungdyr var i 2024 på 105 kg. Begge kategorier viser en generell negativ utvikling gjennom perioden.

Figur Grimstad 4. Kalv- og tvillingrate (venstre delfigur) og gjennomsnittlige slaktevekter for kalv og ungdyr (høyre delfigur).

Elg og tømmer

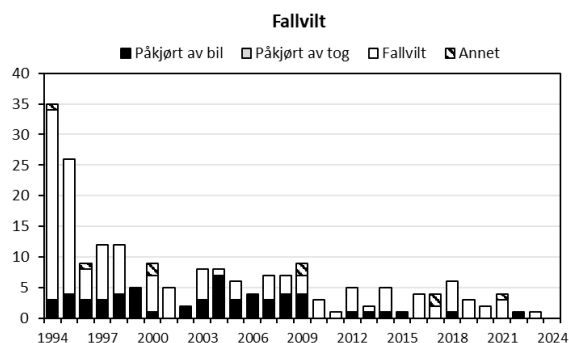
I perioden 2021-2023 er det i snitt avvirket rundt 24 500 m³ årlig. Andelen avvirket tømmer har den siste tiårsperioden i gjennomsnitt vært høyere enn årene før dette. Økt avvirkning de senere årene vil ha en positiv effekt på fôrgrunnlaget dersom tettheten av elg holdes på et bærekraftig nivå.

Figur Grimstad 5. Tømmeravvirkning og avvirkning per felte elg.

Elg og trafikk

I perioden 2021-2023 er det registrert 1 trafikkdrept elg i møte med bil. I samme periode er det registrert 5 omkommet eller felt av andre årsaker (fallvilt). Trafikkdrepte elg utgjorde 1,1 prosent av jaktuttaket for siste treårsperiode. Konfliktnivået mellom elg og trafikk ansees som lavt per i dag.

Figur Grimstad 6. Fallvilt av elg (trafikkdrept og felt eller omkommet av andre årsaker).

Anbefaling elg

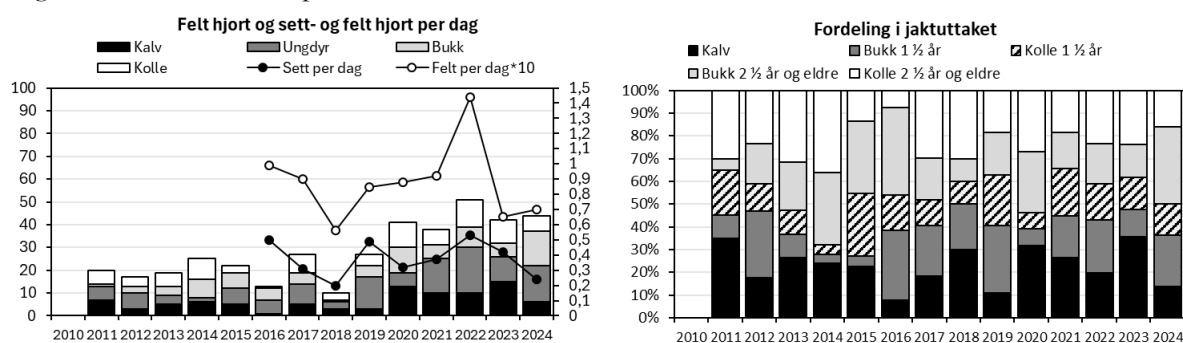
Det er viktig å være klar over at dataene for utvikling i elgbestanden i Grimstad er svært lite noe som gjør det vanskelig å dra sikre konklusjoner i forhold til videre forvaltning. Den negative utviklingen i bestandskondisjonen fortsetter på noen parametere, men kan se ut til å stagnere på andre. Vi opprettholder dermed fjorårets anbefaling om å stabilisere bestanden med et jaktuttak på 35 dyr i 2025. En ny elgbeitetakst vil gi indikasjoner på om tettheten av elg bør endres mtp. nåværende beitegrunnlag.

Hjort

Fellingstall og bestandsutvikling

I 2024 ble det felt 44 hjort av en kvote på 81 tildelte dyr, noe som tilsvarer en fellingsprosent på 54. Bak hver felling lå det omtrent 5500 dekar tellende areal. Uttaket fordelte seg på 6 kalv, 16 ungdyr, 7 eldre kolle og 15 eldre bukk. Kalv og ungdyr utgjorde 50 prosent av uttaket i 2024, mens av dyr 1,5 år og eldre var 66 prosent bukker.

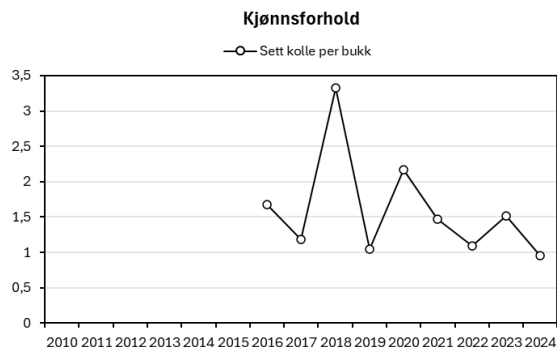
Det ble observert 0,24 hjort per jegerdag og felt 0,07 hjort per jegerdag i 2024. Bestandstettheten virker å ha gått noe ned siste treårsperiode.

Figur Grimstad 7. Felte hjort, sett hjort per jegerdag, samt felt hjort per jegerdag*10 (venstre delfigur) og felte hjort fordelt på alder og kjønn (høyre delfigur).

Kjønnsforhold

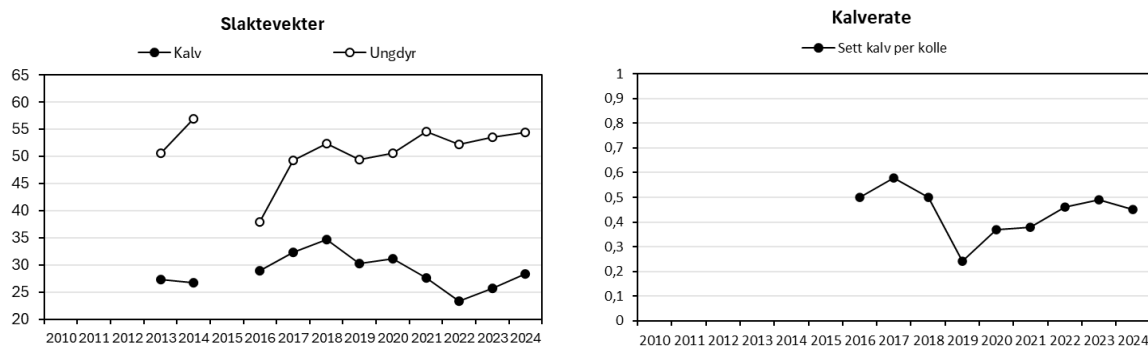
Det ble observert 1 kolle per bukk i 2024, med snitt på 1,2 for siste treårsperiode. Andelen bukk har generelt hatt en økning de siste årene.

Figur Grimstad 8. Sett kolle per.

Bestandskondisjon

Gjennomsnittlige slaktevekter for kalv og ungdyr var på henholdsvis 28 kg og 55 kg i 2024. For siste treårsperiode ser gjennomsnittlige slaktevekter ut til å ha hatt en økning. Kalveraten var i 2024 på 0,45, og har vært forholdsvis siste treårsperiode.

Figur Grimstad 9. Gjennomsnittlige slaktevekter for kalv og ungdyr (venstre delfigur) og sett kalv per kolle (høyre delfigur).

Anbefaling hjort

Selv med høyere jaktinnsats de siste årene, ser hjortebestanden i Grimstad ut til å ha svak nedgang. Fellingstallene har holdt seg forholdsvis stabile siste femårsperioden. Frem til 2022 har gjennomsnittlige slaktevekter for kalv hatt en tydelig nedgang, men har etter dette økt igjen. Det har også vært en økning i gjennomsnittlige slaktevekter for ungdyr og i observert kalverate. For å opprettholde denne gode trenden, er det viktig å ikke slippe opp for tidlig. Vi anbefaler derfor å holde på dagens jaktuttak. Om sett-hjort indeksen fortsetter å synke kan man på et senere tidspunkt vurdere å stabilisere bestanden. Antall observasjoner og jegerdager er fortsatt få i antall og må tas i betraktning når det gjelder videre forvaltning av hjort i kommunen.

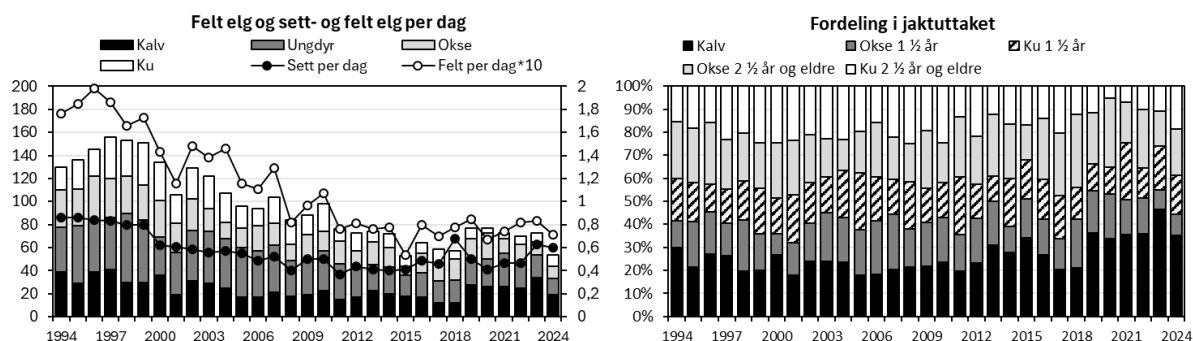
Hægebostad kommune

Elg

Fellingstall og bestandsutvikling

I 2024 ble det felt 54 elg av en kvote på 115 tildelte dyr, noe som tilsvarer en fellingsprosent på 47. Bak hver felling lå det omtrent 7300 dekar tellende areal. Uttaket fordelte seg på 19 kalv, 14 ungdyr, 10 eldre kyr og 11 eldre okser. Kalv og ungdyr utgjorde 61 prosent av uttaket i 2024, mens av dyr 1,5 år og eldre var 46 prosent okser.

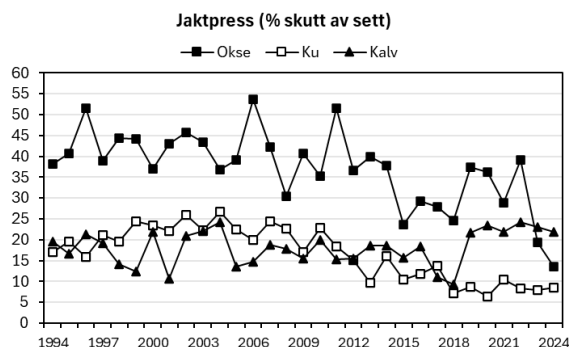
Det ble observert 0,60 elg per jegerdag og felt 0,071 elg per jegerdag i 2024. Bestandstettheten virker å være svakt økende for siste femårsperiode.

Figur Hægebostad 1. Felte elg, sett elg per jegerdag, samt felt elg per jegerdag*10 (venstre delfigur) og felte elg fordelt på alder og kjønn (høyre delfigur).

Jaktpress

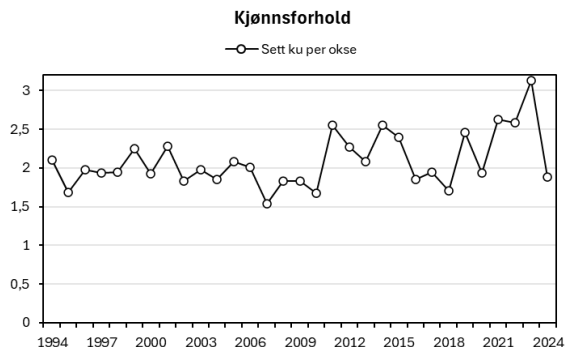
Det ble registrert 761 jegerdager og 458 observasjoner av elg i 2024. Datagrunnlaget har gått ned de siste årene og ansees som for lite til å gjenspeile faktiske forhold i kommunen. Prosent skutt av sett for okse, ku og kalv var på henholdsvis 14, 9 og 22 prosent i 2024.

Figur Hægebostad 2. Jaktpress ut fra andelen skutte av sette dyr.

Kjønnsforhold

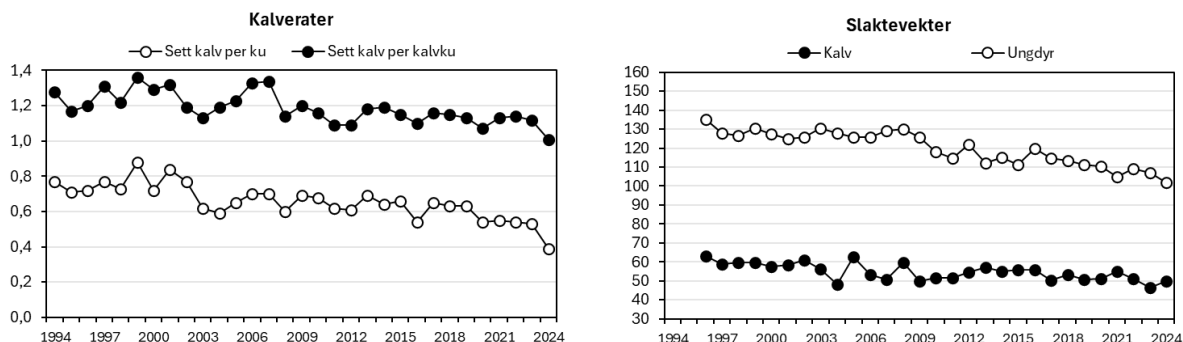
Det ble observert 1,9 ku per okse i 2024, med snitt på 2,5 for siste treårsperiode. Det kan virke som okseandelen har økt betydelig siden 2023, men med lite datagrunnlag kan man ikke si det sikkert.

Figur Hægebostad 3. Sett ku per okse.

Bestandskondisjon

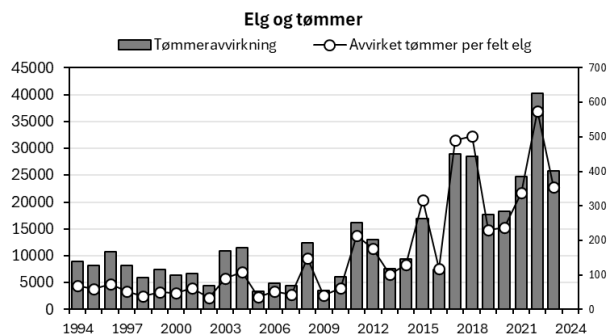
Kalve- og tvillingratene var i 2024 på henholdsvis 0,39 og 1,01. Det har vært en negativ utvikling for begge kategorier gjennom perioden, og indeksene i 2024 er de laveste registrerte. Gjennomsnittlig slaktevekt for kalv og ungdyr var i 2024 på henholdsvis 50 kg og 102 kg. Ungdyrvektene viser en jevn nedgang gjennom hele perioden, mens kalvevektene har noe mer årlige variasjoner. Det mangler registrerte vekter på en stor andel av de felte dyrene.

Figur Hægebostad 4. Kalv- og tvillingrate (venstre delfigur) og gjennomsnittlige slaktevekter for kalv og ungdyr (høyre delfigur).

Elg og tømmer

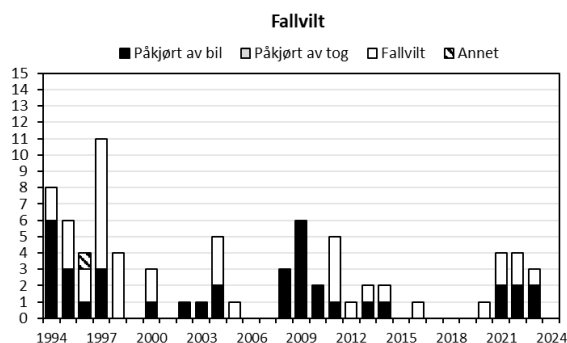
I perioden 2021-2023 er det i snitt avvirket rundt 30 300 m³ årlig. Det har vært en markant økning i tømmeravvirkning siden 2017. Økt avvirkningen vil ha positiv effekt på fôrgrunnlaget på sikt, dersom tettheten av elg holdes på et bærekraftig nivå.

Figur Hægebostad 5. Tømmeravvirkning og avvirkning per felt elg.

Elg og trafikk

I perioden 2021-2023 er det registrert 6 trafikkdrepte elg, alle påkjørt av bil. I samme periode er det registrert 5 omkommet eller felt av andre årsaker (fallvilt). Trafikkdrepte elg utgjorde 2,8 prosent av jaktuttaket for siste treårsperiode. Konfliktnivået mellom elg og trafikk ansees som lavt per i dag.

Figur Hægebostad 6. Fallvilt av elg (trafikkdrepte og felt eller omkommet av andre årsaker).

Anbefaling elg

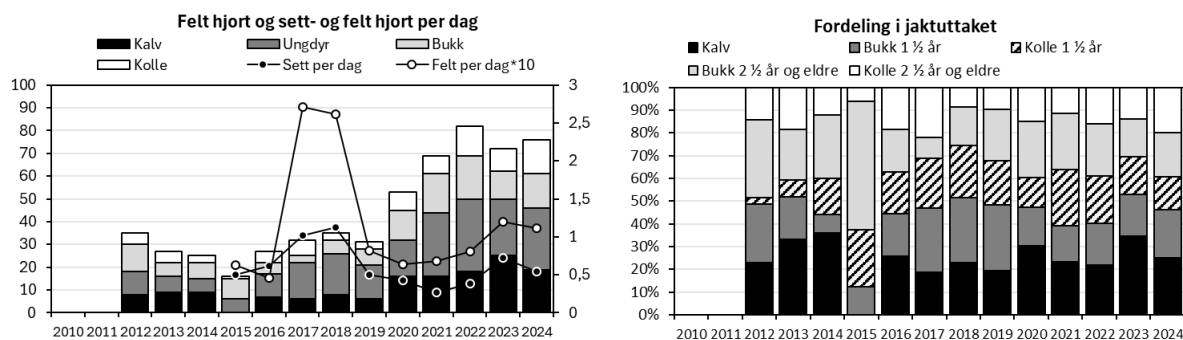
Elgtettheten i Hægebostad ser ut til å være svakt økende for siste femårsperiode. Samtidig ser vi en jevn nedgang i bestandskondisjonen, med laveste registrerte kalverater og slaktevekt for ungdyr gjennom hele perioden. Med mål om en bærekraftig elgbestand i god kondisjon anbefales det ikke at tettheten fortsetter å øke på nåværende tidspunkt. En ny elgbeitetaksering i løpet av 2025, vil gi et klarere bilde på hvordan dagens beitegrunnlag er i forhold til elgtettheten, men med en tydelig nedgang i bestandskondisjonen, anbefaler vi uavhengig av dette en reduksjon i bestanden og et uttak på rundt 80 elg i 2025.

Hjort

Fellingstall og bestandsutvikling

I 2024 ble det felt 76 hjort av en kvote på 185 tildelte dyr, noe som tilsvarer en fellingsprosent på 41. Bak hver felling lå det omtrent 5200 dekar tellende areal. Uttaket fordelte seg på 19 kalv, 27 ungdyr, 15 eldre kolle og 15 eldre bukk. Kalv og ungdyr utgjorde 61 prosent av uttaket i 2024, mens av dyr 1,5 år og eldre var 54 prosent bukk.

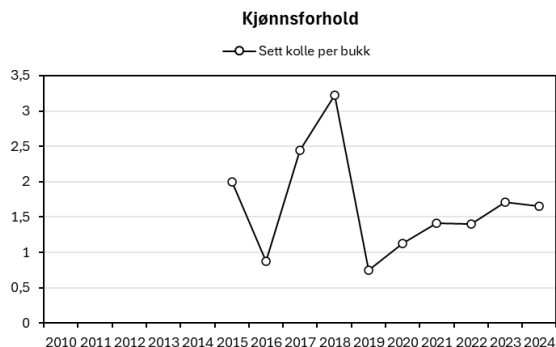
Det ble observert 0,54 hjort per jegerdag og felt 0,11 hjort per jegerdag i 2024. Bestandsveksten som har vært tidligere år, virker å ha avtatt noe i 2024.

Figur Hægebostad 7. Felte hjort, sett hjort per jegerdag, samt felt hjort per jegerdag*10 (venstre delfigur) og felte hjort fordelt på alder og kjønn (høyre delfigur).

Kjønnsforhold

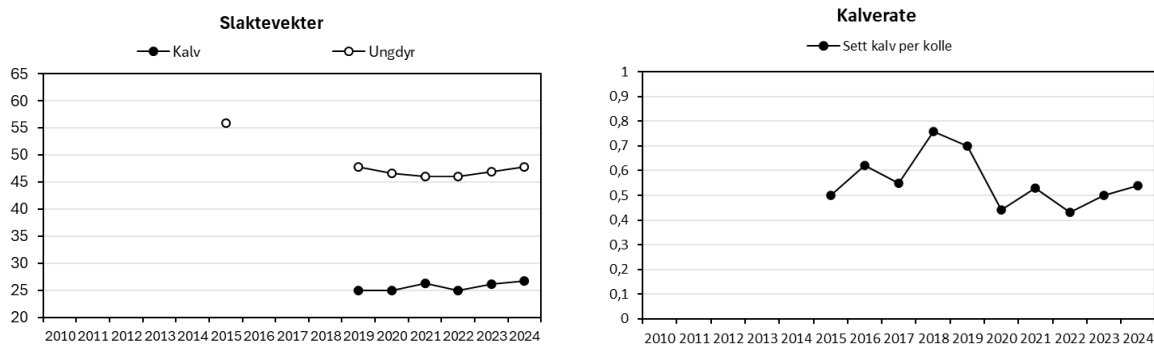
Det ble observert 1,7 kolle per bukk i 2024, med snitt på 1,6 for siste treårsperiode. Andelen bukk har vært synkende i samme periode.

Figur Hægebostad 8. Sett kolle per bukk (venstre delfigur).

Bestandskondisjon

Gjennomsnittlige slaktevekter for kalv og ungdyr var på henholdsvis 27 kg og 48 kg i 2024. I motsetning til mange andre Agder-kommuner, ser hjortevæktene i Hægebostad ut til å ha økt svakt siste treårsperiode. Kalveraten var i 2024 på 0,54, og har også vært svakt økende siste treårsperiode.

Figur Hægebostad 9. Gjennomsnittlige slaktevekter for kalv og ungdyr (venstre delfigur) og sett kalv per kolle (høyre delfigur).

Anbefaling hjort

Den tydelige bestandsveksten vi har sett tidligere i Hægebostad kan se ut til å ha avtatt noe det siste året. Samtidig holder bestandskondisjonen seg på et relativt stabilt nivå, med noe økning i slaktevekter. Vi anbefaler på bakgrunn av dette å opprettholde jaktuttaket også i 2025 for å forsøke å stabilisere bestanden på nåværende tidspunkt. En økning i jaktinnsatsen vil bidra til mer sikre data og bedre kontroll på mulige bestandsendringer.

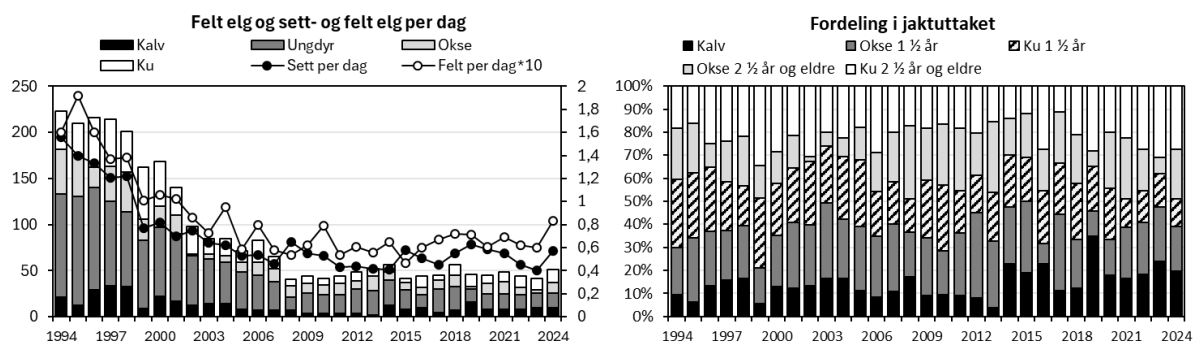
Iveland kommune

Elg

Fellingstall og bestandsutvikling

I 2024 ble det felt 51 elg av en kvote på 66 tildelte dyr, noe som tilsvarer en fellingsprosent på 77. Bak hver felling lå det omtrent 4600 dekar tellende areal. Uttaket fordelte seg på 10 kalv, 16 ungdyr, 14 eldre kyr og 11 eldre okser. Kalv og ungdyr utgjorde 51 prosent av uttaket i 2024, mens av dyr 1,5 år og eldre var 51 prosent okser.

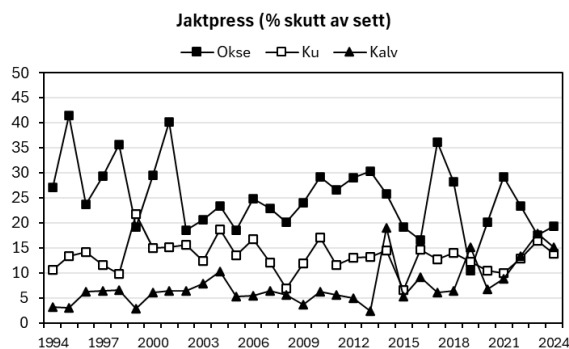
Det ble observert 0,57 elg per jegerdag og felt 0,083 elg per jegerdag i 2024. Bestandstettheten virker å ha hatt en svak nedgang fra 2019-2023, mens i 2024 vises det en økning ift. sett-elg data.

Figur Iveland 1. Felte elg, sett elg per jegerdag, samt felt elg per jegerdag*10 (venstre delfigur) og felte elg fordelt på alder og kjønn (høyre delfigur).

Jaktpress

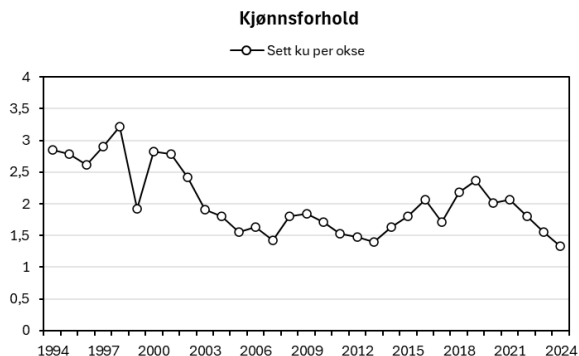
Det ble registrert 611 jegerdager og 348 observasjoner av elg i 2024. Datagrunnlaget ansees dermed ikke som tilstrekkelig for å kunne gjenspeile faktiske forhold i kommunen. Prosent skutt av sett for okse, ku og kalv var på henholdsvis 19, 14 og 15 prosent i 2024.

Figur Iveland 2. Jaktpress ut fra andelen skutte av sette dyr.

Kjønnsforhold

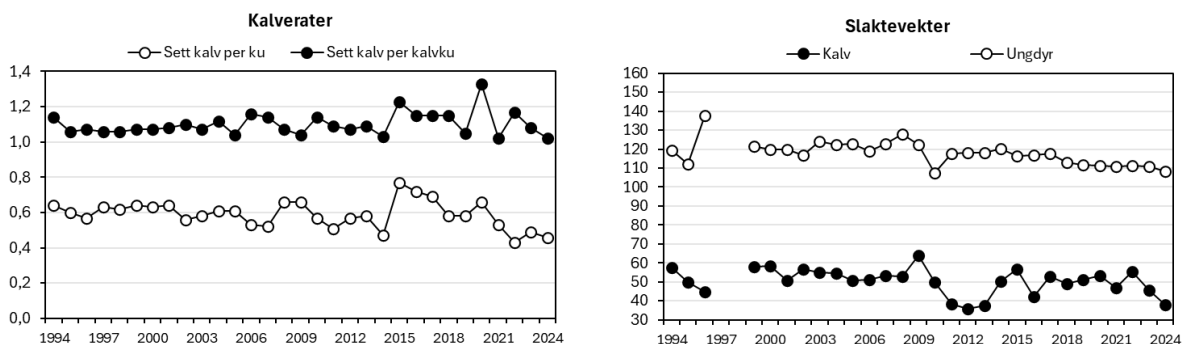
Det ble observert 1,3 ku per okse i 2024, med snitt på 1,6 for siste treårsperiode. Okseandelen har vært økende siste femårsperiode.

Figur Iveland 3. Sett ku per okse.

Bestandskondisjon

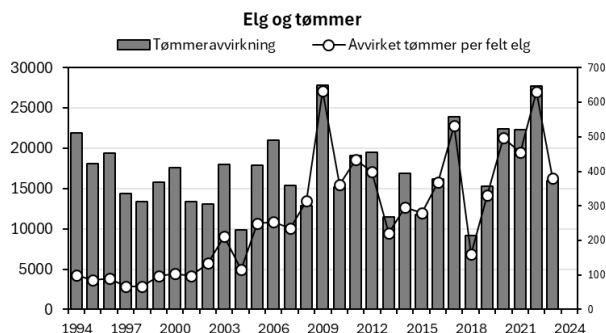
Kalve- og tvillingratene var i 2024 på henholdsvis 0,46 og 1,02. Utviklingen har vist en negativ trend for kalveratene siden 2015, mens tvillingraten har store årlige variasjoner og har den siste treårsperioden vært synkende. Gjennomsnittlig slaktevekt for kalv og ungdyr var i 2024 på henholdsvis 38 kg og 108 kg. Det har vært en jevn nedgang for både kalve- og ungdyrvektene siste femårsperiode, og slaktevektene registrert i 2024 er blant de laveste registrerte i perioden.

Figur Iveland 4. Kalve- og tvillingrate (venstre delfigur) og gjennomsnittlige slaktevekter for kalv og ungdyr (høyre delfigur).

Elg og tømmer

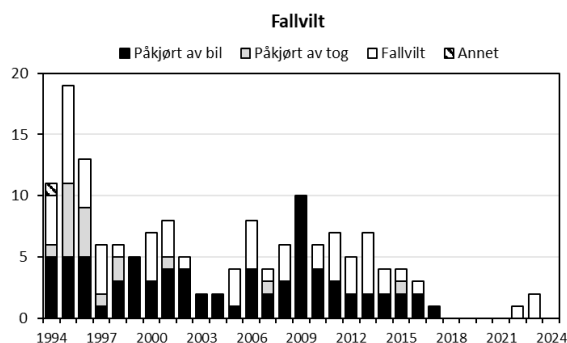
I perioden 2021-2023 er det i snitt avvirket rundt 22 000 m³ årlig. Årlig tømmeravvirkning har vært varierende over tid, uten en tydelig utviklingstrend.

Figur Iveland 5. Tømmeravvirkning og avvirkning per felte elg.

Elg og trafikk

I perioden 2017-2023 er det ifølge hjorteviltregisteret ikke registrert trafikkdrepte elg i Iveland. Det er i perioden 2022-2023 er registrert 3 omkommet eller felt av andre årsaker (fallvilt). Konfliktnivået mellom elg og trafikk er altså lavt per i dag.

Figur Iveland 6. Fallvilt av elg (trafikkdrepte og felt eller omkommet av andre årsaker).

Anbefaling elg

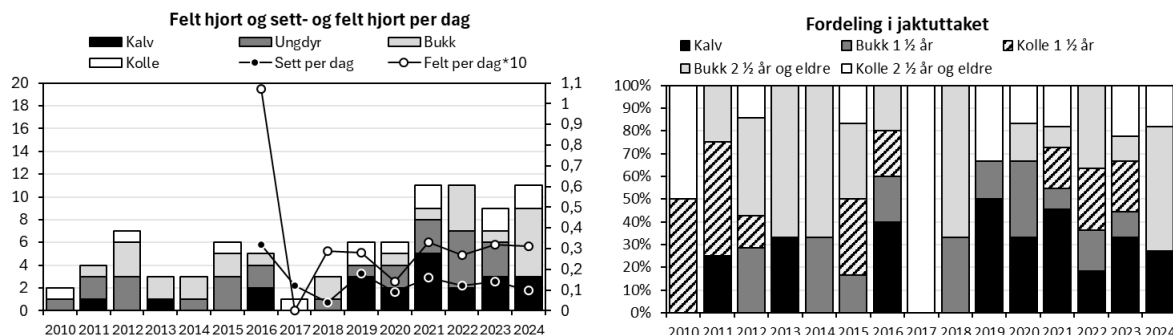
Elgbestanden i Iveland ser ut til å ha blitt noe redusert de siste årene etter elgbeitetaksten i 2021. Denne taksten viste et moderat overbeite med anbefalinger om å senke bestanden for å oppnå et bærekraftig beitetrykk. Selv med reduksjon i tetthet ser vi tydelig nedgang i bestandskondisjonen, spesielt på slaktevekter for ungdyr. Dette gir et klart bilde på at tiltak og endringer i forvaltningen kan ta lang tid før man ser positive resultater og at man kanskje må lavere i tetthet en hva man ønsker. En ny beitetakst i løpet av 2025 vil gi indikasjoner på hvordan nåværende elgtetthet er i forhold til beitegrunnlaget. Vi vil derfor anbefale og opprettholde minimum fjorårets jaktuttak før man eventuelt ser resultater fra elgbeitetaksten. Vi anbefaler et jaktuttak i 2025 på 60 elg.

Hjort

Fellingstall og bestandsutvikling

I 2024 ble det felt 11 hjort av en kvote på 35 tildelte dyr, noe som tilsvarer en fellingsprosent på 31. Bak hver felling lå det omtrent 21 000 dekar tellende areal. Uttaket fordelte seg på 3 kalv, 2 eldre kolle og 6 eldre bukk. Kalv og ungdyr utgjorde 27 prosent av uttaket i 2024, mens av dyr 1,5 år og eldre var 75 prosent bukk.

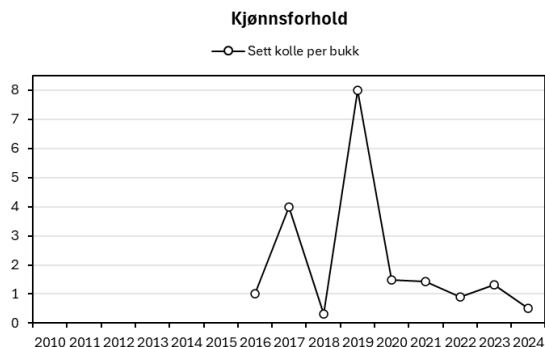
Det ble observert 0,10 hjort per jegerdag og felt 0,031 hjort per jegerdag i 2024. Bestandstettheten virker å være relativt stabil i siste treårsperiode.

Figur Iveland 7. Felt hjort, sett hjort per jegerdag, samt felt hjort per jegerdag*10 (venstre delfigur) og felt hjort fordelt på alder og kjønn (høyre delfigur).

Kjønnsforhold

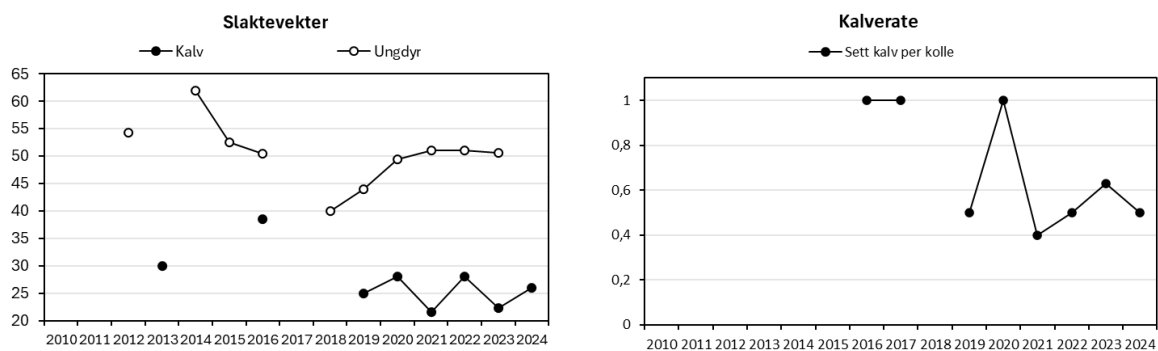
Det ble observert 0,5 kolle per bukk i 2024, med snitt på 0,9 for siste treårsperiode. Andelen bukk har økt siste treårsperiode.

Figur Iveland 8. Sett kolle per bukk.

Bestandskondisjon

Gjennomsnittlig slaktevekt for kalv var på 26 kg i 2024. Snittvektene er basert på svært få individ, noe som gir store årlige variasjoner uten tydelige utviklingstrender. Kalveraten var i 2024 på 0,50.

Figur Iveland 9. Gjennomsnittlige slaktevekter for kalv og ungdyr (venstre delfigur) og sett kalv per kolle (høyre delfigur).

Anbefaling hjort

Lave fellingstall og stabile observasjonsdata tilsier at tettheten av hjort fortsatt er lav i Iveland. Svært lite data gjør det vanskelig å konkludere med noe sikkert i de ulike bestandsparameterne. For å unngå en brå nedgang i bestandskondisjonen på sikt, anbefaler vi at en eventuell bestandsvekst skjer langsomt.

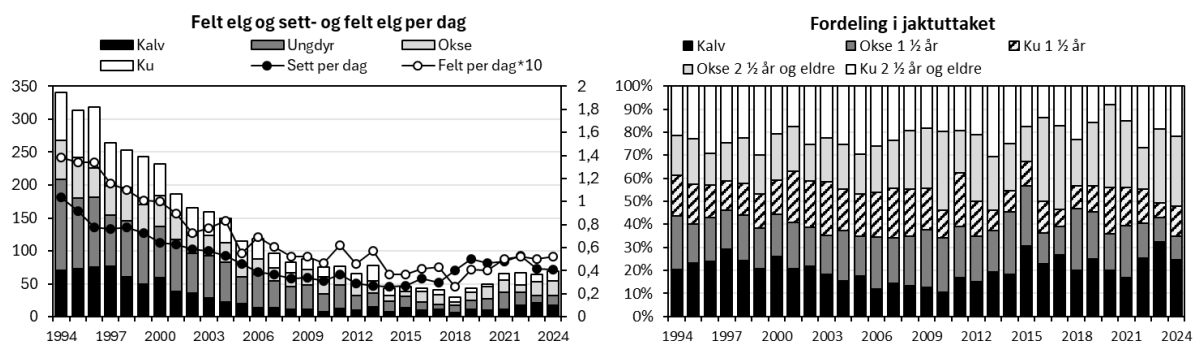
Kristiansand kommune

Elg

Fellingstall og bestandsutvikling

I 2024 ble det felt 69 elg av en kvote på 118 tildelte dyr, noe som tilsvarer en fellingsprosent på 58. Bak hver felling lå det 6800 dekar tellende areal. Uttaket fordelte seg på 17 kalv, 16 ungdyr, 15 eldre kyr og 21 eldre okser. Kalv og ungdyr utgjorde 48 prosent av uttaket i 2024, mens av dyr 1,5 år og eldre var 54 prosent okser.

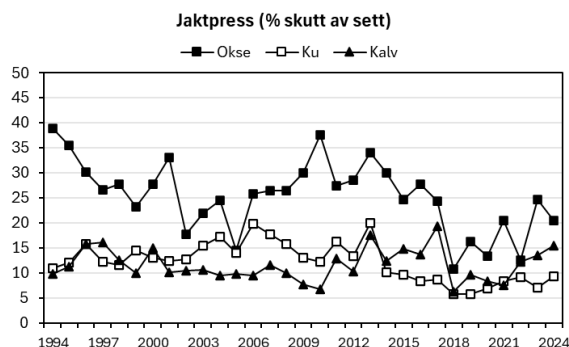
Det ble observert 0,41 elg per jegerdag og felt 0,052 elg per jegerdag i 2024. Bestandstettheten virker å holde seg forholdsvis stabil for siste treårsperiode.

Figur Kristiansand 1. Felte elg, sett elg per jegerdag, samt felt elg per jegerdag*10 (venstre delfigur) og felte elg fordelt på alder og kjønn (høyre delfigur).

Jaktpress

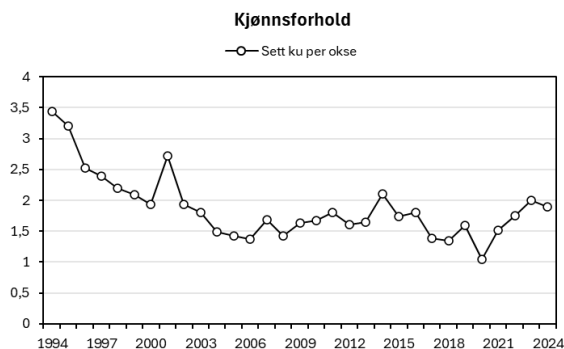
Det ble registrert 1339 jegerdager og 555 observasjoner av elg i 2024. Datagrunnlaget ansees dermed som tilstrekkelig for å kunne gjenspeile faktiske forhold i kommunen. Prosent skutt av sett for okse, ku og kalv var på henholdsvis 21, 9 og 15 prosent i 2024.

Figur Kristiansand 2. Jaktpress ut fra andelen skutte av sette dyr.

Kjønnsforhold

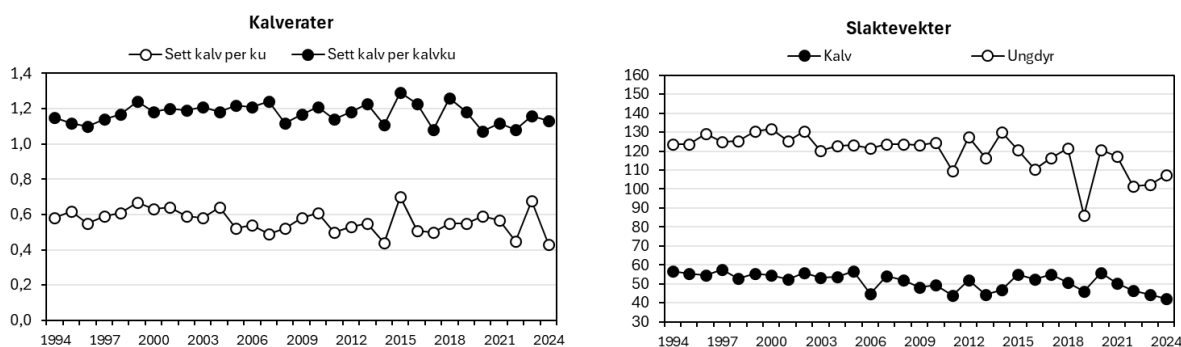
Det ble observert 1,9 ku per okse i 2024, samme som gjennomsnittet for siste treårsperiode. Okseandelen har vært synkende i samme periode. De to siste årene har det vært et høyere jaktuttak av okser enn kyr i kommunen, og dette kan medvirke til et enda skjevare kjønnsforhold.

Figur Kristiansand 3. Sett ku per okse.

Bestandskondisjon

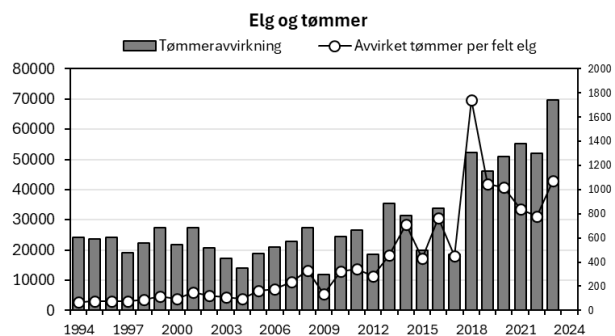
Kalve- og tvillingratene var i 2024 på henholdsvis 0,43 og 1,13. Kalveratene har hatt årlige variasjoner og begge kategorier er lavere enn i 2023, men viser generelt ingen tydelig trend. Gjennomsnittlig slaktevekt for kalv og ungdyr var i 2024 på henholdsvis 42 kg og 107 kg. Det har vært en negativ utvikling i slaktevekter for kalv siste femårsperiode, mens for ungdyrvekter ser vi tendenser til stabilisering siste treårsperiode, om enn på et lavt nivå. Kalvevektene er i 2024 de laveste registrerte for Kristiansand.

Figur Kristiansand 4. Kalv- og tvillingrate (venstre delfigur) og gjennomsnittlige slaktevekter for kalv og ungdyr (høyre delfigur).

Elg og tømmer

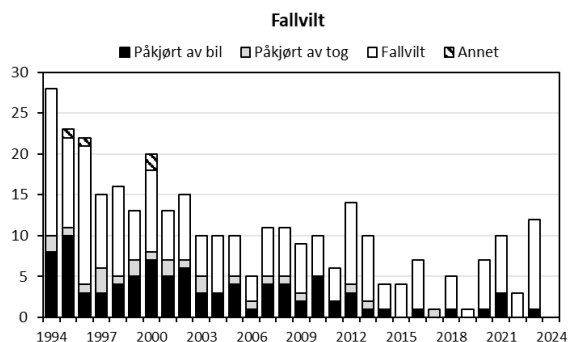
I perioden 2021-2023 er det i snitt avvirket rundt 59 000 m³ årlig. Fra og med 2018 har det blitt avvirket betydelig mer tømmer årlig enn tidligere og i 2023 ble det avvirket den høyeste andelen kubikk gjennom perioden. Økt avvirkning vil ha positiv effekt på fôrgrunlaget på sikt, dersom tettheten av elg holdes på et bærekraftig nivå.

Figur Kristiansand 5. Tømmeravvirkning og avvirkning per felte elg.

Elg og trafikk

I perioden 2021-2023 er det registrert 4 trafikkdrepte elg påkjørt av bil. I samme periode er det registrert 21 elg omkommet eller felt av andre årsaker (fallvilt). Trafikkdrepte elg utgjorde 2 prosent av jaktuttaket for siste treårsperiode. Konfliktnivået mellom elg og trafikk ansees som lavt per i dag, samtidig har andelen fallvilt hatt en stor økning i fra 2023 til 2024.

Figur Kristiansand 6. Fallvilt av elg (trafikkdrepte og felt eller omkommet av andre årsaker).

Anbefaling elg

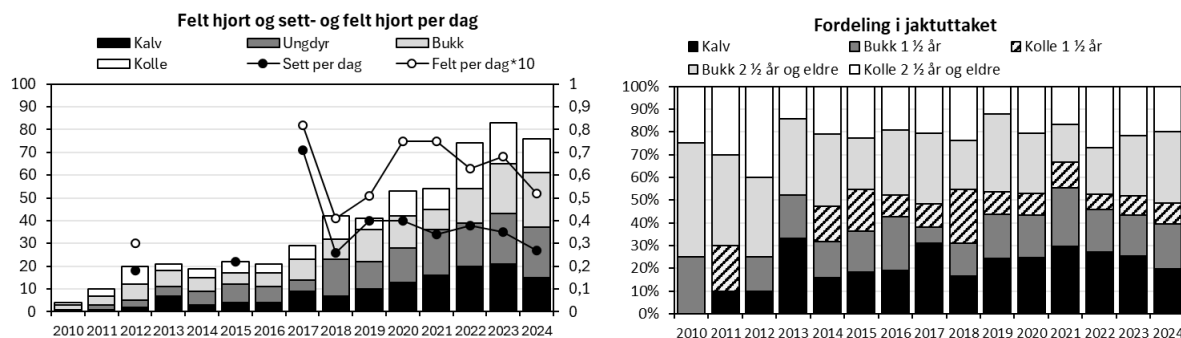
Elgbestanden i Kristiansand ser ut til å holde seg relativt stabil ut ifra sett- og felt-elg materiale. I samme periode som sett-elg data har holdt seg stabil, har også årlig avskyting holdt seg på samme nivå. I tillegg ser vi også en kalveproduksjon som holder seg på et forholdsvis stabilt nivå, men med mellomårslige variasjoner. Samtidig vises det en nedgang i slaktevekter, da spesielt for slaktevekt på kalv. Jaktlagene er gode til å rapportere inn veid slaktevekt, så det er mindre tilfeldigheter i tallene. Blant flere andre faktorer, kan en nedgang i slaktevekter tyde på et beitegrunnlag som er for lavt ift. tettheten av elg. En ny elgbeitetakst ila. 2025 vil kunne gi klarere svar på dette. Med bakgrunn i stadig lavere slaktevekter anbefaler vi fortsatt en svak reduksjon i elgtettheten med et uttak på 80 dyr i 2025.

Hjort

Fellingstall og bestandsutvikling

I 2024 ble det felt 76 hjort av en kvote på 144 tildelte dyr, noe som tilsvarer en fellingsprosent på 53. Bak hver felling lå det omtrent 6100 dekar tellende areal. Uttaket fordelte seg på 15 kalv, 22 ungdyr, 15 eldre kolle og 24 eldre bukk. Kalv og ungdyr utgjorde 49 prosent av uttaket i 2024, mens av dyr 1,5 år og eldre var 64 prosent bukk.

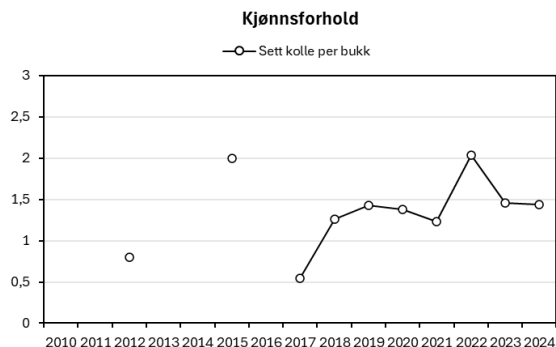
Det ble observert 0,27 hjort per jegerdag og felt 0,052 hjort per jegerdag i 2024. Bestandstettheten virker å ha vært svakt synkende siste treårsperiode.

Figur Kristiansand 7. Felte hjort, sett hjort per jegerdag, samt felt hjort per jegerdag*10 (venstre delfigur) og felte hjort fordelt på alder og kjønn (høyre delfigur).

Kjønnsforhold

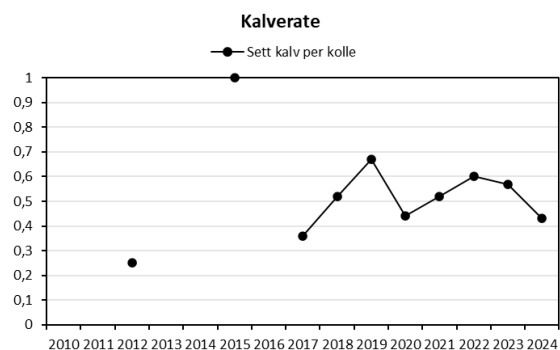
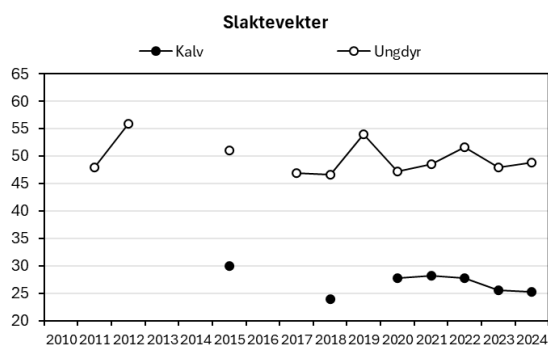
Det ble observert 1,4 kolle per bukk i 2024, med snitt på 1,6 for siste treårsperiode. Årlige variasjoner kan skyldes litt snaut datasett, men andelen bukk virker å holde seg relativt stabil i samme periode.

Figur Kristiansand 8. Sett kolle per bukk.

Bestandskondisjon

Gjennomsnittlige slaktevekter for kalv og ungdyr var på henholdsvis 25 kg og 49 kg i 2024. Gjennomsnittlige slaktevekter for ungdyr har vært relativt stabile siste femårsperiode, mens gjennomsnittlige slaktevekter for kalv viser en svak nedgang i samme periode. Kalveraten var i 2024 på 0,43, og har vært synkende siste to år.

Figur Kristiansand 9. Gjennomsnittlige slaktevekter for kalv og ungdyr (venstre delfigur) og sett kalv per kolle (høyre delfigur).

Anbefaling hjort

Det kan virke som at tettheten av hjort har en svak nedgang på nåværende tidspunkt, selv med et jevnt høyt nivå på jaktuttaket de siste tre årene. Med en svak nedgang i slaktevekter for kalv, kan det likevel være hensiktsmessig å redusere bestanden noe før en stabilisering på et lavere nivå. Vi anbefaler derfor å opprettholde jaktuttaket, for en senere vurdering av utviklingen.

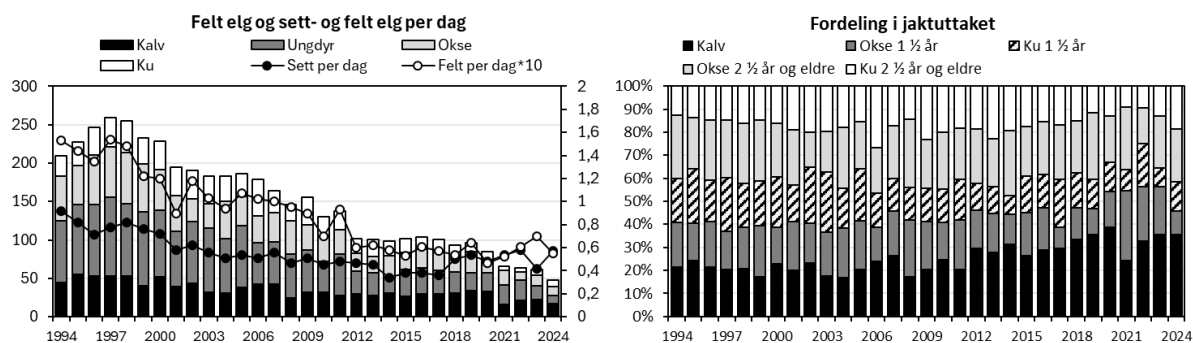
Kvinesdal kommune

Elg

Fellingstall og bestandsutvikling

I 2024 ble det felt 48 elg av en kvote på 162 tildelte dyr, noe som tilsvarer en fellingsprosent på 30. Bak hver felling lå det omtrent 14 000 dekar tellende areal. Uttaket fordelte seg på 17 kalv, 11 ungdyr, 9 eldre kyr og 11 eldre okser. Kalv og ungdyr utgjorde 58 prosent av uttaket i 2024, mens av dyr 1,5 år og eldre var 52 prosent okser.

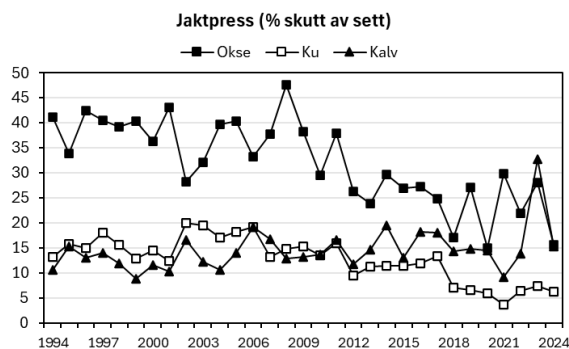
Det ble observert 0,57 elg per jegerdag og felt 0,055 elg per jegerdag i 2024. Det er store variasjoner i sett-elg data for siste treårsperioden, men bestandstettheten virker generelt å ha holdt seg stabil.

Figur Kvinesdal 1. Felte elg, sett elg per jegerdag, samt felt elg per jegerdag*10 (venstre delfigur) og felte elg fordelt på alder og kjønn (høyre delfigur).

Jaktpress

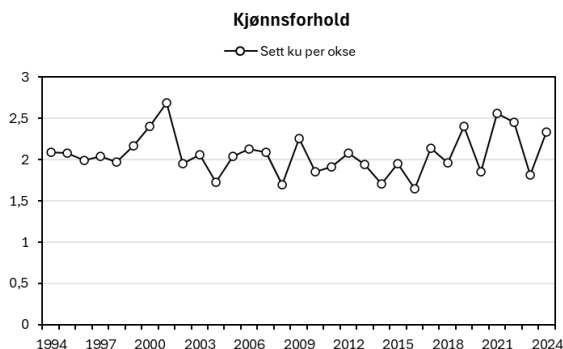
Det ble registrert 872 jegerdager og 500 observasjoner av elg i 2024. Datagrunnlaget er relativt bra, men likevel noe for lavt til å med sikkerhet si at det gjenspeiler faktiske forhold i kommunen. Prosent skutt av sett for okse, ku og kalv var på henholdsvis 16, 6 og 15 prosent i 2024.

Figur Kvinesdal 2. Jaktpress ut fra andelen skutte av sette dyr.

Kjønnsforhold

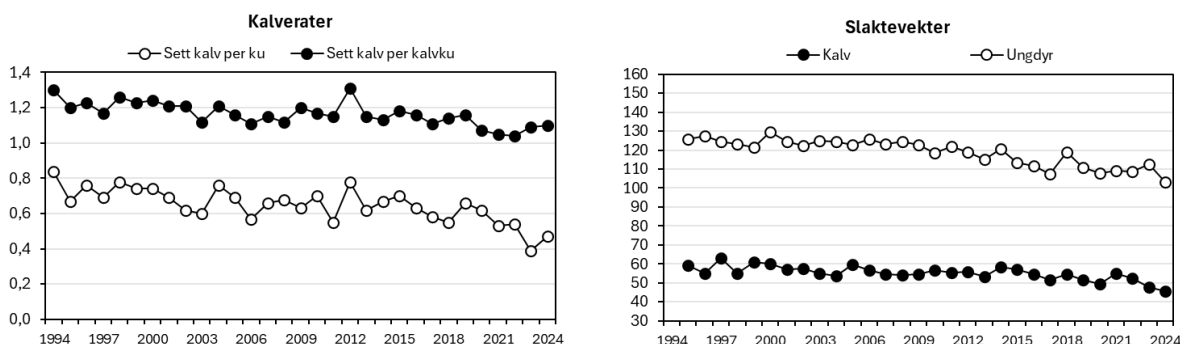
Det ble observert 2,3 ku per okse i 2024, med snitt på 2,2 for siste treårsperiode. Okseandelen har vært variabel de siste årene, men har holdt seg mellom 1,8 – 2,6 ku per okse siste 8 år.

Figur Kvinesdal 3. Sett ku per okse.

Bestandskondisjon

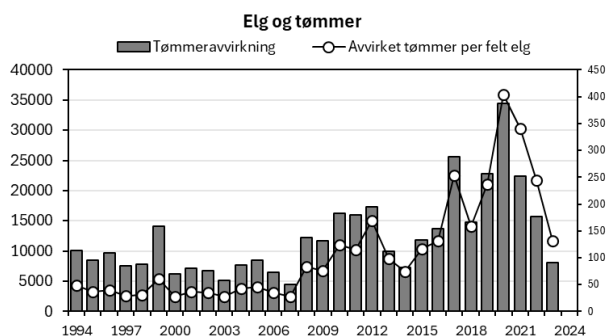
Kalve- og tvillingratene var i 2024 på henholdsvis 0,47 og 1,10. Det har vært en negativ utvikling i kalveratene de siste årene, og det er spesielt tydelig for sett kalv per ku. Observerte kalverater i 2024 viser derimot at nedgangen kan ha avtatt. Gjennomsnittlig slaktevekt for kalv og ungdyr var i 2024 på henholdsvis 46 kg og 103 kg. Slaktevektene viser en negativ utvikling over tid, og begge kategorier har i 2024 de laveste registrerte slaktevektene gjennom perioden.

Figur Kvinesdal 4. Kalv- og tvillingrate (venstre delfigur) og gjennomsnittlige slaktevekter for kalv og ungdyr (høyre delfigur).

Elg og tømmer

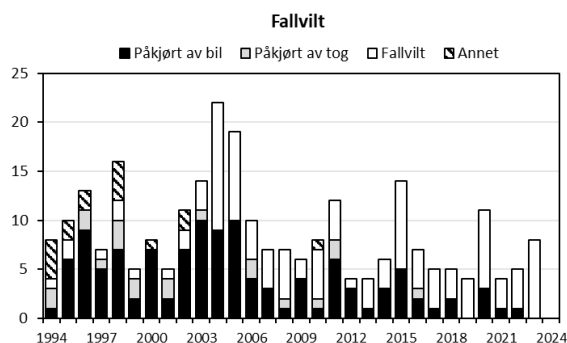
I perioden 2021-2023 er det i snitt avvirket rundt 15 400 m³ årlig. I samme periode har tømmeravvirkninga hatt en negativ utvikling. Siden 2016 har imidlertid andelen avvirket tømmer i gjennomsnitt vært høyere enn perioden før dette, og dette vil på sikt ha en positiv effekt på fôrgrunnlaget, dersom tettheten av elg holdes på et bærekraftig nivå.

Figur Kvinesdal 5. Tømmeravvirkning og avvirkning per felte elg.

Elg og trafikk

I perioden 2021-2023 er det registrert 2 trafikkdrepte elg, påkjørt av bil. I samme periode er det registrert 15 elg omkommet eller felt av andre årsaker (fallvilt). Trafikkdrepte elg utgjorde 1,0 prosent av jaktuttaket for siste treårsperiode. Konfliktnivået mellom elg og trafikk ansees som lavt per i dag.

Figur Kvinesdal 6. Fallvilt av elg (trafikkdrepte og felt eller omkommet av andre årsaker).

Anbefaling elg

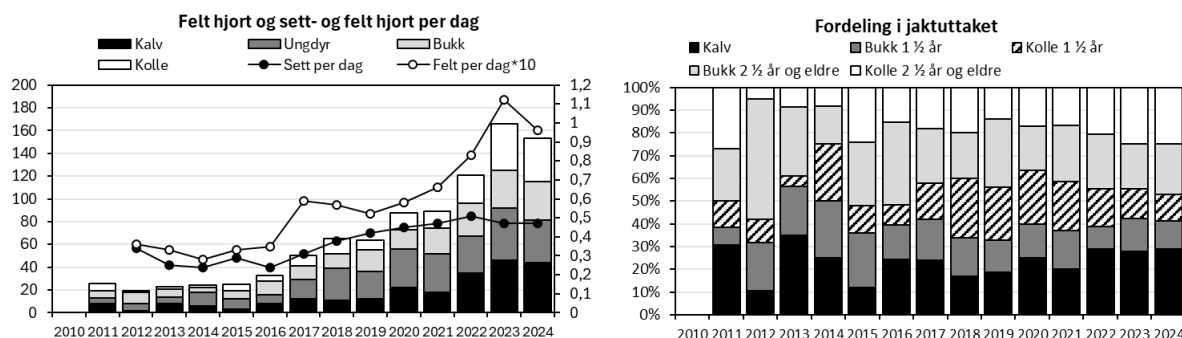
Med et dropp i sett elg-indeksen i 2023, er den igjen på nivå med tall fra 2022 og følger en jevn utviklingskurve. Bestandstettheten kan dermed antas å ha vært stabil de siste årene. Med stadig lavere fellingstall, kan det også tenkes at bestanden vil ha en svak økning i årene som kommer. Dette er ikke forenelig med utviklingen vi ser i bestandskondisjonen. Både kalve- og tvillingratene har noe høyere indeks i 2024 enn året før, men samlet sett har både kalveproduksjonen og gjennomsnittlige slaktevekter hatt en tydelig nedgang gjennom hele perioden. Beitetaksten i 2021 viste at beitetrykket var nær bærekraftig, og med en tilnærmet uendret elgtetthet siden den gang, er det grunn til å tro at tettheten av elg i dag er for høy med tanke på beitegrunnet. Det gjenstår å se etter en ny elgbeitetakst i løpet av 2025. Vi opprettholder derfor anbefalingen fra i fjor med et uttak på 80 dyr i 2025 for å oppnå en svak bestandsreduksjon.

Hjort

Fellingstall og bestandsutvikling

I 2024 ble det felt 153 hjort av en kvote på 339 tildelte dyr, noe som tilsvarer en fellingsprosent på 45. Bak hver felling lå det omtrent 4500 dekar tellende areal. Uttaket fordelte seg på 44 kalv, 37 ungdyr, 38 eldre kolle og 34 eldre bukk. Kalv og ungdyr utgjorde 53 prosent av uttaket i 2024, mens av dyr 1,5 år og eldre var 49 prosent bukk.

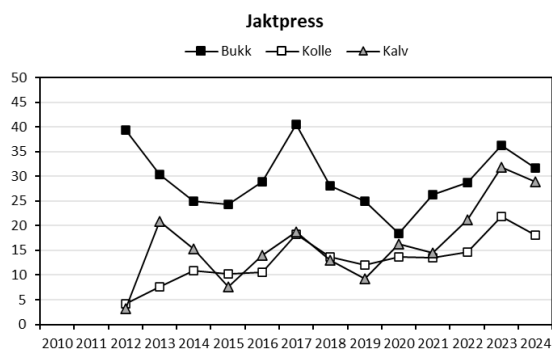
Det ble observert 0,47 hjort per jegerdag og felt 0,096 hjort per jegerdag i 2024. Den tydelige bestandsveksten som har vært tidligere ser ut til å ha avtatt noe de siste par årene.

Figur Kvinesdal 7. Felte hjort, sett hjort per jegerdag, samt felt hjort per jegerdag*10 (venstre delfigur) og felte hjort fordelt på alder og kjønn (høyre delfigur).

Jaktpress

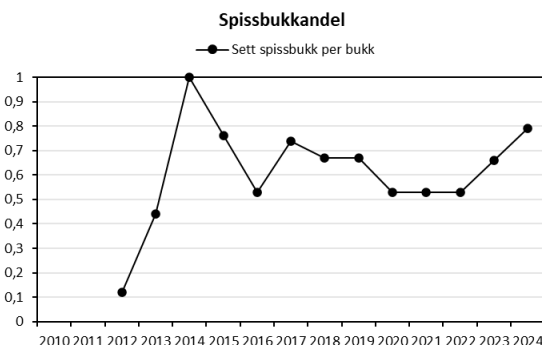
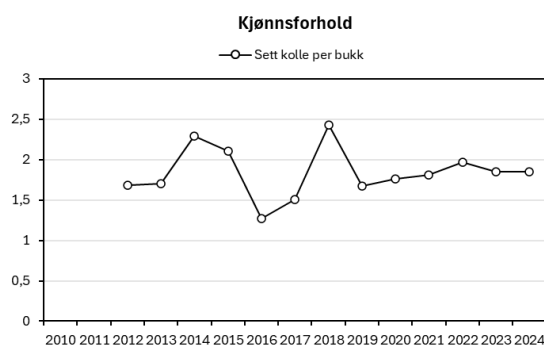
Det ble registrert 1171 jegerdager og 555 observasjoner av hjort i 2024. Datagrunnlaget ansees dermed som tilstrekkelig for å kunne gjenspeile faktiske forhold i kommunen. Prosent skutt av sett for bukk, kolle og kalv var på henholdsvis 32, 18 og 29 prosent i 2024.

Figur Kvinesdal 8. Jaktpress ut fra andelen skutte av sette dyr.

Kjønnsforhold

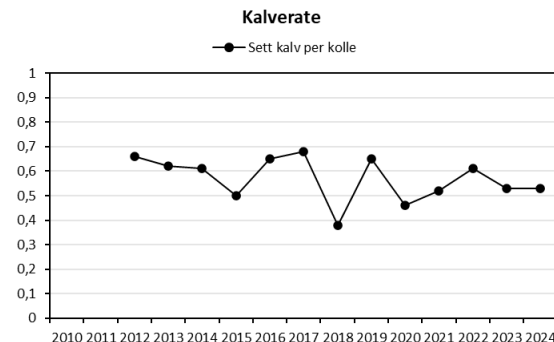
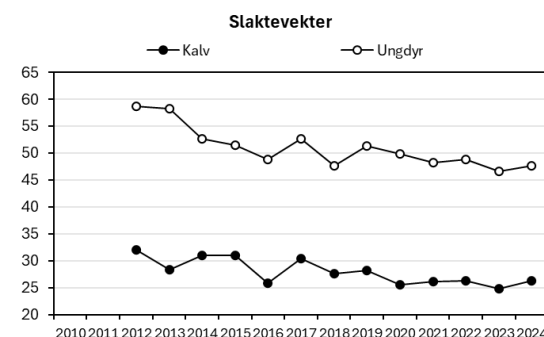
Det ble observert 1,9 kolle per bukk i 2024, likt som gjennomsnittet for siste treårsperiode. Andelen bukk har vært svakt synkende siden 2019, og nedgangen har stabilisert seg noe de siste to årene. Andel spissbukk av observerte bukker utgjorde 0,79 i 2024, og har vært økende i siste treårsperiode.

Figur Kvinesdal 9. Sett kolle per bukk (venstre delfigur) og sett spissbukk per bukk (høyre delfigur).

Bestandskondisjon

Gjennomsnittlige slaktevekter for kalv og ungdyr var på henholdsvis 26 kg og 48 kg i 2024. Det har vært en negativ utvikling i slaktevekter siden 2012, noe som sannsynligvis skyldes tetthetsavhengige faktorer. Det kan virke som nedgangen har stagnert noe i 2024. Kalveraten var i 2024 på 0,53.

Figur Kvinesdal 10. Gjennomsnittlige slaktevekter for kalv og ungdyr (venstre delfigur) og sett kalv per kolle (høyre delfigur).

Anbefaling hjort

Bestandsveksten av hjort i Kvinesdal ser ut til å ha avtatt de siste to årene, noe som var forventet med en klar økning i fellingstallene og med en spesiell økning i uttak av voksne hodyr. Bestandskondisjonen har avtatt noe over tid, og antas i hovedsak å skyldes tetthetsavhengige faktorer og økt konkurranse. Det kan se ut som at nedgangen også her har stagnert noe det siste året. For å oppnå en bestand i god kondisjon anbefaler vi å opprettholde dagens jaktuttak for å fortsette bestandsreduksjonen noe. Bestandsreduksjon effektiviseres ved et høyt uttak av hodyr, og det kan derfor med fordel økes noe på dette området også.

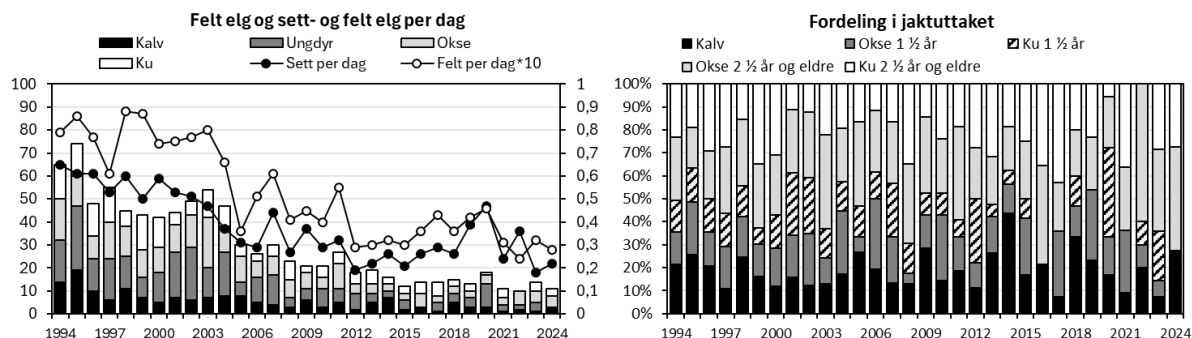
Lillesand kommune

Elg

Fellingstall og bestandsutvikling

I 2024 ble det felt 11 elg av en kvote på 29 tildelte dyr, noe som tilsvarer en fellingsprosent på 38. Bak hver felling lå det omtrent 9900 dekar tellende areal. Uttaket fordelte seg på 3 kalv, 3 eldre kyr og 5 eldre okser. Kalv og ungdyr utgjorde 27 prosent av uttaket i 2024, mens av dyr 1,5 år og eldre var 63 prosent okser.

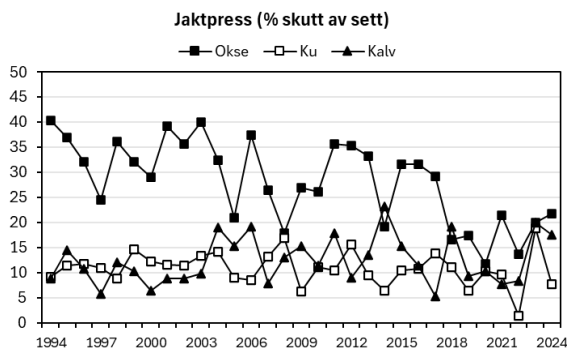
Det ble observert 0,22 elg per jegerdag og felt 0,028 elg per jegerdag i 2024. Bestandstettheten virker å ha holdt seg forholdsvis stabil for siste treårsperiode, men dette er antagelser basert på få observasjoner som gir store årlige variasjoner.

Figur Lillesand 1. Felte elg, sett elg per jegerdag, samt felt elg per jegerdag*10 (venstre delfigur) og felte elg fordelt på alder og kjønn (høyre delfigur).

Jaktpress

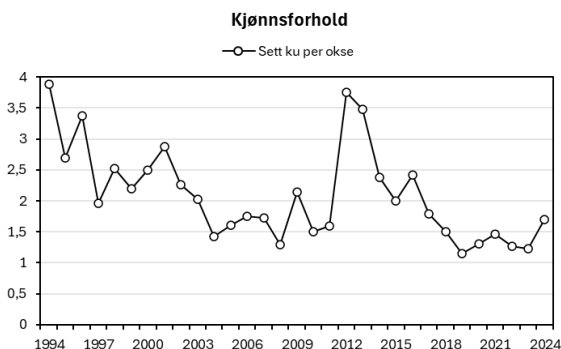
Det ble registrert 395 jegerdager og 87 observasjoner av elg i 2024. Datagrunnlaget ansees dermed som for lavt for å si med sikkerhet at det gjenspeiler faktiske forhold i kommunen. Prosent skutt av sett for okse, ku og kalv var på henholdsvis 22, 8 og 18 prosent i 2024.

Figur Lillesand 2. Jaktpress ut fra andelen skutte av sette dyr.

Kjønnsforhold

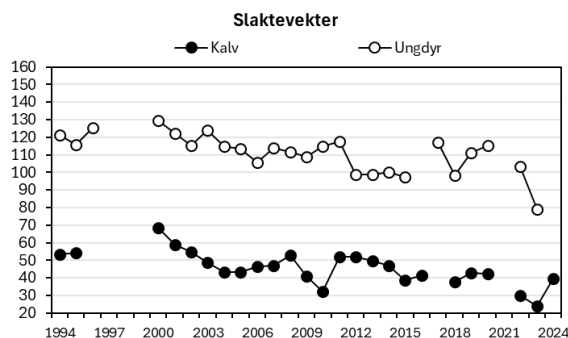
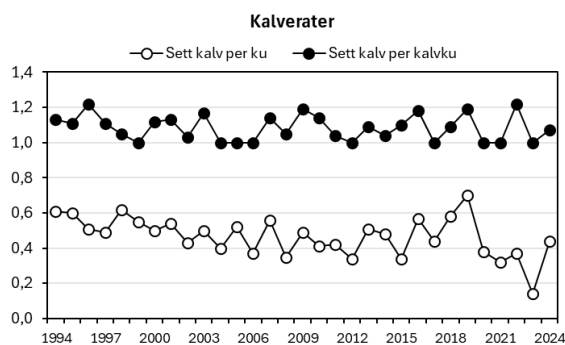
Det ble observert 1,7 ku per okse i 2024, med snitt på 1,4 for siste treårsperiode. Okseandelen virker å ha vært forholdsvis stabil i femårsperioden frem til 2023, men med en svak nedgang i 2024.

Figur Lillesand 3. Sett ku per okse.

Bestandskondisjon

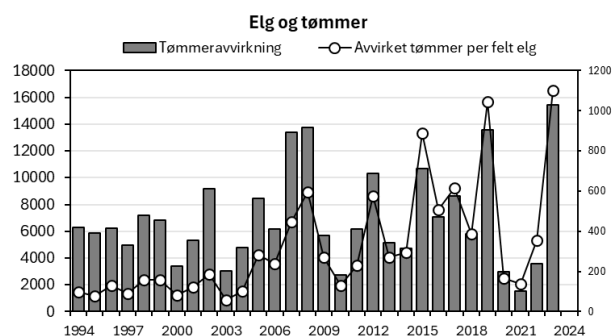
Kalve- og tvillingratene var i 2024 på henholdsvis 0,44 og 1,07. Basert på svært lite data har indeksene store årlige variasjoner, og kalveraten i 2023 var på et historisk lavt nivå. I 2024 er den derimot på et mer «naturlig» nivå i forhold til hva som tidligere er observert. Gjennomsnittlig slaktevekt for kalv var i 2024 på 40 kg. Også slaktevektene er vanskelig å se noen klar utviklingstrend på da datamaterialet er lite og svært ulikt fra år til år. Uavhengig av det lave datamaterialet kan de virke som at bestandskondisjonen totalt sett er på et lavt nivå i Lillesand.

Figur Lillesand 4. Kalv- og tvillingrate (venstre delfigur) og gjennomsnittlige slaktevekter for kalv og ungdyr (høyre delfigur).

Elg og tømmer

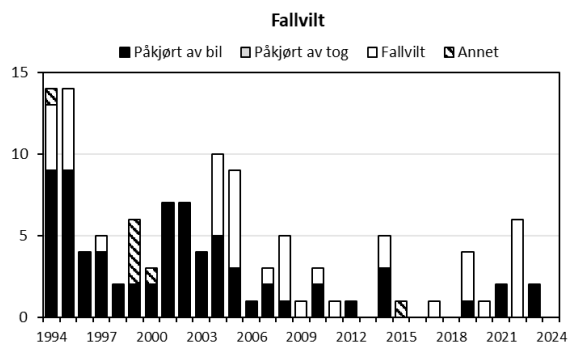
I perioden 2021-2023 er det i snitt avvirket rundt 6800 m³ årlig. Også tømmeravvirkninga i kommunen har store årlige variasjoner, og var i 2023 på det høyeste gjennom perioden med 15425 m³ avvirket. Dette vil på sikt ha en positiv effekt på fôrgrunnlaget, dersom elgbestanden holdes på et bærekraftig nivå.

Figur Lillesand 5. Tømmeravvirkning og avvirkning per felte elg.

Elg og trafikk

I perioden 2021-2023 er det registrert 4 trafikkdrepte elg påkjørt av bil. I samme periode er det registrert 6 omkommet eller felt av andre årsaker (fallvilt). Trafikkdrepte elg utgjorde 11,4 prosent av jaktuttaket for siste treårsperiode, noe som er et nokså høyt konfliktnivå, men som enkeltdyr påkjørt anses det som moderat til lavt konfliktnivå.

Figur Lillesand 6. Fallvilt av elg (trafikkdrept og felt eller omkommet av andre årsaker).

Anbefaling elg

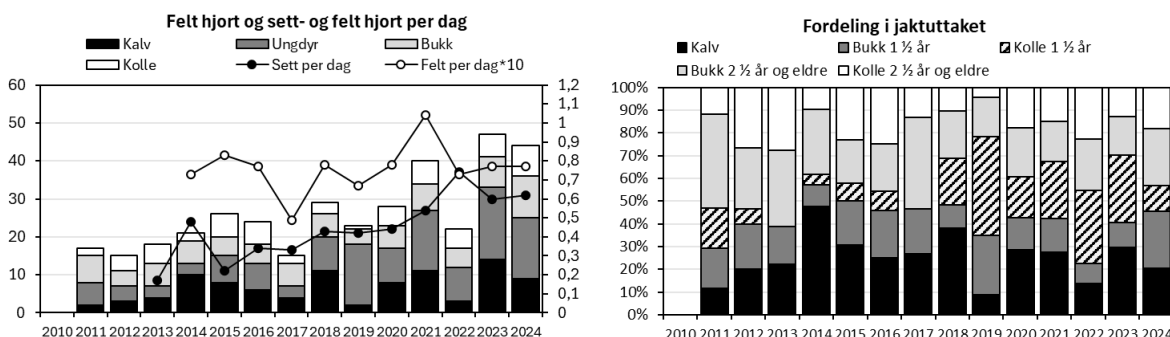
Med et svært lavt datagrunnlag for elg i Lillesand, som fører til store årlige variasjoner i indeksene, vet man ikke sikkert hvordan de faktiske forholdene i elgskogen er, og det gjør det desto vanskeligere å gi råd om videre forvaltning. Uavhengig av datagrunnlaget virker det generelt sett som at bestandskondisjonen i kommunen er på et lavt nivå. På bakgrunn av dette vil vi opprettholde fjorårets anbefaling med et jaktuttak på 20 elg for å oppnå en svak bestandsreduksjon før man eventuelt velger å stabilisere. Uttaket bør konsentreres mot små og dårlige dyr, slik at man retter fokuset mot hvilke dyr som er igjen i skogen for videre avl. En ny elgbeitetakst i 2025 vil gi et klarere bilde på hvordan beitetrykket og beitegrunnlaget er i kommunen, og hvordan nåværende bestandstetthet er i forhold til dette.

Hjort

Fellingstall og bestandsutvikling

I 2024 ble det felt 44 hjort av en kvote på 58 tildelte dyr, noe som tilsvarer en fellingsprosent på 76. Bak hver felling lå det omtrent 2500 dekar tellende areal. Uttaket fordelte seg på 9 kalv, 16 ungdyr, 8 eldre kolle og 16 eldre bukk. Kalv og ungdyr utgjorde 57 prosent av uttaket i 2024, mens av dyr 1,5 år og eldre var 63 prosent bukk.

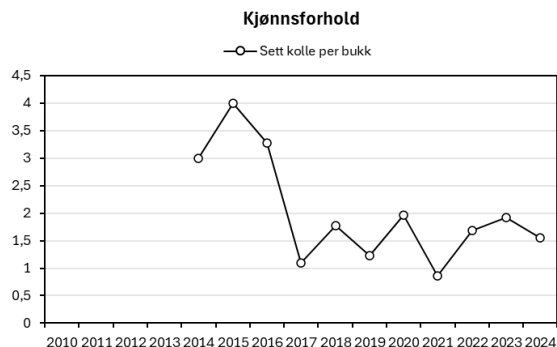
Det ble observert 0,62 hjort per jegerdag og felt 0,077 hjort per jegerdag i 2024. Bestandstettheten har hatt en jevn vekst siden 2015, men veksten har de siste to årene avtatt.

Figur Lillesand 7. Felte hjort, sett hjort per jegerdag, samt felt hjort per jegerdag*10 (venstre delfigur) og felte hjort fordelt på alder og kjønn (høyre delfigur).

Kjønnsforhold

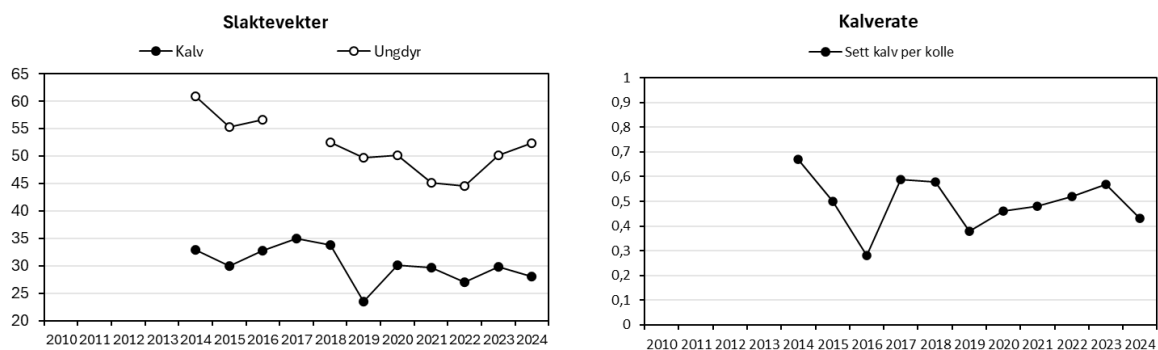
Det ble observert 1,6 kolle per bukk i 2024, med snitt på 1,7 for siste treårsperiode. Andelen bukk virker å være forholdsvis stabil siste treårsperiode.

Figur Lillesand 8. Sett kolle per bukk.

Bestandskondisjon

Gjennomsnittlige slaktevekter for kalv og ungdyr var på henholdsvis 28 kg og 52 kg i 2024. Det har vært en økning i gjennomsnittlige slaktevekter for ungdyr siste treårsperiode, mens gjennomsnittlige slaktevekter for kalv har holdt seg forholdsvis stabile i samme periode. Kalveraten var i 2024 på 0,43, noe som er en brå nedgang etter en jevn økning frem til 2023.

Figur Lillesand 9. Gjennomsnittlige slaktevekter for kalv og ungdyr (venstre delfigur) og sett kalv per kolle (høyre delfigur).

Anbefaling hjort

Den tydelige bestandsveksten som har vært i Lillesand tidligere, ser de siste par årene ut til å ha avtatt noe. Dette har vært nødvendig for å kunne motvirke negativ bestandskondisjon og økt konfliktnivå mot trafikk, skog- og jordbruk. Det er fortsatt kun Farsund av kommunene i Agder som feller flere hjort per tellende areal enn Lillesand, og dette tilsier at bestandstettheten i kommunen er forholdsvis høy. Vi anbefaler derfor også i år å opprettholde jaktuttaket for å ha mulighet til å stabilisere på et senere tidspunkt når tettheten er på et lavere nivå.

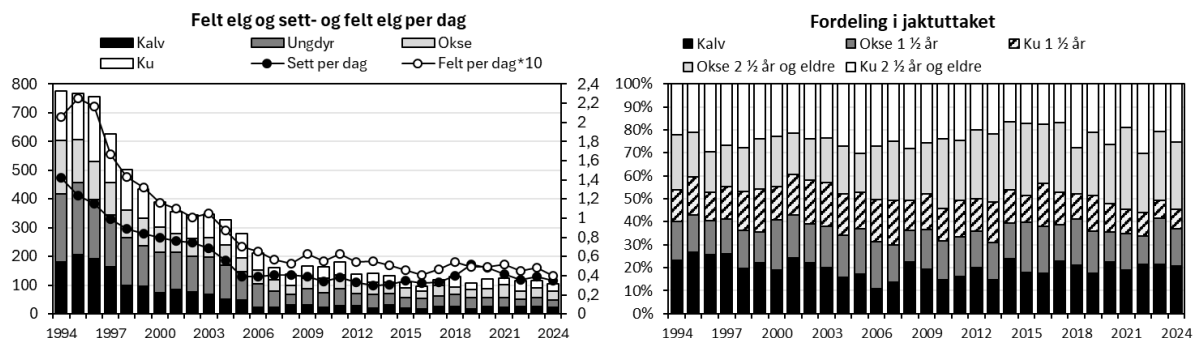
Lindesnes kommune

Elg

Fellingstall og bestandsutvikling

I 2024 ble det felt 106 elg av en kvote på 247 tildelte dyr, noe som tilsvarer en fellingsprosent på 43. Bak hver felling lå det omtrent 8 000 dekar tellende areal. Uttaket fordelte seg på 22 kalv, 26 ungdyr, 27 eldre kyr og 31 eldre okser. Kalv og ungdyr utgjorde 45 prosent av uttaket i 2024, mens av dyr 1,5 år og eldre var 57 prosent okser.

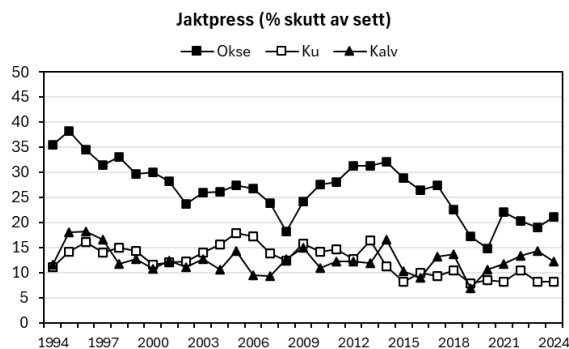
Det ble observert 0,35 elg per jegerdag og felt 0,040 elg per jegerdag i 2024. Både sett og felt elg per jegerdag har hatt en nedgang i 2024 sammenliknet med foregående år, og bestanden ser ut til å ligge på et noe lavere eller tilsvarende nivå som i 2016.

Figur Lindesnes 1. Felte elg, sett elg per jegerdag, samt felt elg per jegerdag*10 (venstre delfigur) og felte elg fordelt på alder og kjønn (høyre delfigur).

Jaktpress

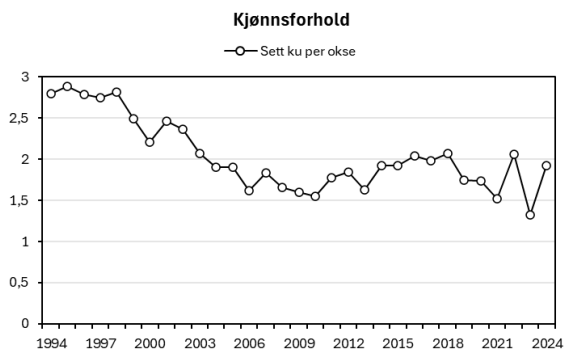
Det ble registrert 2654 jegerdager og 928 observasjoner av elg i 2024. Datagrunnlaget ansees dermed som tilstrekkelig for å kunne gjenspeile faktiske forhold i kommunen. Prosent skutt av sett for okse, ku og kalv var på henholdsvis 21, 8 og 12 prosent i 2024.

Figur Lindesnes 2. Jaktpress ut fra andelen skutte av sette dyr.

Kjønnsforhold

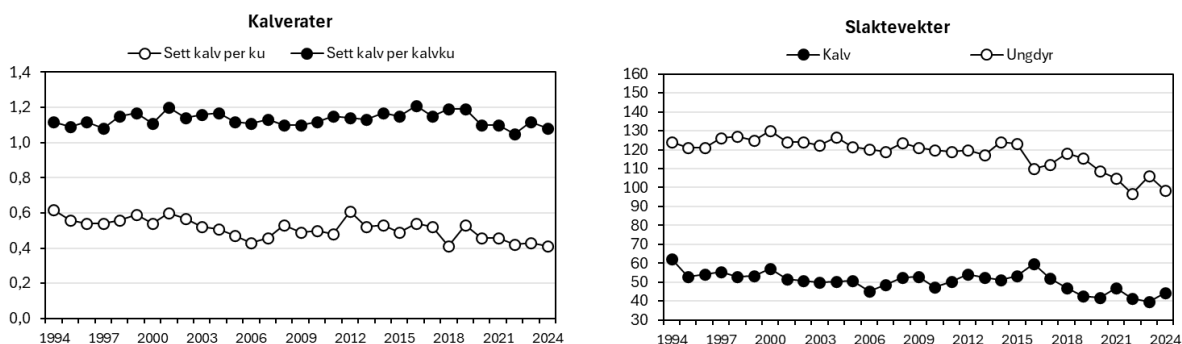
Det ble observert 1,9 ku per okse i 2024, med snitt på 1,8 for siste treårsperiode. Okseandelen ser ut til å ha vært økende siden 2018, men etter 2021 er det store sprik i tallene, og antall observert ku per okse i 2024 peker mot et skjevare kjønnsforhold.

Figur Lindesnes 3. Sett ku per okse.

Bestandskondisjon

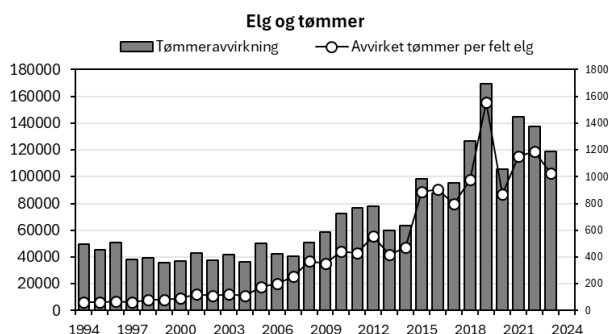
Kalve- og tvillingratene var i 2024 på henholdsvis 0,41 og 1,08. Antall observerte kalv per ku er tydelig nedadgående over tid og var i 2024 på sitt laveste siden 2018, noe som kan tyde på en høyere kalvedødelighet før jakt. Tvillingraten har vært lav over lang tid, og noe lavere i 2024 sammenliknet med 2023. Gjennomsnittlig slaktevekt for kalv og ungdyr var i 2024 på henholdsvis 44 kg og 99 kg. Gjennomsnittlige kalvevekter hadde en liten oppgang sammenliknet med 2023, som er året med lavest registrert slaktevekt for kalv i Lindesnes. Gjennomsnittlige ungdyrvekter hadde en nedgang sammenliknet med 2023, og er det nest laveste som er registrert i Lindesnes.

Figur Lindesnes 4. Kalv- og tvillingrate (venstre delfigur) og gjennomsnittlige slaktevekter for kalv og ungdyr (høyre delfigur).

Elg og tømmer

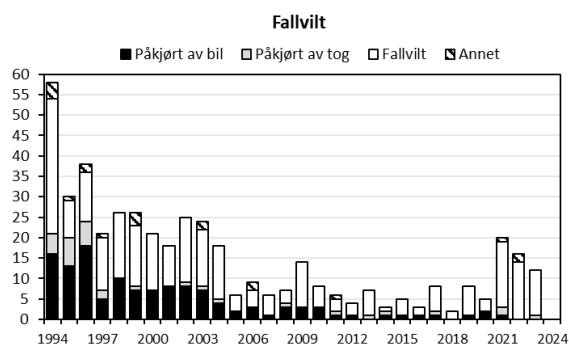
I perioden 2021-2023 er det i snitt avvirket rundt 133 800 m³ årlig. Det har vært en økning i tømmeravvirkning fra og med 2015, med et toppår i 2019, og på kort sikt vil dette uttaket kunne medføre en økning i tilgjengelig kvistbeite for elgen i Lindesnes.

Figur Lindesnes 5. Tømmeravvirkning og avvirkning per felt elg.

Elg og trafikk

I perioden 2021-2023 er det registrert 4 trafikkdrepte elg, hvorav 1 påkjørt av bil og 3 påkjørt av tog. I samme periode er det registrert 44 omkommet eller felt av andre årsaker (fallvilt). Konfliktnivået mellom elg og trafikk ansees som lavt per i dag, men antall døde elg av andre årsaker har hatt en kraftig økning de siste tre årene sammenliknet med de foregående 16 årene.

Figur Lindesnes 6. Fallvilt av elg (trafikkdrept og felt eller omkommet av andre årsaker).

Anbefaling elg

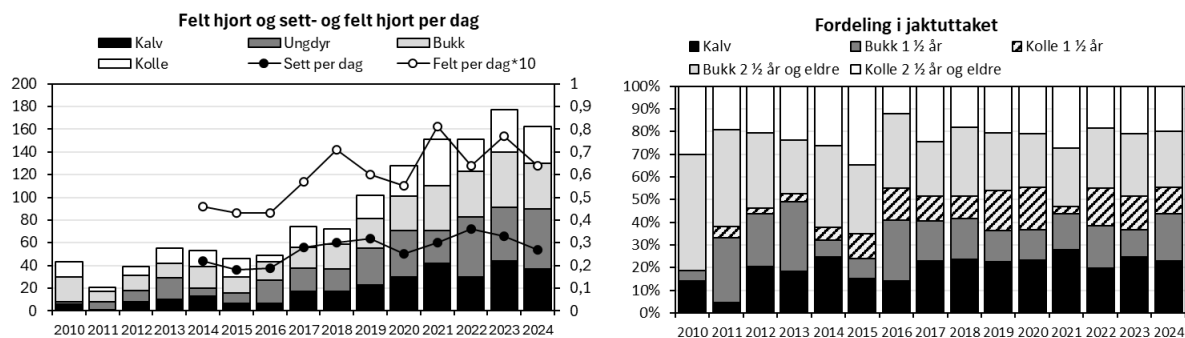
Elgen i Lindesnes er preget av en lav kondisjon, og det ble ved forrige beitetaksering i 2021 påvist et overbeite på eik og ROS (Rogn, osp, selje og vier). Det har siden vært en tilsynelatende svak nedgang i bestanden, og det vil vise seg ved ny beitetaksering i 2025 om nedgangen i bestanden i tillegg til flere års økning i hogstaktivitet har vært tilstrekkelig til å redusere beitetrykket. Trolig er reduksjonen i bestandskondisjonen drevet av andre faktorer i tillegg til beitegrunnlaget, men et bærekraftig beite er essensielt for å gi elgen best mulig forutsetning til å håndtere disse. Vi anbefaler at det opprettholdes et uttak på om lag 105 elg i 2025, for å stabilisere bestanden på dagens noe lavere nivå i påvente av ny beitetakst.

Hjort

Fellingstall og bestandsutvikling

I 2024 ble det felt 162 hjort av en kvote på 473 tildelte dyr, noe som tilsvarer en fellingsprosent på 34. Bak hver felling lå det omtrent 5300 dekar tellende areal. Uttaket fordelte seg på 37 kalv, 53 ungdyr, 32 eldre kolle og 40 eldre bukk. Kalv og ungdyr utgjorde 56 prosent av uttaket i 2024, mens av dyr 1,5 år og eldre var 59 prosent bukker.

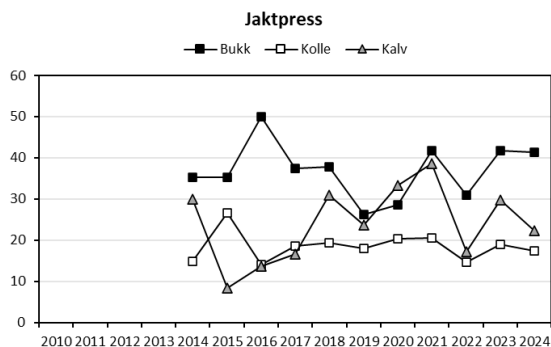
Det ble observert 0,27 hjort per jegerdag og felt 0,064 hjort per jegerdag i 2024. Bestanden har hatt en svak økning over flere år, men kan se ut til å ha stabilisert seg, eller med en svak nedgang de siste 1-2 årene.

Figur Lindesnes 7. Felte hjort, sett hjort per jegerdag, samt felt hjort per jegerdag*10 (venstre delfigur) og felte hjort fordelt på alder og kjønn (høyre delfigur).

Jaktpress

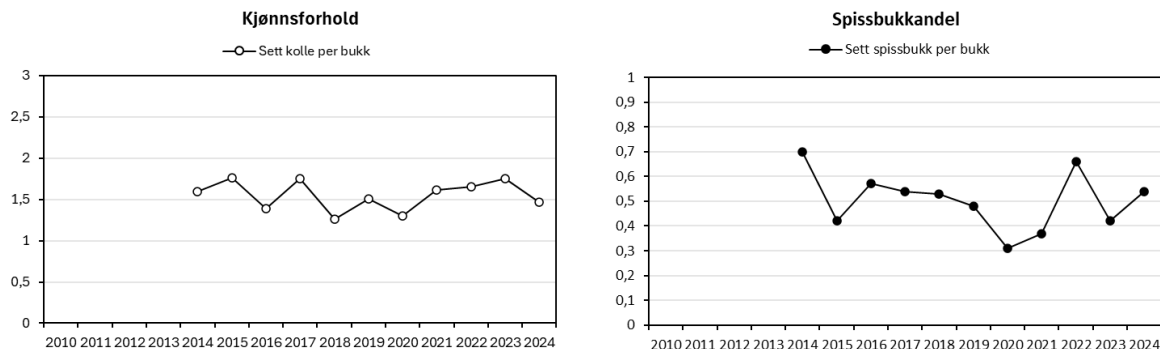
Det ble registrert 2123 jegerdager og 579 observasjoner av hjort under utmarksjakt i 2024. Datagrunnlaget ansees dermed som tilstrekkelig for å kunne gjenspeile faktiske forhold i kommunen. Prosent skutt av sett for bukk, kolle og kalv var på henholdsvis 41, 17 og 22 prosent i 2024.

Figur Lindesnes 8. Jaktpress ut fra andelen skutte av sette dyr.

Kjønnsforhold

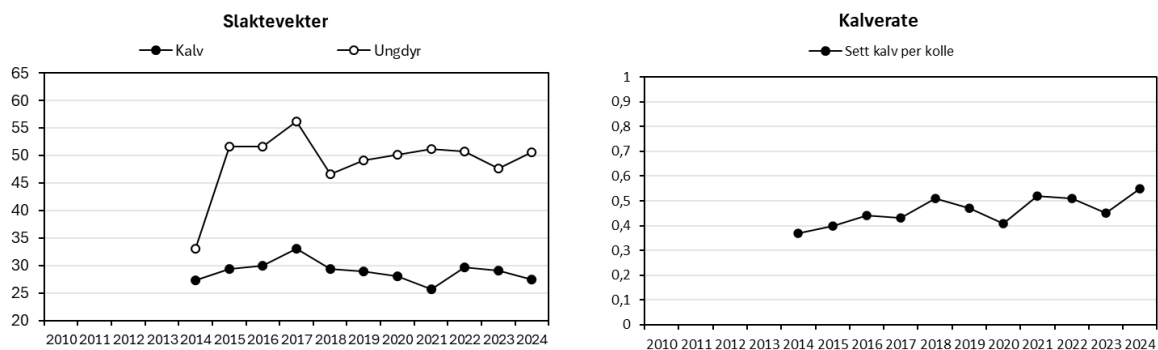
Det ble observert 1,5 kolle per bukk i 2024, med snitt på 1,6 for siste treårsperiode. Andelen bukk har ligget ganske stabilt igjennom flere år. Andel spissbukk av observerte bukker var på 54 prosent i 2024.

Figur Lindesnes 9. Sett kolle per bukk (venstre delfigur) og sett spissbukk per bukk (høyre delfigur).

Bestandskondisjon

Gjennomsnittlige slaktevekter for kalv og ungdyr var på henholdsvis 27 kg og 51 kg i 2024. Både kalv og ungdyrvekter har holdt seg relativt stabile over flere år. Kalveraten var 0,55 i 2024, det er den høyeste andel kalv per kolle som er registrert i Lindesnes.

Figur Lindesnes 10. Gjennomsnittlige slaktevekter for kalv og ungdyr (vestre delfigur) og sett kalv per kolle (høyre delfigur).

Anbefaling hjort

Kondisjonen for hjorten i Lindesnes ser ut til å holde seg temmelig stabil, med stabile slaktevekter og kalverate. En høyere kalverate vil også gjøre sitt for å bremse den mulige bestandsnedgangen som materialiserer seg i sett og skutt hjort per dag. Det anbefales å stabilisere bestanden rundt dagens nivå og opprettholde jaktuttaket.

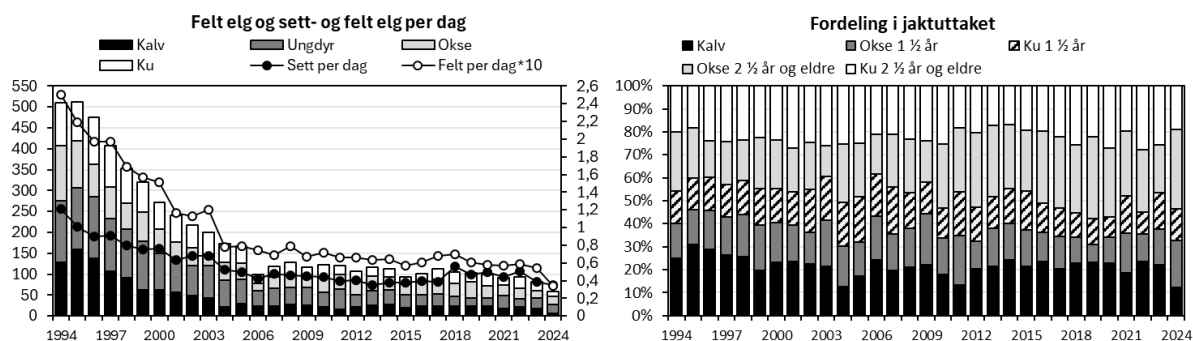
Lyngdal kommune

Elg

Fellingstall og bestandsutvikling

I 2024 ble det felt 58 elg av en kvote på 140 tildelte dyr, noe som tilsvarer en fellingsprosent på 41. Bak hver felling lå det omtrent 9800 dekar tellende areal. Uttaket fordelte seg på 7 kalv, 20 ungdyr, 11 eldre kyr og 20 eldre okser. Kalv og ungdyr utgjorde 47 prosent av uttaket i 2024, mens av dyr 1,5 år og eldre var 63 prosent okser.

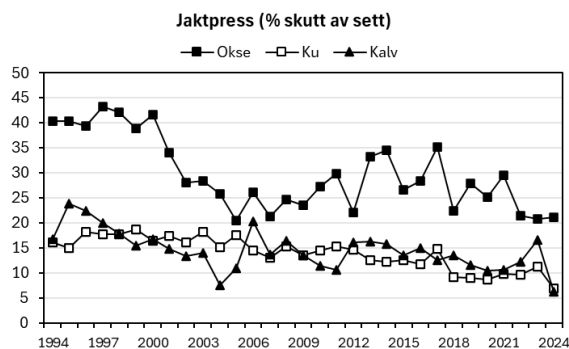
Det ble observert 0,35 elg per jegerdag og felt 0,034 elg per jegerdag i 2024. Bestandstettheten ser ut til å ha gått ned de siste par årene.

Figur Lyngdal 1. Felte elg, sett elg per jegerdag, samt felt elg per jegerdag*10 (venstre delfigur) og felte elg fordelt på alder og kjønn (høyre delfigur).

Jaktpress

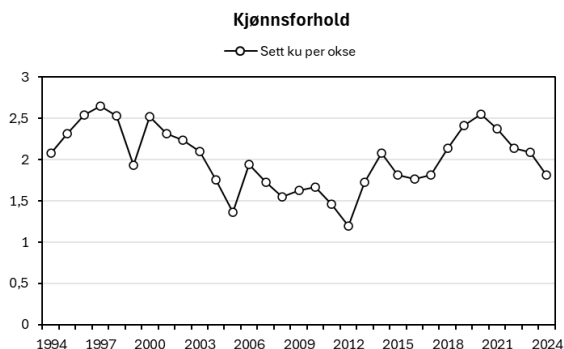
Det ble registrert 1686 jegerdager og 595 observasjoner av elg i 2024. Datagrunnlaget ansees dermed som tilstrekkelig for å kunne gjenspeile faktiske forhold i kommunen. Prosent skutt av sett for okse, ku og kalv var på henholdsvis 21, 7 og 6 prosent i 2024.

Figur Lyngdal 2. Jaktpress ut fra andelen skutte av sette dyr.

Kjønnsforhold

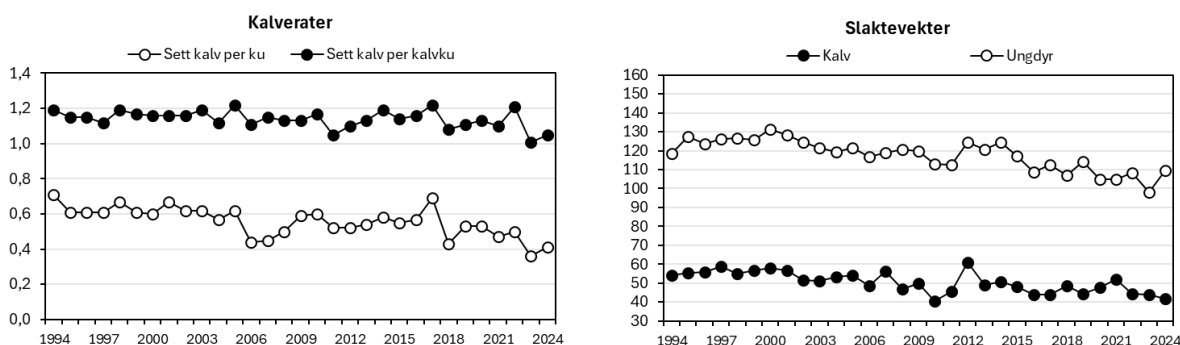
Det ble observert 1,8 ku per okse i 2024, med snitt på 2,0 for siste treårsperiode. Okseandelen har vært økende siden 2020.

Figur Lyngdal 3. Sett ku per okse.

Bestandskondisjon

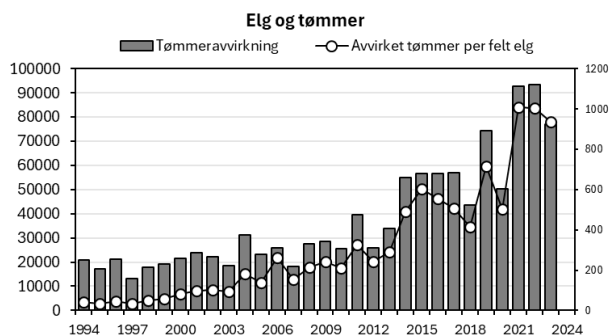
Kalve- og tvillingratene var i 2024 på henholdsvis 0,41 og 1,05. Kalveratene har hatt en negativ utvikling over lang tid, og med unntak av fjoråret ligger antall observert kalv per ku i 2024 på det laveste nivået som er registrert i Lyngdal. Gjennomsnittlig slaktevekt for kalv og ungdyr var i 2024 på henholdsvis 42 kg og 110 kg. Den gjennomsnittlige kalvevekten er den laveste som er registrert i Lyngdal, mens for ungdyrvektene har det vært en markant bedring sammenliknet med 2023.

Figur Lyngdal 4. Kalv- og tvillingrate (venstre delfigur) og gjennomsnittlige slaktevekter for kalv og ungdyr (høyre delfigur).

Elg og tømmer

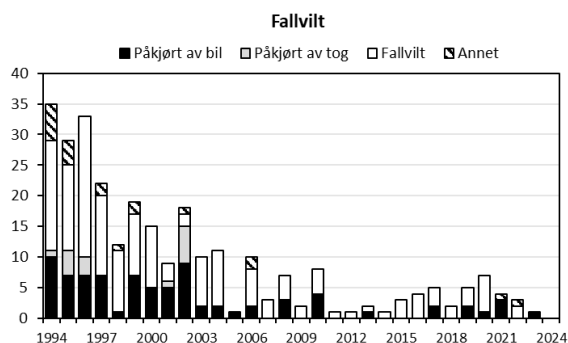
I perioden 2021-2023 er det i snitt avvirket rundt 87 800 m³ årlig. Tømmeravvirkningen har hatt en jevn økning siden omkring 2007, og lå på en topp i 2021-2022. Det vil bety større mengde tilgjengelig kvistbeite for elgen i Lyngdal i de nærmeste årene.

Figur Lyngdal 5. Tømmeravvirkning og avvirkning per felte elg.

Elg og trafikk

I perioden 2021-2023 er det registrert 4 trafikkdrepte elg. I samme periode er det registrert 4 omkommet eller felt av andre årsaker. Konfliktnivået mellom elg og trafikk ligger på et lavt nivå i Lyngdal.

Figur Lyngdal 6. Fallvilt av elg (trafikkdrept og felt eller omkommet av andre årsaker).

Anbefaling elg

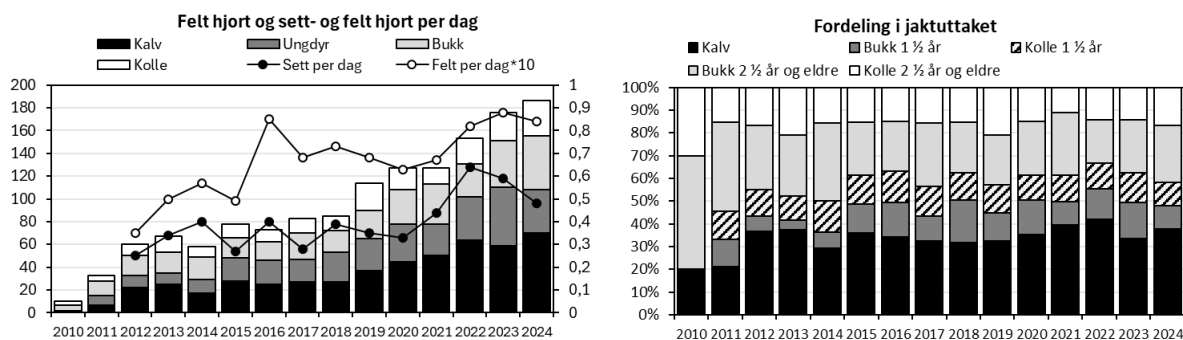
Sett- og felt elg-indeksene indikerer bestandsnedgang i Lyngdal, spesielt de to siste årene. Ved beitetaksering i 2021 ble det registrert et svakt overbeite på ROS (rogn, osp, selje og vier) i Lyngdal, men bestandsnedgang sammen med økning i hogstaktivitet kan ha gjort at ny beitetaksering i 2025 vil vise andre resultater. Vi anbefaler at det felles 50 elg i Lyngdal i 2025 for å stabilisere bestanden på dagens nivå.

Hjort

Fellingstall og bestandsutvikling

I 2024 ble det felt 186 hjort av en kvote på 374 tildelte dyr, noe som tilsvarer en fellingsprosent på 50. Bak hver felling lå det omtrent 3050 dekar tellende areal. Uttaket fordelte seg på 70 kalv, 38 ungdyr, 31 eldre kolle og 47 eldre bukk. Kalv og ungdyr utgjorde 58 prosent av uttaket i 2024, mens av dyr 1,5 år og eldre var 57 prosent bukker.

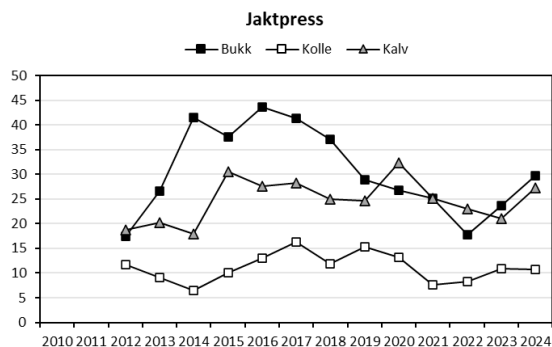
Det ble observert 0,48 hjort per jegerdag og felt 0,084 hjort per jegerdag i 2024. Bestandsøkningen i starten av 2020-årene ser ut til å ha bremset opp og stabilisert seg, og kan og se ut til å ha snudd til en bestandsnedgang de siste ett til to årene.

Figur Lyngdal 7. Felte hjort, sett hjort per jegerdag, samt felt hjort per jegerdag*10 (venstre delfigur) og felte hjort fordelt på alder og kjønn (høyre delfigur).

Jaktpress

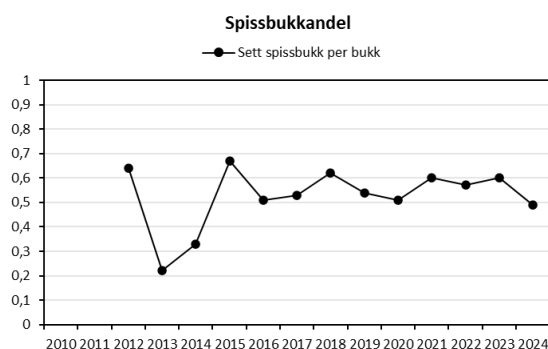
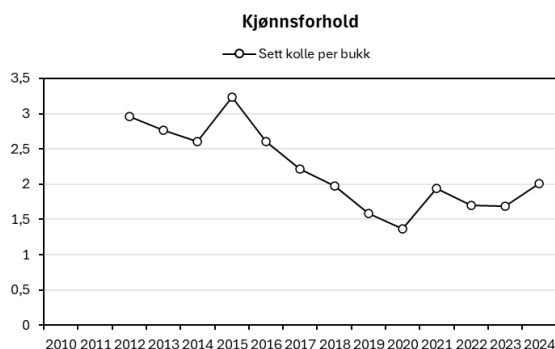
Det ble registrert 1804 jegerdager og 864 observasjoner av hjort i 2024. Datagrunnlaget ansees som tilstrekkelig for å kunne gjenspeile faktiske forhold i kommunen. Prosent skutt av sett for bukk, kolle og kalv var på henholdsvis 30, 11 og 27 prosent i 2024.

Figur Lyngdal 8. Jaktpress ut fra andelen skutte av sette dyr.

Kjønnsforhold

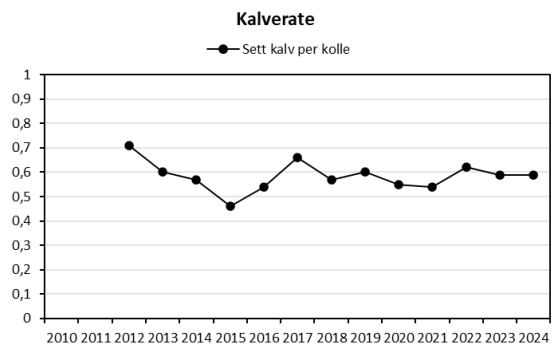
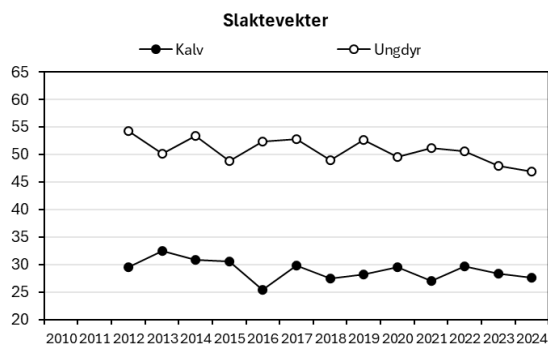
Det ble observert 2,0 kolle per bukk i 2024, med snitt på 1,8 for siste treårsperiode. Andelen bukk økte kraftig fra 2015 til 2020 men har gått noe ned igjen. Andel spissbukk av observerte bukker var på 0,5 i 2024.

Figur Lyngdal 9. Sett kolle per bukk (venstre delfigur) og sett spissbukk per bukk (høyre delfigur).

Bestandskondisjon

Gjennomsnittlige slaktevekter for kalv og ungdyr var på henholdsvis 28 kg og 47 kg i 2024. Slaktevekter for både kalv og ungdyr har gått svakt nedover over flere år, men viser ekstra tegn til nedgang de siste tre årene. Kalveraten var i 2024 på 0,59, og ligger på et stabilt nivå.

Figur Lyngdal 10. Gjennomsnittlige slaktevekter for kalv og ungdyr (vestre delfigur) og sett kalv per kolle (høyre delfigur).

Anbefaling hjort

En begynnende nedgang i kondisjonen kan muligens bremses opp av at hjortebestanden i Lyngdal syntes å ha hatt en nedgang de siste par årene. Å legge uttaket i 2025 på samme nivå som i 2024 vil kunne føre til en ytterligere bestandsnedgang. Deretter kan man godt vurdere en stabilisering.

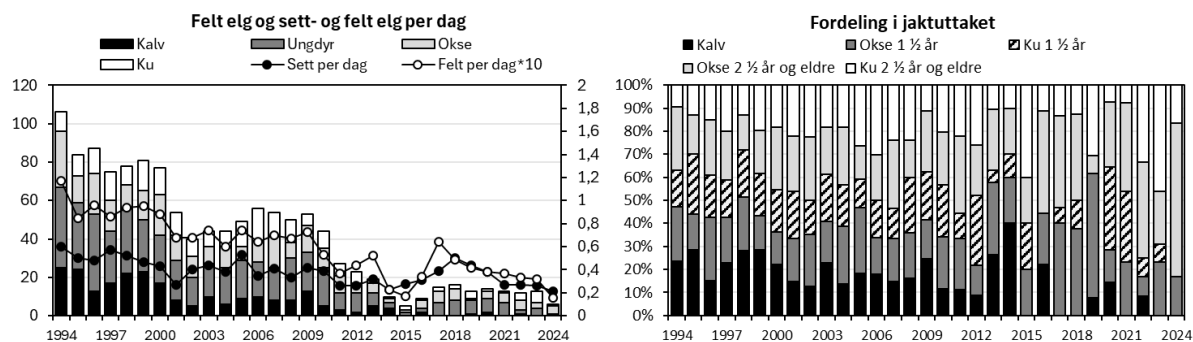
Risør kommune

Elg

Fellingstall og bestandsutvikling

I 2024 ble det felt 6 elg av en kvote på 37 tildelte dyr, noe som tilsvarer en fellingsprosent på 16. Bak hver felling lå det omtrent 24 500 dekar tellende areal. Uttaket fordelte seg på 1 ungdyr, 1 eldre ku og 4 eldre okser.

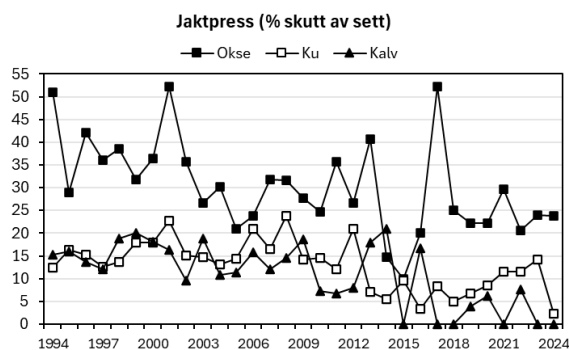
Det ble observert 0,21 elg per jegerdag og felt 0,016 elg per jegerdag i 2024. Både sett elg og skutt elg per jegerdag har hatt en nedgang i 2024 sammenliknet med 2023.

Figur Risør 1. Felte elg, sett elg per jegerdag, samt felt elg per jegerdag*10 (venstre del) og felte elg fordelt på alder og kjønn (høyre del).

Jaktpress

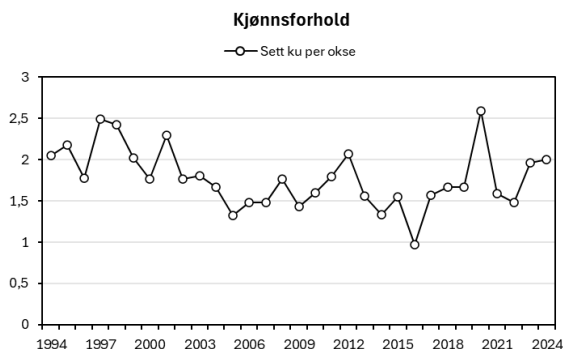
Det ble registrert 387 jegerdager og 81 observasjoner av elg i 2024. Datagrunnlaget ansees dermed ikke som tilstrekkelig for å kunne gjenspeile faktiske forhold i kommunen. Prosent skutt av sett for okse, ku og kalv var på henholdsvis 24, 2 og 0 prosent i 2023.

Figur Risør 2. Jaktpress ut fra andelen skutte av sette dyr.

Kjønnsforhold

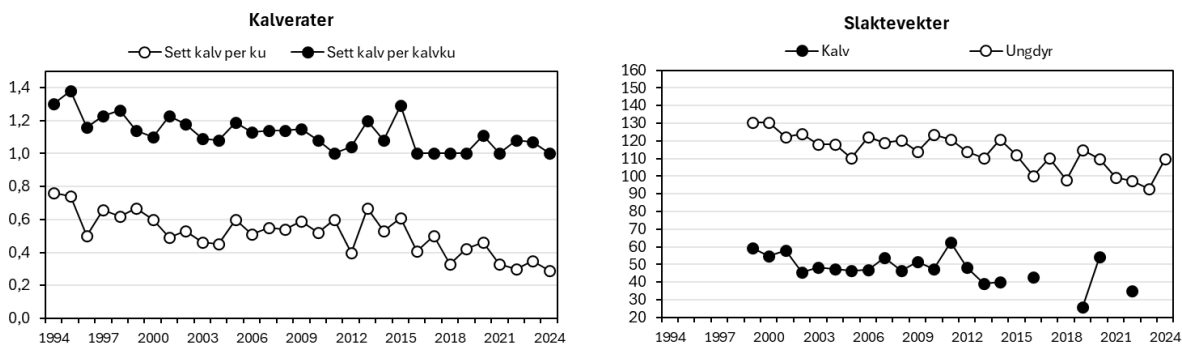
Det ble observert 2 ku per okse i 2024, med snitt på 1,8 for siste treårsperiode. Andel sett ku per okse har relativt store svingninger grunnet knapt datagrunnlag, men ligger stort sett mellom 1,5 og 2 ku per okse.,

Figur Risør 3. Sett ku per okse.

Bestandskondisjon

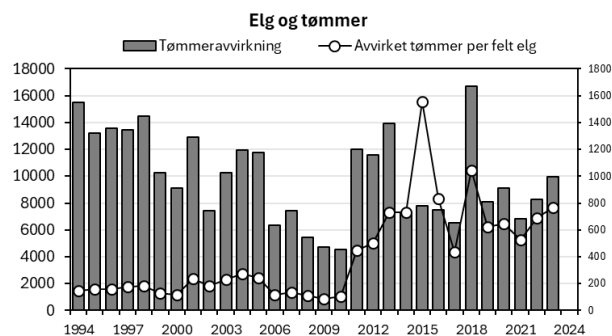
Kalve- og tvillingratene var i 2024 på henholdsvis 0,29 og 1,0, med andre ord ble det ikke observert tvillingkalver i Risør i 2024. Sett kalv per ku ligger på et hittil bunnivå, og har ligget lavt spesielt de siste 4 årene, noe som kan peke mot en forhøyet kalvedødelighet i tiden fram mot jakt. Ungdyret som ble felt i 2024 veide 110 kg, bedre enn gjennomsnittlig slaktevekt hos ungdyr felt i Risør de foregående tre årene. Det ble ikke felt noen kalver i Risør i 2024 eller 2023.

Figur Risør 4. Kalv- og tvillingrate (venstre delfigur) og gjennomsnittlige slaktevekter for kalv og ungdyr (høyre delfigur).

Elg og tømmer

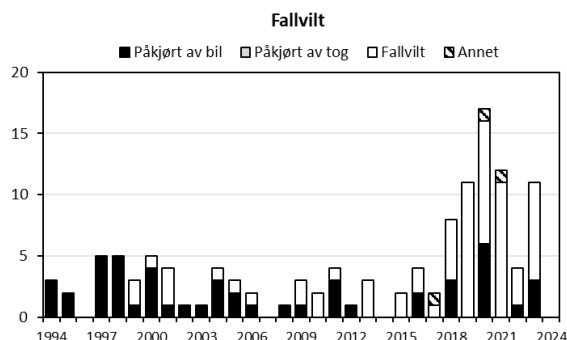
I perioden 2021-2023 er det i snitt avvirket rundt 8360 m³ årlig. Avvirkningen i kommunen har ligget på et temmelig stabilt nivå igjennom mange år.

Figur Risør 5. Tømmeravvirkning og avvirkning per felte elg.

Elg og trafikk

I perioden 2021-2023 er det registrert 4 trafikkdrepte elg i Risør kommune. I samme periode er det registrert 23 omkommet eller felt av andre årsaker. Konfliktnivået mellom elg og trafikk ansees som lavt i kommunen, men antall fallvilt totalt har vært høyt sammenliknet med jaktuttaket, de siste årene.

Figur Risør 6. Fallvilt av elg (trafikkdrept og felt eller omkommet av andre årsaker).

Anbefaling elg

Sett elg og felt elg per jegerdag har vært fallende over tid, og bestanden viser tegn til å være redusert i antall så vel som i kondisjon. Sett kalv per ku har vært på et svært lavt nivå over flere år, og kan indikere en svak rekrutteringsrate i form av forhøyet dødelighet hos kalv i tiden mellom unnfangelse og jakt. Beitestrykket registrert under beitetaksering i Risør i 2021 viste et totalt sett bærekraftig beitestrykk, men med et kraftig overbeite på eik, som er tallrik i kommunen. Trolig påvirkes kondisjonen hos elgbestanden i kommunen negativt av flere faktorer, så som nedbygging og fragmentering av habitat, forstyrrelser, og ugunstige værforhold i sårbare perioder. Det finnes trolig rom for en økning i elgbestanden i Risør på sikt, i de områdene som ikke er for påvirket av utbygginger og andre forstyrrelser. Vi anbefaler dermed et uttak på 5 elg i 2025. Det er allikevel usikkert om elgstammen i Risør vil øke med det første, med tanke på den høye fallviltfrekvensen og den lave kalveraten og generelle kondisjonen.

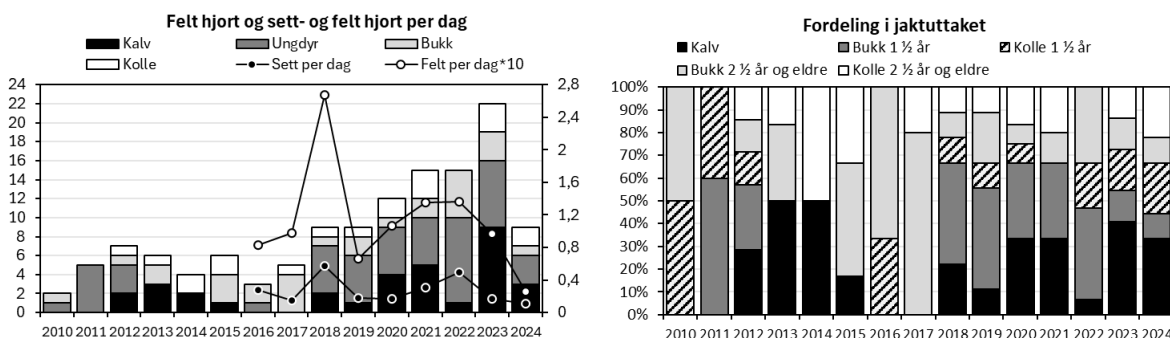
Hjort

Fellingstall og bestandsutvikling

I 2024 ble det felt 9 hjort av en kvote på 27 tildelte dyr, noe som tilsvarer en fellingsprosent på 33. Bak hver felling lå det 16350 dekar tellende areal. Uttaket fordelte seg på 3 kalv, 3 ungdyr, 2 eldre kolle og 1 eldre bukk. Kalv og ungdyr utgjorde 67 prosent av uttaket i 2024, mens av dyr 1,5 år og eldre var 33 prosent bukker.

Det ble observert 0,11 hjort per jegerdag og felt 0,026 hjort per jegerdag ved utmarksjakt i 2024.

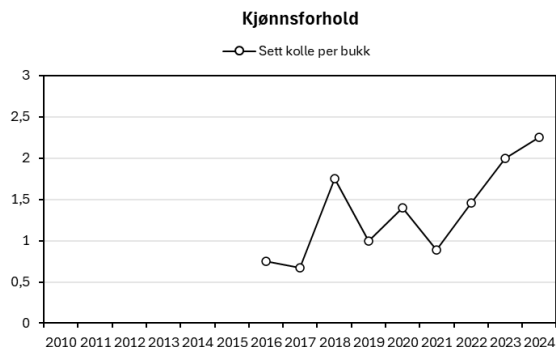
Det ser ut til å ha vært en jevn bestandsnedgang de siste to årene.

Figur Risør 7. Felte hjort, sett hjort per jegerdag, samt felt hjort per jegerdag*10 (venstre delfigur) og felte hjort fordelt på alder og kjønn (høyre delfigur).

Kjønnsforhold

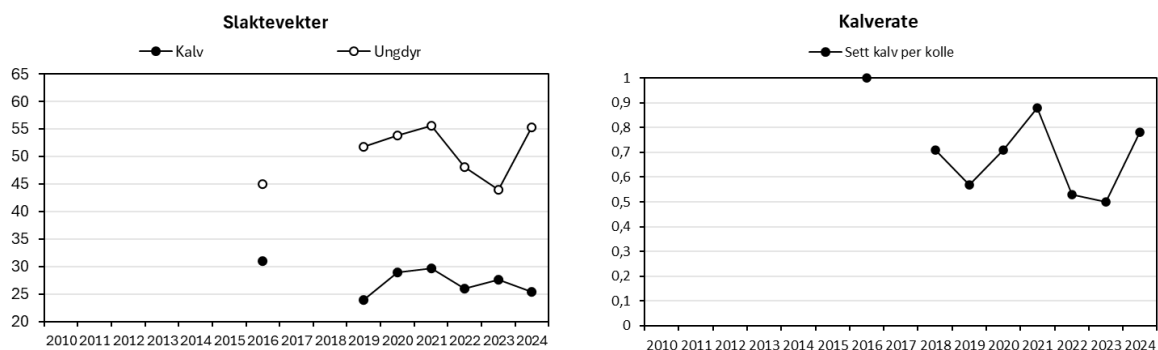
Det ble observert 2,3 kolle per bukk i 2024, med snitt på 1,9 for siste treårsperiode. Andelen bukk ser ut til å være jevnt synkende i perioden 2021-2024.

Figur Risør 8. Sett kolle per bukk.

Bestandskondisjon

Gjennomsnittlige slaktevekter for kalv og ungdyr var på henholdsvis 25 kg og 55 kg i 2024. Dette var en svak nedgang for kalvevekter sammenliknet med 2023, og en stor oppgang i ungdyrvekter, sammenliknet med 2023. Observert kalv per kolle var i 2024 på 0,78, en betydelig oppgang sammenliknet med 2023. Snittvektene for begge kategorier er basert på kun 3 dyr hver.

Figur Risør 9. Gjennomsnittlige slaktevekter for kalv og ungdyr (vestre delfigur) og sett kalv per kolle (høyre delfigur).

Anbefaling hjort

Sett hjort per jegerdag og skutt hjort per jegerdag tyder på en bestandsnedgang i kommunen, i tillegg var årets fellingsprosent betraktelig lavere enn de foregående 6 årene. Dersom man ønsker en hjortebestand av en viss størrelse i kommunen kan det være lurt å holde uttaket rundt årets nivå et år eller to, og fortsette å registrere all sett hjort-data og slaktevekter for å kunne følge med på utviklingen best mulig måte. Det kan også være lurt å fortsette å legge hoveddelen av uttaket på kalv og ungdyr.

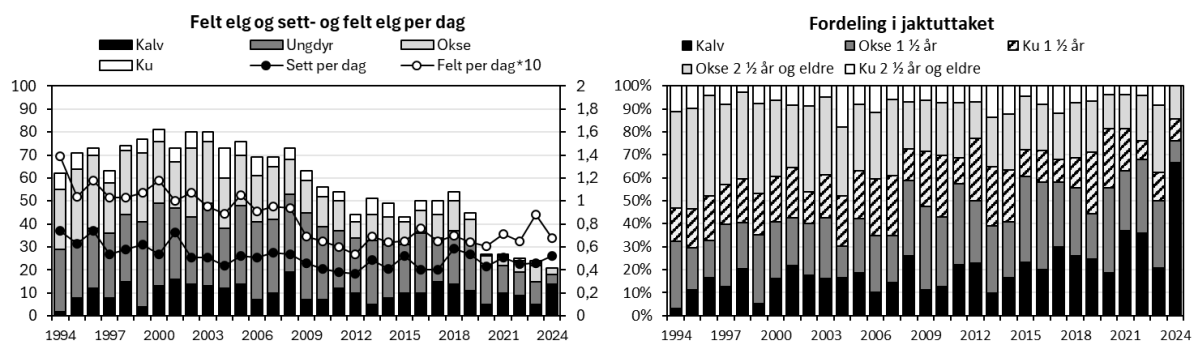
Sirdal kommune

Elg

Fellingstall og bestandsutvikling

I 2024 ble det felt 21 elg av en kvote på 81 tildelte dyr, noe som tilsvarer en fellingsprosent på 26. Bak hver felling lå det omtrent 34 500 dekar tellende areal. Uttaket fordelte seg på 14 kalv, 4 ungdyr, 0 eldre kyr og 3 eldre okser. Kalv og ungdyr utgjorde 86 prosent av uttaket i 2024, mens av dyr 1,5 år og eldre var 71 prosent okser.

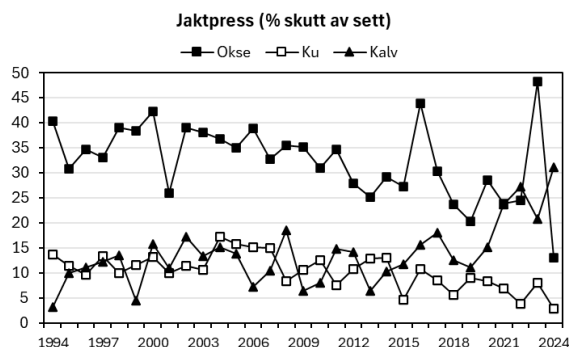
Det ble observert 0,52 elg per jegerdag og felt 0,068 elg per jegerdag i 2024. Bestanden ser ut til å kunne være ganske stabil de siste 4-5 årene.

Figur Sirdal 1. Felte elg, sett elg per jegerdag, samt felt elg per jegerdag*10 (venstre delfigur) og felte elg fordelt på alder og kjønn (høyre delfigur).

Jaktpress

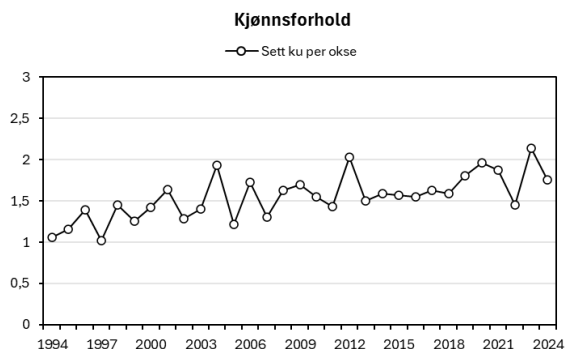
Det ble registrert 308 jegerdager og 159 observasjoner av elg i 2024. Datagrunnlaget er for lavt til å slå fast at dataene med stor sannsynlighet gjenspeiler de faktiske forhold i kommunen. Prosent skutt av sett for okse, ku og kalv var på henholdsvis 13, 3 og 31 prosent i 2024.

Figur Sirdal 2. Jaktpress ut fra andelen skutte av sette dyr.

Kjønnsforhold

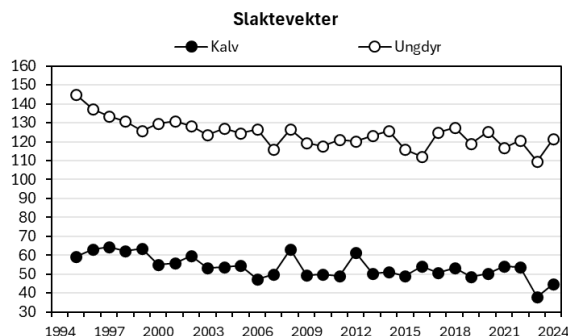
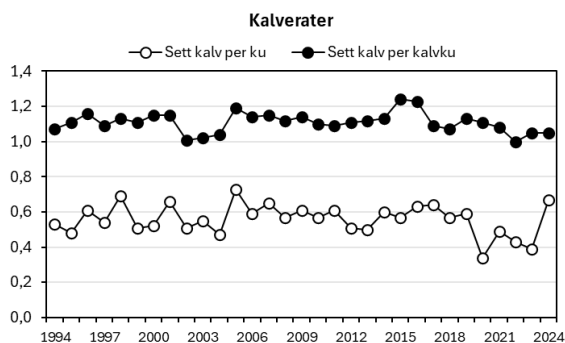
Det ble observert 1,8 ku per okse i 2024, med snitt på 1,8 for siste treårsperiode. Kjønnsforholdet viser tendens til økende skjevfordeling over flere år.

Figur Sirdal 3. Sett ku per okse.

Bestandskondisjon

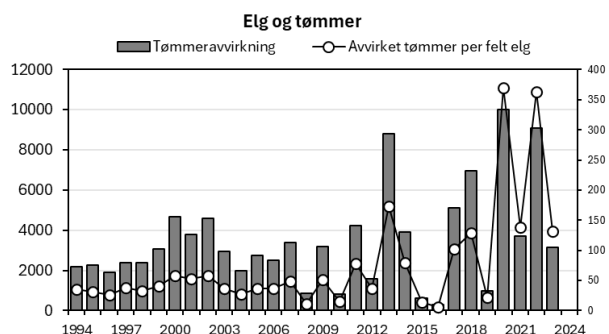
Kalve- og tvillingratene var i 2024 på henholdsvis 0,67 og 1,05. Etter 4 dårlige år lå andel sett kalv per ku i 2024 på det høyeste nivået siden 2005. Gjennomsnittlig slaktevekt for kalv og ungdyr var i 2024 på henholdsvis 45 kg og 121 kg, begge deler en betydelig forbedring sammenliknet med 2023. Både kalv og ungdyrvekter har ligget relativt stabilt over tid men hatt en nedgang de siste årene, særlig kalvevektene.

Figur Sirdal 4. Kalv- og tvillingrate (venstre delfigur) og gjennomsnittlige slaktevekter for kalv og ungdyr (høyre delfigur).

Elg og tømmer

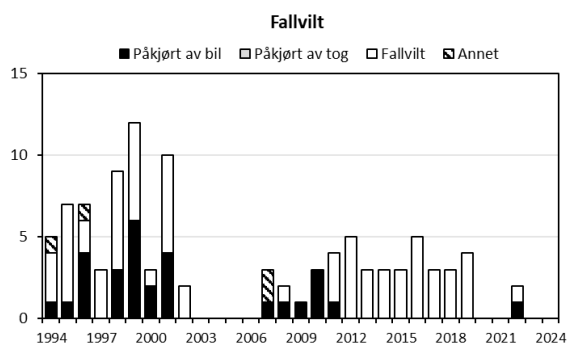
I perioden 2021-2023 er det i snitt avvirket rundt 5300 m³ årlig. Avvirkning av tømmer har hatt årlige variasjoner, med større uttak i enkelte år.

Figur Sirdal 5. Tømmeravvirkning og avvirkning per felte elg.

Elg og trafikk

I perioden 2021-2023 er det registrert 1 trafikkdrept elg. I samme periode er det registrert 1 elg omkommet eller felt av andre årsaker. Konfliktnivået mellom elg og trafikk er svært lavt i Sirdal, og andel fallvilt ser ut til å ligge lavt.

Figur Sirdal 6. Fallvilt av elg (trafikkdrept og felt eller omkommet av andre årsaker).

Anbefaling elg

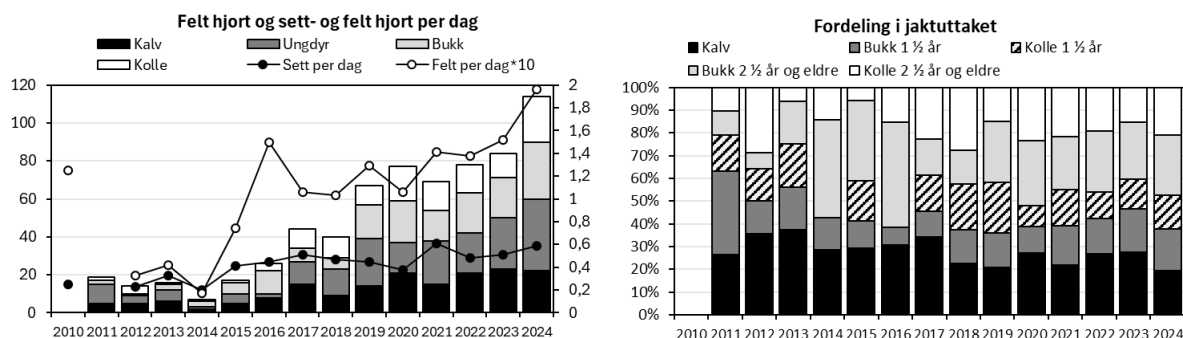
Etter elgbeitetaksten i 2021 ble det registrert overbeite på eik og ROS (rogn osp, selje og vier) i Sirdal. Antall elg felt årlig har hatt en svak nedgang fra 27 til 21 individer per år. Dette i tillegg til en sterkere rekruttering vist som en høyere kalverate i 2024 vil trolig føre til en vekst i elgbestanden med mindre uttaket økes i 2025. Ny beitetakst i 2025 vil vise hvorvidt beiteuttaket har endret seg de siste 4 årene. For å være føre var og ikke la bestanden øke anbefaler vi at det felles noen flere dyr i 2025, enn i 2024. Vi anbefaler et uttak på 35 elg i 2025.

Hjort

Fellingstall og bestandsutvikling

I 2024 ble det felt 114 hjort av en kvote på 222 tildelte dyr, noe som tilsvarer en fellingsprosent på 51. Bak hver felling lå det omtrent 6300 dekar tellende areal. Uttaket fordelte seg på 22 kalv, 38 ungdyr, 24 eldre kolle og 30 eldre bukk. Kalv og ungdyr utgjorde 53 prosent av uttaket i 2024, mens av dyr 1,5 år og eldre var 55 prosent bukker.

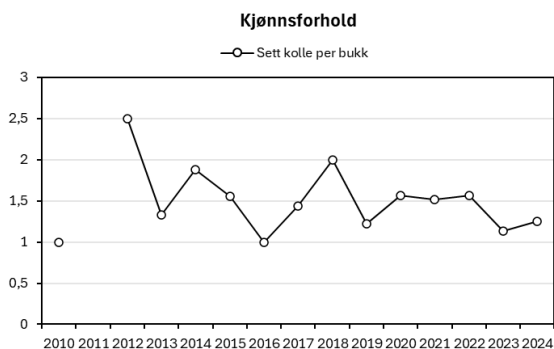
Det ble observert 0,59 hjort per jegerdag og felt 0,196 hjort per jegerdag i 2024. Hjortebestanden i Sirdal ser ut til å være i vekst.

Figur Sirdal 7. Felte hjort, sett hjort per jegerdag, samt felt hjort per jegerdag*10 (venstre delfigur) og felte hjort fordelt på alder og kjønn (høyre delfigur).

Kjønnsforhold

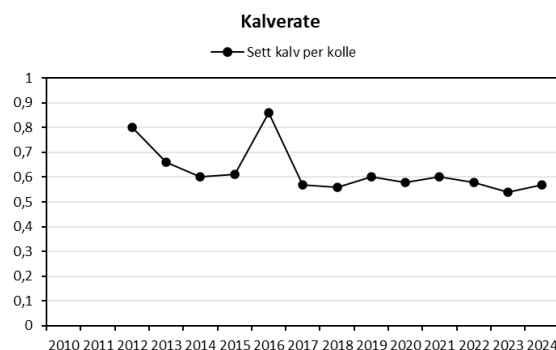
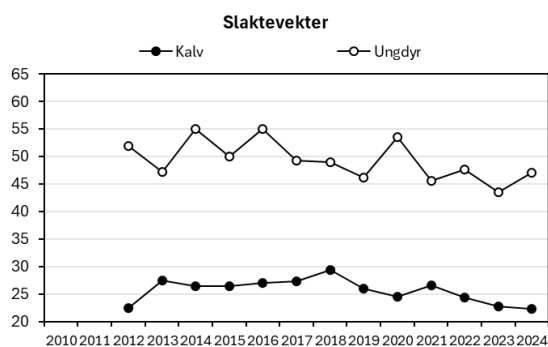
Det ble observert 1,3 kolle per bukk i 2024, med snitt på 1,3 for siste treårsperiode. Kjønnsforholdet ser ut til å holde seg relativt stabilt, med mellomårslige svingninger, muligens delvis grunnet et begrenset datagrunnlag.

Figur Sirdal 8. Sett kolle per bukk.

Bestandskondisjon

Gjennomsnittlige slaktevekter for kalv og ungdyr var på henholdsvis 22 kg og 47 kg i 2024. Det har vært en negativ utvikling i slaktevekter over tid, spesielt markant hos veide kalver i Sirdal. Kalveraten var i 2024 på 0,57, og har holdt seg ganske stabil over tid.

Figur Sirdal 9. Gjennomsnittlige slaktevekter for kalv og ungdyr (vestre delfigur) og sett kalv per kolle (høyre delfigur).

Anbefaling hjort

Til tross for ny fellingsrekord i 2024, vurderes hjortebestanden fortsatt til å være i vekst i Sirdal. Det registreres en nedgang i slaktevekter, spesielt hos kalv, som er en av de tydeligste markørene på en fallende bestandskondisjon. Trolig må det legges opp til et tilsvarende eller høyere uttak som i 2024 for å merke en utflating i bestandsstørrelsen. Hjortejakta i Sirdal hadde allikevel en betydelig bedre uttelling per jegerdag i 2024 sammenliknet med tidligere år, og en høyere fellingsprosent, noe som kan peke mot en mer effektiv hjortejakt enn tidligere.

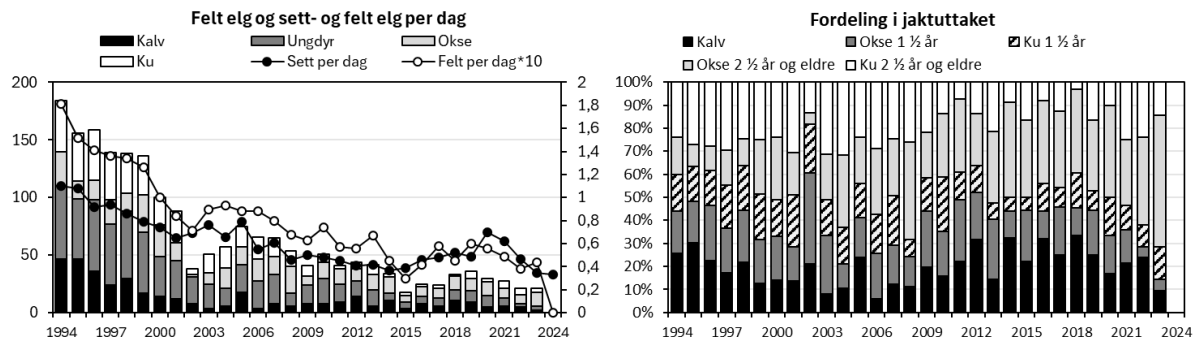
Tvedestrand kommune

Elg

Fellingstall og bestandsutvikling

I 2024 ble det tildelt 15 elg i Tvedestrand kommune, men det ble ikke felt noen elg i kommunen dette året.

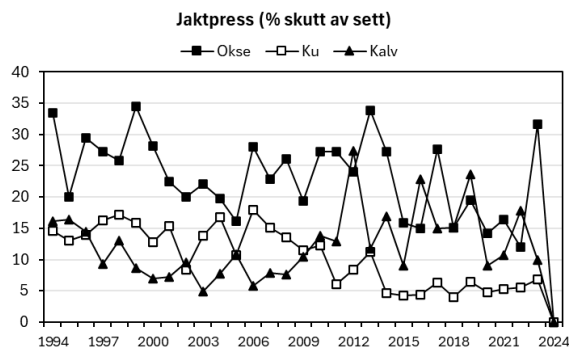
Det ble observert 0,33 elg per jegerdag i 2024. Bestanden ser ut til å være synkende de siste 5 årene.

Figur Tvedestrand 1. Felte elg, sett elg per jegerdag, samt felt elg per jegerdag*10 (venstre delfigur) og felte elg fordelt på alder og kjønn (høyre delfigur).

Jaktpress

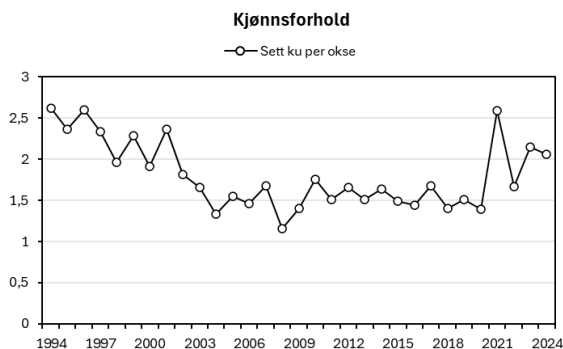
Det ble registrert 236 jegerdager og 77 observasjoner av elg i 2024. Datagrunnlaget er for lavt for å kunne slå fast at dataene med stor sannsynlighet gjenspeiler de faktiske forhold i kommunen. Det ble ikke skutt noen elg i Tvedestrand i 2024.

Figur Tvedestrand 2. Jaktpress ut fra andelen skutte av sette dyr.

Kjønnsforhold

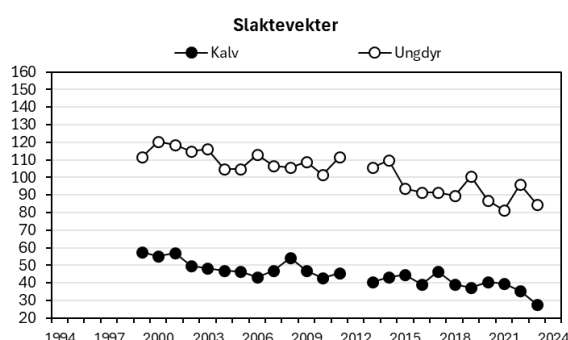
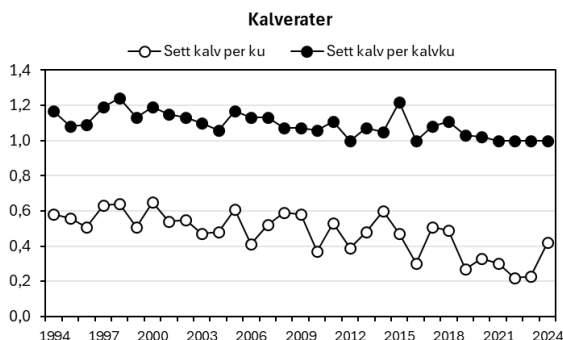
Det ble observert 2,1 ku per okse i 2024, med snitt på 2,0 for siste treårsperiode. Det ble observert flere ku per okse de siste 4 årene sammenliknet med de foregående 17 årene, men datagrunnlaget er tynt og kan være preget av tilfeldigheter.

Figur Tvedestrand 3. Sett ku per okse.

Bestandskondisjon

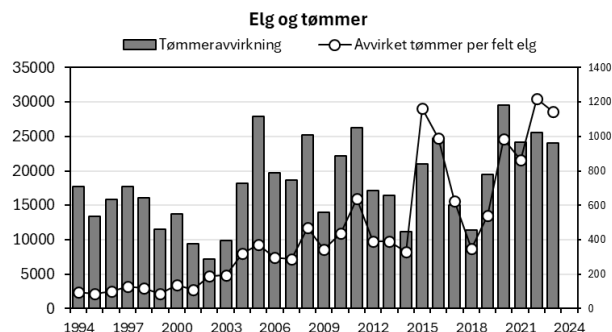
Kalve- og tvillingratene var i 2024 på henholdsvis 0,42 og 1,0. Det er altså ikke observert tvillingkalver i 2024, eller i de foregående 3 årene. Sett kalv per ku landet allikevel på et betydelig bedre nivå enn i foregående 5 år, noe som kan være gode nyheter for rekrutteringen.. Det ble ikke felt eller veid noen elg i Tvedestrand i 2024, men gjennomsnittlig slaktevekt for kalv og ungdyr var i 2023 på henholdsvis 28 kg og 85 kg. Slaktevektene hos både kalv og ungdyr har hatt en svært negativ utvikling nær hele perioden det er registrert vekter i kommunen.

Figur Tvedestrand 4. Kalv- og tvillingrate (venstre delfigur) og gjennomsnittlige slaktevekter for kalv og ungdyr (høyre delfigur).

Elg og tømmer

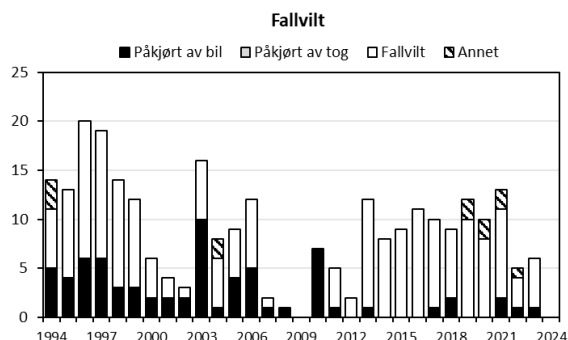
I perioden 2021-2023 er det i snitt avvirket rundt 24 500 m³ årlig. Avvirkningen har ligget på et ganske jevnt nivå de siste 4 årene.

Figur Tvedestrand 5. Tømmeravvirkning og avvirkning per felte elg.

Elg og trafikk

I perioden 2021-2023 er det registrert 4 trafikkdrepte elg. I samme periode er det registrert 20 omkommet eller felt av andre årsaker. Konfliktnivået mellom elg og trafikk ansees som lavt per i dag, men antall fallvilt er høyere enn ønskelig, og kan være et symptom på en svekket kondisjon.

Figur Tvedestrand 6. Fallvilt av elg (trafikkdrept og felt eller omkommet av andre årsaker).

Anbefaling elg

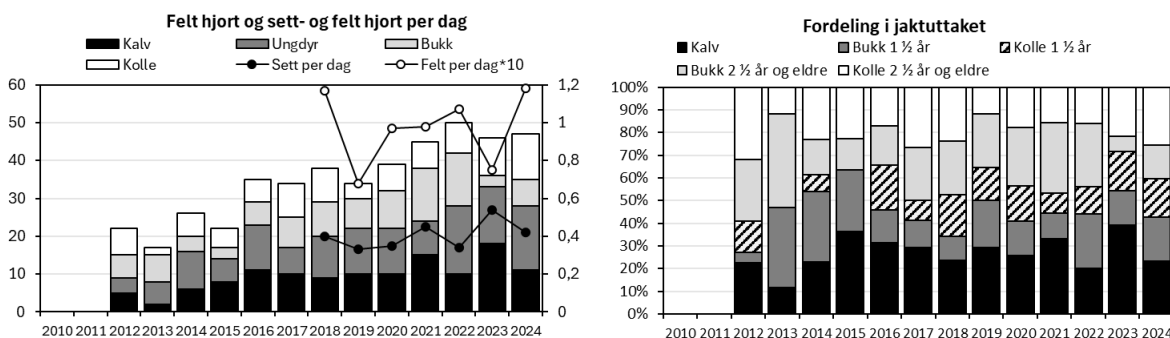
Bestanden av elg i Tvedestrand har vært synkende de siste årene, og har slitt med høy naturlig avgang og lav kalveproduksjon. Årets fredning sammen med en høyere kalveproduksjon bør allikevel ha medført en liten bestandsvekst. Ved forrige beitetaksering i Agder i 2021 ble Tvedestrand registrert med bærekraftig beite, men hadde et overbeite på eik. Trolig vil det ikke bli registrert høyere beitetrykk i årets beitetakst, med tanke på de siste årenes bestandsnedgang. Allikevel er det slik at elgen i Tvedestrand trolig er utsatt for en rekke negative faktorer som ikke handler om tilgjengelig beite, slik som nedbygging og oppstyking av habitat, forstyrrelser, og ugunstig vær i sårbare perioder. Å fortsette å føre sett elg slik som i år er svært viktig for å kunne fortsette å følge med på elgbestanden i Tvedestrand, og kanskje bør man også vurdere å legge inn innsatsen på å ta ut små og svekkede dyr framfor total fredning. Vi anbefaler at det felles 10 elg i 2025.

Hjort

Fellingstall og bestandsutvikling

I 2024 ble det felt 47 hjort av en kvote på 60 tildelte dyr, noe som tilsvarer en fellingsprosent på 78. Bak hver felling lå det omtrent 3900 dekar tellende areal. Uttaket fordelte seg på 11 kalv, 17 ungdyr, 12 eldre kolle og 7 eldre bukk. Kalv og ungdyr utgjorde 60 prosent av uttaket i 2024, mens av dyr 1,5 år og eldre var 44 prosent bukker.

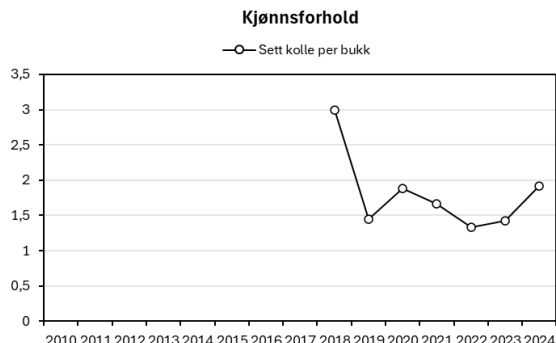
Det ble observert 0,42 hjort per jegerdag og felt 0,118 hjort per jegerdag i 2024. Bestandsveksten i kommunen kan se ut til å være i ferd med å flate ut.

Figur Tvedestrand 7. Felte hjort, sett hjort per jegerdag, samt felt hjort per jegerdag*10 (venstre delfigur) og felte hjort fordelt på alder og kjønn (høyre delfigur).

Kjønnsforhold

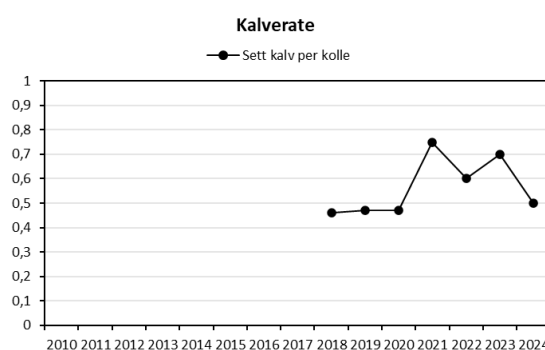
Det ble observert 1,9 kolle per bukk i 2024, med snitt på 1,6 for siste treårsperiode. Kjønnsforholdet ser ut til å ha vært relativt stabilt i perioden 2019-2024, men bukkeandelen kan se ut til å være noe økende siste år.

Figur Tvedestrand 8. Sett kolle per bukk.

Bestandskondisjon

Gjennomsnittlige slaktevekter for kalv og ungdyr var på henholdsvis 32 kg og 49 kg i 2024, en oppgang fra året før. Slaktevektene for både kalv og ungdyr har holdt seg stabile på et godt nivå i kommunen. Kalveraten var i 2024 på 0,50, en nedgang sammenliknet med fjoråret.

Figur Tvedestrand 9. Gjennomsnittlige slaktevekter for kalv og ungdyr (vestre delfigur) og sett kalv per kolle (høyre delfigur).

Anbefaling hjort

Tvedestrand kommune har hatt en svakt økende tetthet av hjort over tid, og har også hatt en høy fellingsprosent over tid. Tall fra sett hjort peker mot at bestandsveksten enten er i ferd med å flate ut, eller fortsatt er i svak vekst. Å fortsette et tilsvarende uttak som i de siste 4 årene og fortsette å rapportere sett hjort og slaktevekter vil kunne gi svar på hvilken retning bestanden er på vei i løpet av et år eller to, hvis ønskelig bør det da være mulig å stabilisere bestanden rundt dagens nivå.

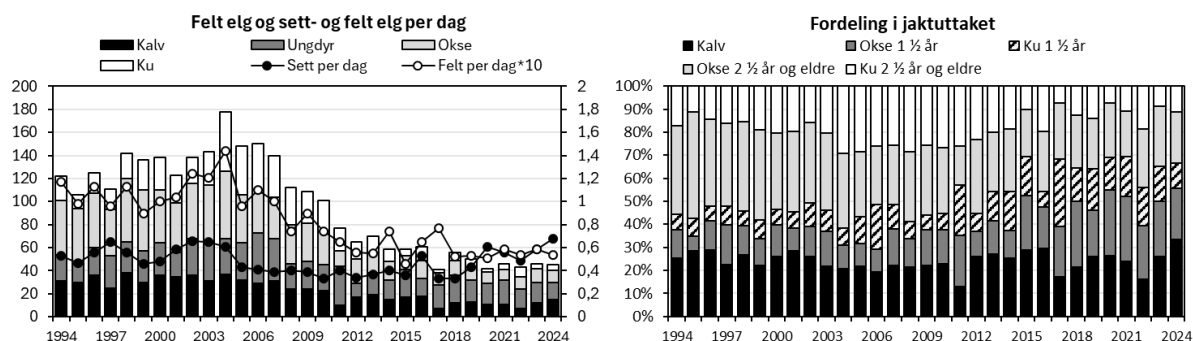
Valle kommune

Elg

Fellingstall og bestandsutvikling

I 2024 ble det felt 45 elg av en kvote på 69 tildelte dyr, noe som tilsvarer en fellingsprosent på 65. Bak hver felling lå det omtrent 11 600 dekar tellende areal. Uttaket fordelte seg på 15 kalv, 15 ungdyr, 5 eldre kyr og 10 eldre okser. Kalv og ungdyr utgjorde 67 prosent av uttaket i 2024, mens av dyr 1,5 år og eldre var 67 prosent okser.

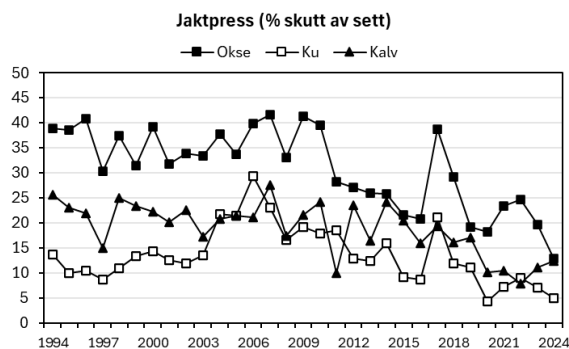
Det ble observert 0,68 elg per jegerdag og felt 0,054 elg per jegerdag i 2024. Bestandstettheten virker å ha vært svakt økende siste treårsperiode.

Figur Valle 1. Felte elg, sett elg per jegerdag, samt felt elg per jegerdag*10 (venstre delfigur) og felte elg fordelt på alder og kjønn (høyre delfigur).

Jaktpress

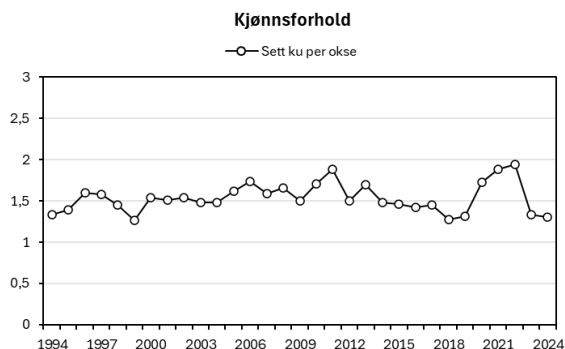
Det ble registrert 835 jegerdager og 571 observasjoner av elg i 2024. Datagrunnlaget er noe lavt til å slå fast at dataene med stor sikkerhet gjenspeiler faktiske forhold i kommunen. Prosent skutt av sett for okse, ku og kalv var på henholdsvis 13, 5 og 12,5 prosent i 2024.

Figur Valle 2. Jaktpress ut fra andelen skutte av sette dyr.

Kjønnsforhold

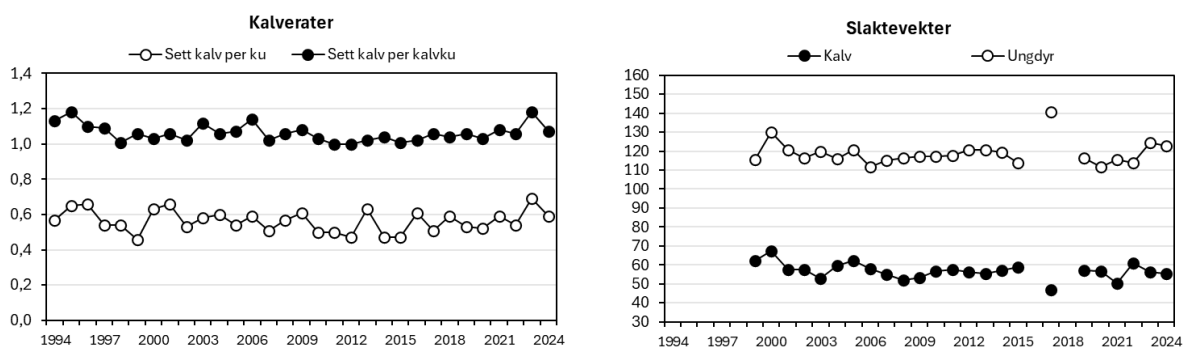
Det ble observert 1,3 ku per okse i 2024, med snitt på 1,5 for siste treårsperiode. Okseandelen synes å ha økt etter 2022.

Figur Valle 3. Sett ku per okse.

Bestandskondisjon

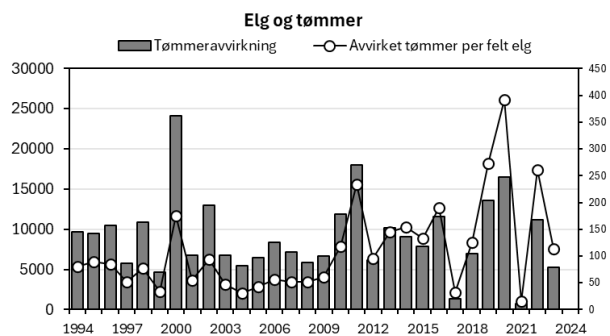
Kalve- og tvillingratene i 2024 var på henholdsvis 0,59 og 1,07. Det har vært en svak økning i kalveproduksjon i siste treårsperiode. Gjennomsnittlig slaktevekt for kalv og ungdyr i 2024 var på henholdsvis 55 kg og 123 kg. Registrerte slaktevekter har årlige variasjoner, men har spesielt for kalv hatt en svak nedgang de siste årene. Nedgangen er ikke like tydelig som i mange andre Agder-kommuner.

Figur Valle 4. Kalv- og tvillingrate (venstre delfigur) og gjennomsnittlige slaktevekter for kalv og ungdyr (høyre delfigur).

Elg og tømmer

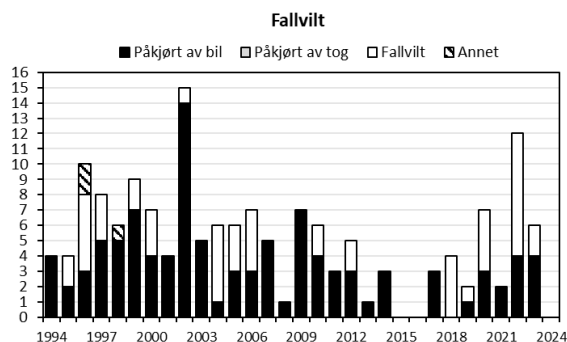
I perioden 2021-2023 er det i snitt avvirket 5731 m³ årlig. Det er store variasjoner i avvirkningen mellom år, uten at det er noe klar trend i siste treårsperiode. Økt avvirkning vil ha positiv effekt på førgrunnlaget, dersom tettheten av elg holdes på et bærekraftig nivå.

Figur Valle 5. Tømmeravvirkning og avvirkning per felte elg.

Elg og trafikk

I perioden 2021-2023 er det registrert 10 trafikkdrepte elg påkjørt av bil. I samme periode er det registrert 10 omkommet eller felt av andre årsaker (fallvilt). Trafikkdrepte elg utgjorde 7,4 prosent av jaktuttaket for siste treårsperiode. Konfliktnivået mellom elg og trafikk ansees som moderat per i dag.

Figur Valle 6. Fallvilt av elg (trafikkdrept og felt eller omkommet av andre årsaker).

Anbefaling elg

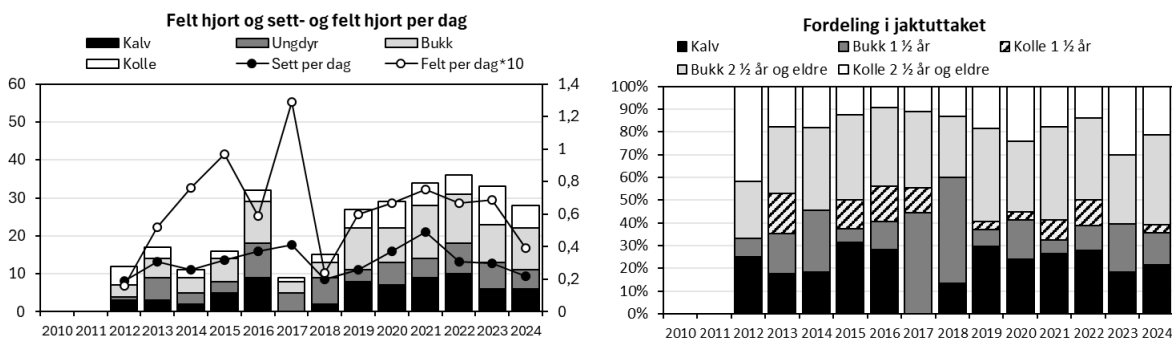
Bestandstettheten i Valle ser ut til å ha hatt en svak økning siste treårsperiode. Samtidig er kondisjonen på nåværende tidspunkt blant de bedre i Agder. Det ble registrert moderat overbeite i Valle i 2021. For å opprettholde den gode bestandskondisjonen anbefaler vi en reduksjon av bestanden med et uttak på minimum 75 dyr i 2025. En ny elgbeitetakst i løpet av 2025 vil gi klarere signaler på når bestanden kan stabiliseres. En reduksjon i bestanden kan også dempe konfliktnivået mot trafikk.

Hjort

Fellingstall og bestandsutvikling

I 2024 ble det felt 28 hjort av en kvote på 87 tildelte dyr, noe som tilsvarer en fellingsprosent på 32. Bak hver felling lå det omtrent 18 700 dekar tellende areal. Uttaket fordelte seg på 6 kalv, 5 ungdyr, 6 eldre kolle og 11 eldre bukk. Kalv og ungdyr utgjorde 39 prosent av uttaket i 2024, mens av dyr 1,5 år og eldre var 68 prosent bukker.

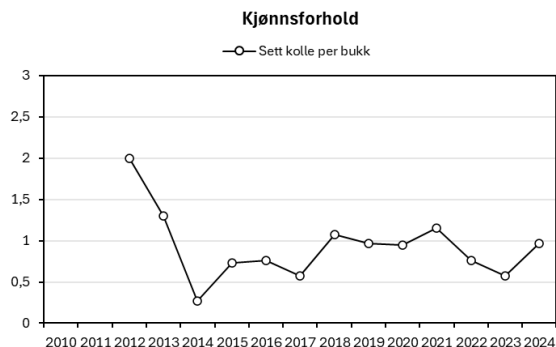
Det ble observert 0,22 hjort per jegerdag og felt 0,039 hjort per jegerdag i 2024. Bestandstettheten virker å ha hatt en svak nedgang siden 2021.

Figur Valle 7. Felt hjort, sett hjort per jegerdag, samt felt hjort per jegerdag*10 (venstre delfigur) og felt hjort fordelt på alder og kjønn (høyre delfigur).

Kjønnsforhold

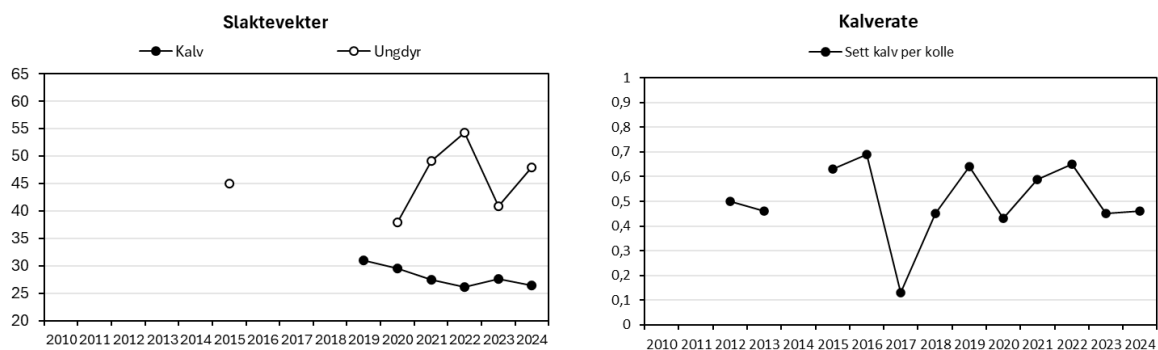
Det ble observert 1,0 kolle per bukk i 2024, med snitt på 0,8 for siste treårsperiode. Andelen bukk har holdt seg stabil i perioden 2022-2024. Andel spissbukk av observerte bukker var på 0,57 i 2024.

Figur Valle 8. Sett kolle per bukk.

Bestandskondisjon

Gjennomsnittlige slaktevekter for kalv og ungdyr var på henholdsvis 27 kg og 48 kg i 2024. Kalvevekter og ungdyrvekter har holdt seg forholdsvis stabile i siste treårsperiode. Kalveraten var i 2024 på 0,46, og har hatt en negativ trend i siste treårsperiode. Overnevnte tall baserer seg riktignok på lite data og må tolkes med varsomhet.

Figur Valle 9. Gjennomsnittlige slaktevekter for kalv og ungdyr (venstre delfigur) og sett kalv per kolle (høyre delfigur).

Anbefaling hjort

Kondisjonen hos hjorten i Valle er på et middels nivå, noe under det regionale målet. Bestanden ser ut til å ha en svakt nedgående trend i forhold til sett hjort per jegerdag indeksen de siste tre årene. Vi anbefaler å opprettholde nåværende uttak for å bedre bestandskondisjonen og for å unngå at bestanden går over i ukontrollert vekst.

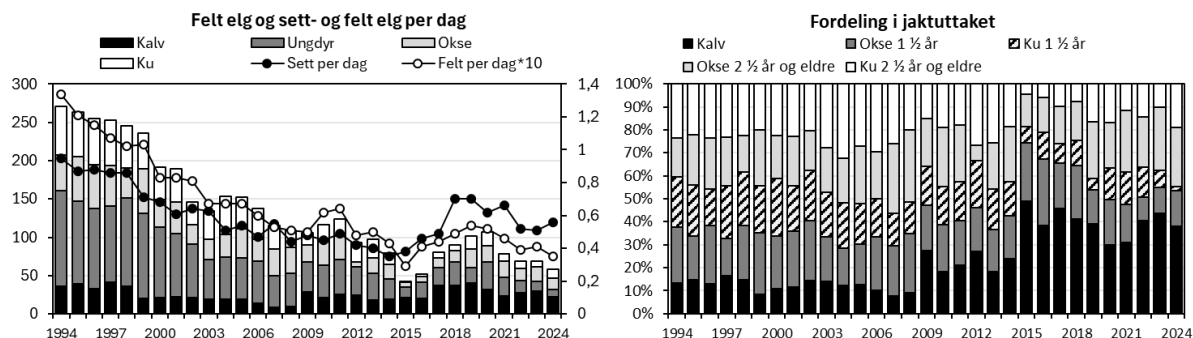
Vegårshei kommune

Elg

Fellingstall og bestandsutvikling

I 2024 ble det felt 58 elg av en kvote på 103 tildelte dyr, noe som tilsvarer en fellingsprosent på 56. Bak hver felling lå det i underkant av 5500 dekar tellende areal. Uttaket fordelte seg på 22 kalv, 10 ungdyr, 11 eldre kyr og 15 eldre okser. Kalv og ungdyr utgjorde 55 prosent av uttaket i 2024, mens av dyr 1,5 år og eldre var 67 prosent okser.

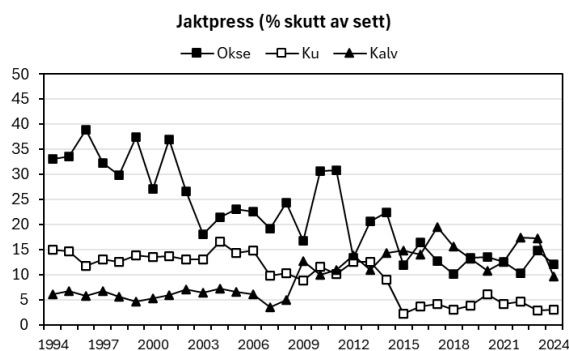
Det ble observert 0,56 elg per jegerdag og felt 0,035 elg per jegerdag i 2024. Bestandstettheten virker å holde seg relativt stabil for siste treårsperiode, med en liten oppgang det siste året, noe som trolig skyldes stadig lavere fellingstall.

Figur Vegårshei 1. Felt elg, sett elg per jegerdag, samt felt elg per jegerdag*10 (venstre delfigur) og felt elg fordelt på alder og kjønn (høyre delfigur).

Jaktpress

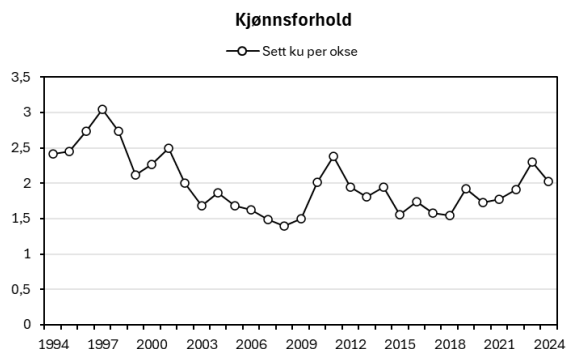
Det ble registrert 1675 jegerdager og 939 observasjoner av elg i 2024. Datagrunnlaget ansees som tilstrekkelig for å kunne gjenspeile faktiske forhold i kommunen. Prosent skutt av sett for okse, ku og kalv var på henholdsvis 12, 3 og 10 prosent i 2024.

Figur Vegårshei 2. Jaktpress ut fra andelen skutte av sette dyr.

Kjønnsforhold

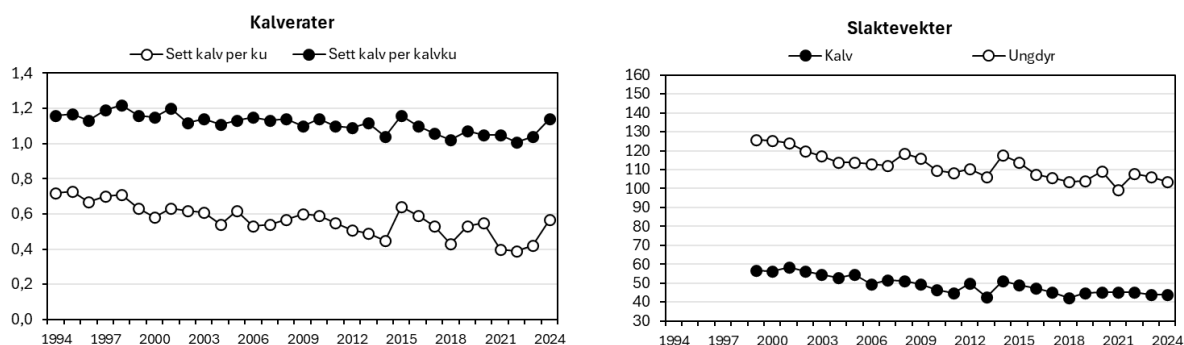
Det ble observert 2,0 ku per okse i 2024, med snitt på 2,1 for siste treårsperiode. Okseandelen har vært synkende i perioden 2021-2023, mens den ser ut til å øke svakt igjen i 2024.

Figur Vegårshei 3. Sett ku per okse.

Bestandskondisjon

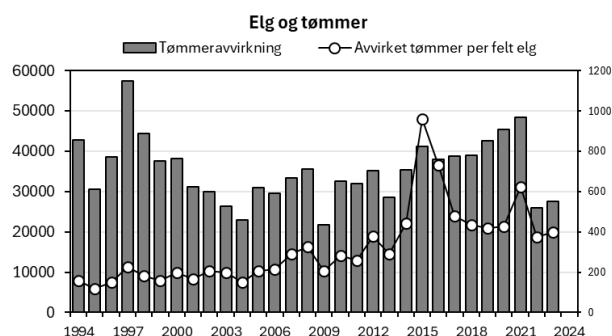
Kalve- og tvillingratene var i 2024 på henholdsvis 0,57 og 1,14. Kalveproduksjonen har vært forholdsvis stabil på et lavt nivå de siste årene, men ser ut til å ha en svak oppgang i 2024. Gjennomsnittlig slaktevekt for kalv og ungdyr i 2024 var på henholdsvis 44 kg og 104 kg. Slaktevekter for kalv har holdt seg på et stabilt nivå siste treårsperiode, mens slaktevekter for ungdyr har hatt en svak nedgang.

Figur Vegårshei 4. Kalv- og tvillingrate (venstre delfigur) og gjennomsnittlige slaktevekter for kalv og ungdyr (høyre delfigur).

Elg og tømmer

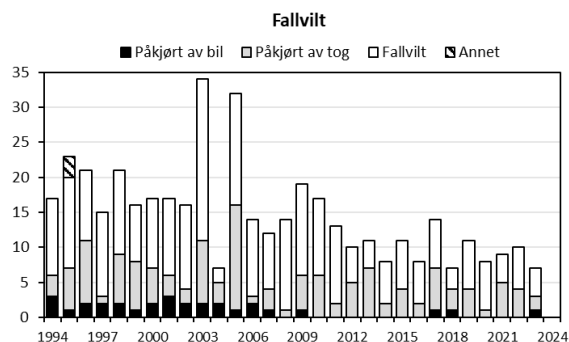
I perioden 2021-2023 er det i snitt avvirket rundt 34 000 m³ årlig. Tømmeravvirkningen ble markant redusert etter 2021 og har holdt seg på et stabilt nivå siden. Økt avvirkning siste tiårsperiode vil ha positiv effekt på fôrgrunnlaget, dersom tettheten av elg holdes på et bærekraftig nivå.

Figur Vegårshei 5. Tømmeravvirkning og avvirkning per felt elg.

Elg og trafikk

I perioden 2021-2023 er det registrert 12 trafikkdrepte elg hvorav 11 påkjørt av tog. I samme periode er det registrert 14 omkommet eller felt av andre årsaker (fallvilt). Trafikkdrepte elg utgjorde 5,6 prosent av jaktuttaket for siste treårsperiode. Konfliktnivået mellom elg og trafikk ansees som lavt til moderat per i dag.

Figur Vegårshei 6. Fallvilt av elg (trafikkdrept og felt eller omkommet av andre årsaker).

Anbefaling elg

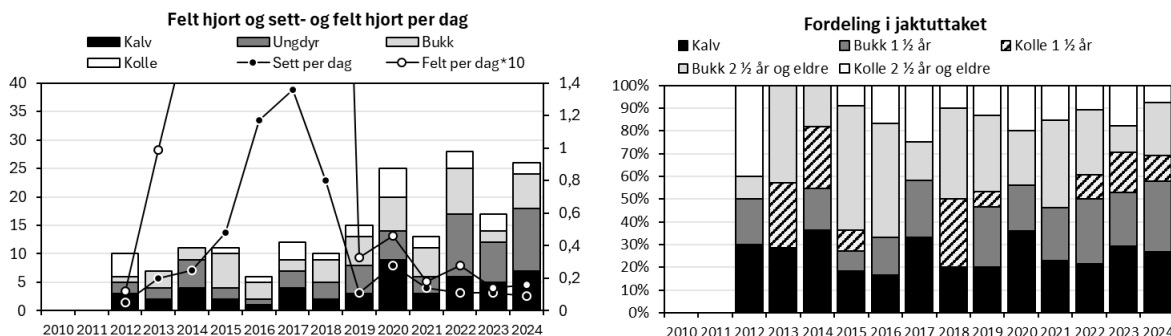
Bestandstettheten ser ut til å ha holdt seg stabil de siste tre årene, med en antydning til svak økning siste året. Med stadig lavere fellingstall er det grunn til å tro at tettheten vil fortsette å øke i årene som kommer. Bestandskondisjonen er på et lavt nivå, og det anbefales at tettheten ikke vokser mer på nåværende tidspunkt. Den regionale elgbeitetaksten viste et beitetrykk nær bærekraftig i 2021, og da bestanden har holdt seg nær uendret siden den gang, er det grunn til å tro at beitetrykket ikke har bedret seg. Det gjenstår å se etter ny elgbeitetakst i løpet av 2025. Inntil videre vil vi på bakgrunn av lav bestandskondisjon, anbefale en svak bestandsreduksjon og tilråder ut fra dette et uttak på minimum 95 dyr i 2025.

Hjort

Fellingstall og bestandsutvikling

I 2024 ble det felt 26 hjort av en kvote på 52 tildelte dyr, noe som tilsvarer en fellingsprosent på 50. Bak hver felling lå det 12 250 dekar tellende areal. Uttaket fordelte seg på 7 kalv, 11 ungdyr, 2 eldre kolle og 6 eldre bukk. Kalv og ungdyr utgjorde 69 prosent av uttaket i 2024, mens av dyr 1,5 år og eldre var 74 prosent bukker.

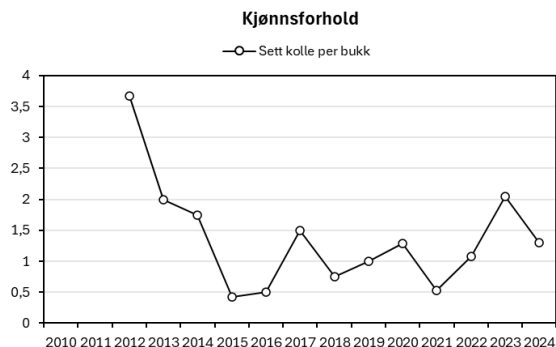
Det ble observert 0,09 hjort per jegerdag og felt 0,016 hjort per jegerdag i 2024. Bestandstettheten virker å ha holdt seg stabil i siste treårsperiode.

Figur Vegårshei 7. Felte hjort, sett hjort per jegerdag, samt felt hjort per jegerdag*10 (venstre delfigur) og felte hjort fordelt på alder og kjønn (høyre delfigur).

Kjønnssforhold

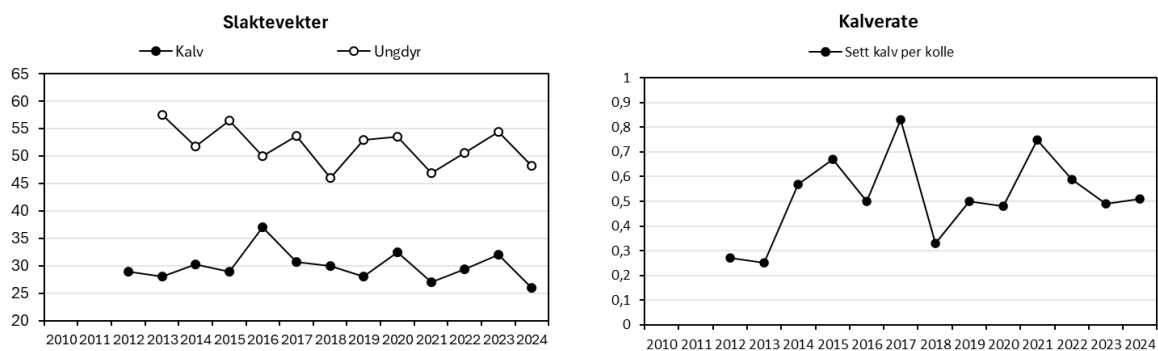
Det ble observert 1,3 kolle per bukk i 2024, med snitt på 1,5 for siste treårsperiode. Andelen bukk har vært varierende med store årlige svingninger som følge av et lite datagrunnlag.

Figur Vegårshei 8. Sett kolle per bukk.

Bestandskondisjon

Gjennomsnittlige slaktevekter for kalv og ungdyr var på henholdsvis 26 kg og 48 kg i 2024, men få innrapporterte vekter danner et usikkert snitt. Kalveraten i 2024 var på 0,51, og har vært stabil for siste treårsperiode.

Figur Vegårshei 9. Gjennomsnittlige slaktevekter for kalv og ungdyr (venstre delfigur) og sett kalv per kolle (høyre delfigur).

Anbefaling hjort

Også i 2024 har det blitt rapportert en betydelig jaktinnsats for hjort i kommunen. Likevel er det med over 1300 rapporterte jegerdager, kun observert ca. 120 hjort. Sett-hjort data tyder på at bestanden har holdt seg stabil de siste årene. Jaktuttaket de siste årene synes å ha holdt tettheten stabil. Med lite fellingsdata er det vanskelig å si noe sikkert angående utviklingen i slaktevekter. Basert på tilgjengelige data ser slaktevektene ut til å ha holdt seg på et forholdsvis stabilt nivå, men med tegn til negativ trend. Det bør etterstrebes innrapportering av slaktevekter for samtlige felte dyr i årene som kommer. Dette vil bidra til forvaltningsrelevant informasjon om bestanden. Med relativt høye hjortetettheter i nabokommunene kan det forventes en generell økning også i Vegårshei kommune. For å unngå kraftig bestandsvekst, samt en plutselig svikt i bestandskondisjonen, bør et visst uttak av hjort opprettholdes.

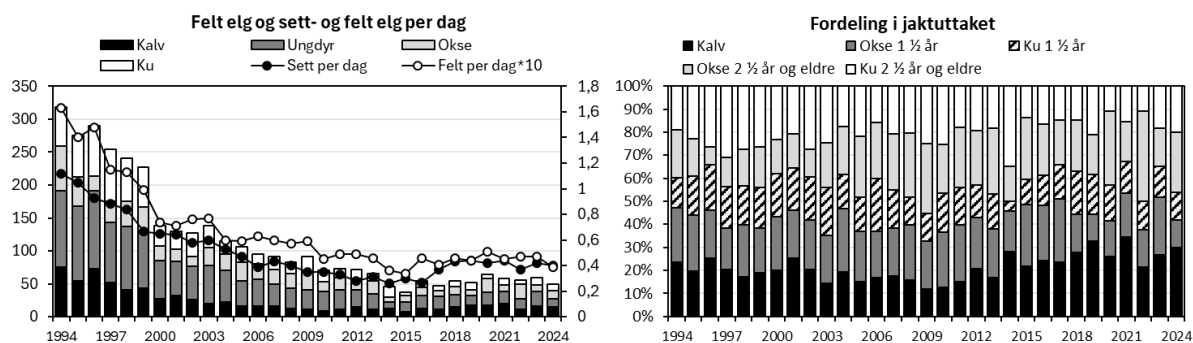
Vennesla kommune

Elg

Fellingstall og bestandsutvikling

I 2024 ble det felt 50 elg av en kvote på 75 tildelte dyr, noe som tilsvarer en fellingsprosent på 67. Bak hver felling lå det omtrent 6930 dekar tellende areal. Uttaket fordelte seg på 15 kalv, 12 ungdyr, 10 eldre kyr og 13 eldre okser. Kalv og ungdyr utgjorde 54 prosent av uttaket i 2024, mens av dyr 1,5 år og eldre var 54 prosent okser.

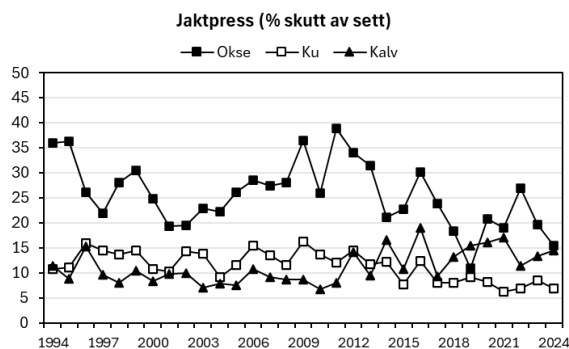
Det ble observert 0,4 elg per jegerdag og felt 0,039 elg per jegerdag i 2024. Bestandstettheten virker å holde seg stabil for siste treårsperiode.

Figur Vennesla 1. Felte elg, sett elg per jegerdag, samt felt elg per jegerdag*10 (venstre delfigur) og felte elg fordelt på alder og kjønn (høyre delfigur).

Jaktpress

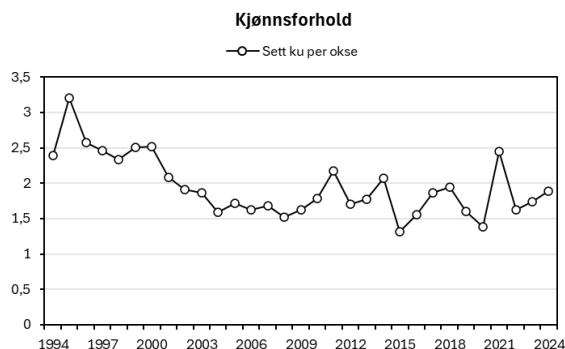
Det ble registrert 1284 jegerdager og 512 observasjoner av elg i 2024. Datagrunnlaget ansees dermed som tilstrekkelig for å kunne gjenspeile faktiske forhold i kommunen. Prosent skutt av sett for okse, ku og kalv var på henholdsvis 15, 7 og 15 prosent i 2024.

Figur Vennesla 2. Jaktpress ut fra andelen skutte av sett dyr.

Kjønnsforhold

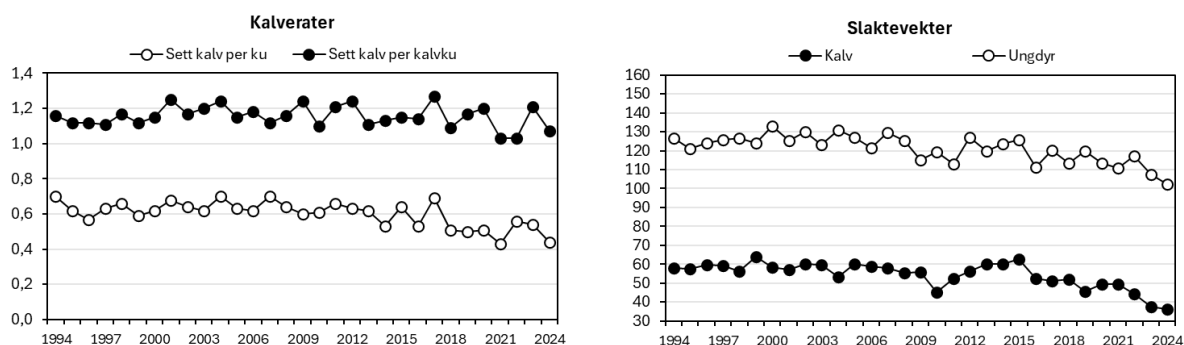
Det ble observert 1,9 ku per okse i 2024, med snitt på 1,8 for siste treårsperiode. Okseandelen har vært svakt synkende i siste femårsperiode, med årlige variasjoner.

Figur Vennesla 3. Sett ku per okse.

Bestandskondisjon

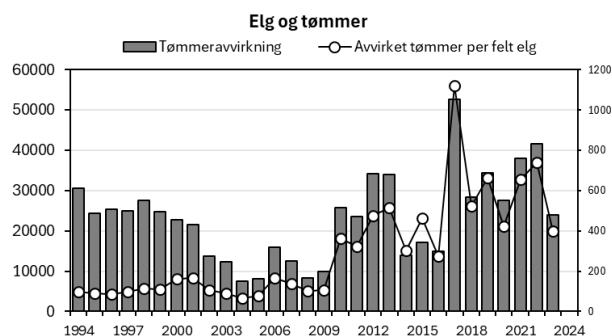
Kalve- og tvillingratene i 2024 var på henholdsvis 0,44 og 1,07. Kalveproduksjonen har årlige variasjoner, men viser generelt en nedadgående trend for begge parametere de siste årene, spesielt tydelig for kalveraten. Gjennomsnittlig slaktevekt for kalv og ungdyr var i 2024 på henholdsvis 36 kg og 102 kg. Det har vært en negativ utvikling i begge kategorier siste treårsperiode.

Figur Vennesla 4. Kalv- og tvillingrate (venstre delfigur) og gjennomsnittlige slaktevekter for kalv og ungdyr (høyre delfigur).

Elg og tømmer

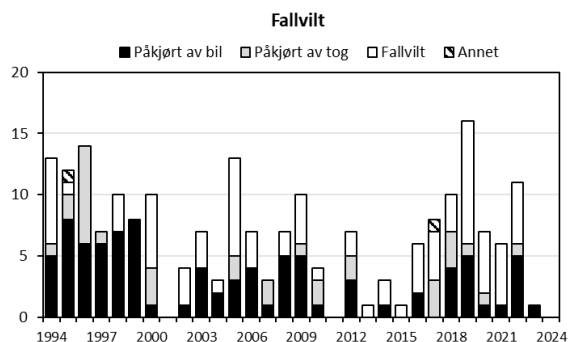
I perioden 2021-2023 er det i snitt avvirket rundt 34 500 m³ årlig. Tømmeravvirkning har holdt seg stabil i siste treårsperiode, på et høyere nivå enn perioden før 2017. Økt avvirkning den siste perioden vil ha positiv effekt på fôrgrunnlaget på sikt, dersom tettheten av elg holdes på et bærekraftig nivå.

Figur Vennesla 5. Tømmeravvirkning og avvirkning per felte elg.

Elg og trafikk

I perioden 2021-2023 er det registrert 8 trafikkdrepte elg, hvorav 7 påkjørt av bil og 1 påkjørt av tog. I samme periode er det registrert 10 omkommet eller felt av andre årsaker (fallvilt). Trafikkdrepte elg utgjorde 4,6 prosent av jaktuttaket for siste treårsperiode. Konfliktnivået mellom elg og trafikk ansees som lavt per i dag.

Figur Vennesla 6. Fallvilt av elg (trafikkdrept og felt eller omkommet av andre årsaker).

Anbefaling elg

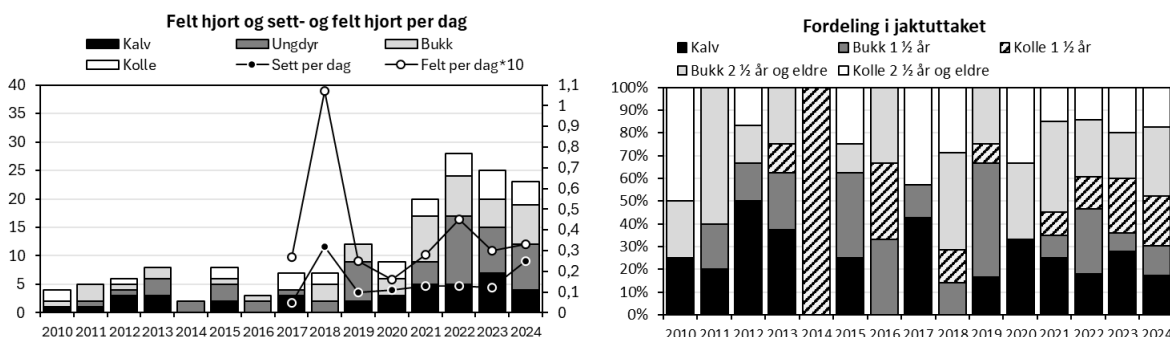
Elgtettheten i Vennesla ser ut til å ha holdt seg forholdsvis stabil siden 2017. I samme periode ser vi en tydelig nedgang i bestandskondisjon, spesielt på gjennomsnittlige kalve- og ungdyrvekter. Ved den regionale beitetaksten i 2021 ble beitetrykket i Vennesla vurdert til moderat overbeite, og det ble da anbefalt svak reduksjon i bestanden. Siden bestanden har holdt seg forholdsvis stabil, forventer vi heller ingen bedring i beitetrykket. Resultater fra en ny elgbeitetakst i løpet av 2025 vil gi klarere svar på hvordan beitegrunnlaget har utviklet seg i forhold til bestandstettheten. Med bakgrunn i synkende bestandskondisjon, anbefaler vi en reduksjon i bestanden med et jaktuttak i 2025 på 80 elg.

Hjort

Fellingstall og bestandsutvikling

I 2024 ble det felt 23 hjort av en kvote på 69 tildelte dyr, noe som tilsvarer en fellingsprosent på 33. Bak hver felling lå det 15 195 dekar tellende areal. Uttaket fordelte seg på 4 kalv, 8 ungdyr, 4 eldre kolle og 7 eldre bukk. Kalv og ungdyr utgjorde 52 prosent av uttaket i 2024, mens av dyr 1,5 år og eldre var 53 prosent bukker.

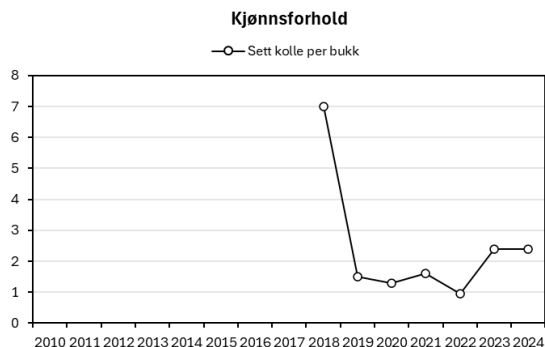
Det ble observert 0,25 hjort per jegerdag og felt 0,033 hjort per jegerdag i 2024. Bestandstettheten virker å ha økt siste treårsperiode.

Figur Vennesla 7. Felte hjort, sett hjort per jegerdag, samt felt hjort per jegerdag*10 (venstre delfigur) og felte hjort fordelt på alder og kjønn (høyre delfigur).

Kjønnsforhold

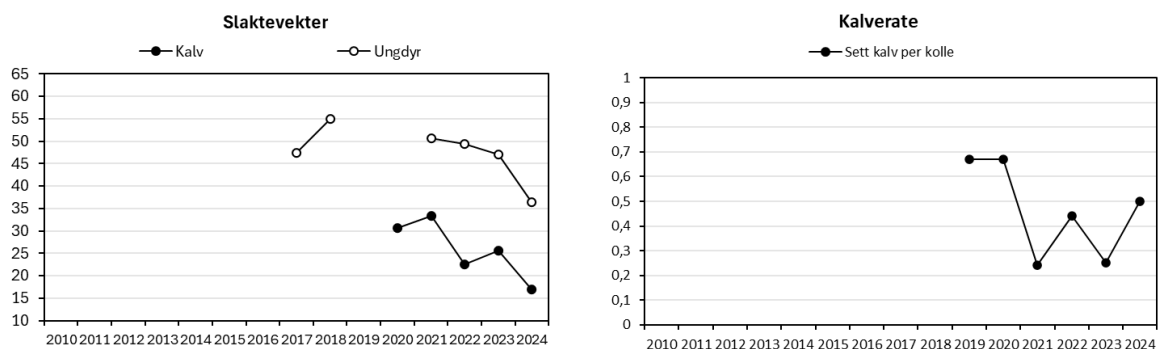
Det ble observert 2,4 kolle per bukk i 2024, med snitt på 1,9 for siste treårsperiode. Andelen bukk virker å ha vært synkende i perioden 2022-2024.

Figur Vennesla 8. Sett kolle per bukk.

Bestandskondisjon

Gjennomsnittlige slaktevekter for kalv og ungdyr var på henholdsvis 17 kg og 37 kg i 2024. Det har vært en negativ utvikling for siste treårsperiode, mens også antallet av rapporterte slaktevekter har gått betydelig ned. Det er kun rapportert slaktevekt for en kalv og to ungdyr i 2024, slik at gjennomsnittet for året er svært usikkert. Kalveraten i 2024 var på 0,5, og har vært relativt stabil i siste treårsperiode. Store årlige variasjoner grunnet lite data gjør at indeksene må tolkes med forsiktighet.

Figur Vennesla 9. Gjennomsnittlige slaktevekter for kalv og ungdyr (venstre delfigur) og sett kalv per kolle (høyre delfigur).

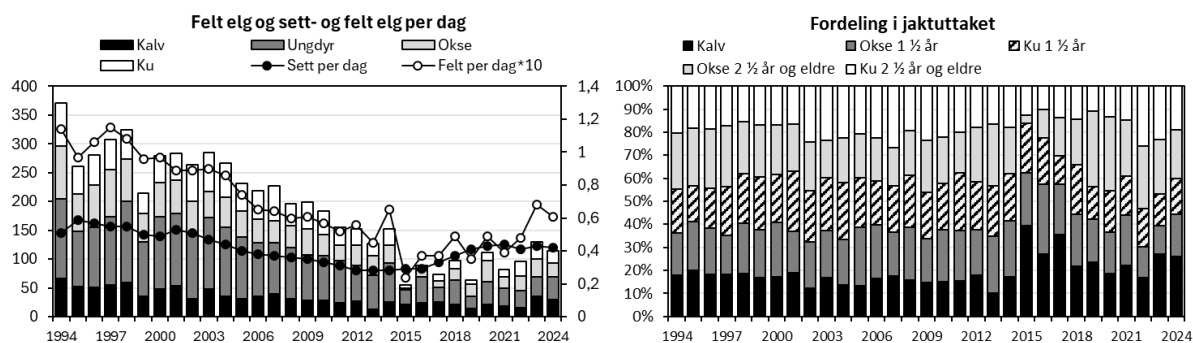
Anbefaling hjort

Det er lite data tilgjengelig for hjorten i Vennesla, men bestanden ser ut til å øke i tetthet. Kondisjonsparameterne er basert på et svært lite datagrunnlag, og er dermed usikkert. Selv med lite fellingstall vil innrapportering av samtlige slaktevekter være til stor hjelp i videre forvaltning, og bør prioriteres. Det anbefales å opprettholde tidligere jaktuttak for å unngå ukontrollert vekst.

Åmli kommune**Elg****Fellingstall og bestandsutvikling**

I 2024 ble det felt 115 elg av en kvote på 130 tildelte dyr, noe som tilsvarer en fellingsprosent på 88. Bak hver felling lå det omtrent 9400 dekar tellende areal. Uttaket fordelte seg på 30 kalv, 39 ungdyr, 22 eldre kyr og 24 eldre okser. Kalv og ungdyr utgjorde 60 prosent av uttaket i 2024, mens av dyr 1,5 år og eldre var 53 prosent okser.

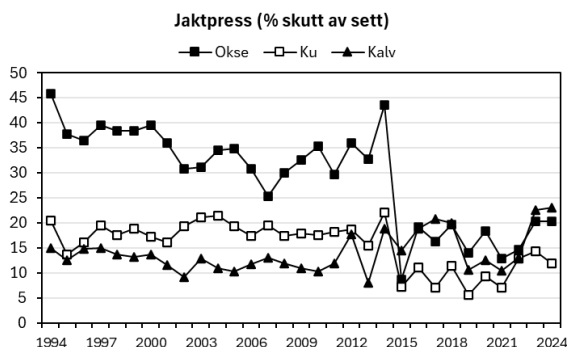
Det ble observert 0,42 elg per jegerdag og felt 0,061 elg per jegerdag i 2024. Bestandstettheten virker å holde seg stabil for siste treårsperiode til tross for at fellingstallene har gått noe opp.

Figur Åmli 1. Felte elg, sett elg per jegerdag, samt felt elg per jegerdag*10 (venstre delfigur) og felte elg fordelt på alder og kjønn (høyre delfigur).

Jaktpress

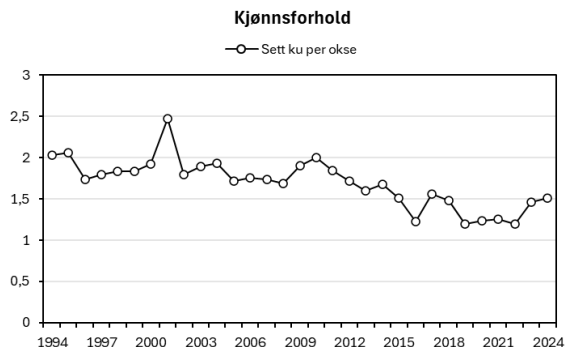
Det ble registrert 1899 jegerdager og 804 observasjoner av elg i 2024. Datagrunnlaget ansees dermed som tilstrekkelig for å kunne gjenspeile faktiske forhold i kommunen med stor sikkerhet. Prosent skutt av sett for okse, ku og kalv var på henholdsvis 20, 12 og 23 prosent i 2024.

Figur Åmli 2. Jaktpress ut fra andelen skutte av sett dyr.

Kjønnsforhold

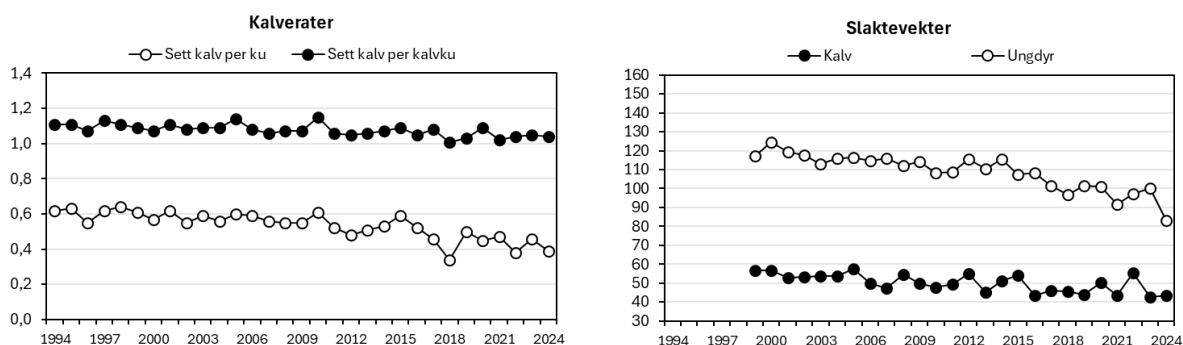
Det ble observert 1,5 ku per okse i 2024, med snitt på 1,4 for siste treårsperiode. Okseandelen har vært stabil til svakt synkende siste femårsperiode.

Figur Åmli 3. Sett ku per okse.

Bestandskondisjon

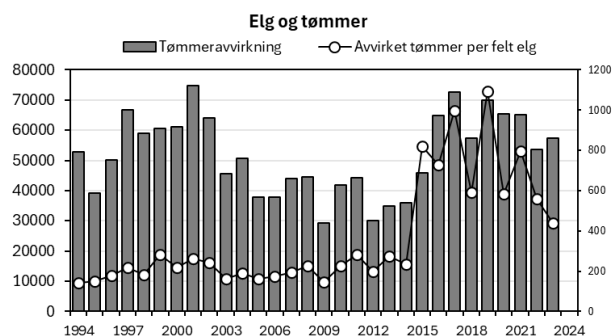
Kalve- og tvillingratene var i 2024 på henholdsvis 0,39 og 1,04. Det har vært stabil lav tvillingrate siste femårsperiode, mens kalveraten har hatt en nedgang i samme periode. Gjennomsnittlig slaktevekt for kalv og ungdyr var i 2024 på henholdsvis 43 kg og 83 kg. Gjennomsnittlig slaktevekt for kalv og ungdyr i fjor er de laveste registrerte i kommunen, og særlig slaktevekten på ungdyr har sunket betraktelig siden året før.

Figur Åmli 4. Kalv- og tvillingrate (venstre delfigur) og gjennomsnittlige slaktevekter for kalv og ungdyr (høyre delfigur).

Elg og tømmer

I perioden 2021-2023 er det i snitt avvirket rundt 58 700 m³ årlig. Det har vært en økning i tømmeravvirkning den siste perioden, fra 2014 til i dag. Økt avvirkning den siste tiden vil ha positiv effekt på forgrunnlaget på sikt, dersom tettheten av elg holdes på et bærekraftig nivå.

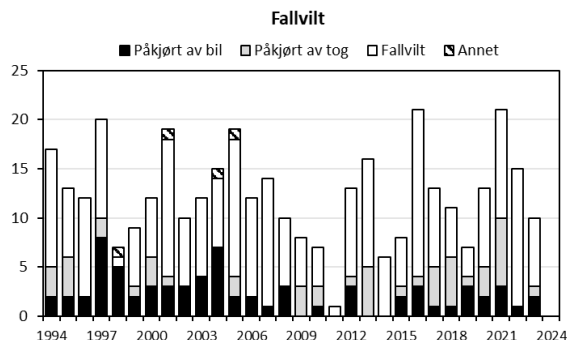

Figur Åmli 5. Tømmeravvirkning og avvirkning per felte elg.

Elg og trafikk

I perioden 2021-2023 er det registrert 14 trafikdrepte elg, hvorav 6 ble påkjørt av bil og 8 påkjørt av tog.

I samme periode er det registrert 32 omkommet eller felt av andre årsaker (fallvilt). Trafikkdrepte elg utgjorde 4,5 prosent av jaktuttaket for siste treårsperiode. Konfliktnivået mellom elg og trafikk ansees som lavt per i dag.

Figur Åmli 6. Fallvilt av elg (trafikkdrept og felt eller omkommet av andre årsaker).

Anbefaling elg

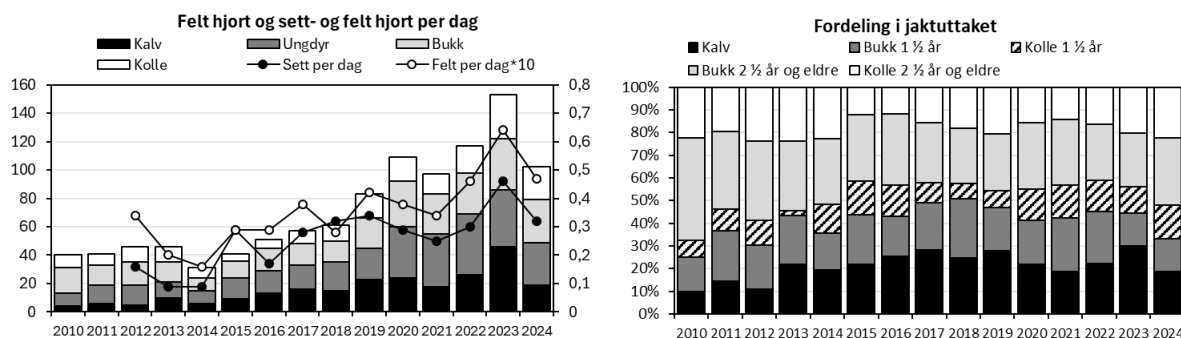
Bestandstettheten av elg ser ut til å ha vært stabil de siste årene i Åmli, til tross for at fellingstallene har økt noe. Bestandskondisjonen er også generelt lav med ytterligere nedgang i både slaktevekter og kalverater. Det var moderat beitetrykk i Åmli ved beitetaksten i 2021, og det gjenstår å se hvordan dette har utviklet seg ved en ny beitetakst i løpet av 2025 med tilnærmet uendret bestand. Vi anbefaler på bakgrunn av den tydelige nedgangen i bestandskondisjonen fortsatt en reduksjon i bestanden med et jaktuttak på 150 dyr i 2025. Det er viktig å være klar over at positive og synlige endringer i bestanden kan ta lang tid, og at man derfor ikke slipper opp for tidlig.

Hjort

Fellingstall og bestandsutvikling

I 2024 ble det felt 102 hjort av en kvote på 200 tildelte dyr, noe som tilsvarer en fellingsprosent på 51. Bak hver felling lå det 10 549 dekar tellende areal. Uttaket fordelte seg på 19 kalv, 30 ungdyr, 23 eldre kolle og 30 eldre bukk. Kalv og ungdyr utgjorde 48 prosent av uttaket i 2024, mens av dyr 1,5 år og eldre var 54 prosent bukker.

Det ble observert 0,32 hjort per jegerdag og felt 0,047 hjort per jegerdag i 2024. Bestandstettheten har hatt tydelig vekst frem til 2023, men ser ut til å avta noe i 2024.

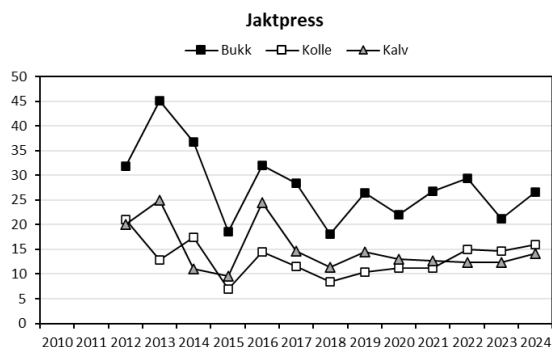

Figur Åmli 7. Felte hjort, sett hjort per jegerdag, samt felt hjort per jegerdag*10 (venstre delfigur) og felte hjort fordelt på alder og kjønn (høyre delfigur).

Jaktpress

Det ble registrert 1419 jegerdager og 454 observasjoner av hjort i 2024. Datagrunnlaget er noe lavere i år enn året før og er helt på grensen til tilstrekkelig for sikkert å kunne gjenspeile faktiske forhold i

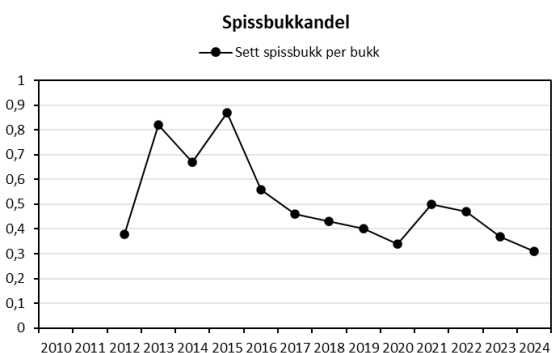
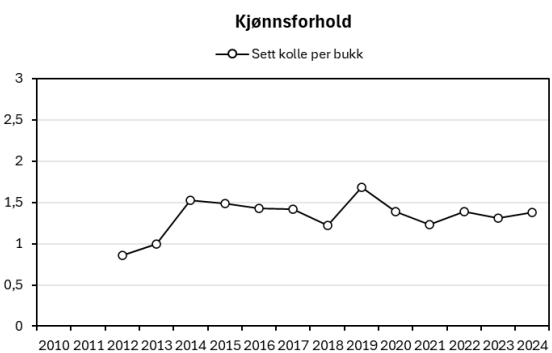
kommunen. Prosent skutt av sett for bukk, kolle og kalv var på henholdsvis 27, 16 og 14 prosent i 2024.

Figur Åmli 8. Jaktpress ut fra andelen skutte av sett dyr.

Kjønnsforhold

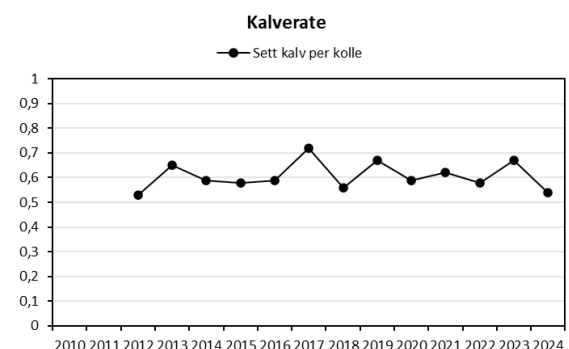
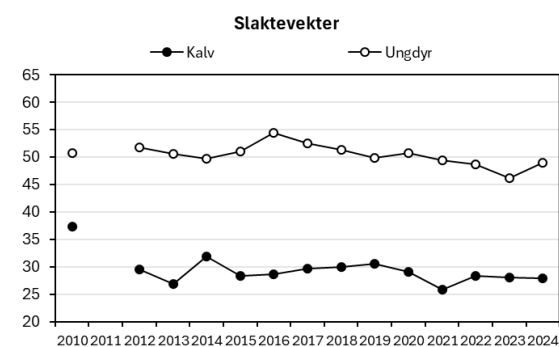
Det ble observert 1,4 kolle per bukk i 2024, samme som gjennomsnittet for siste treårsperiode. Andelen bukk har vært stabil i perioden 2021-2024. Andel spissbukk av observerte bukker var på 31 prosent i 2024.

Figur Åmli 9. Sett kolle per bukk (venstre delfigur) og sett spissbukk per bukk (høyre delfigur).

Bestandskondisjon

Gjennomsnittlige slaktevekter for kalv og ungdyr var på henholdsvis 28 kg og 49 kg i 2024. Det har vært en svak negativ trend for slaktevekter for begge kategorier siste femårsperiode, spesielt synlig for ungdyrvektene. Kalveraten i 2024 var på 0,54, og viser også en svak nedgang siste femårsperiode.

Figur Åmli 10. Gjennomsnittlige slaktevekter for kalv og ungdyr (venstre delfigur) og sett kalv per kolle (høyre delfigur).

Anbefaling hjort

På tross av lavere fellingstall i 2024, ser hjortebestanden i Åmli ut til å avta noe i år etter flere år med vekst. Med bakgrunn i svakt synkende bestandskondisjon, anbefales det å opprettholde jaktuttaket på samme nivå.

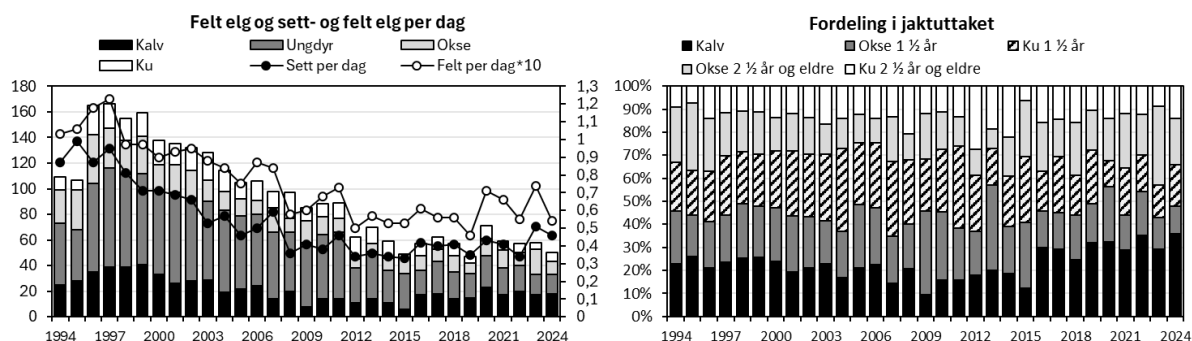
Åseral kommune

Elg

Fellingstall og bestandsutvikling

I 2024 ble det felt 50 elg av en kvote på 99 tildelte dyr, noe som tilsvarer en fellingsprosent på 51. Bak hver felling lå det 10 094 dekar tellende areal. Uttaket fordelte seg på 18 kalv, 15 ungdyr, 7 eldre kyr og 10 eldre okser. Kalv og ungdyr utgjorde 66 prosent av uttaket i 2024, mens av dyr 1,5 år og eldre var 50 prosent okser.

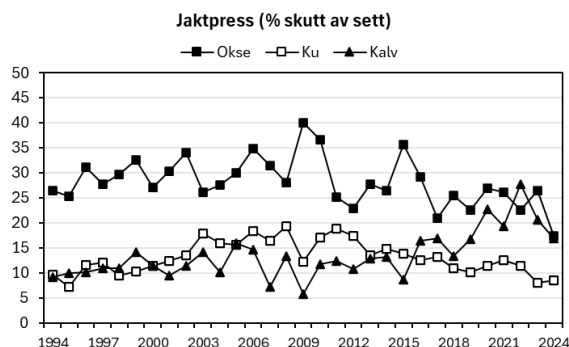
Det ble observert 0,46 elg per jegerdag og felt 0,054 elg per jegerdag i 2024. Bestandstettheten virker å øke i siste treårsperiode.

Figur Åseral 1. Felte elg, sett elg per jegerdag, samt felt elg per jegerdag*10 (venstre delfigur) og felte elg fordelt på alder og kjønn (høyre delfigur).

Jaktpress

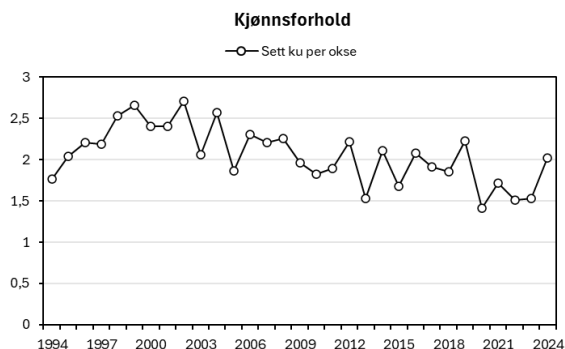
Det ble registrert 929 jegerdager og 430 observasjoner av elg i 2024. Datagrunnlaget har økt siden 2023, men er fortsatt noe lavt til å slå fast om årets indekser med stor sannsynlighet gjenspeiler faktiske forhold i kommunen. Prosent skutt av sett for okse, ku og kalv var på henholdsvis 17, 9 og 17 prosent i 2024.

Figur Åseral 2. Jaktpress ut fra andelen skutte av sette dyr.

Kjønnsforhold

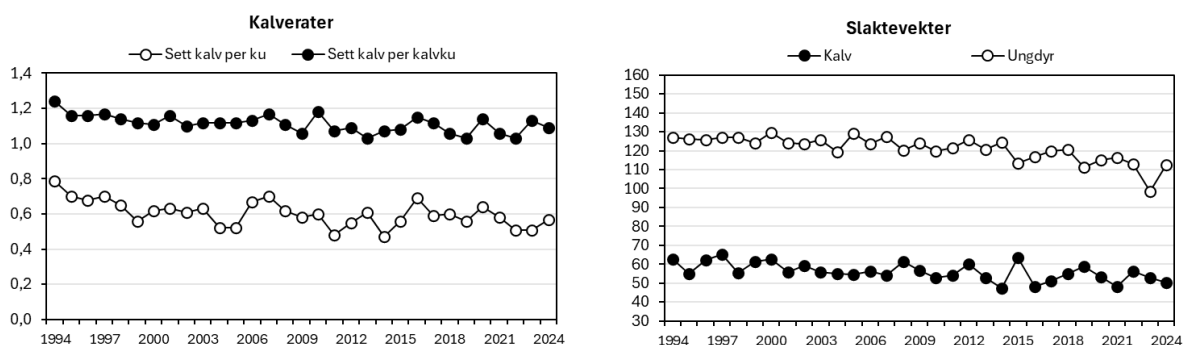
Det ble observert 2,0 ku per okse i 2024, med snitt på 1,7 for siste treårsperiode. Okseandelen synes å ha minket noe siden 2020, men årlige variasjoner gjør indeksen usikker.

Figur Åseral 3. Sett ku per okse.

Bestandskondisjon

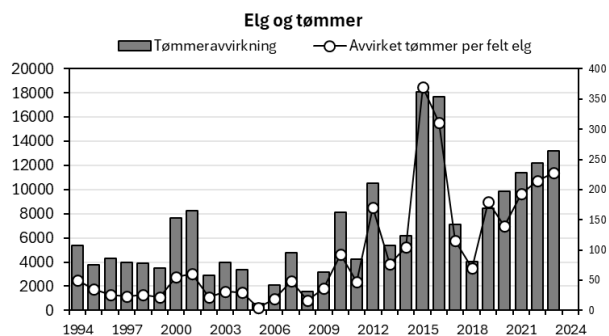
Kalve- og tvillingratene var i 2024 på henholdsvis 0,57 og 1,09, som er noe høyere enn gjennomsnittet for siste treårsperiode. For en lengre tidsperiode vises det likevel en generell nedgang i kalveratene, men med årlige variasjoner. Gjennomsnittlig slaktevekt for kalv og ungdyr var i 2024 på henholdsvis 50 kg og 113 kg. Det har vært en svak nedgang i begge kategorier gjennom perioden, spesielt for kalvevekter siste treårsperiode.

Figur Åseral 4. Kalv- og tvillingrate (venstre delfigur) og gjennomsnittlige slaktevekter for kalv og ungdyr (høyre delfigur).

Elg og tømmer

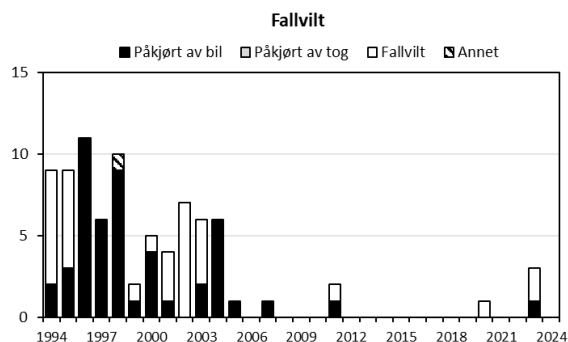
I perioden 2021-2023 er det i snitt avvirket rundt 12 300 m³ årlig. Det har vært en økning i tømmeravvirkning siste tiårsperiode. Økt avvirkning den siste tiden vil ha positiv effekt på fôrgrunnlaget, dersom tettheten av elg holdes på et bærekraftig nivå.

Figur Åseral 5. Tømmeravvirkning og avvirkning per felte elg.

Elg og trafikk

I perioden 2021-2023 er det registrert en trafikkdrept elg. Trafikkdrepte elg utgjorde dermed 0,6 prosent av jaktuttaket for siste treårsperiode. I samme periode er det registrert 2 omkommet eller felt av andre årsaker (fallvilt). Konfliktnivået mellom elg og trafikk ansees som lavt per i dag.

Figur Åseral 6. Fallvilt av elg (trafikkdrept og felt eller omkommet av andre årsaker).

Anbefaling elg

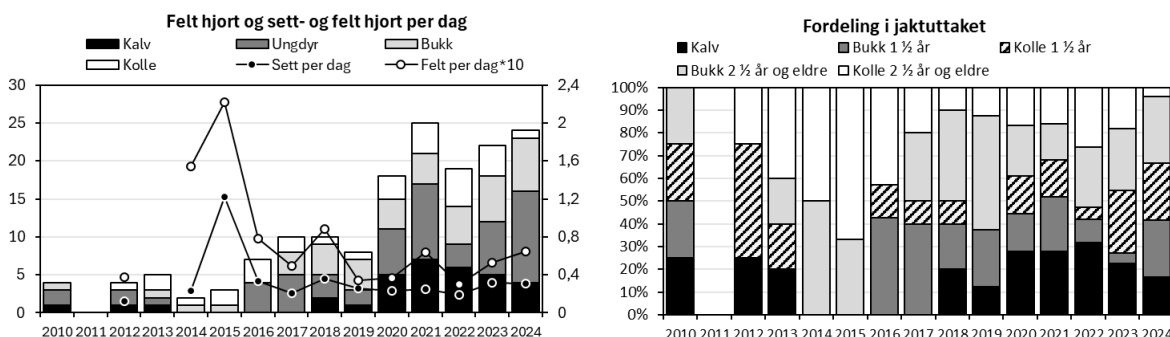
Bestandskondisjonen har hatt en svak nedgang de siste 10 årene, spesielt for slaktevekter, men er fortsatt på et relativt godt nivå sammenlignet med resten av Agder. Etter en tydelig økning i sett-elg indeksen i 2023, ligger den på et relativt likt nivå også i 2024, selv med noe lavere fellingstall. Uttaket av elg virker å ha vært noe lavere enn årlig tilvekst de siste årene. Vi anbefaler å stabilisere bestanden på et noe lavere nivå enn dagens, og anbefaler derfor en svak reduksjon i 2025 med et uttak på 75 dyr. Dette tiltaket vil forhåpentligvis bidra til å stoppe ytterligere nedgang i bestandskondisjonen slik vi ser i mange andre Agder-kommuner.

Hjort

Fellingstall og bestandsutvikling

I 2024 ble det felt 24 hjort av en kvote på 99 tildelte dyr, noe som tilsvarer en fellingsprosent på 24. Bak hver felling lå det omtrent 21 000 dekar tellende areal. Uttaket fordelte seg på 4 kalv, 12 ungdyr, 1 eldre kolle og 7 eldre bukk. Kalv og ungdyr utgjorde 67 prosent av uttaket i 2024, mens av dyr 1,5 år og eldre var 65 prosent bukker.

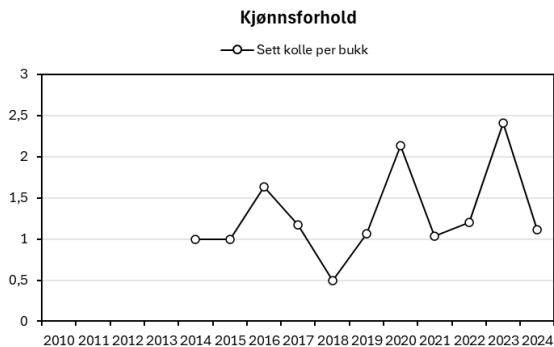
Det ble observert 0,31 hjort per jegerdag og felt 0,065 hjort per jegerdag i 2024. Bestandstettheten virker å holde seg stabil til svakt økende for siste fireårsperiode.

Figur Åseral 7. Felte hjort, sett hjort per jegerdag, samt felt hjort per jegerdag*10 (venstre delfigur) og felte hjort fordelt på alder og kjønn (høyre delfigur).

Kjønnssforhold

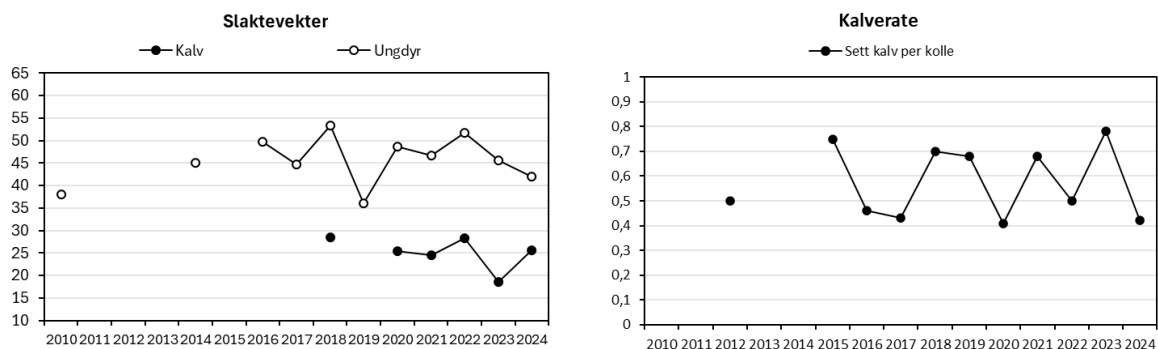
Det ble observert 1,1 kolle per bukk i 2024, med snitt på 1,6 for siste treårsperiode. Andelen bukk virker å ha variert, men gjennomsnittet over tid har holdt seg stabilt i perioden 2022-2024. Lite data gir store årlige variasjoner.

Figur Åseral 8. Sett kolle per bukk.

Bestandskondisjon

Gjennomsnittlig slaktevekt for kalv og ungdyr var på henholdsvis 26 kg og 42 kg i 2024. Kalveraten var i 2024 på 0,42, og har hatt store årlige variasjoner gjennom perioden.

Figur Åseral 9. Gjennomsnittlige slaktevekter for kalv og ungdyr (vestre delfigur) og sett kalv per kolle (høyre delfigur).

Anbefaling hjort

Hjortetettheten i Åseral virker til å være i svak vekst. Samtidig ser vi tendenser til nedgang i bestandskondisjonen, selv med store årlige variasjoner spesielt på kalveraten. Det anbefales å opprettholde dagens jaktuttak for å unngå at bestanden vokser ut av kontroll, samtidig som man forhindrer ytterligere nedgang i bestandskondisjonen. Hjortedataene er basert på liten datamengde, med spesielt få innrapporterte slaktevekter. Rapportering av veid vekt i hjorteviltregisteret er viktig for å ha forvaltningsrelevant informasjon, noe som bør prioriteres fremover.

Diskusjon

Hjortens utvikling i Agder og videre forvaltning

Som i tidligere rapporter oppsummerer også årets rapport bestandsutviklingen for elg og hjort i Agder, med påfyll av siste års data etter en ny jakthøst. Agder ble som påpekt tidligere et «hjortefylke» i 2022, da det for første gang noensinne ble felt flere hjort enn elg. Nesten helt siden hjorten begynte å etablere seg i fylket, har vi sett en tydelig vekst i bestandstettheten, med samtidig et stadig høyere fellingstall. I 2024 viser sett-hjort indeksen en plutselig nedgang, samtidig som fellingstallet også i høst var høyere enn året før. Dette sees både for Agder totalt, men også for inndelingen av de gamle fylkene Aust-Agder og Vest-Agder. Om denne endringen i indeksen er en ren tilfeldighet, skyldes normale mellomårlege variasjoner, eller er en begynnelse på stagnasjon i bestandsveksten, gjenstår å se i årene som kommer. Denne endringen ser vi med bakgrunn i både høyere tildelinger og fellingstall, samt høyere jaktinnsats i form av jegerdager, og det er dermed tydelig at det ikke har vært et mål blant de fleste kommunene i fylket å la hjortebestanden fortsette å øke slik som den har gjort frem til nå.

Faun Naturforvaltning gjennomførte i 2023 en kartlegging av opplevd konfliktnivå knyttet til beiteskader av hjort på Agder gjennom en digital spørreundersøkelse, i forbindelse med utarbeiding av forslag til overvåkingsprogram for kartlegging av beiteskader på skog og innmark i Agder³. Av de spurte i spørreundersøkelsen mente 19 % at det var uakseptable skader på innmark, mens det for skog var 14 % som mente det var uakseptable skader på skog. Opplevd konfliktnivå mot skog og innmark virker fortsatt akseptable på fylkesnivå, men her er det regionale forskjeller. Videre mente om lag 32 % at tettheten burde reduseres, mens 49 % av de spurte svarte at tettheten burde holdes stabil. Om lag 19 % av deltakerne mente tettheten av hjort burde økes. Det er med andre ord en klar overvekt av de spurte som mener at man ikke bør ha høyere tetthet av hjort.

Som en oppfølging av dette prosjektet, fikk Faun i oppdrag i 2024 å gjennomføre en beiteskadekartlegging på skog fra hjort i Agder⁴. Kartleggingen ble lagt til tilfeldige skogsområder i de barknagutsatte hogstklassene 3 og 4, men konsentrert til områder i fylket som har en tydelig økende tetthet av hjort. Studieområdene ble lagt til Farsund, Tvedestrand, Lindesnes/Kristiansand, Birkenes/Kristiansand/Lillesand, Lindesnes, Kvinesdal/Flekkefjord og Åmli/Froland. Resultatet fra kartleggingen viste at skadeomfanget forårsaket av barknagaskader fra hjort på granskog er begrenset i Agder per i dag. Av 120 undersøkte bestand totalt, ble det kun registrert barknagaskader i 15 bestand, tilsvarende 13 % prosent av alle takserte bestand. Selv om barknagastudiet viste et lavt antall gnagutsatte bestand, viste det også at det var store geografiske variasjoner med hensyn til skogskader, og at det dermed kunne være enkelte områder som var mer utsatte enn andre. I tillegg viser andre studier⁵ at det ikke nødvendigvis er sammenheng mellom tettheten av hjort og andelen skadde barknagde stammer, og at skogskader altså kan forekomme ved relativt lave tettheter av hjort.

Som vi ser ut ifra bestandsutviklingen i de ulike kommunene i fylket, ser vi at det forekommer store lokale forskjeller når det kommer til tetthet av hjort. I enkelte kommuner er det fortsatt en klar økning i tettheten, mens andre kommuner viser mer stagnasjon i sett-hjort indeksen, likt som for Agder generelt. Det kan i tillegg til variasjoner innad i fylket, også være store forskjeller i tetthet innad i de ulike kommunene. Som sett i ulike merkeprosjekt, spesielt relevant er «Sørhjort-prosjektet»⁶, kan hjorten være både stasjonær og trekkende, men er i størst grad en trekkende art. Dette viser tydelig at hjorten har sine mest prefererte områder og er både spredt, men stedbunden på samme tid. Slik kan den opptre i kun noen

³ Meland, M., Lysestøl, S. Arstein, A. og Åsan, E. 2023. Beiteskader fra hjort i Agder – kartlegging av beiteskader på skog og innmark, samt forslag til overvåkingsprogram. Faun rapport R21-2023. Faun Naturforvaltning.

⁴ Meland, M., Haugen, M.B., Olk, T.R. Åsan, E., Pettersen, H. og Roer, O. 2024. Beiteskadekartlegging på skog fra hjort i Agder i 2024. Faun rapport R40-2024. Faun Naturforvaltning.

⁵ Jarnemo, A. 2014. Kronviltprosjektet 2005-2013. Sluttrapport. Grimsö forskningsstation, Inst för eko-logi, SLU.

⁶ Meisingset, E.L., Brekkum, Ø. & Lande, U.S. (2019). Sørhjort – merke- og utviklingsprosjekt for hjort i Agder og Telemark – Sluttrapport. NIBIO RAPPORT. VOL.2. NR. 66. 2019.

delers av ett og samme forvaltningsområde. Det er derfor viktig å legge opp forvaltningen slik at den blir konsentrert i de områdene vi vet at hjorten faktisk oppholder seg. Dette innebærer at planlagte jaktuttak fordeles i forhold til kunnskap om arealbruk, og kan derfor ofte føre til store arealmessige forskjeller i tildelinger.

Da vi til nå har sett en enormt rask vekst i hjortebestanden i Agder, er det fortsatt svært viktig å følge med på videre utvikling. Som vi så i kapittelet «Agder i Norgessammenheng», er det en tydelig sammenheng mellom tetthet av hjort og tilstanden i bestandskondisjon. Spesielt ser vi dette blant fylkene på Vestlandet, der bestandstettheten er høyest i Norge, mens slaktevektene er på det laveste. Når tetthetsavhengige faktorer først har kommet til uttrykk, tar det lengre tid å snu trenden igjen. Derfor er det viktig å være kritiske i forvaltningen og ikke slippe for tidlig opp ved antydninger til positive effekter. Vi anbefaler dermed at det unngås videre bestandsvekst av hjort i Agder, og at fellingstallene fortsetter på et høyt nivå inntil videre. Slik vil vi kanskje kunne se en stabilisering av bestanden på et fornuftig nivå i årene som kommer.

Hva med elgen i Agder?

2024 gav nok et år med lave kalv- og ungdyrvekter i Agder, og ytterligere nedgang i kondisjon. I 2024 var gjennomsnittsverken for et ungdyr av elg i Agder 102 kg, knappe 20 kg mer enn en gjennomsnittlig hjortebukk i Agder. Nå har det i et fåtall år blitt skutt flere hjort enn elg i fylket, og snart vil det trolig legges inn flere jegerdager på hjort enn det gjøres for elg. Agder er kjent som et «elgfylke», men kanskje er dette nå i en endringsfase. I flere kystnære kommuner ser det ut til at elgbestanden nå er i en kritisk fase med stadig fallende kondisjon, høyt antall fallvilt, og lav kalveproduksjon, som kanskje ikke alle steder lenger er nok til å opprettholde bestanden dersom denne utviklingen fortsetter. Antall elg som er påkjørt av bil har vært betydelig redusert de siste 15 årene, mens elg som er døde av sykdom, skade og andre årsaker, har økt. I enkelte kommuner er andelen fallvilt større enn jaktuttaket.

Sett kalv per ku var for første gang under 0,5 kalv per ku i 2018, men siden har det vært under 0,5 hvert år fra 2021-2024. Dette er trolig et symptom på dårlig kalveoverlevelse i tiden mellom unnfangelse og kalving⁷, eller mellom kalving og jakt. Resultatet er lave kalverater innen registrering av sett elg under jakt, og dette vil kunne gjøre store utslag på bestandsutviklingen og tilvekst.

Det har lenge vært en kjent sak at mangel på kvalitetsbeite kan være en stor påvirkning på elgens kondisjon, men i store deler av Sør-Norge fortsetter en rekke elgbestander å ha en negativ utvikling som tilsynelatende ikke kan forklares av registrert overbeite alene.

En viktig hypotese for hvorfor kondisjonen ikke tar seg opp til tross for store nedganger i bestandene, er at det i dag er langt mindre elgmat per arealenhet⁸. Det har riktignok blitt mer ungskog på landsbasis, men tette granplanteringer og skifte fra andre treslag til gran, gjør at mindre av den eldre skogen holdes lysåpen nok til å tilby beite for elgen på samme måte som før. Uttak av tømmer i Agder har vært på et høyt nivå de siste årene, men selv om dette gir mer elgmat på kort sikt, er det store lokale forskjeller på fordeling av hogstene, og ikke minst så er det ikke garantert at hogstene på lang sikt vil gagne elgstammen.

I tillegg får elgen stadig mindre egnet areal å gå på. I dag foregår 70 % av all hyttebygging i produktiv skog⁷ og i tillegg kommer all annen utbygging, nye veier, og ferdsel. Dette fører til en nedbygging av elgens habitat, og stedvis en betydelig økning i mengde forstyrrelser. I tillegg til selve arealet som bygges ned, vil også randsonene bli mer tilgjengelig for allmenn ferdsel, og derfor bli mindre utnyttet av elgen.

⁷ Malmsten, J., Dalin, AM. Reproductive failure in moose (*Alces alces*) due to embryonic mortality and unfertilized oocytes. *Acta Theriol* 59, 449–455 (2014). <https://doi.org/10.1007/s13364-013-0173-6>

⁸ Wam, H.K., og Hjeljord, O. (2023). Natur i endring-Nye betraktninger om elg og kondisjon. NIBIO POP NO. 9-2023. NIBIO.

I Sverige ser vi samme mønster med en nedgang i kalverate de siste tiårene, spesielt i sør⁹. Andre årsaker som det pekes på i tillegg til langvarig overbeite, er effekter av klimaendringer¹⁰, og dette inkluderer ikke bare endringer i matens sammensetning og kvalitet, men økte utfordringer i forbindelse med termoregulering (kroppens fysiske prosesser for å holde kjernetemperaturen konstant) og parasitter.

Det er blant annet funnet en klar sammenheng mellom dårlig utvikling av kalvevekt, og varme og tørke på vår og sommeren¹¹. Det samme gjelder fallende rekruttering og kalvevekter, noe som trolig knytter seg til både kvaliteten på maten, og varmestress. Det er også sammenhenger mellom temperatur og nedbør i juni, med kalverate det påfølgende året. Dette peker mot at kuas kondisjon ved bedekking, påvirket av vårens klima, spiller en stor rolle i antall kalv hun bærer fram og kalvenes overlevelse, og trolig er de siste årenes lave kalverater i mange kommuner et resultat av uheldige klimatiske forhold i en sårbar periode. Et annet moment er at voksne elgkyr kan bedekkes fra slutten av september, en tid vi samtidig skal ut i skogen og starte jakta, noe som medfører større grad av forstyrrelser og at flere kuer ikke blir paret på første brunst¹². Samtidig blir det i mange områder jaktet fram til slutten av desember, etter at dyrene har gått i vintermodus og skal konservere energi til neste års kalving.

Variasjon i beitetilbudet kan også påvirke elgens bestandskondisjon. Studier viser at det er svært viktig for elgen å ha tilgang til et variert tilbud av beiteplanter for å ha mulighet til å balansere næringsinntaket sitt på best mulig måte. I en svensk studie er det blant annet funnet sammenheng mellom slaktevekt hos elgkalv og variasjon i vinterdietten. Kalver som hadde mye furu i kosten hadde slaktevekter mellom 50-55 kg, mens kalver som hadde et mer variert kvistbeite hadde slaktevekter mellom 60-65 kg¹³. Det er også sett at elg som har for lite tilgjengelig beite generelt, slutter å selekttere beiteplantene slik de ellers ville gjort, og går over til å spise den maten de kommer over¹⁴. Et balansert forhold mellom tilgangen til variert beite og tilstrekkelig mengde for det antallet elg som finnes, er altså svært vesentlig for å opprettholde en bærekraftig elgbestand med god bestandskondisjon.

Alle disse momentene maler til sammen et bilde og forteller oss at vi i dag opplever en endring av den økologiske bæreevnen, noe som medfører at det trolig ikke er grunnlag for et nivå av elg som vil kunne ligge i nærheten av de bestandsstørrelsene vi hadde for 30 år siden. I lys av de siste årenes utvikling i kalveproduksjon og dødelighet utenom jakt er det ikke umulig at det i enkelte områder ikke vil finnes elgbestander av betydning, i fremtiden.

Avskyting

Selve klimaet og påvirkning fra parasitter samt kvaliteten på beitet gir utfordringer vi som jegere og forvaltere har begrensede muligheter til å gjøre noe med. Den kanskje aller viktigste delen av forvaltningen er derfor hvor mange dyr vi tar ut, hvilke dyr vi tar ut, og hva vi velger å sitte igjen med som grunnlag for videre utvikling i bestandene.

⁹ Holmes, S.M., Croomsigt, J.P.G.M., Danell, K., Ericsson, G., Singh, N.J., Widemo, F. 2021. Declining recruitment and mass of Swedish moose calves linked to hot, dry springs and snowy winters. Global ecology and conservation. <https://doi.org/10.1016/j.gecco.2021.e01594>

¹⁰ Solberg, E.J., Veiberg, V., Strand, O., Hansen, B.B., Rolandsen, C.M., Andersen, R., Heim, M., Solem, M.I., Holmström, F., Granhus, A., Eriksen, R., Bøthun, S.W. 2022 Hjortevilt 1991–2021 Oppsummeringsrapport fra Overvåkingsprogrammet for hjortevilt, NINA rapport 2141. Norsk institutt for naturforskning.

¹¹ Holmes, S.M., Croomsigt, J.P.G.M., Danell, K., Ericsson, G., Singh, N.J., Widemo, F. 2021. Declining recruitment and mass of Swedish moose calves linked to hot, dry springs and snowy winters. Global ecology and conservation. <https://doi.org/10.1016/j.gecco.2021.e01594>

¹² Malmsten, J., Söderquist, L., Thulin, C.G. *et al.* Reproductive characteristics in female Swedish moose (*Alces alces*), with emphasis on puberty, timing of oestrus, and mating. *Acta Vet Scand* 56, 23 (2014). <https://doi.org/10.1186/1751-0147-56-23>

¹³ Felton, A. M., Holmström, E., Malmsten, J., Felton A., Croomsigt, J.P.G.M., Edenius, L., Ericsson, G., Widemo, F. & Wam, H.K. Scientific Reports. (2020) Varied diets, including broadleaved forage, are important for a large herbivore species inhabiting highly modified landscapes. 10:1904 | <https://doi.org/10.1038/s41598-020-58673-5>

¹⁴ Wam, H.K., Felton, A. & Hjeljord, O. 2022. Erfaringer fra Norge og Sverige: Hva er et godt elgbeite? Hjorteviltet 2022.

For å styrke kvaliteten på bestanden i tillegg til å holde bestanden lav, bør man fokusere på å ta ut små dyr av alle klasser og begge kjønn og spare store dyr, høyproduktive kyr og eldre okser. Der det er mulig bør det tas ut ungdyr fremfor eldre dyr. En høy andel av kalv og ungdyr krever mer arbeid og større jaktinnsats siden flere individer må tas ut. Samtidig kan et lavt uttak av eldre dyr gi en høyere vinterbestand, som kan føre til flere påkjørte elg og økning av beiteslitasje/beiteskader. Samtidig må det også huskes på rekrutteringen, og at å spare en stor kalv til fordel for en liten kalv, også er en verdifull investering i framtidig rekruttering og bestandskvalitet. En avveining er at det heller ikke må gjøres FOR vanskelig, for å unngå å avskrekke jegere og skape dårlige opplevelser. Det må heller ikke kreve så mye innsats og være så vanskelig at elgen blir jaget unødig mye over lang tid og dermed forbruker for mye energi og overskudd.

Nøkkelen er å ha best mulig kunnskap om bestanden man skal forvalte, og spisse forvaltningen og avskytingen både for å gjøre best mulig tiltak for den aktuelle bestanden, men også finne tiltak som har støtte blant de lokale som skal gjennomføre den praktiske delen av forvaltninga. Det nytter lite å sette opp en detaljert og tidkrevende avskytingsplan dersom kommunens jegere for eksempel ikke ønsker å jakte utover den første uka, eller på eget initiativ vil frede segmenter av bestanden.

Videre forvaltning av elg i Agder

Ettersom vi vet at elgen påvirkes av tørre og varme forsommere, er noe vi kan bidra med å sikre at elgen har et godt utvalg naturtyper den kan søke ly fra varmen i, og finne et mest mulig variert utvalg mat i. Det er også et argument for å bevare eller restaurere våtmark og myr, da det hjelper elgen med termoregulering og holder bedre på vannet i landskapet, noe som kan bidra til bedre kvalitet på maten i tørre perioder¹⁵. Det er også funnet lovende resultater som viser at elgtilpasset avvirkning med tilrettelegging av hogstavfall slik at det blir tilgjengelig for elgen, kan være med på å redusere beitetrykket, og kan tilgjengeliggjøre mat for elgen i en ellers begrensende periode (vinteren)¹⁶.

En siste faktor vi vil nevne da det i økende grad er relevant for spesielt Sør-Norge, er at det er gjort forskning som peker i retning av at elgen i større grad blir påvirket av konkurranse fra mindre hjortedyr i sørlige områder hvor hjort blir mer og mer tallrike¹⁶. Dette presser elgen i større grad over på furuskog, noe som kan øke beiteskader, og representerer et mindre ideelt beite for elgen. Alt tyder på at vi i framtiden må tenke mer helhetlig, og forvalte mer enn bare en art om gangen.

Konklusjon

All utvikling i elgbestanden vil ha forsinkede effekter, og mengden elg som tidligere var å finne i Agder, kan ha vært starten på nedgangen i bestandskondisjonen vi ser i dag. Det er som nevnt viktig å være klar over at bæreevnen i naturen også endrer seg, og det er helt tydelig at det ikke er rom for en tetthet lik 90-tallet, i dag. Elgens kondisjon påvirkes av summen av en mengde faktorer. Det er imidlertid viktig å påpeke at også Agder er et fylke med store geografiske forskjeller, og kondisjonen ligger ikke på et like lavt nivå i alle kommuner, selv om det kan sies om et flertall. For kommunene som fortsatt har en god kvalitet på elgen sin, er det viktig å være proaktive og ikke la stammene vokse til det nivået at det går ut over kondisjonen. Beitetakseringer er en god hjelp til å overvåke beitenene, og det samme kan sies om å forsøke å ta vare på gode elgområder uten at arealene blir spist opp av bebyggelse, veier, og lystette skogplantasjer.

For å håndtere alle utfordringer i en verden i endring, med en endret økologisk bæreevne og stadig mer press på leveområdene, er det viktig å gi elgen så gode vilkår som overhodet mulig, ved å sørge for at bestandsstørrelsen holdes på et bærekraftig nivå som gir nok kvalitetsbeite til alle. I dag kan det bety at

¹⁵ Holmes, S.M., Croomsigt, J.P.G.M., Danell, K., Ericsson, G., Singh, N.J., Widemo, F. 2021. Declining recruitment and mass of Swedish moose calves linked to hot, dry springs and snowy winters. *Global ecology and conservation*. <https://doi.org/10.1016/j.gecco.2021.e01594>

¹⁶ Loosen, A.E., 2021, Spatial ecology of moose (*Alces alces*) in a dynamic world. PhD Dissertations in Applied Ecology and Biotechnology No. 4- 2021.

bestandene må holdes på et lavt nivå i mange kommuner, og en god forvaltning kan innebære å ta hensyn til mengde utbygging, annet hjortevilt, og å justere kvoter jevnlig med tanke på utvikling i klima og kalverater.

Vedlegg

Vedlegg 1. Sett elg 2024

		Antall elgobservasjoner 2024							
Kommune	Antall jegerdager	Antall sett okse	Antall kyr uten kalv	Antall kyr med 1 kalv	Antall kyr med 2 kalv	Antall kalv alene	Sum Antall kalv	Antall ukjente	Antall elg
Arendal	402	43	47	28	2	8	40	12	172
Birkenes	2037	145	163	94	1	6	102	90	595
Bygland	1435	166	176	137	2	13	154	123	758
Bykle	416	92	41	80	1	2	84	34	332
Evje og Hornnes	1539	150	160	129	2	17	150	84	675
Farsund	201	71	56	9	1	2	13	3	153
Flekkefjord	341	31	46	14	2	3	21	18	132
Froland	1732	184	208	127	14	12	167	78	778
Gjerstad	953	116	104	51	0	6	57	50	378
Grimstad	389	26	40	8	0	3	11	8	93
Hægebostad	761	118	137	84	1	1	87	31	458
Iveland	611	108	84	59	1	5	66	30	348
Kristiansand	1339	136	169	77	11	11	110	52	555
Kvinesdal	872	102	139	89	10	2	111	49	500
Lillesand	395	23	25	13	1	2	17	8	87
Lindesnes	2654	227	283	140	12	15	179	87	928
Lyngdal	1686	151	182	87	5	15	112	58	595
Risor	387	21	30	12	0	0	12	6	81
Sirdal	308	38	25	40	2	1	45	9	159
Tvedestrand	236	16	21	12	0	2	14	14	77
Valle	835	155	96	99	7	7	120	94	571
Vegårshei	1675	198	218	155	26	20	227	115	939
Vennesla	1284	123	146	81	6	10	103	53	512
Åmli	1899	222	222	109	4	13	130	117	804
Åseral	929	92	94	84	8	6	106	46	430
Aust-Agder	14941	1665	1635	1113	61	116	1351	863	6688
Vest-Agder	10375	1089	1277	705	58	66	887	406	4422
Agder	25316	2754	2912	1818	119	182	2238	1269	11110

Vedlegg 2. Sett hjort 2024

Kommune	Antall hjortobservasjoner 2024 (utmark)							Antall hjortobservasjoner 2024 (innmark)						
	Antall jegerdager	Antall sett spissbukk	Antall sett bukk	Antall sett kolle	Antall kalv	Antall ukjente	Antall hjort	Antall jegerdager	Antall sett spissbukk	Antall sett bukk	Antall sett kolle	Antall kalv	Antall ukjente	Antall hjort
Arendal	159	5	5	13	3	3	29	19	5	4	6	5	5	25
Birkenes	2234	63	159	339	166	188	915	87	11	31	73	50	34	199
Bygland	1415	13	34	71	46	27	191	36	2	14	17	16	17	66
Bykle	209	6	34	22	8	10	80	1	0	0	3	2	0	5
Evje og Hornes	801	21	47	88	50	64	270	57	8	19	37	34	4	102
Farsund	1008	115	228	779	365	221	1708	70	11	15	110	63	33	232
Flekkefjord	1238	74	173	386	244	149	1026	70	14	24	57	33	27	155
Froland	758	27	56	119	80	36	318	25	8	8	29	20	25	90
Gjerstad	642	21	36	82	40	31	210	8	2	2	2	1	0	7
Grimstad	598	21	30	49	22	20	142	13	1	1	3	1	0	6
Hægebostad	593	45	37	137	74	27	320	47	3	3	9	8	2	25
Iveland	224	2	10	6	3	2	23	6	0	3	1	1	1	6
Kristiansand	1012	23	49	104	45	49	270	68	11	8	28	17	5	69
Kvinesdal	1171	53	67	222	118	95	555	85	8	21	35	21	22	107
Lillesand	504	34	48	127	55	50	314	6	0	2	8	6	4	20
Lindesnes	2123	56	104	235	130	54	579	157	15	19	41	31	10	116
Lyngdal	1804	60	122	366	216	100	864	97	9	18	44	30	10	111
Risør	196	3	1	9	7	1	21	27	1	3	10	5	0	19
Sirdal	429	32	40	90	51	42	255	57	17	21	54	27	27	146
Tvedestrand	288	8	18	50	25	19	120	25	5	8	14	5	9	41
Valle	533	13	23	35	16	32	119	9	1	2	9	6	3	21
Vegårshei	1362	11	22	43	22	24	122	6	0	4	4	3	1	12
Vennesla	242	5	5	24	12	15	61	31	4	7	16	10	5	42
Åmli	1419	27	86	156	85	96	450	115	44	133	244	204	235	860
Åseral	336	14	14	31	13	33	105	16	0	1	9	5	4	19
Aust-Agder	11342	275	609	1209	628	603	3324	440	88	234	460	359	338	1479
Vest-Agder	9956	477	839	2374	1268	785	5743	698	92	137	403	245	145	1022
Agder	21298	752	1448	3583	1896	1388	9067	1138	180	371	863	604	483	2501

Vedlegg 3. Slaktevekter for elg og hjort (kalv og ungdyr) i 2024

Kommune	Elg				Hjort			
	Kalv		Ungdyr		Kalv		Ungdyr	
	Snittvekt	Antall	Snittvekt	Antall	Snittvekt	Antall	Snittvekt	Antall
Arendal			121	10	18	2	46	6
Birkenes	43	17	97	18	28	18	48	21
Bygland	42	14	102	28	28	6	49	7
Bykle	58	5	119	6	32	2	55	3
Evje og Hornnes	44	18	94	13	30	15	47	12
Farsund					29	77	50	37
Flekkefjord	40	8	80	1	25	47	45	31
Froland	46	18	101	27	29	8	47	11
Gjerstad	43	17	80	9	30	11	50	17
Grimstad	65	1	105	1	28	3	55	4
Hægebostad	50	11	102	6	27	17	48	21
Iveland	38	9	108	16	26	2		
Kristiansand	42	17	107	16	25	15	49	21
Kvinesdal	46	14	103	9	26	36	48	35
Lillesand	40	2			28	2	52	9
Lindesnes	44	17	99	19	27	28	51	34
Lyngdal	42	7	110	15	28	61	47	36
Risør			110	1	25	3	55	3
Sirdal	45	13	121	5	22	20	47	34
Tvedestrand					32	10	49	13
Valle	55	15	123	15	27	4	48	2
Vegårshei	44	22	104	10	26	2	48	4
Vennesla	36	13	102	11	17	1	37	2
Åmli	43	30	83	39	28	19	49	30
Åseral	50	13	113	10	26	3	42	4
Agder	44	281	102	285	27	412	48	397
VA	44	113	106	92	27	305	48	255
AA	45	168	100	193	28	107	49	142

